Lesson One

སློབ་ཚན་དང་པོ།

New Words

lesson སློབ་ཕྲུན།

like དགའ་བ།

one གཅིག

work ལས་ཀ

new གསར་བ།

hard ཤུར་བརྩོན། མཁྲེགས་པོ།

word ཡི་གེ ཕ་སྐད།

conversation སྐད་ཚ། ཁ་བརྡ།

I ང།

good ཡག་པོ། བཟང་།

am ཡིན།

teacher དགེ་རྒན།

a ཅིག ཞིག ཤིག

drill སྦྱོང་བ།

student སློབ་མ།

he ཁོ།

study སློབ་སྦྱོང་།

she མོ།

English དཔྱིན་ཡིག

several འགའ་ཞིག

Text ཚན།

I Study English

I am a student. ང་རང་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན།

I like English. ང་རང་དཔྱིན་ཡིག་ལ་དགའ།

I study English. ངས་དཔྱིན་ཡིག་སློབ་པ་ཡིན།

I work hard. ངས་སློབ་སྦྱོང་ལ་འབད་པ་བྱེད་པ་ཡིན།

Conversation སྐད་ཚ།

A. Good morning, Zhaxi. སྨོན་དྲོར་བཟང་། བཀྲ་ཤིས།

B. Good morning, Teacher. སྨོན་དྲོར་བཟང་། དགེ་རྒན།

Drills སྦྱོང་བ།

(A)

—I am a student. ང་རང་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན།

—He is a student. ཁོ་རང་སློབ་མ་ཞིག་རེད།

—She is a student. མོ་རང་སློབ་མ་ཞིག་རེད།

—Mary is a student. མུ་རོས་ནི་སློབ་མ་ཞིག་རེད།

(B)

—I am a teacher. ང་རང་དགེ་རྒན་ཞིག་ཡིན།

—He is a teacher. ཁོ་རང་དགེ་རྒན་ཞིག་རེད།

—She is a teacher. མོ་རང་དགེ་རྒན་ཞིག་རེད།

—Peter is a teacher. ཕེ་ཊེར་ནི་དགེ་རྒན་ཞིག་རེད།

Exercises གཤན་སྦྱོང་།

1. Read the new words. ཚིག་གསར་རྣམས་ཀློག་ཤིག

2. Read the text several times. སྒྲོབ་ཚན་འདི་ཕེར་མ་འགར་ཀློག་ཤིག

3. Do the drills. སྐད་ཆའི་སྦྱོང་གཞི་དེ་སྦྱོར་ཤིག

4. Learn the conversation. ཁ་བརྡ་དེ་སྦྱོང་བ་བྱེད་དགོས།

5. Learn the English alphabet. དབྱིན་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་སྦྱོང་བ་བྱོས།

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm
Nn Oo Pp Qq Rr Ss Tt Uu Vv Ww Xx Yy Zz

6. Spell the words in the table. རེའུ་མིག་ནང་གི་ཐ་སྐད་གསར་བ་སྦྱོར་ཀློག་བྱེད་པ།

L-e-s-s-o-n	Lesson	O-n-e	One
n-e-w	new	w-o-r-d	word
t-e-x-t	text	a-m	am
s-t-u-d-e-n-t	student	s-t-u-d-y	study
E-n-g-l-i-s-h	English	l-i-k-e	like
w-o-r-k	work	h-a-r-d	hard
c-o-n-v-e-r-s-a-t-i-o-n	conversation	g-o-o-d	good
m-o-r-n-i-n-g	morning	t-e-a-c-h-e-r	teacher
d-r-i-l-l	drill	h-e	he
s-h-e	she		

7. Copy the English alphabet. དབྱིན་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་བཤུ་འབྲི་བྱེད་དགོས།

A. Capital letters. གཙབ་བྱིས་བྱེད་པའི་གསལ་བྱེད།

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

B. Small letters. གཤན་བྱིས་བྱེད་པའི་གསལ་བྱེད།

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z

Lesson Two

སློབ་ཚན་གཉིས་པ།

New Words

two གཉིས།

are ཡིན། རེད།

my ང་ཡི།

you ཁྱེད། ཁྱེད་ཚོ།

sister གཅེན་མོ་དང་གཙུང་མོ།

no མ་རེད། མིན།

is རེད།

not མིན། ཏོ་ལ་ལ་སྟེ།

too ཀྱང་། འང་། ཡང་།

soldier དམག་མི།

brother བུ་སྲུན། གཅེན་གཙུང་།

doctor སྨན་པ།

father ཨ་ཕ།

nurse ནད་གཡོག

worker བཟོ་བ།

your ཁྱོད་ཀྱི། ཁྱོད་ཚོའི།

mother ཨ་མ།

engineer བཟོ་འགོད་པ།

afternoon ཕྱི་དྲོ།

technician ལག་རྩལ་པ།

comrade གྲོགས་གཞུན།

farmer ཞིང་བ།

Text

I am a Student

I am a student. ང་རང་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན།

My sister is a student, too. ངའི་སྲིང་མོ་ཡང་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན།

My brother is a teacher. ངའི་ཕུ་བོ་ནི་དགེ་རྒན་ཞིག་ཡིན།

My father is a worker. ངའི་ཨ་ཕ་ནི་བཟོ་བ་ཞིག་ཡིན།

My mother is a farmer. ངའི་ཨ་མ་ནི་ཞིང་བ་ཞིག་ཡིན།

Conversation

A. Good afternoon, Losang. བློ་བཟང་། ཕྱི་དྲོར་བཟང་།

B. Good afternoon, Zhaxi. བཀྲ་ཤིས། ཕྱི་དྲོར་བཟང་།

Drills

(A)

—Are you a student? ཁྱེད་རང་སློབ་མ་ཞིག་ཨེ་ཡིན།

—Yes, I am. I am a student. ཡིན། ང་རང་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན།

—Are you a teacher? ཁྱེད་རང་དགེ་རྒན་ཞིག་ཨེ་ཡིན།

—No, I am not. I am not a teacher. I am a student. མིན། ང་དགེ་རྒན་ཞིག་མིན། ང་རང་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན།

(B)

—Is he a student? ཁོ་སློབ་མ་ཞིག་ཨེ་རེད།

—No, he isn't. He's a soldier. མ་རེད། ཁོ་ནི་དམག་མི་ཞིག་རེད།

—Is she a doctor? མོ་སྨན་པ་ཞིག་ཨེ་རེད།

—No, she isn't. She is a nurse. མ་རེད། མོ་ནི་ནད་གཡོག་ཏིག་རེད།

—Is your brother a worker? ཁྱེད་ཀྱི་ཕུ་བོ་བཟོ་བ་ཞིག་ཨེ་ཡིན།

—No, he isn't. He is an engineer. མིན། ཁོ་ནི་བཟོ་འགྲོད་པ་ཞིག་ཡིན།

—Is your sister an engineer, too? ཁྱོད་ཀྱི་ཨ་ཅེ་ཡང་བཟོ་འགྲོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ།

—No, she isn't. She's a technician. མིན། མོ་ནི་ལག་རྩལ་པ་ཞིག་ཡིན།

Exercises

1) Read the new words several times. ཚིག་གསར་རྣམས་ཐེངས་འགར་ཀློག་ས།

2) Read the text several times. སློབ་ཚན་དེ་ཐེངས་འགར་ཀློག་ས།

3) Do the drills. སྐད་ཆའི་སྦྱང་གཞི་དེ་ལ་སྦྱོང་བ་བྱེས།

4) Learn the conversation. ཁ་བརྡ་སྦྱོང་བ།

5) Review the English alphabet. དབྱིན་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་བསྐྱར་སྦྱོང་བྱེད་པ།

6) Spell the new words. མིང་ཚིག་གསར་བ་རྣམས་སྦྱོང་ཀློག་བྱེད་པ།

7) Learn the ABC song. ABC ཡི་གླུ་དབྱངས་སྦྱོང་བ།

ABC Song

C F G
A B C D E F G
G C F G C C
H. I. J. K. L. M. N. O. P. Q. R.
G7 C C C G7
S and T U V W (double you) and
C G C F
X Y Z hap - py hap py shan we
C C C F G C
be when we're learned our A B CS

Lesson Three

སློབ་ཚན་གསུམ་པ།

New Words

three གསུམ།

girl བུ་མོ།

this འདི།

younger ལོ་ན་གཞོན་པའི།

picture རི་མོ།

school སློབ་གྲྭ།

of གི་སོགས་འབྲེལ་སྒྲའི་དོན།

school-girl བུ་མོ་སློབ་གྲྭ་པ།

family ཁྱིམ་ཚང་།

boy བུ་ཆུང་།

the འདི།

middle བར་དཀྱིལ།

old རྒན་པ།

me ང་།

man གོ། སྐྱེས་པ།

college སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ།

woman མོ། བུད་མེད།

who སུ།

young ལོ་ན་གཞོན་པའི།

what ཅི་ཞིག

elder ལོ་ན་མཐོ་བའི།

evening དགོང་དྲོ། མཚན་མོ།

Text སློབ་ཚན།

A Picture of My Family

This is a picture of my family. The old man is my father. He is an engineer. The old woman is my mother. She is a doctor. The young woman is my elder sister. She is a teacher. The girl is my younger sister. She is a school-girl. The boy is my younger brother. He is a middle school student. This young man is me. I am a college student.

དབེ་ཕྱིམ་ཚང་གི་འདྲ་བར།

འདི་ནི་དབེ་ཕྱིམ་ཚང་གི་འདྲ་བར་ཡིན། རྒན་པ་འདི་ནི་དབེ་ཙ་ཕ་ཡིན་ལ། ཁོ་རང་བཟོ་འགོད་པ་ཞིག་ཡིན། རྒན་མོ་འདི་ནི་དབེ་ཙ་མ་ཡིན། མོ་རང་སྨན་པ་ཡིན། གཞོན་ནུ་མ་འདི་ནི་དབེ་ཙ་ཅེ་ཡིན། མོ་ནི་དགེ་རྒན་ཞིག་ཡིན། བུ་མོ་འདི་ནི་དབེ་སྲིང་མོ་ཡིན། མོ་ནི་སློབ་ཆུང་གི་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན། བུ་ཆུང་འདི་ནི་དབེ་ནུ་བོ་ཡིན་ལ། ཁོ་རང་སློབ་འགྲིང་གི་སློབ་མ་ཡིན། གཞོན་ནུ་འདི་ནི་ང་ཡིན། ང་རང་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་བ་ཞིག་ཡིན།

Conversation སྐད་ཆ།

A. Good evening, students. སློབ་གྲྭགས་རྣམ་པ། དགོང་དྲོར་བཟང་།

B. Good evening, teacher. དགེ་རྒན་ལགས། དགོང་དྲོར་བཟང་།

Drills

(A)

—Who is the old man?
—Who is she?
—Who is he?
—Who is the young woman?

(B)

—What is your mother's job?
—Is your father a doctor, too?
—Is your elder sister a nurse?
—What is her job?

Exercises

1. Read the new words several times. མིང་ཚིག་གསར་བ་དེ་རྣམས་ཕེར་ལན་འགར་ཀློག་ཤིག

2. Read the text several times. སློབ་ཚན་དེ་ཕེར་ལན་འགར་ཀློག་ཤིག

3. Answer the questions about the text. སློབ་ཚན་སྐོར་གྱི་དོན་བ་འདི་དག་ལ་ལན་ཕོངས།

1) What is this?

_____

2) Is this a picture of your family?

_____

3) Who is the old man?

_____

4) What is he?

_____

5) Is this your mother?

_____

6) What is she?

_____

7) Who is the young woman?

_____

8) Is she a student?

_____.

9) Who is the young man?

_____

10) Are you a student?

_____

11) Who is the boy?

_____

12) Is he a college student?

_____

13) Who is the young girl?

_____

14) Is she a college student?

_____

4. Do the drills. སྐད་ཆའི་སྦྱང་གཞི་དེ་ལ་སྦྱོང་བ་བྱོས།

5. Turn the sentences into questions. གཞན་གྱི་ཚིག་དག་སྤྱིར་བཏང་གི་འདྲི་ཚིག་ཏུ་སྒྱུར་ཅིག

1) This is a picture. (Is this a picture?)
2) The girl is a nurse.
3) The young man is a technician
4) I am an engineer.
5) My elder sister is a doctor.
6) This is my family.
7) This is a middle school.
8) This is Lesson Three.

6. Spell the new words.

7. Write the questions for the answers. གཞན་གྱི་ཚིག་དག་གི་འདྲི་ཚིག་ཕྲིས།

1) What is it? (It's a picture)

2) _____
(He's my father.)

3) _____
(He's an engineer.)

4) _____mother?__
(Yes, it is.)

5) _____
(She is a doctor.)

6) _____
(She is my elder sister.)

7) _____
(No, she isn't. She is a teacher.)

8) _____young man?
(It's me.)

9) _____
(Yes, I am. I am a college student.)

10) _____
(He's my younger brother.)

11) _____college_____
(No, he isn't. He is a middle school student.)

12) _____young_____
(She is my younger sister.)

13) _____
(No, she isn't. She's a school-girl.)

Review: Lessons 1, 2, and 3

བསྐྱར་སྦྱོང་དང་པོ། སློབ་ཚན་དང་པོ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ།

New Words

horse ཏ།

cold གྲང་བ།

king རྒྱལ་པོ།

Tibetan བོད་པ། བོད་སྐད། བོད་ཀྱི།

German འཇར་མན་པ། འཇར་མན་སྐད།

French ཧྥ་རན་སི་འི་སྐད། ཧྥ་རན་སི་ཡི།

watch (wristwatch) ལག་འདོགས་རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོ།

chair རྒྱབ་སྟེགས།

map ས་ཁྲ།

blackboard ནག་པང་།

desk སྒྲོག་ཅོ།

clock རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོ།

wall ཀྱང་།

classroom སློབ་ཁང་།

other གཞན་དངོས་པོ་ཞེས།

correct ཡང་དག་པ།

1. Write the correct *to be* verb (is, am, are) in the blanks below. བྱ་ཚིག(is, am, are)བཀོལ་ཏེ་གཤམ་གྱི་སྟོང་ཚ་རྟགས་སྐོང་ས།

Singular རྒྱང་ཚིག	**Plural** མང་ཚིག
1) I _____ a student.	1) We _____ students.
2) You _____ a student.	2) You _____ students.
3) He _____ a student.	3) They _____ students.
4) She _____ a student	4) They_____ students.
5) It _____ a horse.	5) They _____ horses.

2. Write the correct *to be* verb (is, am, are) in the blanks below. བྱ་ཚིག(is, am, are)བཀོལ་ཏེ་སྟོང་ཆ་སྐོངས།

1) I _____a _____.

2) They _____ t_____.

3)You _____ a _____.

4) You _____ s_____.

5) Losang _____ a _____.

6) Beima _____ a _____.

7) Beima and Losang _____ s_____.

3. Read these questions and answer with a partner. གྲོགས་པོ་དང་མཉམ་དུ་དྲི་བ་འདི་དག་ལ་ལན་ཕྱོགས།

1) Are you a student?
2) Is he a student?
3) Is she a student?
4) Is that a horse?
5) Are we students?
6) Are you students?
7) Are they students?

4. Do this exercise in pairs. One person asks questions and the other answers. ཕན་ཚུན་དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན་

འདེབས་པའི་སྒོ་ནས་སྟྲོང་བ་བྱོས།

Are	you	cold?
Is	he she it	
Are	we they you	

Yes,	I	am.
	he she it	is.
	you they we	are.

5. Answer the questions. དྲི་བ་འདི་དག་ལ་ལན་ཕྱོགས།

1) Is he a king? _____.
2) Am I a teacher? _____.
3) Are they students? _____.
4) Is she a student? _____.
5) Are you a king? _____.

6. Write these words. ཧི་མོར་བཡུས་ནས་གཤམ་གྱི་སྟོང་ཆ་དག་མིང་ཚིག་གིས་ཀ་སྐོང་བྱོས།

s_____. t_____.

h_____. k_____.

7. Fill in the blanks using pronouns. གཤམ་གྱི་སྟོང་ཆ་རྣམས་ཚབ་ཚིག་བཀོལ་ནས་ཀ་སྐོང་གྱིས།

1). _____ am a student. 2) _____ is a student.

3) _____ is a student. 4) _____ is a horse.

5) _____ are teachers. 6) _____ are a teacher.

8. Fill in the blanks using forms of the verbs that are given. གཤམ་གྱི་སྟོང་ཚན་རྣམས་བྱ་ཚོགས་དེ་དག་བཀོལ་ནས་ཁ་སྐོང་གྱིས།

- *speak*

1) I _____ Tibetan.
2) You _____ English.
3) He _____ German.
4) She _____ Chinese.
5) We _____ Tibetan.
6) You _____ English.
7) They _____ French.

- *study*

1) We _____ Chinese.
2) I _____ English.
3) He _____ French.
4) She _____ Tibetan.
5) They _____ every day.
6) You _____ Tibetan.

- *have*

1) I _____ a pen.
2) We _____ a good teacher.
3) She _____ a horse.
4) They _____ ____ ____ watches.
5) He _____ a book.
6) It _____ big eyes.

9. Ask and answer questions with your partner. ཁོ་གས་པོ་དང་མཉམ་དུ་གཤམ་གྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་དག་སྒྲུབས།

Do	you	have…?
Does	he she it	
Do	I they	

Yes,	I we	do.
	he she it	does.
	you they	do.

1) Do you speak Tibetan? Yes, _____.
2) Do they have two watches? Yes, _____.
3) Do I teach English? _____.
4) Does she have a horse? _____.
5) Does it have big eyes? _____.
6) Do you have a pen? _____.
7) Does he study German?_____.

10. Look at the pictures and learn the sentences below. རིམ་ལ་བལྟས་ནས་ཚིག་འདི་དག་སྦྱོངས།

chair

map

blackboard

desk

clock

book

1) There is a chair in the classroom.

2) There is a map on the wall.

3) There is a blackboard on the wall.

4) There is a map and a blackboard on the wall.

5) There is a desk in the classroom.

6) There is a clock on the desk.

7) There is a book on the desk.

11. Answer the questions. ཏ།ཀ་འདི་དག་ལ་ལན་ཕོངས།

1) Is there a chair in the classroom? _____.

2) Is there a book on the desk? _____.

3) Is there a map on the wall? _____.

4) Is there a clock on the desk? _____.

Lesson Four

སློབ་ཚན་བཞི་པ།

New Words

four བཞི།

child(ren) བྱིས་པ། (མང་ཚོགས)

friend གྲོགས་པོ།

son བུ།

from ནས། ཁལ།ལ།ལ།ལ།

daughter བུ་མོ།

England དབྱིན་རྒྱ།

year ལོ། ལོ་ཚེས།

professor དགེ་རྒན་ཆེན་མོ།

London ལུན་དུན།

only ཏུག་ཏུག

lovely ཡིད་དུ་འོང་བ།

scientist ཚན་རིག་པ།

hello, hi ཀྱེ། (འབོད་པའི་སྒྲ)

married གཉེན་བསྟོགས་པ།

glad དགའ་བ།

husband ཁྱོ་པོ།

meet ངོ་སྤྲུག་པ།

in ནང་།

where གང་ནས། གང་དུ།

China རྒྱ་གར།

how རྗེ་ལྟར།

compare བསྡུར་བ།

rule སྒྲིག་ལམ།

everyday ཉིན་རེར།

food ཟས།

bag ལྷུག་མ།

red དམར་པོ།

speak བཤད་པ།

swim ཆུ་རྒྱལ་བ།

took pictures འདྲ་པར་བླངས་པ།

rice འབྲས།

bowl དཀར་ཕོལ།

many མང་པོ།

jacket སྟོད་ལྗ།

blue སྔོན་པོ།

very much ཤིན་ཏུ། རྒྱས།

together མཉམ་དུ།

apartment སྡོད་ཁང་།

phone (telephone) number ཁ་པར་ཨང་གྲངས།

dog ཁྱི།

storybook སྒྲུང་དཔེ།

interesting སྤྲོ་བ་དོད་པ།

more དེ་ལས་མང་བ།

room ཁང་བ།

number གྲངས་ཀ།

mine ངའི།

theirs ཁོ་ཚོའི།

live (live in) སྡོད་པ། (ནང་དུ་སྡོད་པ།)

usually རྒྱུན་པར།

last ཆེས་མཐའ་མའི།

apple ཀུ་ཤུ།

uncle ཞང་ཁུ།

Text

Nancy's Family

This is my friend Nancy. She is from England. Her father is a professor. He is in London. Her mother is a scientist. She is in London, too.

Nancy is married. Her husband, John, is in China, too. They have two children, a son and a daughter. Her son is only two years old and her daughter is four. They are lovely children.

ནན་ས་ཚང་གི་ཁྱིམ་མི།

འདི་ནི་ངའི་གྲོགས་པོ་ནན་ས་ཡིན་ལ། མོ་རང་དབྱིན་རི་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། མོའི་ཕ་ནི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ་དཔལ་ལུན་ཏན་དུ་ཡོད། མོའི་ཕ་མ་ནི་ཚན་རིག་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོ་མོའང་ལུན་ཏན་དུ་ཡོད།

ནན་ས་གཉེན་བསྟེགས་བྱས་འདུག མོའི་ཁྱོ་བོ་ཇོན་ནི་གྱུང་གོ་རྒྱ་ཡོད། ཁོ་གཉིས་ལ་བྱིས་པ་གཉིས་ཏེ་བུ་གཅིག་དང་བུ་མོ་ཞིག་ཡོད། མོའི་བུ་ཆུང་ནི་དཔལ་ལོ་གཉིས་ཏམ་ཏམ་ཡིན་ཞིང་བུ་མོ་ནི་ལོ་བཞི་ཡིན། ཁོ་ཚོ་ནི་གཅེས་པར་འོས་པའི་བྱིས་པ་གཉིས་ཡིན།

Conversation

A. Hello, Tom. ཀ་ཡེ། ཐོ་ཙམ།

B. Hi, Betty. ཀ་ཡེ། པེ་ཏིས།

A. This is my sister, Helen. འདི་ནི་ངའི་སྲོང་མོ་ཧེ་ལེན་ཡིན།

B. Glad to meet you. ཁྱེད་ལ་ངོ་ཐུག་པས་ཏ་ཙང་དགའ།

C. Glad to meet you. ཁྱེད་ལ་ངོ་ཐུག་པས་ཏ་ཙང་དགའ།

Drills

(A)

—Is your father in Lhasa?
—No, he isn't.
—Where is he?
—He's in Amdo.

a) your sister, Chengdu, Kunming.
b) your husband, Xining, Gannan.
c) Nancy's father, China, England.
d) Nancy's children, London, Beijing.

(B)

—Where are you from?
—I'm from Kham.
—Is Zhoma from Kham, too?
—No, she isn't. She's from Amdo.

a) Mary, London, husband, Sheffield.
b) your father, Sichuan, mother, Yunnan.
c) Lhamo, Gansu, Beima, Lhasa.
d) Peter, England, Helen, the U.S.A

Exercises

1. Read the new words several times. མིང་ཚིག་གསར་བ་དེ་དག་ཕྱིར་ལན་འགར་ཀློག།

2. Read the text several times. སྒྲོབ་ཚན་དེ་ཕྱིར་ལན་འགར་ཀློག།

3. Answer these question: ཏི་བ་འདི་དག་ལ་ལན་ཕྱོགས།

1) Who is Nancy? _____

2) Where is she from? _____

3) What's her father? _____

4) Where is he? _____

5) Is her mother a professor? _____

6) Where is she? _____

7) Is Nancy married? _____

8) Who's her husband? _____

9) Is John in China? _____

10) Do they have any children? _____

11) How old are they? _____

12) Are they lovely? _____

4. Do the drills. སྐད་ཆའི་སྦྱང་གཞི་དེ་ལ་སྦྱོང་བ་གྱིས།

5. Turn the sentences into questions. གཞན་གྱི་ཚིག་དག་སྤྱི་བཏང་གི་དྲི་ཚིག་ཏུ་སྒྱུར་ཅིག

1) John is Nancy's husband. <u>Is Nancy's husband John?</u>

2) Nancy is from England._____

3) Their daughter is four. _____

4) Their children are in China. _____

5) Nancy's mother is a scientist. _____

6) Nancy's father is a professor. _____

6. Write questions for the answers. གཡས་ཀྱི་ཚིག་དག་ལ་འདྲི་ཚིག་ཕྱིས།

1) Who is she? (She is my friend.)

2) _____? (She's from England.)

3) _____? (He's a professor.)

4) _____? (He's in London.)

5) _____? (No, she isn't. She is a scientist.)

6) _____? (She's in London, too)

7) _____? (Yes, she is.)

8) _____? (John is her husband.)

9) _____? (Yes, he is.)

10) _____? (Yes, they do.)

11) _____? (Their son is two. Their daughter is four.)

12) _____? (Yes, they are.)

7. Fill in the blanks using pronouns. གཡས་ཀྱི་སྟོང་ཆ་རྣམས་བ་སྐོང་གྱིས།

he, him, his **we, us, our** **I, me, my** **they, them, their** **she, her** **you, your**

1) _____ speaks Tibetan. I study with _____. This is _____ book.

2) ____ teach Tibetan. You study with _____. ____ name is Tom.

3) _____ is from Qinghai. You know _____. _____ name is Zhoma.

4) _____ live in Xining. You see _____ everyday. You buy _____food.

5) _____ are a student. I study with _____. That is _____ book.

8. Turn the sentences into general questions. ཚིག་དེ་དག་སྒྲིར་བཏང་གི་འདྲི་ཚིག་ཏུ་སྒྱུར་ཅིག Move *is* or *are* to the front of the sentence. If *am* is in the sentence, begin the question with A*re you*. *is* དང *are* ཚིག་གི་མཚོན་འཛིག་པ་དང་གལ་ཏེ *am* ཚིག་ནང་དུ་ཡོད་ན་དེའི་འདྲི་ཚིག་གི་མཚོནA*re you* འཛུག་དགོས།

1) This is a picture. _____?

2) The girl is a nurse._____?

3) The young man is a technician._____?

4) I am an engineer._____?

5) My elder sister is a doctor._____?

6) This is a middle school._____?

7) This is my family._____?

8) This is Lesson Three._____?

9) I am from Dege._____?

10) They are sisters. _____?

11) They are Tibetan. _____?

12) You are a student. _____?

9. Making questions: If the verb ends in *s*, begin the question with *Does*. If the verb does not end in *s*, begin the question with *Do*. If the sentence uses *has*, begin the question with *Does* and replace *has* with *have*. If the sentence uses *have*, begin the question with *Do* and keep *have* in the question. Turn the sentences below into questions. འདྲི་ཚིག་ཏུ་སྒྱུར་བ། གལ་ཏེ་བྱ་ཚིག་གི་མཇུག *s* རྫོགས་པ་ཡིན་འདྲི་ཚིག་གི་མཚོར *Does* ཡིན་དགོས། གལ་ཏེ་བྱ་ཚིག་གི་མཇུག *s* ཡིས་རྫོགས་པ་མིན་ན་འདྲི་ཚིག་གི་མཚོར *Do* ཡིན་དགོས། གལ་ཏེ་ཚིག་གི་ནང་དུ *has* བཀོལ་བ་ཡིན་ན་འདྲི་ཚིག་གི་མཚོར *Does* འཛུག་དགོས་པ་དང *has* དེ *have*ར་བསྒྱུར་དགོས། གལ་ཏེ་ཚིག་གི་ནང་དུ *have* བཀོལ་བ་ཡིན་ན་འདྲི་ཚིག་གི་མཚོར *Do* ཡིན་པ་དང *have* དེ་ལྟར་བཞག་ཚོར་ དང་ཞི་གཤམ་གྱི་ཚིག་དེ་དག་འདྲི་ཚིག་གི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་ཞིག

1) I see your red bag. <u>Do you see my red bag?</u>

2) The girls study English every day.

3) The boys work hard.

4) We come to school at half past seven.

5) I have many _____ books.

6) Peter likes *zamba*.

7) They live in Chengdu.

8) Losang has two brothers.

9) Losang and Dorji speak English.

10) Beima speaks Tibetan.

10. Turn the sentences into questions. གསལ་གྱི་མིག་དག་འདི་མིག་ཏུ་སྣང་ཡིག

1) I see your red bag. Do you_____my_____?

2) The girls study English every day. Do_____?

3) The boys work hard. _____

4) We come to school at half past seven. _____

5) I have many books. _____

6) Zhaxi likes *zamba*. _____

7) Beima speaks Tibetan. _____

11. Read the pronouns. ཚབ་མིག་རྣམས་གློག་ས་ཤིག

Personal Pronouns ཨིའི་ཚབ་མིག	I	you (ཁྱོད)	he	she	it	we	you (ཁྱོད་ཚོ)	they
Possessive Pronouns བདག་པོའི་ཚབ་མིག	my	your (ཁྱོད་ཀྱི)	his	her	its	our	your (ཁྱོད་ཚོའི)	their

12. Fill in the blanks with the correct pronouns. གཤམ་གྱི་སྟོང་ཚ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ཚབ་ཏུ་གཅོལ་ནས་སྐོང་ས།

1) Where is Nancy? I want to give the clock to _____.

2) I like that book. Please, give it to _____.

3) I can't see Bob. Where is ___.

4) Uncle Dunba is very poor and the King is not good to _____.

5) The food is tasty. I like ____.

6) Mary and Tom like to swim. _____ usually go swimming together.

7) It's Tom's book. Dorji gives _____ to _____.

8) I read those two books. I like _____.

9) Bob took pictures of Mary and [I / me]. We like _____.

10) Mary and I are studying English. _____like to study English.

11) Mary lives in Xining. _____ likes this _____city.

12) We asked Tom to give the book to Zhoma but _____ didn't give _____ to _____.

13) I want some more _____rice. Please bring the bowl to _____.

14) Tom has many books. It's also _____ book.

15) Mary's jacket is the blue one. _____likes that jacket very much.

16) Tom and I live together and this is _____apartment.

17) I need to call Dorji and Losang. Could you tell me _____ phone number?

18) Bob and you have a little dog. _____ little dog is very lovely.

19) Mary and I have storybooks, but _____ books are more interesting.

20) We live in the same room and _____ room number is 305

13. Pronouns ཚབ་ཚིག

	Singular					Plural		
Person	1st	2nd	3rd M	3rd F	3rd N	1st	2nd	3rd
Subject	I	you	he	she	it	we	you	they
Object	me	you	him	her	it	us	you	them
Possessive 1	my	your	his	her	its	our	your	their
Possessive 2	mine	yours	his	hers	its	ours	yours	theirs

M = masculine སྐྱེས་པ། F = feminine སྐྱེས་མ། N = neuter དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དག་ལ་གོ།

- After a preposition [to, for, from, with, by] always use the object pronoun. སྒྲོར་ཚིག[to, for, from, with, by] གི་རྗེས་སུ་ནམ་ཡང་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཚབ་ཚིག་བཀོལ་བ་ཡིན།
  - Possessive 1: use with a noun. My book, your hat. བདག་གི་བའི་ཚབ་ཚིག་དང་པོ་དེ་མིང་ཚིག་དང་མཉམ་དུ་བཀོལ་བ་ཡིན།
  - Possessive 2: use alone, to express possession. That book is mine. The last apple is yours. བདག་གི་བའི་ཚབ་ཚིག་གཉིས་པ་དེས་རང་རྒྱ་བའི་སྒོ་ནས་དོན་སྟོན་ནུས་པས་གཅིག་པུ་བཀོལ་ཆོག

Lesson Five

སྒྲོབ་ཚན་ལྔ་བ།

New Words

five ལྔ།

clock རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོ།

these འདི་དག

watch ལག་འདོགས་རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོ།

we ང་ཚོ།

other གཞན་པ།

see མིག་གིས་རིག་པ།

map ས་ཁྲ།

a lot of མང་པོ།

pencil ཞ་སྒྲིག

radio སྒྲ་སྙན་འཁོར་ལོ།

thing དངོས་པོ།

book དཔེ་ཆ།

them ཁོ་ཚོ།

very ཏོ་ཅང་།

pen ཡིག་སྒྲིག

well བཟང་པོ།

and དང་། ད་རུང་།

thank ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

fine བཟང་པོ།

Text

What Are in These Pictures?

Look at these pictures. We see a lot of things in them. This is a pen and this is a pencil. This is a clock and that is a watch. What do you see in the other four pictures? We see a map, a picture, a radio and four books in them.

རི་མོ་འདི་དག་གི་ནང་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

རི་མོ་འདི་དག་ལ་ལྟོས་དང་། ང་ཚོས་དེ་དག་ལས་དངོས་པོ་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་ཐུབ། འདི་ནི་ཡུགས་སྒྲུག་ཅིག་དང་། འདི་ནི་ཁ་སྒྲུག་ཅིག་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཆུ་ཚོད་འཁོར་ལོ་ཞིག་དང་དེ་ནི་ལག་འདོགས་ཆུ་ཚོད་འཁོར་ལོ་ཞིག་ཡིན། རི་མོ་འཕྲོ་མ་བཞི་ལས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་མཐོང་ངམ། ང་ཚོས་དེ་དག་ལས་ས་ཁྲ་ཞིག་དང་། རི་མོ་ཞིག ས་སྟུད་འཁོར་ལོ་ཞིག་ དབེ་ཆ་བཞི་བཅས་མཐོང་བ་ཡིན།

Conversation

A. How are you?	ཁྱེད་བདེ་མོ།
B. Very well, thank you. And you?	བདེ་མོ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཁྱེད་བདེ་མོ་ཡིན་ནམ།
A. Fine. Thank you.	བདེ་མོ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

Drills

(A)

—Is this a pen?
—Yes, it is.
—Is this a pen, too?
—No, it isn't. It's a pencil.

a) a clock, a watch.
b) a picture, a map.
c) a radio, a book.
d) your book, her book.

(B)

—Is this Mary?
—No, She isn't.
—Who is she?
—She is Nancy.

a) Peter, he, Tom
b) Mr. Lee, he, Mr. Smith
c) Rose, she, Helen
d) Miss White, she, Mrs. Green

Exercises

1. Read the new words several times.
2. Read the text several times.
3. Answer these question:
   1) What do you see in this picture?
      (I see a pen in it.)
   2) Is this a pen, too?
   3) What's this?
   4) Is that a clock, too?
   5) Is this a picture?
   6) Is that a picture, too?
   7) What do you see in this picture?
   8) Is that a radio, too?
   9) Are these books, too?
   10) How many books do you see in this picture?
   11) Do you see a lot of things in these pictures?

4. Do the drills.
5. Turn these sentences into questions.
   1) This is my younger brother.
      (Is this your younger brother?)
   2) That girl is Mary's elder sister.
   3) They are Mr. Green's children.
   4) These two boys are college students.
   5) This is my watch.

6) That is Jane's radio.
7) These are Zhaxi's books.
8) These young men are Tom's friends.
9) This is my mother.
10) They are from my school.
11) These two girls are students.

6. Fill in the blanks with pronouns: (གཡས་གྱི་འཕྲེད་ཕིག་སྟེང་དུ་ཚབ་ཚིག་གིས་ཁ་སྐོངས།)

1) __sister is a nurse. __husband is a doctor.

2) __brother is an engineer. __wife is a technician.

3) Are ___ a teacher? Are they ____ students?

4) ___ are my friends. ___children are my students.

5) These are __ children. __ are school-boys.

6) Is this ___ book? What's __name?

7) Are these __books? No, ____are not __books but Jane's books.

7. Talk about the pictures: (རི་མོར་བལྟས་ནས་སྐད་ཆ་གོད།)

1) Who is this woman? <u>She's Helen.</u>

2) What is she?_____

3) Is that woman a nurse, too?_____

4) What's her name?_____

5) Who is this young man?_____

6) What is he?_____

7) Is the other man a worker?_____

8) What's his name?_____

Lesson Six

སྒྲོབ་ཚན་དྲུག་པ།

New Words

six དྲུག

both གཉིས་ཀ

live སྡོད་པ།

twenty ཉི་ཤུ།

room ཁང་བ།

other གཞན་པ།

French རྒྱ་རན་སིའི་སྐད།

come ཡོང་།

all ཚང་མ།

German འཇར་མན་གྱི་སྐད།

new གསར་བ།

Chinese རྒྱ་ཡིག རྒྱ་སྐད།

seventeen བཅུ་བདུན།

people མི(མང་ཚོག)

eighteen བཅོ་བརྒྱད།

those དེ་ཚོ། དེ་དག

year ལོ། ལོ་ཚེས།

Japanese འཇར་པན་གྱི་སྐད། འཇར་པན་པ།

old རྒན་པ།

Text

The Girls

Four girls live in this room. Two of them study English. The other two study Tibetan. They are all very young.

Zhoma is a new student. She is seventeen. She studies English. Yangzom is a new student, too, but she studies Tibetan. She is eighteen this year. Dekey and Lhamo are old students. They are both twenty. One studies Tibetan and the other studies English.

བུ་མོ་ཚོ།

ཁང་བ་འདི་རུ་བུ་མོ་བཞི་བསྡད་ཡོད་ལ། དེ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་པ་དང་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་བོད་ཡིག་སློབ་པ་ཡིན། ཁོ་ཚོ་ཚང་མ་གཞོན་ནུ་མ་ཏག་ཏག་ཡིན།

སྒྲོལ་མ་ནི་སློབ་མ་གསར་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། མོ་རང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཡིན་ཞིང་། མོས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་པ་ཡིན། གཡང་འཛོམས་ཀྱང་སློབ་མ་གསར་བ་ཞིག་ཡིན་མོད། མོས་བོད་ཡིག་སློབ་པ་ཡིན། ཁོ་མོ་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན། བདེ་སྐྱིད་དང་ལྷ་མོ་གཉིས་ནི་སློབ་མ་རྙིང་བ་ཡིན་ལ། མོ་གཉིས་ཀ་ལོ་ཉི་ཤུར་སོན་ཡོད་ཅིང་། གཅིག་གིས་བོད་ཡིག་སློབ་པ་དང་གཅིག་གིས་དབྱིན་ཡིག་སློབ་པ་ཡིན།

Conversation

A. Come and meet my friend. This is Mrs. Lake. This is Miss Zhoma.
B. How do you do, Mrs. Lake?
C. How do you do, Miss Zhoma?

A. ཁྱོད་ཤོག་དང་བཅི་ཁྲོག་ཡོ་ལ་ཅོ་སྡོད་བྱེད། འདི་ནི་ལྷུམ་མོ་ལེ་ཁི་དང་འདི་ནི་བུ་མོ་སློལ་མ་ཡིན།

B. ལྷུམ་མོ་ལེ་ཁི་ལགས། བྱེད་བདེ་མོ།

C. སྒྲོལ་མ་ལས་ཀས། ཁྱེད་བདེ་མོ།

Drills

(A)

—Do you speak English?
—Yes, we do.
—Do they speak English?
—No, they don't. They speak German.

a) The boys, the girls, Tibetan.
b) These people, those people, Japanese.
c) The Smiths, the Michaels, French.
d) The teachers, the school-boys, Chinese.

(B)

—Do you have a pen?
—Yes, I do.
—Does Tom have a pen?
—No, he doesn't. He doesn't have a pen.

a) You, radio, Helen
b) They, a daughter, Mr. Brown
c) The girls, a picture-book, boy
d) The Johnsons, a new clock, Nancy

Exercises

1. Read the new words several times.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions.
   1) Who live in this room? _____.
   2) What do they study? _____.
   3) What do the other two study? _____.
   4) Are the girls very young? _____.
   5) Who is Zhoma? _____.
   6) Is she a new student? _____.
   7) How old is she? _____.
   8) What does she study? _____.
   9) Does Yangdzom study English, too? _____.
   10) How old is Yangdzom?_____.
   11) Are Dekey and Lhamo new students?_____.
   12) How old are they?_____.
   13) What do they study? _____.
4. Do the drills.
5. Turn these sentences into questions.
   1) These are Helen's books.
      (Whose books are these?)
   2) Henry has a new radio.
   3) I see an old man in the picture.
   4) Jane has a pen in her hand.
   5) My elder child is six.
   6) My mother is very well.
   7) The boys live in Room 214.
   8) Nancy comes from England.
6. Fill in the blanks with *me, you, him, her, it, us, you, them*.

1) I'm glad to meet___.
2) I don't see ___ in the room. Where is he?
3) We all like___. It is a good book.
4) Come and see___this evening.
5) Three of___study German. They don't study English.
6) Thank___. All of___work hard.
7) Both of___like the picture.
8) My friend Mary is here. Come and meet___.

7. Learn these sentences.

(A)

- I am a Tibetan.
- You are a Tibetan.
- She (He) is a Tibetan.
- We are Tibetan.
- You are Tibetan.
- They are Tibetan.

(B)

- I study English.
- You study English.
- He (She) studies English.
- We study English.
- You study English.
- They study English.

8. Write questions for the answers.

1) Who live in this room? (Four girls live in this room.)

2) _____? (Two of them study English.)

3) _____? (They study Tibetan.)

4) _____young? (Yes, they are.)

5) _____? (She is one of the girls.)

6) _____new_____? (Yes, she is.)

7) _____? (She is seventeen.)

8) _____? (She studies English.)

9) _____? (No, she doesn't. She studies Tibetan.)

10) _____? (She is eighteen this year.)

11) _____? (No, they aren't. They are old students.)

12) _____? (They are both twenty.)

13) _____? (One of them studies Tibetan and the other studies English.)

9. Turn these sentences into questions that begin with a *wh-* word. The *wh-* words are *where, what, who, where, when, why, which.*

1) John is Nancy's husband. Who is John?

2) Nancy is from England. _____?

3) Their daughter is four. _____?

4) Their children are in China. _____?

5) Nancy's mother is a scientist. _____?

6) Nancy's father is a professor. _____?

7) The students are Tibetan. _____?

Lesson Seven

སློབ་ཚན་བདུན་པ།

New Words

seven བདུན།

get along འབྲེལ་འདྲིས།

American ཨ་མེ་རི་ཀা་བ། ཨ་རི་བ།

help རོགས་རམ།

university སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ།

each other ཕན་ཚུན།

major (in) ཆེད་སྦྱོང་། ཆེད་གཞི་བསླབ་བྱ།

learn སློབ་སྦྱོང་།

art སྒྱུ་རྩལ།

history ལོ་རྒྱུས།

excuse དགོངས་དགā་ཞུ་བ།

interested དགའ་སྙང་སློང་བ།

name མིང་།

subject བསླབ་བྱ།

nine དགུ།

America ཨ་མེ་རི་ཀā ཨ་རི།

Centeral Nationalities University ལྷོ་གནས་མི་རིགས་ སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ།

why ཅིའི་ཕྱིར།

with མཉམ་དུ།

because རྒྱུ་མཚན་གྱིས།

different མི་འདྲ་བ།

or ཡང་ན།

city གྲོང་ཁྱེར།

translate ཡིག་བསྒྱུར།

alternative གདམ་ང་བཏང་ཆོག་པའི།

guitar སྒྲ་སྐྱོན།

cousin གཉེན་ཉེ།

Australia ཨོ་ས་ཏྲི་རི་ཡ།

nice (Nice to meet you.) བཟང་བ།(ཁྱོད་དང་མཇལ་བ་ བཟང་།)

aunt ཨ་ནེ།

sorry (I'm sorry.) དགོངས་པ་མ་འཚོམ།

welcome དགའ་བསུ་ཞུ།

nephew ཚ་བོ།

niece ཚ་མོ།

class སློབ་ཁྲིད།

Text

John Turner

John Turner is an American. He comes from Boston and studies at our university. He majors in Chinese history. He is very interested in this subject.

He lives in Room 309 with two other boys. They are all Americans, but they come from different cities. They get along well. They help each other and learn from each other.

རྩོད་ཕྱར་ནེར།

རྩོད་ཕྱར་ནེར་ནི་ཡ་མེ་རི་ཀ་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོ་རང་པ་ས་ཁྲིན་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཞིང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་རྒྱུས་སློབ་བཞིན་ཡོད། ཁོའི་ཀུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་ཆེད་དུ་གཞིར་བ་དང་བསླབ་བྱ་འདི་ལ་དགའ་སྟངས་དོད་པོ་ཡོད།

ཁོ་རང་མི་གཞན་པ་གཞིས་དང་མཉམ་དུ་ཁང་བའི་སྒོ་རྟགས་༢༠᤻᤹ཅན་གྱི་ནང་དུ་བསྡད་ཡོད་ལ། ཁོ་ཚོ་ཚང་མ་ཡ་མེ་རི་ཀ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཚོ་ཚང་མ་མི་འདྲ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ནས་ཡོང་བ་རེད། ཁོ་ཚོའི་འབྲེལ་བ་ཏ་ཅང་བཟང་སྟེ། ཁོ་ཚོས་ཕན་ཚུན་ལ་རོགས་རམ་དང་ཕན་ཚུན་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ཡིན།

Conversation

A. Excuse me. Is your name Paul Roberts?
B. Yes. it is.
A. Oh good! I'm Sally Jones. How do you do?
B. How do you do?

A. ཕྱག་རྒྱ་མ་བཞེངས། ཁྱེད་ཀྱི་མིང་ལ་ཕོ་ལ་ར་པེ་ར་ཚོ་ཞེས་རམ།

B. ཞེས་ལགས།

A. ཏ་ཅང་བཟང་གི། ང་རང་ས་ལིས་རོན་སི་ཡིན། ཁྱེད་བདེ་མོ།

B. ཁྱེད་བདེ་མོ།

Drills

(A)

—Do you have any brothers?
—Yes, I do.
—How many brothers do you have?
—I have two.

a) sisters, two.
b) English books, five
c) pictures, six
d) picture-books, nine

(B)

—Does Helen live here?
—No, she doesn't.
—Where does she live?
—She lives in Room 204.

a) your sister, work, in a middle school.
b) Mary, study, in Tibet University.
c) Professor Zhaxi, work, in Centeral Nationalities University.
d) Peter, come from England, America.

Exercises

1. Read the new words several times.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) Who is John Turner? (He is an American student.)
   2) Where does he come from?
   3) Where does he study?
   4) What does he major in?
   5) Why does he study it?
   6) Where does he live?
   7) How many students live in this room?

8) Are the other two Americans, too?
9) Do they come from Boston?
10) How do they get along (with each other)?
11) Do they help each other?
12) They learn from each other too, don't they?

4. Do the drills.

5. Complete the sentences with the words given below. (གཤམ་དུ་མིང་ཚིག་དེ་དག་བཀོལ་ནས་ཚིག་རྒྱང་ཆ་ཚང་དུ་གཏོང་དགོས།)

1) What's this (that)? It's a_____. (clock, ...)

2) What are these (those)? They're_____. (clocks, ...)

3) What does he do? He's a (an)_____. (teacher, ...)

4) What do they do (are they)? They're_____. (workers, ...)

6. Form alternative questions. གཤམ་གྱི་ཚིག་དེ་དག་གིས་མ་ངན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་འདྲི་ཚིག་ཏུ་སྒྱུར་ཅིག

1) Mr. Brown, be, an engineer, a technician. Is Mr. Brown an engineer or a technician?
2) My child, be, a boy, a girl. _____
3) Those young women, be, teachers, students. _____
4) The Greens, be, from England, America._____
5) Helen, have, son, daughter. _____
6) Caireng, come from, Amdo, Kham. _____
7) I, work in Qinghai University, Beijing University _____
8) The girls, live in, this room, that room. _____

7. Read aloud.

—Are you from China?
—Yes, I am. Where are you from?
—I'm from France. From Paris. Do you speak French?
—I can only speak a few words, but I like French. I want to learn it.
—Let me help you. You can teach me Tibetan.
—We can help each other.

8. Copy Exercise 7 and translate it into Tibetan.

9. Turn the sentences into alternative questions using *or*.

Example: Do you play basketball or football? Are they English students or math students?

1) Mr. Brown, be, an engineer, a technician

_____?

2) My child, be, a boy, a girl

_____?

3) The Greens, be, from England, America

_____?

4) Those young women, be, teachers, students

_____?

5) Helen, have, son, daughter

_____?

6) Caireng, come from, Amdo, Kham

_____?

7) Zhaxi, play, piano, guitar

_____?

8) Zhoma and Huamo, live, room 5102, 5201

_____?

9) Professor Losang, teach at Fudan University, Chengdu University

_____?

10) I, study, art, history

_____?

11) Dorji, have, morning classes, afternoon classes

_____?

11. Read the conversation and answer the questions.

Tsultrim: Hey, Chomtso, how many people are in your family?
Chomtso: There are five people in my family.
Tsultrim: How many brothers do you have?
Chomtso: I have one younger brother.
Tsultrim: And how many sisters do you have?
Chomtso: I have one older sister.

A) Answer these questions.

1) How many people are there in Chomtso's family?
2) How many brothers does Chomtso have?
3) How many sons does Chomtso's mother have?
4) How many daughters does Chomtso's father have?
5) How many sisters does Chomtso have?
6) How many children does Chomtso have?

Zhaxi: Do you know who this is?
Rinchen: No, I don't know. Who is that?
Zhaxi: This is Norbu. He is my uncle's son. We are cousins.
Rinchen: I see. How many cousins do you have?
Zhaxi: I have three cousins. Two are boys and one is a girl.
Rinchen: What are their names?
Zhaxi: Their names are Norbu, Metok, and Caireng.
Rinchen: Hey, I think I know Metok. Is she in Grade Three, Class Two?
Zhaxi: Yes, she is.
Rinchen: We are classmates!

B) Answer these questions.

1) Who are cousins?
2) Who is Norbu?
3) Who are cousins?
4) How many cousins does Zhaxi have?
5) Who are Metok and Caireng?
6) Who are classmates?
7) Who is Rinchen's classmate?
8) Who is Metok's classmate?

Yontan: Excuse me, I don't know you. What are your names?
Peter: My name is Peter and this is Helen. We are students.
Yontan: Are you brother and sister?
Helen: No, we are not. Peter is English, and I am from Australia.

Yontan: Oh, my aunt lives in Australia. Her name is Somu. Do you know her?
Helen: No, I don't.
Peter: Excuse me, what is your name?
Yontan: Oh, I'm sorry, my name is Yontan.
Peter: It's nice to meet you.
Yontan: Nice to meet you, too! Welcome to our school!

C) Answer these questions.

1) Who is Peter? _____
2) Who is Helen?_____
3) Who is English?_____
4) Who is Australian?_____
5) Where does Somu live?_____
6) Who is Yontan?_____
7) How many aunts do you have?_____
8) How many uncles do you have?_____
9) How many cousins do you have?_____
10) Who is your mother's sister? _____
11) Who is your father's brother?_____
12) Who is your father's son?_____
13) Who is your mother's daughter?_____
14) Who is your son's father?_____
15) Who is your mother's sister's daughter?_____
16) Who is your father's brother's daughter?_____
17) Who is your mother's mother?_____
18) Who is your father's mother?_____
19) Who is your mother's brother's daughter?_____
20) Who is your brother's son?_____
21) Who is your sister's son?_____
22) Who is your brother's daughter?_____
23) Who is your sister's daughter?_____

12. Fill in the blanks with the correct possessive pronoun. གཞན་གྱི་འཕྲེད་ཕིག་སྟེང་དུ་ཡང་དག་པའི་བདག་སྒྲའི་ཚབ་ཚིག་སྒོ་ངས།

a. This is _____ classmate. (I)
b. Welcome to _____ school! (we)
c. What are _____ names? (they)
d. Are you _____ cousin? (he)
e. Who is _____ mother? (you)
f. Is that _____ pencil? (she)

13. Do the crossword puzzle. གཤམ་གྱི་མིང་ཚིག་གི་མདུད་རྒྱ་དེ་གོལ་བར་སྟོང་བ་བྱོས།

Across: 1. My brother's son is my n_____.

5. She is my father's daughter. She is my s___.

6. He is my mother's father.

8. She is my father's father.

9. My father's brother is my u___.

12. My mother is my father's w____.

13. She is my father's brother's daughter. She is my c____.

Down: 2. My father is my mother's h____.

3. I am the son of my m___.

4. He is my father's son. He is my b___.

7. I am the son of my f____.

10. My brother's daughter is my n___.

11. My father's sister is my a___.

Lesson Eight

སློབ་ཚན་བཅུད་པ།

New Words

eight བཅུད།

class སློབ་ཁྲིད། འཛིན་གྲྭ།

get up མལ་ལས་ལངས་པ།

home ཡུལ།

every རེ་རེ།

for ཆེད་དུ།

breakfast ནངས་རྡ།

no མེད། (དགག་སྒྲ།)

quarter སྒར་མ་བཅོ་ལྔ།

may ཆོག་པ།

past འདས་པ།

which གང་ཞིག

day ཉིན། ཉི་མ།

lunch གུང་ཆོགས། དོས་ཏ།

then རྗེས་སུ།

over there ཕ་གཱི་ན།

go འགྲོ།

welcome དགའ་བསུ།

to ལ། (ལ་དོན་གྱི་སྒྲ།)

time དུས་ཚོད།

school སློབ་གྲྭ།

Text

Mary

Mary gets up at six every day. She has breakfast at a quarter past six and then goes to school.

She has three or four classes. Then she comes home for lunch. She has no classes in the afternoon. She studies at home.

ཟླ་རོས།

ཟླ་རོས་ཉིན་རྒྱུན་དུ་དུས་ཚོད་དྲུག་གི་སྟེང་མལ་ལས་ལངས་ཏེ། དུས་ཚོད་དྲུག་དང་སྒར་མ་བཅོ་ལྔའི་སྟེང་ནངས་ཏ་འཐུང་བ་དང་དེ་ནས་སློབ་གྲྭར་འགྲོ་བ་ཡིན།

མོ་རང་སློབ་ཁྲིད་གསུམ་མམ་བཞི་ལ་ཞུགས་རྗེས་ཡུལ་ལ་དོས་ཏ་འཐུང་བར་ཡོང་བ་ཡིན། ཕྱི་དྲོའི་དུས་སུ་མོ་ལ་སློབ་ཁྲིད་མེད་པས་ཡུལ་ནས་རང་སྦྱོང་བྱེད་པ་ཡིན།

Conversation

A. Excuse me. Are you Mr. Brown?
B. No. I’m Peter Jackson. May I help you?
A. Which is Mr. Brown’s room?
B. It’s over there.
A. Thank you.
B. You’re welcome.

A. དགོངས་པ་མ་ཚོམ། ཁྱེད་རང་སྒྲ་ཤུགས་པོ་རོན་ཡིན་ནམ།

B. མིན། ངའི་མིང་ལ་ཕེ་ཐེར་ཏེ་ཁེ་ས་ན་ཟེར། ཁྱེད་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

A. སྒྲ་ཤུགས་པོ་རོན་གྱི་ཁང་བ་གང་རེད།

B. ཕ་གཱིའི་དེ་རེད།

A. ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

B. དེ་འདྲ་བྱེད་མི་དགོས།

Drills

(A)

—Do you like your work?
—Yes, I do.
—Does Jack like his work?
—No, he doesn't. He doesn't like his work.

a) study English, Nancy.
b) have lunch at school, Paul
c) have classes in the afternoon, Sarah
d) get up at six, your younger brother

(B)

—Does Mary get up at six?
—Yes, she does.
—What time do you get up?
—I get up at five.

a) go to school in the morning, at eight o'clock
b) have breakfast at a quarter past six, at seven
c) go to school at seven, at a quarter past seven
d) come home in the morning, in the afternoon at three o'clock

Exercises

1. Read the new words several times.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) What time does Mary get up? She gets up at six.
   2) Does she have breakfast at home?_____
   3) What time does she have it?_____
   4) What does she do then?_____
   5) How many classes does she have every day?_____
   6) Does she have all the classes in the morning?_____
   7) Does she have classes in the afternoon?_____
   8) Does she have lunch at school or at home?_____
   9) Does she go to school in the afternoon?_____
   10) What does she do in the afternoon?_____
   11) Where does she study in the afternoon?_____
4. Do the drills.

5. Turn these sentences into questions:

1) She majors in French. <u>What does she major in</u>?

2) Joe lives in Room 309._____

3) She is interested in English history._____

4) We get along with each other very well._____

5) Mrs. Lake teaches at Boston University._____

6) Helen helps me in my English study._____

7) Miss White goes to work at eight._____

8) This is Dr. Jackson's room._____

6. Complete the sentences with the words given below

1) Do you have a___? (pen, radio, clock, a map of China)

2) Does Peter have any____? (pencils, picture-books, English books, Chinese friends)

3) I don't have a____. (good radio, new watch, map of England, son)

4) Nancy has no___. (pictures, pens, French books, Japanese friends)

7. Read these sentences:

- I know English.
- You know English.
- She knows English.
- We know English.
- You know English.
- They know English.
- Do I know English?
- Do you know English?
- Does he know English?
- Does she know English?
- Do we know English?
- Do you know English?
- Do they know English?
- I don't know English.
- You don't know English.
- He doesn't know English.
- She doesn't know English.
- We don't know English.
- You don't know English.
- They don't know English.

8. Learn this song: Good Morning To You. / Happy Birthday.

Good Morning To You
(Happy Birthday)

Good morning dear teacher. Good morning to you.
Happy birthday dear Dorji. Happy birthday to you.

Lesson Nine

སློབ་ཚན་དགུ་པ།

New Words

classroom སློབ་ཁང་།

small ཆུང་ཆུང་།

but འོན་ཀྱང་།

clean གཙང་མ།

tidy གྲལ་འགྲིག་པོ།

desk ཅོག་ཙེ།

on སྟེང་ན།

chair རྒྱབ་སྟེགས།

eleven བཅུ་གཅིག

twelve བཅུ་གཉིས།

twenty ཉི་ཤུ།

blackboard སྒྲོ་སྐམ།

wall ཀྱང་།

please གནང་དགོས། ཞུ།

sorry དགོངས་པ་མ་ཚོམ།

right ཡང་དག་པ།

will (བྱེད)རྒྱུ། (གྲོགས་ཚོག)

again ཡང་བསྐྱར།

ten བཅུ།

thirty སུམ་བཅུ།

any འགའ་ཞིག

Text
Our Classroom

This is our classroom. It is very small, but it is clean and tidy.

This is a desk. There is a clock and a book on it. There are four chairs in the room. And there is a blackboard on the wall. On these two walls there are some pictures and a map of China.

I like our classroom.

ང་ཚོའི་སློབ་ཁང་།

འདི་ནི་ང་ཚོའི་སློབ་ཁང་ཡིན། དེ་ཆུ་ཙང་ཆུང་ན་ཡང་གཙང་ཞིང་གྲལ་འགྲིག་པོ་ཞིག་ཡིན།

འདི་ནི་ཅོག་ཙེ་ཞིག་ཡིན་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་དུས་ཚོད་འགོན་ལོ་ཞིག་དང་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཡོད། ཁང་བའི་ནང་དུ་རྒྱབ་སྟེགས་བཞི་ཡོད་ལ། ཀྱང་རོས་སུ་སྒྲོ་སྐམ་ཞིག་ཡོད། ཀྱང་རོས་གཉིས་སུ་འདྲ་བར་འགའ་དང་རྒྱུ་གོའི་ས་ཁྲ་ཞིག་ཡོད།

ང་རང་ང་ཚོའི་སློབ་ཁང་ལ་དགའ།

Conversation

A. This is Room 619, isn't it?
B. Yes, it is. Come in, please.
A. May I see Mr. Tenzen?
B. Sorry, he isn't in.
A. That's all right. I'll come again this afternoon.

A. ཁང་བ་འདི་ཨང619ཡིན་ནམ།

B. རེད། ནང་ལ་ཕེབས་པར་ཞུ།

A. དས་སྒྲ་ཞབས་བསྟན་འཛིན་འཚོལ་བ་ཡིན།

B. དགོངས་པ་མ་ཚོམ། ཁོ་རང་མི་འདུག

A. སྐོན་མེད། ང་རང་ཕྱི་དྲོར་སྐར་ཡང་ཡོང་ཆོག

Drills

(A)

—Is there a clock on the desk?
—Yes, there is. There is a clock on the desk.
—Is there a radio on the desk?
—No, there isn't. There isn't a radio on the desk.

a) a book, desk, a pen
b) a blackboard, wall, a clock
c) picture book, chair, a watch
d) a map of China, wall, a map of America

(B)

—Are there any chairs in the room?
—Yes, there are.
—How many chairs are there in the room?
—There are ten chairs in the room.

a) desks, in the room, eleven
b) books, on the desk, twelve
c) pictures, on the wall, twenty
d) boys, in the class, thirty

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) Is this a classroom? (Yes, it is.)
   2) Whose classroom is this?
   3) Is the room big?
   4) Is it clean and tidy?
   5) Is there a desk in the room?
   6) What's on the desk?
   7) Are there any chairs in the room?
   8) How many chairs are there in the room?
   9) Is there a blackboard in the room?
   10) Where is it?
   11) What do you see on the blackboard?
   12) Are there any pictures on the wall?
   13) What's on this wall?
   14) Do you like your classroom?

4. Do the drills.
5. Turn these into tag questions. ཏ་ཀ་མཐའ་བཟང་གི་ཚོགས་ཏུ་སྐྱར་ཅིག

   1) This is your book. (This is your book, isn't it?)
   2) That school is very small.
   3) They are Nancy's children.
   4) You're from Boston.
   5) Miss Thomson lives in Room 104.
   6) You study Japanese.

7) There is a clock on the wall.
8) There are twenty-one new words in this lesson.

6. Read aloud:

(A)

- one
- two
- three
- four
- five
- six
- seven
- eight
- nine
- ten
- eleven
- twelve
- thirteen
- fourteen
- fifteen
- sixteen
- seventeen
- eighteen
- nineteen
- twenty
- twenty-one
- twenty-two
- twenty-three
- twenty-four
- twenty-five
- twenty-six
- twenty-seven
- twenty-eight
- twenty-nine
- thirty

(B)

1) 2 and 7 are 9.
2) 7 and 5 are 12.
3) 1 and 2 and 3 and 4 are 10.
4) 2 from 13 is 11.

7. Look and answer. ངོ་མོར་བལྟས་ནས་ལན་ཕྱོགས།

—What time is it?
—It's _____.

1) It's twelve o'clock.
2) It's five past twelve. (It's twelve five).
3) It's five to two. (It's one fifty-five).
4) It's twenty past seven. (It's seven twenty).
5) It's a quarter to four. (It's three forty-five).
6) It's half pas four. (It's four thirty).
7) It's twenty to eleven. (It's ten forty).
8) It's ten to seven. (It's six fifty).
9) It's twenty-five past nine. (It's nine twenty-five).
10) It's a quarter past eleven. (It's eleven fifteen).
11) It's ten past five. (It's five ten).
12) It's twenty-five to three. (It's two thirty-five).

8. Turn these sentences into tag questions. The first one has been done for you དབེར་བརྗེད་ལྟར་གཤམ་གྱི་ཚོག་རྒྱས་དེ་བ་མཐའ་བཟུང་གི་རྒྱམ་པར་བསྒྱུར་དགོས།

1) It's nine o'clock. It's nine o'clock, isn't it?

2) The lights are off. _____?

3) There are three boys in the front row._____?

4) The tall boy is from Lhasa. _____?

5) Tenzin sits in the first row._____?

6) Mary and Tom speak English._____?

7) Losang and Zhoma come from Ganzi._____?

8) Today isn't Friday._____?

9) Lily walks to work._____?

10) Jake takes the bus home at 5:00. _____?

11) Dorji doesn't speak English._____?

12) The lights aren't on._____?

13) Dorji and Beima don't study English on Thursdays._____?

14) Caireng can't go to the party. _____?

15) We can ask the teacher. _____?

16) The blackboard isn't clean. _____?

9. Learn these phonetic symbols. སྒྲ་གདངས་འདི་དག་ལ་སྦྱོང་བ་བྱོས།

/æ/	that	glad	thank	man
	blackboard	family	map	Japanese
	married	Sarah		
/e/	pen	pencil	well	text
	lesson	friend	very	seven
	eleven	twenty		
/i/	this	is	six	drill
	which	history	different	middle
	picture	interested		
/ɔ/	not	what	watch	clock
	comrade	doctor	college	sorry
	along	Thomson		
/ʌ/	but	son	come	lunch
	study	mother	London	lovely
	subject	other		

Lesson Ten

སློབ་ཚན་བཅུ་པ།

New Words

hospital སྨན་ཁང་།

second གཉིས་པ།

building ཁང་བཀྲེགས། ཐོག་ཁང་།

number ཨང་རྟགས།

another གཞན་ཞིག

unite མཉམ་འབྲེལ།

state རྒྱལ། ཀྱིག

thanks ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

much ཏ་ཅང་མང་པོ། འབོར་ཆེན།

smoke དུ་བ། དུ་བ་འཕྱུར་བ།

bed མལ་ཁྲི།

anyone མི་ཞིག མི་གང་རུང་།

half ཕྱེད་ཀ

know ངོ་ཤེས། ཤེས་པ།

often རྒྱུན་པར།

take a seat བཞུགས།

a cup of ཕོར་བ་གང་།

tea ཇ།

nice ཏ་ཅང་ལེགས་པ།

about ཐད་ཀྱི། འབྲེལ་ཡོད།

floor བཀྲེགས་རིམ། མཐིལ་ཤིང་།

recording སྒྲ་ལེན། སྒྲ་ཕབ།

Text

Mary Cooper

This is Mary. She's from England. Her family name is Cooper. She's nineteen.

Her father's a doctor. His name is Henry Cooper. He works in a hospital in London. Mrs. Cooper works there, too. She's a nurse.

Mary is now in China. She studies at Beijing University. She studies Chinese. She's now in her second year. She lives in that building. Her room number is 204. She lives with another girl. Her name is Betty Brown. She is from the United States. She studies Chinese, too.

The two girls are good friends. They both like China. I know them very well. We often help each other.

ཆུ་ངོས་ཀོ་ཕུར།

འདི་ནི་ཆུ་ངོས་རེད། མོ་རང་དབྱིན་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། མོའི་རྒྱས་ནི་ཀོ་ཕུར་ཡིན་ལ། ད་ལོ་ལོ་བཅུ་དགུ་ཡིན། མོའི་ཕ་ནི་སྨན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཧེའི་མིང་ལ་ཏན་ངོས་ཀོ་ཕུར་རེད། ཧོ་ལུན་ཏུན་གྱི་སྨན་ཁང་ཞིག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱེད་པ་ཡིན། ཕྱུམ་མོ་ཀོ་ཕུར་གྱིས་ཀྱང་དེ་རུ་ལས་ཀ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་མོ་ནི་ནད་གཡོག་ཅིག་ཡིན།

ཆུ་ངོས་ནི་ད་ལྟ་རྒྱུ་གོར་ཡོད་ལ། མོས་པེ་ཅིན་སྲོལ་བ་གླ་ཆེན་མོ་ན་རྒྱ་ཡིག་སློབ་པ་ཡིན། ད་ལྟ་མོ་རང་སྲོལ་རིམ་གཉིས་པ་ཡིན། མོ་རང་ཕ་གཱིའི་ཐོག་ཁང་ན་བསྡད་ཡོད་ལ། མོའི་ཁང་བའི་སྒོ་རྟགས་ནི204ཡིན། མོ་རང་བུ་མོ་གཞན་ཞིག་དང་མཉམ་

དུ་བསྡད་ཡོད་ལ། བུ་མོ་དེའི་མིང་ལ་པེ་ཐས་པི་རོན་ཟེར་ཞིང། མོ་ཚ་མེ་རི་ཀ་ནས་ཡོང་བ་རེད། མོས་ཀྱང་རྒྱ་ཡིག་སློབ་བ་ཡིན།

བུ་མོ་འདི་གཉིས་ནི་གྲོགས་མོ་བཟང་པོ་ཡིན་ལ། མོ་གཉིས་ཀ་གྲུང་གོར་དགའ། ང་རང་ཁོ་ཚོར་འདྲིས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ང་ཚོས་རྒྱུན་པར་ཕན་རྒྱུན་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་པ་ཡིན།

Conversation

A. Good evening.
B. Good evening, Mr. Lake. Come in, please. Take a seat and have a cup of tea.
A. Thank you very much.
B. Do you smoke?
A. No, thanks. Your room is nice and tidy.
B. Thank you.

A. མཚན་བདེ་ལགས། ས།ས་མོ་བདེ་སྐྱིད།

B. མཚན་མོར་བཟང་། སྐུ་ཞབས་ལེ་ཏུ། ནང་ལ་ཕེབས། འདོར་བཞུགས་ཏེ་ཐུང་ཐུང་ས།

A. ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

B. ཁྱེད་ཀྱིས་ཐ་མག་འཚེན་ནམ།

A. ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ངས་མི་འཚེན། ཁྱེད་ཀྱི་ཁང་པ་གྲལ་དགའ་རེད།

B. ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

Drills

(A)

—Which class are you in?
—I'm in Class Five.
—What's your room number?
—It's 406.

a) Helen, 6, 317
b) David, 2, 223
c) Tom and Jake, 11, 109
d) those two girls, 12, 540

(B)

—What time do you get up?
—I get up at 5:30.
—Does Sally get up at 5:30, too?
—No, she gets up at 5.

a) have breakfast, 7, 7:20
b) go to work, 7:40, 8:15
c) come home, 5:45, 6:10
d) go to bed, 10:30, 10:50

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) What is the text about? (It's about a girl.)
   2) What's her name?
   3) Is Cooper her family name?
   4) How old is she?

5) What does her father do?
6) What's his name?
7) Where does he work?
8) Does his wife work there, too?
9) What does she do?
10) Where is Mary?
11) Where does she study?
12) What does she study?
13) Is she a new student?
14) Where does she live?
15) What's her room number?
16) Does anyone live with her?
17) Is she from England, too?
18) The two girls are good friends, aren't they?
19) You know them both, don't you?

4. Do the drills.

5. Turn these into questions:

1) The room is on the second floor. (Which floor is the room on?)
2) There are thirty-two rooms in this building.
3) She studies at Shenzhen University.
4) They meet every day.
5) There is a watch in the small box.
6) Betty Brown lives with Mary.
7) They go to bed at half past ten.
8) I like the subject very muc

6. Give the plural forms of these nouns. མིང་ཚིག་འདི་དག་གི་མང་ཚིག་གི་རྣམ་པ་ཕྱིས།

a) building _____
b) book _____
c) map _____
d) wall _____
e) watch _____
f) class _____
g) brush _____
h) day_____
i) radio _____
j) sister _____
k) man _____
l) child _____
m) woman _____
n) family _____
o) party _____
p) city _____
q) desk _____
r) bag _____
s) university _____
t) recording _____

7. Write the correct verbs in the blanks.

a) to speak She _____.
b) to see He _____.
c) to eat It _____.
d) to study She _____.
e) to be He _____.
f) to live She _____.
g) to watch He _____.
h) to go She _____.
i) to do It _____.
j) to have He _____.
k) to get She _____.
l) to ask He _____.

8. Answer these in negative sentences. གསལ་གྱི་ཏི་བ་འདི་དག་དགག་ཚིག་ཀྱིས་ཨིན

1) Do you have any sisters? No, I don't.
2) Does she have any children? _____
3) Is there any tea in the cup?_____
4) Are there any Japanese students in the class?_____
5) Do you see any girls in the room?_____
6) Do you have any interest in the subject?_____

Lesson Eleven

སློབ་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ།

New Words

first དང་པོ།

watch བལྟ་བ།

TV བརྙན་འཕྲིན།

third གསུམ་པ།

listen ཉན་པ།

fourth བཞི་བ།

write འབྲི་བ།

letter འཕྲིན་ཡིག

shopping ཉོ་སྒྲུབ།

great རྒྱབས་ཆེན།

tomorrow ས་ང་ཉིན།

fifth ལྔ་པ།

play རྩེད་པ།

basketball དྲ་འཕེན་སྒྲ་ལོ།ལྷང་ལི།

would (ལས་ཚོགས་གི་ཚོགས་གྲོགས་ཡིན།)

join ཞུགས་པ། ལྷན་དུ།

sure ཁོ་ཐག་ཆོད་པ།

love ཡིད་འཕྲོག་པ། དགའ་བ།

film གློག་བརྙན།

town གྲོང་རྡལ། གྲོང་ཁྱེར་ཀྱི་ལྷེ་བ།

some འགའ་ཞིག

recorder སྒྲ་ཕབ་འཛིན་འགོན།

ping pong ཕང་ཕོང་སྒྲ་ལོ།

bedroom ཉལ་ཁང་།

hamburger ཚོད་མ་ཁོ་རེ།

Text

What Are They Doing?

Here are five pictures. In the first picture, an old man is _____ smoking. In the second one a child is _____ watching TV. In the third one a boy is _____ listening to the

radio. In the fourth one a girl is _____ writing a letter. What do we see in the fifth picture? A young man is _____ playing basketball.

ཁོ་ཚོས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

འདི་རྒྱལ་བར་ལྟ་ཡོད་དེ། འདྲ་བར་དང་པོ་རྒྱ་མི་རྒན་པ་ཞིག་གིས་ཐ་མག་འཕེན་བཞིན་ཡོད། གཉིས་པ་རྒྱ་བྱིས་པ་ཞིག་གིས་བརླན་འཕྲིན་ལ་བལྟ་བཞིན་ཡོད། གསུམ་པ་རྒྱ་བྱ་རྒྱང་ཞིག་གིས་སྒྲ་སྙན་འགོར་ལོ་ལ་ཉན་བཞིན་ཡོད་ཅིང། བཞི་པ་རྒྱ་བྱ་མོ་ཞིག་གིས་འཕྲིན་ཡིག་འབྲི་བཞིན་ཡོད། འདྲ་བར་ལྟ་བ་ལས་ང་ཚོས་ཅི་ཞིག་མཐོང་རམ་ཞེན། ཕོ་གསར་ཞིག་གིས་ལྷད་ལི་རྩེད་བཞིན་ཡོད།

Conversation

A. Is Mrs. Jones in?
B. No, she's in town. She's doing some shopping.

A. We're going to the _____ Great Wall tomorrow. Would you like to join us?
A. Sure, we'd love to.

A. ལྷན་མོ་ཇོན་ས་ཡོད་དམ།

B. མོ་རང་མེད། མོས་གྲོང་ཁྱེར་ན་དངོས་པོ་ཉོ་བཞིན་ཡོད།

A. ང་ཚོ་ས་ཅིན་ལྷགས་རི་རིང་བོར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད། ཁྱེད་ཚོ་མཉམ་དུ་འགྲོ་འདོད་དམ།

B. ལོས་འདོད། མཉམ་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་ཡིན།

Drills

(A)

—Are you having breakfast?
—Yes, I am.
—Is Tom having breakfast, too.
—No, he's listening to the radio.

a) write a letter, Betty, read the text
b) work, the children, play
c) study, Jane, do some shopping
d) watch TV, Sarah, doing the exercises

(B)

—What are you doing?
—I'm listening to the recorder.
—What is Joe doing?
—He's doing some _____ reading.

a) have an English lesson, the girls, _____ see a film
b) have tea, your father, smoke

c) look at some pictures, Mary, see the doctor

d) _____do my homework, the girl, _____play ping pong

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) How many pictures do you see? _____
   2) Who do you see in the first picture?_____
   3) What's the old man doing? _____
   4) Do you see a man in the second picture?_____
   5) What's she doing? _____
   6) Is there a girl in the third picture?_____
   7) What's he doing?_____
   8) Who's in the fourth picture?_____
   9) Is she listening to the radio, too?_____
   10) Who do you see in the fifth picture?_____
   11) What's he doing?_____

4. Do the drills.
5. Put the verbs in the right form. ལས་ཚོགས་རྒྱས་ཡང་དག་པའི་རྒྱལ་པར་བཅོས་ནས་ཀ་སྐོངས།
   1) She _____ (watch) TV every evening.
   2) She _____ (watch) TV now.
   3) Mr. Brown _____ (write) a book now.
   4) He _____ (write) books for children.
   5) He _____ (not listen) to the radio very often.
   6) He _____ (listen) to the recording now.
   7) Mrs. Green _____ (not smoke) often.
   8) Mr. Green _____ (smoke) in his bedroom now.
   9) They _____ (have) English classes every day.
   10) They _____ (have) an English class in their classroom now.

6. Turn these into questions: དཔེར་བརྗེད་ལྟར་གཤམ་གྱི་ཚོགས་རྒྱས་ལ་དྲི་བ་ཕྱིས།
   1) She's doing some shopping. <u>What is she doing?</u>
   2) They are living in a small city. _____?
   3) Nancy is doing well at school._____?
   4) Helen is helping me._____?
   5) Twelve students are taking these lessons._____?

6) We are studying Lesson Eleven._____?

7) She's going to town._____?

8) There are ten boys playing basketball._____?

9) They are going to Lanzhou at seven o'clock._____?

10) Li Ping is studying Chinese history._____?

11) Rinchen is talking to Dorji on the phone._____?

12) Jack is eating a hamburger._____?

7. Read the words below.

(A)

- Lesson One
- Lesson Two
- Lesson Three
- Lesson Four
- Lesson Five
- Lesson Six
- Lesson Seven
- Lesson Eight
- Lesson Nine
- Lesson Ten
- Lesson Eleven
- Lesson Twelve
- The First Lesson
- The Second Lesson
- The Third Lesson
- The Fourth Lesson
- The Fifth Lesson
- The Sixth Lesson
- The Seventh Lesson
- The Eighth Lesson
- The Ninth Lesson
- The Tenth Lesson
- The Eleventh Lesson
- The Twelfth Lesson

(B)

- the first floor
- the second floor
- the third floor
- the fourth floor
- the fifth floor
- the sixth floor
- the seventh floor
- the eighth floor
- the ninth floor
- the tenth floor
- the eleventh floor
- the twelfth floor

8. Write two questions about each of these six sentences. The first one has been done for you. དཔེར་བརྗོད་ལྟར་གཤམ་གྱི་ཚིག་རྒྱས་ལ་དྲི་བ་ཕྱིས།

a. Here are five pictures.

1) How many people are there in the five pictures?

2) How many pictures are there?

b. In the first picture, an old man is smoking.

1) _____?

2) _____?

c. In the second one a child is watching TV.

1) _____?

2) _____?

d. In the third one a boy is listening to the radio.

1) _____?

2) _____?

e. In the fourth one a girl is writing a letter.

1) _____?

2) _____?

f. A young man is playing basketball.

1) _____?

2) _____?

9. Learn these phonetic symbols:

/eɪ/	eight	day	state	again	radio
	take	play	great	may	name
/ɪ:/	she	three	me	meet	teacher
	see	clean	please	seat	each
/aɪ/	I	like	my	child	scientist
	nice	time	five	fine	write
/əʊ/	no	old	both	go	soldier
	home	smoke	know	over	those
/ju:/	new	you	student	united	university

Lesson Twelve

སློབ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ།

New Words

o’clock དུས་ཚོད།

beautiful མཛེས་སྡུག

so དེར་བཏེན།

friendly མཛའ་བཅེ་ལྡན་པའི་ངང་ནས།

newspaper ཚགས་པར།

around མཐའ་འགོར།

explain འགྲེལ་བཤད།

something དངོས་པོ་ཞིག དངོས་པོ་གང་རྫུང་།

chess མིག་མངས།

stay འདུག་པ། བསྡད་པ།

hotel མགྲོན་ཁང་།

draw (རི་མོ)འབྲི་བ།

dance བྱོ་འཚམ་པ། ཞབས་བྱོ།

talk གཏམ་བཤད། ཁ་བཏད།

walk འགྲོ་བ།

song གླུ།

sing (གླུ་སོགས)ལེན་པ།

visit འཚམས་འདྲི།

such དེ་འདྲ།

piano རྡོ་སྒྲོང་།

pictorial བཟློན་པར།

park གླིང་ཀ།

picnic (have a picnic) སྒྲོ་གསེང་། (སྒྲོ་གསེང་ལ་གྱོ་བ།)

paint (paint a picture) རི་མོ་འབྲི་བ།

movie གློག་བཟློན།

mend ཞིག་གསོ་བྱེད་པ།

review (to review lessons) སྐྱར་སྒྲོང་། (སློབ་ཚན་ སྐྱར་སྒྲོང་བྱེད་པ།)

shirt ཚོལ་ལེན།

milk འོ་མ།

weekend གཟའ་མཇུག

Text

In the Classroom

It’s three o’clock in the afternoon. The students are now in the classroom. Some are listening to the recording. Some are doing exercises. Others are talking with each other in English. The teacher is walking around. She is helping the students. Now she is explaining something to a girl student.

སློབ་ཁང་ནང་དུ།

དཔྱ་ཕྱི་དྲོའི་དུས་ཚོད་གསུམ་ཡིན་ལ། སློབ་མ་རྣམས་སློབ་ཁང་དུ་ཡོད། སློབ་མ་ལ་ལས་སྒྲ་ཕབ་འགོར་ལོ་ལ་ཉན་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། ལ་ལས་བསྐྱར་སྒྲོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ལ་དབྱིན་སྐད་བཤད་རེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དགེ་རྒན་ནི་མཐའ་འགོར་དུ་འགྲོ་

བཞིན་ཡོད་ཅིང་། མོས་སྒྲོབ་མར་རོགས་རམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ད་ལྟ་མོས་སྒྲོབ་མ་ཁྱད་མེད་ཅིག་ལ་དཀའ་གནད་ཅིག་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

Conversation

A. Where are you staying, Mr. Patterson?
B. I'm staying at the Tibetan Hotel.
A. Is this your first visit to Tibet?
B. Yes, I'm here for the first time.
A. How do you like Lhasa?
B. Oh, very much. It's such a beautiful city and the people are so friendly.

A. སྒ་ཞབས་ཞེ་ཐེར་སྟན། ཁྱེད་རང་གང་ན་བསྡད་ཡོད།

B. ང་རང་བོད་ཀྱི་མཁྱོན་ཁང་དུ་བསྡད་ཡོད།

A. ཁྱེད་རང་ཐེངས་དང་བོར་བོད་དུ་ཡོང་བ་ཨེ་ཡིན།

B. ཡིན། ང་རང་འདི་རྒྱ་ཐེངས་དང་བོར་ཡོང་བ་ཡིན།

A. ཁྱེད་ཀྱིས་བལྟས་ན་ལྷ་ས་ཇི་འདྲ་རེད།

B. ཅ་ཅང་སྒྲིང་པོ་རེད། གྲོང་ཁྱེར་འདི་ལྟར་མཛེས་ལ། མི་རྣམས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་བཀྲེ་སེམས་ལྡན།

Drills

(A)

—What time is it?
—It's six o'clock.
—What's Tom doing?
—He's getting up.

a) 6:20, Joe, _____ do morning exercises
b) 7:10, Mary, have breakfast
c) 8:30, the students, have a lesson

d) 10:45 David, listen to the recording

—Is Tom getting up?
—Yes, he is.
—Is Joe getting up?
—No, he isn't. He's doing morning exercises.

a) Joe, do morning exercises, Mary, having breakfast
b) Mary, have breakfast, these students, have a lesson
c) the students, have a lesson, David, listen to the recording
d) David, listen to the recording, Peter, read newspaper

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) What time of the day is it? It's three o'clock in the afternoon.
   2) Where are the students? _____
   3) What are some of them doing?_____
   4) Are some of them doing exercises?_____
   5) What are the other students doing?_____
   6) Are they talking in English or in Tibetan?_____
   7) Is there a teacher in the classroom?_____
   8) What is she doing?_____
   9) Is she helping the students?_____
   10) How is she helping them?_____
   11) Is she talking to a boy student or a girl student?_____
   12) Is she talking in Tibetan or in English?_____
4. Do the drills.

5. Talk about the pictures:

1) How many people do you see in the first picture? I see two boys in the first picture.
2) What are they doing?_____

3) Who are in the second picture?_____

4) What are they doing?_____

5) Is there a girl in the third picture?_____

6) What's she doing?_____

7) Is there a girl in the fourth picture?_____

8) Is she singing a song?_____

9) What are the people in the fifth picture doing?_____

10) What are the people in the sixth picture doing?_____

11) Is there a boy or a girl in the seventh picture?_____

12) Is she working?_____

13) Who do you see in the eighth picture?_____

14) Are they reading?_____

6. Turn these into interrogative and negative sentences. གསལ་མ་གྱི་ཚོགས་གྲྭ་འདི་དག་དེ་ཚོགས་དང་

དགག་ཚོགས་ཏུ་སྒྱུར་ཅིག

1) There are some pictures on the wall. Are there any pictures on the wall? There aren't any pictures on the wall.

2) There are some colleges in the city._____

_____

3) There is some tea in the cup._____

_____

4) There is something on the desk._____

_____

5) I have some questions._____

_____

6) Mary has some song books._____

_____

7) I see some words on the blackboard._____

8) I see someone in the room._____

_____

7. Read this text.

It's evening. Mother and the girl are in. Mary is reviewing her lessons. Jane is listening to the radio and mother is doing some mending. Father is out. He's seeing a friend in town. Peter is with his teacher. She's talking to him about his studies. She's helping him.

8. What are they doing this weekend? Look at the table. Write sentences. For example: *Mary is going to the park on Saturday at ten o'clock.*

Saturday May 15 **Sunday** May 16

Mary	**Peter**	**Joe**	**Sarah**	**Activity**	**Mary**	**Peter**	**Joe**	**Sarah**
10:00		11:00		**go to the park**				
	9 a.m.		9 a.m.	**play basketball**	2 p.m.	5 p.m.	5 p.m.	
				visit friends				10 a.m.
12:00				**have a picnic**				
				hike		10:00	10:00	
		3 p.m.		**paint a picture**				2 p.m.
				listen to music	7 p.m.			
7 p.m.		7 p.m.	2 p.m.	**go to a movie**				
	8 p.m.			**have dinner**			7 p.m.	7 p.m.

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

6) _____

7) _____

8) _____

9) _____

10) _____

9. Make a general question and a negative sentence for each sentence given below. དཔེར་བརྗེད་ལྟར་གསལ་གྱི་ཚོག་རྣམས་ལ་དེ་བ་དང་དགག་ཚོག་གི་རྣམ་པ་ཕྱིས།

1) There are some pictures on the wall. Are there any pictures on the wall?
There aren't any pictures on the wall.

2) There are some colleges in the city._____

_____

3) There is some tea in the cup. _____

_____

4) There is something on the desk. _____

_____.

5) I have some questions. _____

_____.

6) Mary has some song books. _____

_____

7) I see some words on the blackboard_____

_____

8) I see someone in the room._____

_____

9) Mother is mending some shirts._____

_____

10) Father would like some milk._____

_____

10. Write questions that these sentences answer. The first one has been done for you.

a. It's three o'clock in the afternoon.

1) What time is it? 2) It's three o'clock in the afternoon, isn't it?

b. The students are now in the classroom.

1) _____?

2) _____?

c. Some are listening to the recording.

1) _____?

2) _____?

d. Some are doing exercises.

1) _____?

2) _____?

e. Others are talking with each other in English.

1) _____?

2) _____?

f. The teacher is walking around.

1) _____?

2) _____?

g. She is helping the students.

1) _____?

2) _____?

h. Now she is explaining something to a girl student.

1) _____?

2) _____?

Lesson Thirteen

སློབ་ཚན་བཅུ་གསུམ་པ།

New Words

summer དབྱར་གཡ།

palace ཕོ་བྲང་།

park གླིང་གི

tree ཤིང་བོ།

hill རི་རྒྱང་།

lake མཚོ་ལྷ

boat གླུ(གཏོར་བ།)

Tuesday གཟའ་མིག་དམར།

Wednesday གཟའ་ལྷག་པ།

Friday གཟའ་པ་སངས།

Saturday གཟའ་སྦེན་པ།

Monday གཟའ་ཟླ་བ།

flower མེ་ཏོག

Thursday གཟའ་ཕུར་བུ

table མདུན་ཅོག ཅོག་ཅེ།

TV set (television) བརྙན་འཕྲིན།

Sunday གཟའ་ཉི་མ།

big ཆེ། ཆེན་པོ།

window སྒྲེའུ་ཁུང་།

bookcase དཔེ་སྒྲོམ། དཔེ་སྟེགས།

political ཚབ་སྲིད

good time དུས་ཚོད་བཟང་པོ།

dress (get dressed) ལྷ་བ། ལྷ་བ་གྱོན་པ། (ལྷ་བ་གྱོན་འདུག་པ།)

cafeteria ཟ་ཁང་།

office གཞུང་ལས་ཁང་།

restaurant ཟ་ཁང་།

housework ཁྱིམ་ལས།

wash (wash the clothes) འཁྱུད་པ། (ལྷ་བ་འཁྱུད་པ།)

away (put the clothes away) གནས་གཞན་ལ། (ལྷ་བ་དེ་ཚོ་ཕར་ཞོག)

supper དགོང་ཟས།

Text

The Summer Palace

This is the Summer Palace. It is a park in Beijing. It is a beautiful park.

There are trees and flowers in it. There are many fine buildings in it, too. There is a hill and there is a lake.

There are a lot of people in the park now. Some are walking around. Some are boating on the lake. They are having a good time there.

ཡུས་ཏོ་སྒྲིང་ཚལ།

འདི་ནི་ཡུས་ཏོ་སྒྲིང་ཚལ་དེ་པེ་ཅིན་གྱི་གླིང་གཅིག་ཡིན། དེ་ནི་ཤ་ཅང་མཛེས་པའི་གླིང་གཅིག་ཡིན།

དེ་རུ་ལྷོན་ཤིང་དང་མེ་ཏོག་ཡོད་ལ། ཁང་བ་ཡག་པོའང་ཡོད་ཅིང། རི་བོ་ཞིག་དང་མཚོའུ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

ད་ལྟ་གླིང་ག་འདི་རུ་མི་མང་པོ་ཡོད་ལ། ལ་ལས་མཐའ་འཁོར་དུ་འཚམ་འཚམ་བྱེད་པ་དང་། ལ་ལས་མཚོའུ་དེའི་ནང་དུ་གྲུ་གཏོང་བཞིན་ཡོད། ཁོ་ཚོ་ཚང་མས་ཤ་ཅང་སྤྲོ་སྐྱིད་ཀྱི་ངང་འདི་ན་རོལ་རྩེད་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

Conversation

A. Do you have English classes every day?

B. No, not every day. We have English classes on Tuesday, Wednesday, Friday and Saturday.

A. What classes do you have on Monday and Thursday?

B. We have Tibetan on Monday and history on Thursday.

A. ཁྱོད་ཚོར་ཉིན་རེར་དབྱིན་ཡིག་གི་སློབ་ཁྲིད་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ།

B. ཉི་མ་རེ་རེར་མེད། ང་ཚོར་གཟའ་མིག་དམར་དང་། གཟའ་ལྷག་པ། གཟའ་པ་ས་བས། གཟའ་སྦེན་པའི་ཉིན་དབྱིན་ཡིག་གི་སློབ་ཁྲིད་ཡོད།

A. གཟའ་ཟླ་བ་དང་གཟའ་ཕུར་བུ་ལ་སློབ་ཁྲིད་ཅི་ཡོད།

B. གཟའ་ཟླ་བ་ལ་བོད་ཡིག་དང་། གཟའ་ཕུར་བུ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ སློབ་ཁྲིད་ཡོད།

Drills

(A)

—Are there any maps on the wall?
—Yes, there are.
—How many maps are there on the wall?
—There are two.

a) chairs, in the room, five
b) parks, in the city, three
c) flowers, in the picture, twelve
d) boats, on the lake, eleven

(B)

—Is there a table in the room?
—Yes, there is.
—Is there a desk in the room?
—No, there isn't.

a) radio, on the table, TV-set
b) car, in the picture, bus
c) lake, in the city, palace
d) school, here, university

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) This is a picture of a park, isn't it?
   2) Which park is it?
   3) Where is it?

4) Is it very beautiful?
5) Are there many trees and flowers in it?
6) Are there many fine buildings in it?
7) There is a hill in the park, isn't there?
8) There is a lake in the park, isn't there?
9) What's its name?
10) Are there many boats on the lake?
11) What are others doing?
12) Do you often go to the parks?

4. Do the drills.

5. Talk about the picture:
1) Is this a classroom or a bedroom?
2) Is the room big?
3) How many windows does the room have?
4) Is there a desk in the room?
5) What's there on the desk?
6) Are there any chairs in the room?
7) How many beds are there in the bedroom?
8) Is there a bookcase in the room?
9) Are there many books in the bookcase?
10) The room is clean and tidy, isn't it?

6. Talk about the time table:

Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
		English			
	English				
Chinese			History	English	
Chinese			History		English
Lunch time					
PT		Political Study		PT རྩལ་སྦྱོང་སློབ།	League Meeting གཞོན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ
		Political Study			

1) Do you have any classes on Monday? (Yes, I have three classes on Monday.)
2) How many classes do you have on Monday?
3) What classes do you have on Thursday?
4) How many English classes do you have every week?
5) On what days do you have English classes?
6) Do you have all your classes in the morning?
7) What classes do you have on Wednesday afternoon?
8) What do you do on Saturday afternoon?
9) Do you have any classes in the evening?
10) What do you do on Sundays?

7. Learn these phonetic symbols:

/ɑ:/	car	park	father			
/ɔ:/	wall	small	daughter			
/ɜ:/	first	nurse	girl	third	worker	Thursday
/u:/	who	two	do	room	school	afternoon

8. **Reading a schedule**

Time	Lhatso	Zhoma	Tom
6:00	get up		
6:30	get dressed	get up	
7:00	_____ say prayers	get dressed	get up, get dressed
7:30	eat breakfast at the cafeteria	eat breakfast, listen to the radio	eat breakfast, read the newspaper
9:00	go to school, study	go to the office, work	go to school, teach
12:00	eat lunch at the cafeteria	go to a restaurant	
12:30			eat lunch
4:00			play basketball
5:00	cook supper		
6:00		play with children	
7:00	do homework	eat supper	go to a restaurant
10:00	go to bed	watch TV	
11:00			go to bed

What time do they do this everyday?

Lhatso: get up, go to school, eat lunch

1) Lhatso _____ at _____.

2) She _____ at _____.

3) Lhatso _____ at _____.

Zhoma: get dressed, play with her children, eat supper

4) Zhoma _____ at_____.

5) She _____ at_____.

6) Zhoma _____ at_____.

Tom: get up, go to school, go to bed

7) Tom _____ at_____.

8) He _____ at_____.

9) He _____ at_____.

Lhatso, Zhoma and Tom: eat breakfast

10) They (eat breakfast) _____ at_____.

9. Read the passage and answer the questions.

Yongkyi has a big family. She has four brothers and two sisters. On Saturday she helps her mother with the housework. She helps wash the clothes. She also helps

her mother put the clothes away. She makes the rooms tidy and clean. Sometimes Yongkyi doesn't know whose clothes she is washing.

1) Who has a big family? _____
2) Whose family is big?_____
3) How many brothers does Yongkyi have?_____
4) How many sisters does Yongkyi have?_____
5) How many children does Yongkyi's mother have?_____
6) What does Yongkyi do on Saturday?_____
7) What does Yongkyi help wash?_____
8) What does Yongkyi make neat and tidy?_____
9) What does Yongkyi sometimes not know?_____
10) What housework does Yongkyi do?_____
11) Do you like to do housework? Why or why not?_____

10. Numbers one to ten are answers. Write questions for these answers. The first one has been done for you. ཨང་གྲངས་གཅིག་ནས་བཅུ་བར་ནི་དྲིས་ལན་ཡིན་པ་དང་། དྲིས་ལན་དེ་དག་ལ་འདྲི་ཚོག་ཕྱིས། དང་པོ་དེ་ནི་དཔེར་བརྗོད་ཡིན།

1) This is the Summer Palace.
a. What is this?
b. Is this the Summer Palace?
2) It is a park in Beijing.
a _____?

b _____?
3) It is a beautiful park.
a_____?

b_____?
4) There are trees and flowers in it.
a _____?

b _____?
5) There are many fine buildings in it, too.
a _____?

b _____?
6) There is a hill and there is a lake.
a_____?

b_____?
7) There are a lot of people in the park now.
a_____?

b_____?
8) Some are walking around.
a_____?

b_____?

9) Some are boating on the lake.

a_____?

b_____?

10) They are having a good time there.

a_____?

b_____?

11. Write answers to these questions. The first one has been done for you.

Do you have English classes every day?

Yes, I have.

What classes do you have on Monday and Thursday?

I have English class on Monday and I have Tibetan class on Thursday.

1) Do you have any classes on Monday?

_____

2) How many classes do you have on Monday?

_____

3) What classes do you have on Thursday?

_____

4) How many English classes do you have every week?

_____

5) On what days do you have English classes?

_____

6) Do you have all your classes in the morning?

_____

7) What classes do you have on Wednesday afternoon?

_____

8) What do you do on Saturday afternoon?

_____

9) Do you have any classes in the evening?

_____

10) What do you do on Sundays?

_____

Lesson Fourteen

སློབ་ཚན་བཅུ་བཞི་པ།

New Words

season དུས་ཚོགས།

month (ཟླ་)བླ་ཟ།

spring སྤྲིན་ཀ།

summer དབྱར་ཀ།

autumn དཔྱིད་ཀ

winter དགུན་ཀ།

January བླ་བ་དང་པོ།

February བླ་བ་གཉིས་པ།

March བླ་བ་གསུམ་པ།

April བླ་བ་བཞི་པ།

May བླ་བ་ལྔ་པ།

June བླ་བ་དྲུག་པ།

July བླ་བ་བདུན་པ།

August བླ་བ་བརྒྱད་པ།

September བླ་བ་དགུ་པ།

October བླ་བ་བཅུ་པ།

November བླ་བ་བཅུ་གཅིག་པ།

December བླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ།

week གཟའ་འཁོར།

usually དུས་རྒྱུན་དུ།

leap year ཚེས་ལྷག་ཡོད་པའི་ལོ།

lovely ཡིད་དུ་འོང་བ།

campus སློབ་ར།

closet གོས་སྒྲོམ།

anywhere ག་ས་གང་དུ།

term (semester) སློབ་སྐབས།

Text

Seasons and Months

There are four seasons in the year. They are spring, summer, autumn and winter.

There are twelve months in a year. They are January, February, March, April, May, June, July, August, September, October, November and December.

How many weeks are there in a year? There are fifty-two weeks. How many days are there in a year? There are usually three hundred and sixty-five days. In a leap year there are three hundred and sixty-six days.

དུས་ཚོགས་དང་ལོ་བླ།

ལོ་རེར་དུས་ཚོགས་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་དབྱར་དགུན་སྤྲིན་དཔྱིད་ཡིན། ལོ་རེར་བླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་བླ་བ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ། ལྔ་པ། དྲུག་པ། བདུན་པ། བརྒྱད་པ། དགུ་པ། བཅུ་པ། བཅུ་གཅིག་པ། བཅུ་གཉིས་པ་བཅས་ཡིན།

ལོ་རེར་གཟའ་འཁོར་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཅེས་ན། གཟའ་འཁོར་ང་གཉིས་ཡོད། ལོ་རེར་ཉིན་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱུན་པར་ཉིན་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྔ་ཡོད། ཚེས་ལྷག་ཡོད་པའི་ལོ་ལ་ཉིན་སུམ་བརྒྱ་རེ་དྲུག་ཡོད།

Conversation

A. What day is today?
B. It’s Sunday.

A. Where are the students?
B. Some of them are in town. They're doing some shopping. The others are in the Summer Palace. They are boating on Kunming Lake.

A. དེ་རིང་གཟའ་འགོར་དུ་རེད།

B. གཟའ་ཀྱི་མ་རེད།

A. སློབ་མ་རྣམས་གང་དུ་ཡོད།

B. ལ་ལ་གྲོང་ཁྱེར་ནང་དུ་ཡོད་ལ་ཁོ་ཚོས་དངོས་པོ་ཉོ་བཞིན་ཡོད། གཞན་པ་རྣམས་ནི་ཡུས་རྒྱ་སྒྲིང་ཚལ་དུ་ཡོད། ཁོ་ཚོས་ཁོན་མྱིན་མཚོའི་ཡི་ནང་ན་གྲུ་གཏོང་བཞིན་ཡོད།

Drills

(A)

—Where is Mary?
—She's in town.
—What's she doing there?
—She's seeing a film.

a) John, classroom, do his homework
b) the children, bedroom, watch TV
c) the Smiths, town, visit some friends

d) Nancy, the park, take some pictures

(B)

—Where are you going?
—I'm going to town.
—What are you going to do there?
—I'm going to do some shopping.

a) Building No. 3, see an English film
b) town, get some books
c) the bedroom, get my recorder
d) the hospital, see the doctor

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:

1) How many seasons are there in a year? <u>There are four seasons in a year.</u>
2) What are they? _____
3) Which are the spring months?_____
4) Is spring a lovely season?_____
5) Which are the summer months?_____
6) Do you like summer? Why?_____
7) What months are in autumn?_____
8) Autumn is a lovely season, too, isn't it?_____
9) Which are the winter months?_____
10) How many months are there in a year?_____
11) How many days are there in a month?_____
12) How many days are there in February?_____

4. Do the drills.

5. Answer the question with the given words. གསལ་གྱི་ཚེས་བཀོལ་ནས་དེ་ཚེས་ལ་ལན་ཐོབས།

What's the date (today)? (It's _____.)

1) May 1st	2) July 2nd	3) April 4th
4) January 12th	5) March 8th	6) August 3rd
7) November 21st	8) June 22nd	9) February 23rd
10) September 20th	11) December 31st	12) November 30th

6. Talk about the picture:

1) How many people do you see in the picture?
2) Are they a family?
3) This man is the father, isn't he?
4) What is he doing?
5) Who's the woman?
6) What's she doing?
7) What's the girl doing?
8) What about the boy?
9) Is there a clock in the room?
10) There is a radio in the room, too, isn't there?
11) Is there a desk in the room?

7. What's the date

April 2005

Sun	*Mon*	*Tue*	*Wed*	*Thu*	*Fri*	*Sat*
					1	**2**
3	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**
10	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**
17	**18**	**19**	**20**	**21**	**22**	**23**
24	**25**	**26**	**27**	**28**	**29**	**30**

1) …on the first Saturday in April? (It's April second.)
2) …on the fifth Friday in April? _____.

3) …on the second Monday in April? _____.
4) …on the third Tuesday in April? _____.
5) …on last Saturday in April? _____.
6) …on the fourth Wednesday in April? _____.
7) …on the third Friday in April? _____.
8)…on the third Thursday in April? _____.

8. Put the verbs in the right form.

1) John _____ (take) a picture of us.

2) John often_____ (take) pictures.

3) Usually the girl _____ (not study) at a girl's school.

4) Helen _____ (study) at a girls' school now.

5) The Thomsons usually _____ (have) lunch at twelve.

6) The Thomsons _____ (have) lunch now.

7) The teacher _____ (take) a walk in the park now.

8) He often _____ (take) a walk after supper. (ནུབ་ཧ།)

9) The boy _____ (get) up now.
10) He _____ (get) up at 5:30 every day.

9. Can you spell the month? ཟླ་བ་ཀྱིས་འདི་དག་འབྲི་གྱོག་ཐུབ་བམ།

1) uugstA_____ 7) nrauJya_____

2) uaebyrrF_____ 8) perbtemeS_____

3) arMch_____ 9) bNoeevmr_____

4) rbOtceo_____ 10) irApl_____

5) erceDbme_____ 11) enJu_____

6) yJlu_____ 12) yMa_____

10. Put the verbs in the right form.

Sangizhoma is a student at Kangding Teacher's College. She lives on campus and _____ (study) Tibetan, Chinese and English. This term, she _____ (not study) computers. She _____ (come from) Aba. Sangizhoma _____ (get up) every day at 6:30. Now it is 7:00, and she _____ (have) breakfast. She _____ (have) four classes in the morning. She _____ (not have) classes in the afternoon. This afternoon she _____ (go) to Guza with her friends. Usually she _____ (speak) English with the teacher in the classroom, but this morning she _____ (listen) to the recording, because her teacher is sick.

11. Write questions that these sentences answer. The first one has been done for you. དབེར་བརྗོད་ལྟར་གཤམ་གྱི་ཚོག་རྣམས་ལ་དྲི་བ་ཕྱིས།

1) There are four seasons in a year.
   How many seasons are there in a year?
   What are they?
2) There are twelve months in a year.
   _____?

   _____?

3) There are fifty-two weeks in a year.
   _____?

   _____?

4) There are usually three hundred and sixty-five days in a year.
   _____?

   _____?

5) In a leap year there are three hundred and sixty-six days
   _____?

   _____?

12. Read the passage and answer the questions. གཤམ་གྱི་དཔེ་མཚ�་ལས་ཀྱི་བཀླག་ནས་ཁྱེད་བར་དེ་དག་ལ་ལན་ཕྱོལས།

One day Yontan can't find his book. He looks in his bedroom. He looks under the chair. He looks in his closet. He can't find his book anywhere. He asks his brother, "Did you see my book?" His brother says, "No, I didn't see your book. Maybe you can ask Yongkyi." Yontan asks his sister, "Did you see my book?" Yongkyi says, "No, I didn't see your book. Did you look in the kitchen?" Yontan looks in the kitchen. His book is on the kitchen table. Yontan thinks, "Who put my book on the table?"

1) Who can't find his book?_____

2) What can Yontan not find?_____

3) Where does he look for his book?_____

4) Who does Yontan ask about his book?_____

5) Does Yontan find his book?_____

6) Where is Yontan's book?_____

7) What does Yontan think?_____

8) Who is Yongkyi?_____

9) What does Yontan's brother tell Yontan?_____

10) What does Yongkyi tell Yontan?_____

11) What is Yontan's sister's name?_____

Lesson Fifteen

སློབ་ཚན་བཅོ་ལྔ་བ།

New Words

Canada ཀ་ན་ཌ།

think སེམས་པ། བསམ་ཚུལ་སྐྱེས་པ།

want མཁོ་བ། རེ་བ་བྱེད་པ།

interesting སྤྲོ་སྙང་དོད་པོ།

place ས་ཆ།

plan འཚར་གཞི།

south ལྷོ་ཕྱོགས།

fly འཕྲུར་བ། གནམ་གྱུར་བསྡད་པ།

next (གཟའ)རྗེས་མ།

several འགའ། དུ་མ།

mine ངའི།

give བྱིན་པ། འབུལ་བ།

talk སྨྲོན་ཞུ།

tomorrow ས་ཉིན།

would like འཐད་པ་བྱུང་བ།

hear ཉན་པ། ཐོས་པ།

about སྐོར་གྱི།

when དུས་ནམ་ཞིག་ལ།

start འགོ་རྩོམ་པ།

tonight དོ་དགོང་།

train མེ་འགོར།

end མཐའ། མཇུག

else གཞན།

Text

Mr. Patterson

Mr. Patterson is from Canada. He is now visiting China. He is staying at the Tibetan Hotel. He likes Lhasa. He thinks it is a beautiful city and the people are friendly. He wants to visit all the interesting places in Lhasa.

He plans to go to the south, too. He's flying to Shanghai next week. He is going to visit several big cities in the south and then take a train to Hong Kong.

སྐྱ་ཞབས་ཞེ་ཕེར་ས།

སྐྱ་ཞབས་ཞེ་ཕེར་ས་ནི་ཀ་ན་ཌ་ནས་ཡོང་ཞིང་། ད་ལྟ་ཀོས་ཀྱང་གི་རྒྱལ་ཁྱིམ་བཞིན་ཡོད། ཁོ་རང་བོད་ཀྱི་མཁྱེན་ཁང་དུ་བསྡད་ཡོད། ཁོ་རང་ལྷ་ས་ལ་དགའ་ཞིང་། ལྷ་ས་ནི་མཛེས་སྡུག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་ཡིན་ལ། མི་རྣམས་བརྩེ་སེམས་ཀྱིས་ཕྱུག་པར་སེམས་ཡོད། ཁོས་མཛེས་སྡུག་གིས་ཁེངས་པའི་ལྷ་ས་འི་ཡུལ་ལྷོངས་ཚང་མར་བལྟ་བར་འདོད།

ཁོས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་རྒྱའི་འཚར་གཞི་ཀྱང་བཟོས་ཡོད། གཟའ་འཁོར་རྗེས་མའི་ནང་ཁོ་རང་གནམ་གྱུར་བསྡད་དེ་ཧྲང་ཧེར་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན་ལ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་འགའ་ལ་ལྟ་སྐོར་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་མེ་འགོར་ལ་བསྡད་དེ་ཤང་ཀང་ལ་འགྲོ་རྒྱ་རེད།

Conversation

A. A friend of mine is going to give a talk tomorrow. Would you like to come and hear it?
B. Yes, I'd love to. What's your friend going to talk about?
A. History of the United States.

B. That's interesting. When is it going to start?
A. At two-thirty in the afternoon.

Drills

(A)

—Are you going to watch TV tonight?
—Yes, I am.
—What about Peter? Is he going to watch TV, too?
—No, he isn't. He's going to see a film.

a) do some shopping tomorrow, Nancy, do some reading
b) listen to the recording this afternoon, Tom, write a letter
c) hear the English talk, Jane, draw some pictures
d) go there by bus, the children, go by train

(B)

—Where are they going?
—They're going to town.
—What are they going to do there?
—They're going to see a friend of theirs.

a) Betty, the park, take a walk
b) Joe, the classroom, help his students
c) Sarah, the bedroom, do some reading
d) Mr. Brown, Beijing University, give a talk

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) What's the text about? It's about Mr. Patterson.
   2) Where is he from?
   3) Where is he now?
   4) Where is he staying?
   5) Does he like Lhasa?
   6) What does he think of the city?
   7) What does he want to do?
   8) Where else does he plan to go?
   9) What's he going to do next week?
   10) Which places is he going to visit?
   11) What's he going to do after that?
4. Do the drills.
5. Turn these sentences into questions. The first one has been done for you.
   1) We are going to see them on Saturday. What are we going to do on Saturday?
   2) They're going to take him to the hospital._____?
   3) Mary is going to come by train._____?
   4) My sister is going to do it for me._____?
   5) They're going to take Room 305._____?
   6) They're going to build twenty houses here._____?
   7) We're going to visit London next year._____?
6. Study the groups of sentences. གཤམ་གྱི་ཚོགས་སྒྲོར་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་ཀློག།

   a) Tom watches TV every evening.
   b) Tom is watching TV now.
   c) Tom is going to watch TV tonight.

   a) She usually gets up at five.
   b) She is getting up now.
   c) She's going to get up at five tomorrow.

   a) I read the newspapers every day.
   b) I'm reading newspapers now.
   c) I'm going to read the newspapers this afternoon.

   a) He has lunch at home.
   b) He's having lunch now.
   c) He's going to have lunch at school on Thursday.

7. Write questions that these sentences answer. The first one has been done for you. དཔེར་བརྗེད་ལྟར་གཤམ་གྱི་ཚིག་རྒྱས་ལ་དྲི་བ་ཕྱིས།

Mr. Patterson is from Canada. Where is Mr. Patterson from? Is Mr. Patterson from Canada?

1) He is now visiting China._____?

_____?

2) He is staying at the Tibetan Hotel_____?

_____?

3) He likes Lhasa. _____?

_____?

4) He thinks it is a beautiful city and the people are friendly.

_____?

_____?

5) He wants to visit all the interesting places in Lhasa.

_____?

6) He plans to go to the south, too._____?

7) He's flying to Shanghai next week. _____?

8) He is going to visit several big cities in the south and then take a train to Hong Kong.

_____?

8. Fill in the blanks with the correct verb.

1) Tom _____ (watch) TV every evening.

2) Tom is _____ (watch) TV every evening.

3) Tom did _____ (watch) TV every evening.

4) Tom will _____ (watch) TV every evening.

5) Tom is going to _____ (watch) TV every evening.

6) I _____ (read) the newspapers every day.

7) I am _____ (read) the newspapers every day.

8) I did _____ (read) the newspapers every day.

9) I am going to _____ (read) the newspapers every day.

10) She usually _____ (get) up at five.

11) She is _____ (get) up at five.

12) She is going to _____ (get) up at five.

13) She did _____ (get) up at five.

Lesson Sixteen

སློབ་ཚན་བཅུ་དྲུག་པ།

New words

dear སྙིང་ཅེ་བ།

friendship མཛའ་བཅུ།

sight ལྟ་མོར་བལྟ་ས། ཡུལ་ལྷོར་ས།

museum དངོས་མང་བཤམས་སྒྲིན་ཁང་།

till བར་དུ།

end མཐའ། མཇུག

leave (for) ....ལ་བསྐྱོད་པ།

home ཕ་ཡུལ།

miss དྲན་པ།

try ཚོད་ལྟ་བྱེད་པ།

call up ཁ་པར་རྒྱག་རྒྱུ།

telephone ཁ་པར།

extension ཁ་པར་རྒྱང་མ།

trip ལྟ་སྐོར། ས་ཆ་ཤེས་ལ་འགྲོ་བ།

long ཡུན་རིང་པོ། རིང་བོ།

away བྱལ་བ། མི་གནས་པ།

northeast ཤར་བྱང་།

shop ཚོང་ཁང་།

envelope ཡིག་ཕྱུམ།

sure ཐེ་ཚོམ་མེད་པ།

medicine སྨན།

yak གཡག

U.S.A. (United States of America) ཨ་མེ་རི་ཀཱ།

kite ཤོག་བྱ།

lift (lift a box) འདེགས་པ།(སྒྲོམ་ཕྲུང་ཤེས་ཡར་འདེགས་པ།)

meat ཤ།

zip code (postal code) སྒྲིགས་སྲིད་ཨང་གྲངས།

Text: A Letter

Dear Sarah, May 20, 1990

This is my third day in Lhasa. I'm staying at the Yak Hotel. My room number is 4230, in Building 4.

We're seeing the sights of Lhasa. Tomorrow we're going to visit the Potala Palace and the Norbu Park Museum. We plan to stay till the end of the month. We may leave for Xi'an on June 1st.

How are things at home? I miss you all. Try to call me next week. My telephone number is 89-0891, Extension 3577.

Love,
Peter Davis

འཕྲིན་ཡིག་ཅིག

སྐྱིང་ཤེ་བའི་ས་འི་རལ་གཏམ།

དེ་རིང་ནི་ང་རང་ལྷ་ས་ལ་འབྱོར་བའི་ཉིན་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། ང་རང་གཡག་མགྲོན་ཁང་དུ་བསྡད་ཡོད། འདི་ཁང་བའི་སྒོ་རྒྱས་ནི4230ཡིན་ལ། ཁང་བཅུགས་ཡང་བཞི་བ་རྩི་ཡོད།

ང་ཚོས་ལྷ་ས་འི་ཡུལ་ལྷོར་ས་ལ་ལྷ་བཞིན་ཡོད་ལ། ས་ང་ཉིན་ང་ཚོས་རྩེ་པོ་ཏ་ལ་དང་ནོར་བུ་གླིང་གা་ལ་ལྷད་མོ་བལྟ་རྩིས་ཡོད། ང་ཚོས་ཟླ་མཇུག་བར་དུ་འདུག་རྒྱའི་འཚར་གཞི་བཀོད་ཡོད་ལ། ཟླ6ཚེས1ཉིན་ཞི་ཡན་དུ་འགྲོ་ལས་ཆེ།

ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཅི་འདྲ་རེད། ངས་ཁྱེད་ཚོ་དྲན་བཞིན་ཡོད། གཟའ་འཁོར་རྟེས་མར་ང་ལ་ཁ་པར་ཞིག་གཏོང་རོགས་གནང། དའི་ཁ་པར་ཡང་ཀྱངས་ནི89—0891དང། ཁ་པར་ནང་མའི་ཡང་རྒྱས་ནི3577ཡིན།

བདེ་བར་སྨོན།

ཞེ་ཕེར་ཏ་ཌི་ས་ནས།

སྤྱི་ལོ1990ལོའི་ཟླ5བའི་ཚེས20ཉིན་ལ།

Conversation

A. I'm going on a trip next week.
B. How long will you be away?
A. About a week
B. Where are you going?
A. To Lhasa.

A. གཟའ་འཁོར་རྟེས་མའི་ནང་ང་རང་ལྷ་སྐོར་དུ་འགྲོ་ཡིན།
B. དུས་ཡུན་གা་ཙམ་འགོར་རྒྱུ་རེད།
A. ཟླ་ལ་ཆེར་གཟའ་འཁོར་གཏིག
B. གང་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།
A. ལྷ་ས་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།

Drills

(A)

—Where are you going?
—I'm going to the shop.
—Will you get some envelopes for me?
—Sure.

a) the book store, an English-Tibetan Dictionary
b) town, flowers
c) the university, books
d) the hospital, medicine

(B)

—What are you going to do on Sunday?
—I'm going to visit a museum.
—Is Sally going to visit the museum, too?
—No, she isn't. She's going to see a friend of hers.

a) tomorrow, write some letters, do some reading
b) tonight, see a film, watch TV
c) tomorrow afternoon, play basketball, take her piano lesson
d) day after tomorrow, see the doctor, see her mother

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.

3. Answer these questions:

1) Where is Peter Davis? (He's in Lhasa.)
2) Who is he writing to?
3) Where is Peter staying?
4) What's his room number?
5) Which building is his room in?
6) What's Peter doing in Lhasa?
7) Which places is he going to visit the next day?
8) How long does he plan to stay?
9) When is he going to leave Lhasa?
10) Where is he leaving for?
11) Does Peter miss his family?
12) What does he want Sarah to do?
13) What's his telephone number?

4. Do the drills.

5. Read these:

(A)

Building 5 Room 3201 Page 78 Bus No. 20 Lesson 32 Hospital No. 7

(B)

65—2203 89—0736 44—0736 28—3761 417—8255 209—3976

6. Answer these questions:

1) What are you doing now? I'm studying English.
2) Do you study English every day?
3) How long do you study every day?
4) Which lesson are you studying?
5) What's the name of the text?
6) Are there many new words in it?
7) Do you like this text?
8) Why?
9) Are you going to do the exercises?
10) Are you going to listen to the recording?
11) When are you going to listen to it?
12) What are you going to do on Sunday?

7. Learn to address a letter. ཡིག་ཤུབས་ངོས་སུ་འབྲི་སྒྲངས་སྒྲོང་བ།

Mrs. Sarah Davis
490 East Moltke
Daly City, CA 94014
U.S.A.

8. Find these words in your dictionary and write the Tibetan equivalent. ཚིག་མཛོད་ལ་བལྟས་ནས་གཤམ་གྱི་ མིང་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་བོད་ཡིག་གི་ཐ་སྙད་ཕྱིས།

building _____	page _____	professor _____
room _____	suite _____	mister _____
number _____	company _____	The United Kingdom _____
street _____	department _____	
road _____	apartment _____	

9. Read the passage and answer the questions. དཔེ་མཚ�་འདི་བཀླག་ནས་དེ་བ་དག་ལ་ལན་ཕྱིས།

One day after school Yontan asks his friends to come to his house to play. Yontan and his friends like to fly kites, sing songs, and ride bicycles. Some of his friends don't have a bicycle so they listen to the radio. Others cook food. Yongkyi likes to help Yontan's sister with the housework. After they clean the house they like to sing songs together.

1) Who asks his friends to come to his house to play?
2) What does Yontan ask his friends?
3) What do Yontan and his friends like to do?
4) Who don't have a bicycle?
5) What does Yongkyi like to do?
6) When do they like to sing songs together?
7) Where does Yontan ask his friends to come?
8) What do Yontan and his friends like to fly?
9) What do Yontan and his friends like to ride?
10) Who listen to the radio?

10. Practice this conversation with your partner.

a. Can you help her lift this box?	Yes, I can help _____.
b. Can Rinchen help his sister wash the clothes?	Yes, Rinchen can help _____ sister wash the clothes.
c. Can you take this book to your father?	Yes, I can take this book to _____.

d. Can you buy your uncle some meat?	Yes, I can buy _____ some meat.
e. Can you talk to the children?	Yes, I can talk to _____.
f. Can you help me do my homework?	Yes, ___ can help _____ do _____ homework.

11. Read the following descriptions. Write an envelope for each.

A. Send a letter to the American, Peter Brown. He lives at 2309 South Main Street in Mineola, New York. His zip code is 11005

B. Write an envelope to Helen Green. She lives at Holly Springs Garden, Apartment B-172. She lives in Dallas, Texas, zip code 68243

C. Address an envelope to Bubble Springs Water Company. Their offices are in the Fountain Building, Suite 10M, Melbourne. That is in New South Wales, Australia, postal code 2SN 6TB

Lesson Seventeen

སློབ་ཚན་བཅུ་བདུན་པ།

New Words

plan འཆར་གཞི།

stop མཚམས་བཞག་པ།

a couple of ཚ་ཞིག

rest ངལ་གསོ།

during བར་དུ།

holiday ངལ་གསོའི་ཉིན། དུས་ཆེན།

probably ཕལ་ཆེར། ཡིན་སྲིད་པ།

swim རྒྱ་རྒྱལ།

also དེ་རྗེས།

review བསྐྱར་སྦྱོང་།

hope རེ་སྨོན།

a few འགའ་ཞིག

novel སྒྲུང་གཏམ།

get back ཕྱིར་སྐྱེས་པ།

around ཡི་སྐོར་གཞུག

marvelous ཁ་ཅང་བཟང་བ།

start off འགྲོ་འགོ་བཙུམས་པ།

way ལམ།

tomb དུར་ས། བང་སོ།

picnic སྒྲོ་གསེར་གཏོང་བ།

shall (བྱ)རྒྱུ།

poem སྙན་ངག

Text

My Plan for the Summer

This summer I'm going home. I'll take a train to Nanjing. There I will stop for a couple of days. I have many friends there, you know. Then I will go home by bus.

I will have a good rest during the holidays. I will probably go swimming every day. I will also review my lessons and do some reading. I hope to read a few novels.

I will stay at home for about a month. I will try to get back to Beijing around August 20th.

ངའི་དབྱར་གནང་གི་འཆར་གཞི།

ད་ལོའི་དབྱར་ཁར་ང་རང་ཡུལ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད། ང་རང་མི་འགོར་ལ་བསྡད་དེ་ནན་ཏེན་དུ་སོང་ནས་ཉིན་རེ་གཉིས་ལ་འདུག་རྒྱུ་ཡིན། དེ་རྒྱའི་གྲོགས་པོ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་གསལ་རེད། དེ་ནས་ང་རང་སྒྲོ་སྒྲོད་རྫས་འགོར་ལ་བསྡད་དེ་ཡུལ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།

དབྱར་གནང་སྐབས་སུ་ངས་ངལ་གསོ་བཟང་པོ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཕལ་ཆེར་ཉིན་རེར་རྒྱ་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་སྲིད། ངས་དེ་རྗེས་བསྐྱབ་བྱ་དག་ལ་བསྐྱར་སྦྱང་དང་དཔེ་ཆ་ཀློག་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྒྲུང་གཏམ་འགར་ཡང་བཀླ་ཆེས་ཡོད།

ང་རང་ཡུལ་ནས་ཕལ་ཆེར་ཟླ་གཅིག་ལ་འདུག་རྒྱུ་ཡིན། ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ཉི་ཤུའི་ཡས་མས་སུ་ཕྱིར་པོ་ཅིན་དུ་ལོག་གྱབས་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

Conversation

A. What's our plan for today?
B. We're going to visit the Great Wall.
A. That's marvelous. When shall we start off?
B. At half past eight.
A. Shall we be back for lunch?
B. No, on our way back, we'll stop at the Ming Tombs. We'll have a picnic there.

A. དེ་རིང་བཀོད་འཚར་གཞི་ཅི་ཡིན།

B. བཀོ་ལུགས་རི་རིང་བོར་བལྟ་རྒྱ་འགྲོ་རྒྱས་ཡོད།

A. དེ་ཤ་ཅང་བཟང་། བཀོ་དུས་ནམ་ཞིག་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།

B. དུས་ཚོད་བཅུད་དང་ཕྱེད་གའི་སྟེང་།

A. དྲོས་ཧ་འཕྱང་བར་ཕྱིར་ཡོང་རྒྱུ་ཨེ་ཡིན།

B. མིན། བཀོ་ཕྱིར་ཡོང་སྒྲབས་བར་ས་ཁ་བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱ་བསྟད་དེ། དེ་ནས་སྨྲ་གསེང་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན།

Drills

(A)

—Will you join us on the trip?
—Yes, I will.
—Will Jennie join us?
—No, she won't, she'll stay at home
a) be back today, Betty, be back tomorrow
b) go to the talk, Tom, go to hospital
c) go and see the film, Ruth, go swimming
d) be here tonight, Joe, go to town

(B)

—Shall we go by train?
—Yes, we shall. We shall go by train.
—Will the girls go by train?
—No, they won't. They'll go by boat.
a) have PT classes today, the boys, on Thursday
b) walk to the park, the children, go by bus
c) have lunch at school, the teachers, have lunch at home
d) take a walk in the park, the young people, go boating on the lake

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) Are you going home this summer? (Yes, I am.)
   2) How are you going home?
   3) Which city are you going to first?
   4) Do you plan to stop at Nanjing for some time?
   5) How long do you plan to stay there?
   6) Why do you want to stay there?
   7) What will you do then after that?
   8) Will you go home by train or by bus from Nanjing?
   9) What do you plan to do at home?
   10) Are you going to review your lessons during the holidays?
   11) What else do you plan to do?
   12) How long are you going to stay at home?
   13) When will you be back from home?

4. Do the drills.

5. Answer these questions:
   1) What time will you get up tomorrow? (I'll get up at 5:30 tomorrow.)
   2) Will you have breakfast at home?
   3) What will you do after breakfast?
   4) How are you going to school?
   5) When will your first class start?
   6) How long are you going to have classes?
   7) Will you come home for lunch?
   8) What time will you come home?
   9) What will you do tomorrow evening?
   10) You'll have a good rest in the evening, won't you?
   11) What time will you go to bed?

6. Turn these into tag questions:
   1) You often have picnics. (You often have picnics, don't you?)
   2) Rose goes swimming every day.
   3) Sarah is playing the piano.
   4) The boys are boating on the lake.
   5) You are going to sing an English song.
   6) Nora is going to write a novel next year.
   7) You'll write to them about it.
   8) We shall stop there for a day or two.
   9) There is some good news in today's newspaper.
   10) There are a lot of colleges in the city.

7. Read the passage and answer the questions. དཀྱ་མཚམས་འདི་བཀྲིས་ནས་དེ་བ་དག་ལ་ལན་ཕྱིས།

Rinchen is sitting with his friends. They are talking about this weekend. One friend says he wants to go swimming. Another friend says he likes listening to the radio. Rinchen doesn't know what he wants to do. His friend asks Rinchen, "Don't you have anything interesting to do this weekend?"

Rinchen answers, "I can't think of anything to do."

"How about riding a bicycle, singing a song, drawing a picture, writing a poem, making some food, talking to friends, climbing a mountain or going to the store?" one friend asks.

Rinchen doesn't answer. He is still thinking about what he wants to do.

1) Who is sitting with his friends?
2) Who is Rinchin sitting with?
3) What are Rinchin and his friends talking about?
4) Who are talking about the weekend?
5) Who wants to go swimming?
6) Who likes listening to the radio?
7) What does Rinchen want to do?
8) What does Rinchen not know?
9) Why does Rinchen not answer his friend's question?
10) What did you do this weekend?
11) What do you like to do?

8. Learn the phonetic symbols:

/θs/	child	chair	China	teacher	picture
/dʒ/	join	German	college	soldier	engineer
/θ/	thank	think	third	fifth	something
/ð/	they	this	there	father	mother
/ʃ/	she	shall	sure	shopping	technician
/ʒ/	usually	pleasure	measure	television	decision

Lesson Eighteen

སློབ་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་པ།

New words

announcement བཤད་སྒྲོར། བཤད་ཐོ།

attention ཡིད་འཛིན།

movement ལས་འགུལ།

hall ཚོམས་ཆེན། ཚོགས་ཁང་།

can ཐུབ་པ། ཆོག་པ།

raise (གནད་དོན་སོགས)འདྲི་བ།

question དྲི་བ།

need མཁོ་བ།

tube མདོང་མོ། སྒྲ་གུ

altogether ཁྱོན་བསྡོམས།

answer དྲིས་ལན་འདེབས་པ།

translate ལོ་ཐུག

sentence ཚིག

clean ཕྱིས་པ། བཀྲ་བ།

copy བཤུ་འབྲི།

tell བཤད་པ།

fruit སྐོལ་ཏོག

start མགོ་རྩོམ་པ།

activity འགུལ་སྒྲོན།

toothbrush འཁྲུད་ཁྱེད། སོ་འཁྲུད།

toothpaste སོ་འདགས་ཟྭས། སོ་སྨྱན།

kind རིགས། ཁྱུ

tube སྒྲ་གུ

Text

An Announcement

Attention, please. An American friend will come and visit our university on Wednesday afternoon. He'll give a talk about the workers' movement in the United States. Will you please be at the hall at two o'clock. After the talk we can raise questions. There will be a film about workers' life in the States at a quarter to four.

བཤད་སྒྲོར།

བློ་མཐུན་རྣམ་པས་ཡིད་འཛིན་བྱ་རྒྱུ། ཨ་མེ་རི་ཀའི་གྲོགས་པོ་ཞིག་གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོང་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་རྒྱ་ལྷ་སྐོར་དུ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ཨ་མེ་རི་ཀའི་བཟོ་བའི་ལས་འགུལ་ཐད་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ཅིག་གནང་རྒྱུ་རེད། དེའི་རྗེས་ཀྱིས་དུས་ཚོད་གཅིས་ཀྱི་སྟེང་ཚོགས་ཁང་དུ་ཐོན་པར་བྱ་དགོས། གཏམ་བཤད་མཇུག་བསྡུས་རྗེས་ང་ཚོས་དྲི་བ་དྲིས་ཆོག དུས་ཚོད་གསུམ་དང་སྒོར་མ་ཞེ་ལྔའི་ཡས་མས་སུ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་བཟོ་བའི་འཚོ་བ་ཐད་ཀྱི་གློག་བརྙན་ཞིག་སྟོན་རྒྱུ་རེད།

Conversation

A. May I help you?
B. I want some envelopes. And I need a toothbrush and some toothpaste.
A. Which kind would you like to have?
B. I'll take one of these. Is this kind of toothpaste good?
A. I think so. Many people are using it.
B. All right. I'll take a tube. How much is it all together?
A. One *yuan* and ninety-two *fen*.

B. Here you are. Thank you.
A. You're welcome.

A. ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ཀྱོ་རྒྱུ་ཡིན།

B. ང་ལ་ཡིག་ཕྲུབས་འགའ་དགོས། ང་རྒྱང་སོ་འཕྲུད་ཅིག་དང་སོ་སྣན་ཞིག་དགོས།

A. ཁྱེད་ཀྱིས་གང་ཞིག་ཀྱོ་འདོད་དམ།

B. ང་ལ་འདི་དག་ལས་གཅིག་དགོས། སོ་སྣན་འདི་བཟང་ངམ།

A. ངས་བཟློས་ན་བཟང་སྟམ། མི་མང་པོས་དེ་ཀྱོ་བ་ཡིན།

B. བཟང་གི། ང་ལ་མདོང་མོ་གཅིག་བཙོང་རོགས། བསྟོམས་པས་སྒོར་ཅི་ཙམ་རེད།

A. སྒོར་གཅིག་དང་ཁྱར་དགུ་སྒར་གཉིས།

B. འདི་ལོངས། ཕྱགས་རྟེ་ཆེ།

A. དེ་འདྲ་ཁྱེད་མི་དགོས།

Drills

(A)

—Can you answer this question?
—No, I can't. I can't answer this question.
—Who can answer this question?
—Henry can.

a) translate it into English, Nancy
b) explain this sentence, our teacher.
c) swim, my brother
d) sing this song, Miss Green

(B)

—Shall I (we) clean the windows?
—Yes, please do.
—Shall I (we) clean the desks and chairs?
—No, you needn't.
a) write the new words down, copy the text
b) tell the teacher about it, tell the students about it
c) do Exercise 4, do Exercise 7
d) get some fruit, get some flowers

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the conversation several times.
3. Answer these questions:

1) Who is coming to our university? An American friend is.

2) When is he coming?_____

3) What's he going to do here?_____

4) What is he going to talk about?_____

5) Where is he going to give the talk?_____

6) What time will the talk start?_____

7) What will he do after the talk?_____

8) What other activity shall we have after the talk?_____

9) What's the film about?_____

10) What time is it going to start?_____

11) May I (we) go to the talk?_____

4. Do the drills.
5. Turn these into interrogative and negative sentences:
   1) Rosemary can play the piano. Can Rosemary play the piano? Rosemary can't play the piano.

   2) I can play Tibetan chess._____

   3) They will go swimming this afternoon._____

   4) We shall (will) have PT classes tomorrow._____

   5) There will be some activities tonight._____

   6) I have something to do this evening._____

6. Answer these questions:
   1) Can you hear me? Yes, I can.

   2) Can you translate the text into Tibetan?_____

   3) Can you read the new words?_____

   4) Can you spell all the new words?_____

   5) Can you sing a Tibetan song for us?_____

   6) Can you sing any English songs?_____

   7) May I use your pen?_____

   8) May I take this recorder home?_____

   9) May I have a look at your picture-books?_____

   10) May I go home now?_____

7. Give the plural forms of the following nouns:

bus	city	radio	child	class	family	month	tooth
factory	day	man	toothbrush	university	place	woman	watch

Lesson Nineteen

སློབ་ཚན་བཅུ་དགུ་པ།

New Words

Japan འཇར་པན།

of course སྨོས་མ་དགོས་པ།

excellent ཏ་ཅང་བཟང་བ།

speak བཤད་པ།

foreign ཕྱི་རྒྱལ་གྱི།

language སྐད་ཆ།

Spanish ས་པན་གྱི་སྐད་ཡིག

only རྒྱང་རྒྱང་། ཁོ་ན།

fair སྤྱིར་བཏང་།

Sweden ས་སྭེ་ཌེན།

understand ཏ་གོ་བ།

a little ཕྲན་བུ་ཞིག། ཉུང་ཙམ་ཞིག

shut གཏན་པ།

door སྒོ།

must ངེས་པར་དུ། འོས་པ།

put བཞག་པ།

clothes ལྷ་བ།

wardrobe ལྷ་བའི་སྒྲོམ།

make བཟོས་པ།

sweep ཕྱུགས་པ།

all right ཚོག་པ། འགྱིག་པ།

dormitory ཁ་ལ་ཁང་།

Text

Toshio and Anna

Toshio is from Japan. Of course, his Japanese is excellent. He speaks several foreign languages. His English is excellent. He can read and write it well, too. His Spanish is good, but his German is only fair. He can read, but he can’t speak it.

Anna is from Sweden. She speaks several foreign languages, too. Her English is excellent. His Spanish is good, but her Japanese is only fair. She can understand and speak it a little. She can read and write it, but not very well.

ཐོ་ཞི་འོ་དང་ཨན་ན།

ཐོ་ཞི་འོ་ནི་འཇར་པན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོ་རང་འཇར་པན་གྱི་སྐད་ཡིག་ལ་ཏ་ཅང་མཁས་པ་སྨོས་མ་དགོས་ལ། ཁོས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་རིགས་འགའ་ཡང་བཤད་ཤེས། ཁོ་རང་དབྱིན་ཡིག་ལ་ཏ་ཅང་མཁས་ཏེ། ཁོས་ཡིག་པར་གློག་ཕྱུག་ཕྱིང་འབྲི་ཡང་ཤེས། ཁོ་རང་ས་པན་གྱི་སྐད་ཡིག་ལའང་མཁས། འོན་ཀྱང་ཁོ་རང་འཇར་མན་གྱི་སྐད་ཡིག་ལ་འབྲིང་ཙམ་ཡིན། གློག་ཕྱུག་པ་ལས་བཤད་མི་ཤེས།

ཨན་ན་ནི་ས་སྭེ་ཌེན་གྱི་མི་ཡིན། མོས་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་རིགས་འགའ་ཞིག་བཤད་ཤེས། མོ་རང་དབྱིན་ཡིག་ལ་ཏ་ཅང་མཁས་ཤིང་ས་པན་གྱི་སྐད་ཡིག་ལ་ཡང་མཁས། འོན་ཀྱང་མོ་རང་འཇར་པན་གྱི་སྐད་ཡིག་ལ་འབྲིང་ཙམ་ཡིན། མོས་གོ་བ་ལེན་ཕྱུག་ལ་ཉུང་ཙམ་བཤད་ཀྱང་ཤེས། མོས་འབྲི་གློག་ཕྱུག་ན་ཡང་བྱང་རྒྱུག་པ་ཞིག་མ་རེད།

Conversation

A. Come in, Betty. Shut the door, please. Your room isn't very tidy.
B. What must I do, Mother?
A. Put the clothes in the wardrobe and make the bed. Then sweep the floor.
B. All right, I will.

A. པེ་ཊིས། ནང་ལ་ཞེབས། སྒོ་དེ་རྒྱག་པར་ཞུ། ཁྱེད་ཀྱི་ཁང་བ་བཙོག་པར་ལྟོས་དང་།

B. ཨ་མ། ངས་ཅི་བྱས་ན་བཟང་།

A. ལྷ་འདི་དག་ལྷ་བའི་སྒྲོམ་དུ་བཞག་སྟེ་མལ་ཁྲི་གྱལ་དག་བྱོས། དེ་ཚར་ཐེར་ཐང་ཕྱུགས་དགོས།

B. ཡ་ལགས། ངས་དེ་ལྟར་བྱ།

Drills

(A)

—Can't you sing this song?
—No, I can't.
—Can anybody sing this song?
—Nobody can.

a) answer this question
b) speak Japanese
c) translate it into German
d) understand this sentence

(B)

—Must we leave today?
—Yes, we must.
—Must the children leave today, too?
—No, they needn't. They may leave tomorrow.

a) I, go with them, Sally, stay at home
b) we, write to her this week, Billy, write to her later
c) we, call him up today, we call Mary up, later
d) we, have lunch at school, the teachers, have it at home

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) Who is the text about?
      (The text is about Toshio and Anna.)
   2) Where (Which country) is Toshio from?
   3) Is his Japanese good?
   4) Does he know many other languages?
   5) Does he know English?
   6) Can he read and write English?
   7) Does he know Spanish?
   8) What other language does he know?
   9) Does he know it well?
   10) Can he read and speak it?
   11) Where is Anna from?
   12) Does she speak several languages too?
   13) Which language does she know well?
   14) Does she know Spanish?
   15) What other language does she know?
   16) Can she understand and speak it?
   17) Can she read and write it?

4. Do the drills.
5. Turn these into the negative.

(A)

1) Shut the window. (Don't shut the window.)
2) Write everything down.
3) Put the radio on the desk.
4) Tell him about it.

(B)

1) You must speak Japanese in class. (You mustn't speak Japanese in class.)
2) You must write the words here.
3) You must sweep the floor.
4) We must answer all the questions.

(C)

1) Jane may know something about it. (Jane may not know anything about it.)

2) We may go there this summer. _____

3) She may like the plan. _____

4) He may want to join us. _____

6. Put the verbs in brackets in the right form. གྲུབ་རྩལ་ནང་གི་ལས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པ་ཕྱིས།

1) She _____ (watch) TV every evening.

2) Mary _____ (go) to bed at 10:30.

3) The little boy _____ (brush) his teeth every morning.

4) My sister _____ (study) both English and Japanese.

5) Mary _____ (do) morning exercises every day.

6) Mrs. Robinson _____ (teach) history in a middle school.

7) Mr. Green _____ (fly) to China several times a year.

8) The little girl _____ (miss) her mother.

9) Nancy _____ (copy) every text.

10) Helen _____ (play) the piano very well.

7. Learn the phonetic symbols:

/g/	go	good	give	got	girl	glad
/h/	he	her	hope	who	help	hello
/j/	yes	you	year	few	united	newspaper
/ŋ/	sing	song	young	English	language	
/r/	read	write	room	raise	America	different
/z/	his	is	these	those	Chinese	Japanese

8. Read the passage and answer the questions.

This is the first day of class in the new term. The teacher's name is Mr. Smith. He is from America. The students are Tibetan. There are twenty students in Mr. Smith's class. There are sixteen girls and four boys. Every day the class begins at two o'clock. The class ends at four o'clock. Many students come to school by bus. Some students come to school from their dormitory on foot.

1) What day is it?
2) Who is the teacher?
3) Who is Mr. Smith?
4) Where is Mr. Smith from?
5) Who is from America?
6) Who are Tibetan?
7) How many students are there in Mr. Smith's class?
8) How many students does Mr. Smith have?
9) How many boys are there in the class?
10) How many girls are there in the class?
11) What time does the class begin?
12) What time does the class end?
13) How do many students come to school?
14) How do you go home?

Lesson Twenty

སློབ་ཚན་ཉི་ཤུ་བ།

New words

flight attendant མཱཡཱ་སྒྲོད་སྲས་མོ།

important འགངས་ཆེན། གལ་ཆེན།

airline འཕྲུར་སྒྲོད་ཀུང་ཟི། མཱཡཱ་ལམ།

travel ཡུལ་སྐོར་བྱེད་པ།

Europe ཡོ་རོབ་གླིང་།

weather གནམ་གཤིས།

cold གྲང་བ།

flight འཕྲུར་བ།

have to མི་སྒྲུབ་ཀ་མེད། ངེས་པར་དུ།

hard ཏུར་བཙོན།

dinner དགོང་ཟས། གསོལ་སྟོན།

passenger འགྲུལ་བཞུད་པ།

safety བདེ་འཇགས།

demonstration འཁྲབ་སྟོན།

enjoy སྤྲོ་བ། ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ།

French ཕྲ་རན་སི། ཕྲ་རན་སིའི་མི།

nationality རྒྱལ་རིངས།

Italian ཨི་ཊ་ལིའི་མི། (སྐད།)

job ལས་ཀ

serve ཞབས་ཞུ།

before (ཡི) སྔོན་ལ།

every other (every other week) གཟའ་འཁོར་གཅིག་རེའི་ནང་ཕྱེད་རེར།

grammar བྱང་སྦྱོད།

A Flight Attendant

Barbara is a flight attendant. She works for an important airline. She likes the work. It's interesting.

She travels to Europe and South America. She likes South America. The weather is beautiful.

She likes Europe in summer. She doesn't like winter. It's very cold.

During a flight Barbara has to work very hard. She serves breakfast, lunch and dinner. She helps the passengers. She gives safety demonstrations and answers questions. She enjoys her work.

མཱཡཱ་སྒྲོད་སྲས་མོ།

བྷར་བྷ་ནི་མཱཡཱ་སྒྲོད་སྲས་མོ་ཞེས་གཤིས། མོས་འཕྲུར་སྒྲོད་ཀུང་ཟི་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། མོ་རང་ལས་ཀ་དེ་རང་དགའ་ལ་དེ་སྦྲོ་སྣང་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན།

མོ་རང་ཡོ་རོབ་གླིང་དང་མེ་གླིང་ཕྱོགས་ཡུལ་སྐོར་བྱེད་པ་དང་། མེ་གླིང་ཕྱོགས་མོ་རང་དགའ་བོ་ཡོད། དེ་གའི་ནམ་ཟླ་ཏུ་ཅང་བཟང་།

མོ་རང་དབྱར་ཁའི་ཡོ་རོབ་གླིང་ལ་དགའ་བོ་ཡོད་ནའང་དེ་གའི་དགུན་ཁར་མི་དགའ་སྟེ། དེ་ནི་ཏུ་ཅང་འགྲུགས་པས་སོ།

འཕྲུར་བསྐྱོད་བྱེད་སྐབས་བྷར་བྷ་ར་ཡིས་ཏུར་བཙོན་ཀྱིས་ལས་ཀ་བྱེད་པ་ཡིན། མོས་ནངས་སྟ་དང་ཀུང་ཚོགས། དགོང་སྟ་འཕེན་པ་དང་། འགྲུལ་བཞུད་པ་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་པ། བདེ་འཇགས་སྐོར་གྱི་མཛྱུབ་སྟོན་བྱེད་པ་དང་དྲི་བར་ལན་འདེབས་པ་ཡིན། མོ་རང་མོའི་ལས་ཀར་ཏུ་ཅང་དགའ་བོ་ཡོད།

Conversation

A. My name is Robert.
B. How do you do? My name is Alice.
A. Are you French?
B. Yes, I am. Are you French, too?
A. No, I am not.
B. What nationality are you?
A. I'm Italian.
B. What's your job?
A. I'm an engineer. What's your job?
B. I'm a flight attendant.

A. ངའི་མིང་ལ་རྦོན་པོར་ཕྱི་ཟེར།

B. ཁྱེད་བདེ་མོ། ངའི་མིང་ལ་ཨ་ལི་སིའི་ཟེར།

A. ཁྱེད་རང་ཕ་རན་སིའི་ཨེ་ཡིན།

B. ཡིན། ཁྱེད་ཀྱང་ཕ་རན་སིའི་ཡིན་ནམ།

A. མིན། ང་མིན།

B. ཁྱེད་རང་རྒྱལ་ཁབ་གང་གི་ཡིན།

A. ང་རང་ཨི་ཊ་ལིའི་ཡིན།

B. ཁྱེད་ཀྱི་ལས་ཀ་ཅི་ཡིན།

A. ང་རང་བཟོ་འགོད་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་ལས་ཀ་ཅི་ཡིན།

B. ང་རང་མཁའ་རྒྱུད་ཞབས་ཞུ་བ་ཡིན།

Drills

(A)

—Do you have to be there tonight?
—Yes, I do. I have to be there tonight.
—Does Mary have to be there tonight?
—No, she doesn't. She may go there tomorrow.

a) fly to Lhasa, your daughter, go there by train
b) get there before seven, Helen, get there at eight
c) work during the holidays, your wife, have a rest
d) go to bed at ten, your older brother, go to bed a little later

(B)

—Do we have to be back today?
—Yes, you do.
—Do the children have to be back today, too?
—No, they don't. They may come back the day after tomorrow.

a) stay there for the night, the girls, come back today
b) have lunch there, the children, come back for lunch
c) travel by train, the Dawsons, go there by boat
d) walk to the palace, our foreign friends, go there by school bus

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text for several times.
3. Answer these questions:
   1) What's the text about?
      (It's about a flight attendant.)
   2) What's her name?
   3) Who does she work for?
   4) Does she like her work?
   5) Why does she like it?
   6) Which places does she travel to?
   7) Does she like South America?
   8) Why does she like South America?
   9) Does she like Europe?
   10) Why?
   11) Does Barbara have to work hard during the flight?
   12) What does she do during the flight?
   13) What else does she have to do?
   14) She enjoys her work, doesn't she?
4. Do the drills.
5. Turn these into questions:
   1) She has to work ten hours a day.
      (How long does she have to work everyday?)
   2) Paul has to get up before six.
   3) Ruth has to be there every other week.
   4) He has to teach fifty children.
   5) She has to answer the passengers' questions.
   6) She has to stay in her bedroom all day long.
   7) Joe has to do a lot of work.
   8) She has to clean Mr. Brown's room.

6. Turn these sentences (*a-n*) into questions using the first word given.

a. Barbara is a flight attendant. 1) Who is a flight attendant? 2) What does she do? 3) What's her job?

b. She works for an important airline.

1) Who _____?

2) What _____?

3) Does _____?

c. She likes the work.

1) Does _____?

2) How _____?

d. She travels to Europe and South America.

1) Where _____?

2) Does _____?

e. She likes South America.

1) What _____?

2) Does _____?

f. The weather is beautiful.

1) What _____?

2) Is _____?

g. She likes Europe in summer.

1) Does _____?

2) What _____?

h. She doesn't like winter.

1) Does _____?

2) What _____?

i. It's very cold.

1) What _____?

2) It _____?

j. During a flight Barbara has to work very hard.

1) When _____?

2) Who _____?

k. She serves breakfast, lunch and dinner.

1) What _____?

2) Does _____?

l. She helps the passengers.

1) Who _____?

2) Who _____?

m. She gives safety demonstrations and answers questions.

1) What _____?

2) Does _____?

n. She enjoys her work.

1) Who _____?

2) What _____?

3) Does _____?

7. Read these words, paying attention to the endings. གཤམ་གྱི་ཕ་སྐད་དག་བཀླགས་ཏེ་དེ་དག་རེ་རའི་མཇུག་གི་སྒྲ་གང་རས་གློག་ཡིན་འགྲོག་བྱེས།

/s/	maps	cups	thanks	clocks
	stops	speaks	sweeps	makes
/z/	jobs	plans	novels	holidays
	travels	serves	enjoys	answers
/iz/	classes	brushes	nurses	sentences
	misses	watches	raises	announces
/ts/	texts	states	seats	baskets
	shuts	writes	gets	visits
/dz/	words	friends	beds	comrades
	needs	reads	ends	understands

8. Give the -ing forms of these verbs. གཤམ་གྱི་ལས་ཚིག་དག་གི -ing རྣམ་པ་ཕྱིས།

live	living	get	getting	help	helping
make	making	stop	stopping	learn	learning
serve	serving	set	setting	see	seeing
have	having	swim	swimming	sing	singing
hope	hoping	plan	planning	play	playing
give	giving	shut	shutting	try	trying

9. Read the passage and answer the questions.

Today we started class. There are twenty students in my class this term. There are four boys and sixteen girls in my class. Our teacher's name is Mr. Smith. He is taller than our teacher last term. I am the tallest student in the class. This term we are going to study grammar and writing more than last term. I like to study grammar. Do you like to study grammar? This term will be harder than the last one. Are you going to come and visit us next summer? I'm going to work hard in school this term. But I am also going to play basketball and fly kites. I am going to see my Uncle Zhaxi next week. We are going to meet in Xining. Please write to me soon.

1) What did we do today?
2) When did the class start?
3) How many students are there in the class?
4) Twenty students are in what?
5) How many boys are there in the class?
6) How many girls are there in the class?
7) Who is Mr. Smith?
8) What is the teacher's name?
9) Is Mr. Smith taller or shorter than the teacher last term?
10) Who is the tallest student in the class?
11) What student is taller than Yontan?
12) What is Yontan going to study this term?
13) Who likes to study grammar?
14) Who is going to work hard?
15) Where is Yontan going to work hard?
16) Who is going to fly kites?
17) Who is going to play basketball?
18) Who will Yontan go to see next week?
19) Where will Yontan and his Uncle Zhaxi meet?
20) Who will meet in Xining?

10. Put the verbs in brackets in the right form.

1) She _____ (listen) to the radio every morning.
2) Huamo _____ (get) up at 6:30.
3) The little boy _____ (brush) his teeth every morning.
4) My sister _____ (study) both Tibetan and Chinese.
5) Dorji _____ (read) his lessons every day.
6) Dorji _____ (do) his homework every evening.
7) Mr. Green _____ (take) a bus to Lhasa several times a year.
8) I _____ (miss) my mother.
9) Nancy _____ (copy) every text.
10) Helen _____ (play) the piano very well.

Lesson Twenty-One

སློབ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པ།

New words

country རྒྱལ་ཁབ། ཞིང་གྲོང་།

large ཆེན་པོ།

food ཟ་མ།

with མཉམ་དུ།

bread གོ་རི།

butter མར།

meat ཤ

milk འོ་མ།

cake སྦྲ་ངའི་བཀ་ལེབ།

basket སྒྲུག་གཟེབ། སྦྲ་མ།

under འོག་ཏུ། འོག་ནས།

eat ཟ་བ། (འདས་ཚོགs ate)

field ཞིང་ཁ།

pick འཐུ་བ། བཏོག་པ།

drive ཁ་ལོ་བྱེད་པ། (འདས་ཚོགdrove)

plane གནམ་གྱུ།

journey ལྷ་སྐོར།

pleasant སྙིན་པོ།

feel ཚོར་བ། བསམ་ཚུལ།

tired ཐང་ཆད་པ།

sleep གཉིད་པ།

transcription བཀྲུད་ནས་བཤུ་བ།

sit ཐོག་པ།

Text

A Day in the Country

Mr. and Mrs. White live in a large city. One Sunday, they went to the country. They took some food with them. Mrs. White put bread, butter, meat, milk, fruit and cake in a basket. They sat under a large tree and ate lunch. They talked about their trip to England and they picked flowers. They drove home in the evening.

ཞིང་གྲོང་གི་ཉིན་གཅིག

སྒྲ་ཞབས་ཆ་ཚེ་ཕྱི་དང་ཡུམ་མོ་ཆ་ཚེ་ཕྱི་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བསྡད་ཡོད། གཟའ་ཉི་མ་ཞིག་ལ་ཁོ་ཚོ་ཞིང་གྲོང་དུ་སོང་ཞིང་། ཁོ་ཚོས་ཟ་མའང་ཁྱེར་ཏེ་སོང་། ཡུམ་མོ་ཆ་ཚེ་ཕྱི་ཡིས་གོ་རི་དང་མར། ཤ འོ་མ། ཤིལ་ཏོག ཕྲ་ངའི་བཀ་ལེབ་སོགས་སྦྲ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཞུག ཁོ་ཚོ་སྟོང་ཆེན་ཞིག་གི་རྩར་བསྡད་དེ་གྲང་ཚོགས་གསོལ་བ་རེད། ཁོ་ཚོས་དབྱིན་རྒྱས་ཡུལ་དང་ཁོ་ཚོའི་ཁབ་བ་གསར་བ་དེའི་སྐོར་ཀྱི་བརྗོད་བྱས། ཕྱི་དྲོར་ཁོ་ཚོ་ཞིང་ཁར་འཛམ་འཛམ་དུ་སོང་སྟེ་མེ་ཏོག་བཏུས་ལ། དགོང་དྲོའི་དུས་སུ་རྒྱུས་ལོག་པར་བསྐོར་ཏེ་ཡུལ་དུ་ལོག

Conversation

A. When did you arrive in Lhasa?
B. Only yesterday.
A. Did you come by plane?
B. Well, we took the train to Chengdu and then flew to Lhasa.

A. ཁྱེད་ཚོ་ལྷ་ས་ནམ་ཐོན་པ་ཡིན།

B. ཁ་ས་ཐོན་པ་ཡིན།

A. ཁྱེད་ཚོ་གནམ་གྱུར་བསྡད་ནས་ཡོང་བ་ཨེ་ཡིན།

B. ང་ཚོ་མེ་ལོས་ལ་བསྡད་དེ་ཁྲིན་ཏུའུ་ལ་སོང་ཞིང་། དེ་ནས་གནམ་གྱུར་བསྡད་དེ་ལྷ་ས་ཐོན་པ་ཡིན།

A. ལྷ་སྐོར་བྱས་པའི་སྒྲོང་ཚོར་གཱ་འདུ་རེད།

B. དེ་ནི་ཉ་ཅང་སྙིན་ལ་ང་རང་ཉ་ཅང་དགའ་ཡོད།

A. ལམ་ཐག་རིང་བོ་བཏུད་པས་ཁྱེད་རང་ཐང་ཆད་ཡོད་དམ།

B. མེད། ང་རང་ཐང་ཆད་མེད། ང་རང་མེ་ལོས་ཀྱི་སྟེང་ནས་གཉིད་སྙིད་པོ་ཞིག་ཡོག་པ་ཡིན།

Drills

(A)

—Did you come by train?
—Yes, I did.
—Did Peter come by train, too?
—No, he didn't. He came by plane.

a) arrive yesterday, Helen, the day before yesterday
b) go home on Sunday, David, on Saturday
c) visit the city in spring, Nora, in autumn
d) get here on the 20th, Joe, on the 22nd

(B)

—Did you meet before?
—Yes, we did.
—When did you meet?
—In 1982.

a) see the film, in February.
b) visit the place, in April 1979
c) stay at this hotel, in 1983
d) work there, in 1970

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) Who is the text about?
      (It's about Mr. and Mrs. White.)
   2) Where do they live?
   3) What did they do on Sunday?
   4) Did they take any food with them?
   5) What food did they take with them?
   6) Where did they put the food?
   7) Where did they eat their lunch?
   8) Did they talk?
   9) What did they talk about?
   10) What did they do in the afternoon?
   11) When did they drive home?
   12) Did they have a good time?

4. Do the drills.
5. Learn the past forms of these verbs: ལས་ཚོག་འདི་དག་གི་ཏུས་འདས་པའི་རྩམ་པ་ཡིད་ལ་འཛིན་དགོས།

meet (met)	come (came)	get (got)	go (went)	know (knew)
take (took)	see (saw)	do (did)	write (wrote)	sing (sang)
draw (drew)	drive (drove)	hear (heard)	fly (flew)	give (gave)
think (thought)	leave (left)	swim (swam)	have (had)	tell (told)
put (put)	make (made)	sweep (swept)	shut (shut)	speak (spoke)
feel (felt)	be (was, were)	try (tried)	marry (married)	copy (copied)
love (loved)	excuse (excused)	smoke (smoked)	plan (planned)	stop (stopped)

6. Answer these questions:
1) What time did you get up yesterday?
   (I got up at half past five.)
2) What did you do after you got up?
3) Where did you have breakfast?
4) Did you drive to work?
5) What time did your work start?
6) How long did you work in the morning?
7) What time did you have lunch?
8) Did you come home for lunch?
9) What time did you come home?
10) What did you do yesterday evening?
11) What time did you go to bed?
12) Did you have a good sleep?

7. Learn to read the transcriptions. གསལ་གྱི་བརྒྱད་འབྲི་དག་ཀློག་འདོན་བྱོས།

/lɑːdʒ/	/fuːd/	/mɪlk/	/keɪk/
/bred/	/miːt/	/pleɪm/	/drəʊv/
/sliːp/	/ˈtaɪəd/	/wɪð/	/pɪk/
/ˈbʌtə/	/ˈbɑːskɪt/	/ˈpleznt/	/ˈdʒɜːni/

8. Answer the questions below.

1) Who live in a large city?
   Mr. and Mrs. White live in a large city.
2) Where does Mr. White live?
3) Where does Mrs. White live?
4) Where do Mr. and Mrs. White live?
5) Do Mr. and Mrs. White live in a small city?
6) Where did they go on Sunday?
7) Who went to the country one Sunday?
8) Where did Mr. and Mrs. White go one Sunday?
9) What did they take with them?
10) Where did they take some food?
11) Who took some food?
12) What was in the basket?
13) Where did Mrs. White put the meat?
14) Who put milk in a basket?
15) Where did they sit?
16) Who sat under a large tree?
17) Where did they eat lunch?
18) Who ate lunch under a large tree?
19) What did they talk about?
20) Who went to England?
21) What did they pick?
22) Who picked flowers?
23) When did they drive home?
24) Who drove home in the evening?
25) Where did they drive in the evening?

9. Answer the questions using pronouns. Give long answers, not short answers.

1) Did your sister arrive on Sunday? Yes, she arrived on Sunday.
2) Did you take the train? Yes, I _____.
3) Did Tom see the film in April? Yes, _____.
4) Did Joe get here on the 22nd? Yes, _____.
5) Did Helen sing a lovely song? Yes, _____.
6) Did Bill feel sick? No, _____.
7) Did the students sweep the classroom? Yes, _____.
8) Did Dorji leave this morning? Yes, _____.
9) Did he travel alone? No, _____.
10) Did Lhamo walk to town? No, _____.

10. Write sentences using the past tense.

1) fly Lhasa last year. I flew to Lhasa last year.
2) hear Helen piano _____
3) walk and pick flowers _____
4) eat lunch large tree _____
5) take bus to work _____
6) talk about trip _____
7) come home at 5:00 _____
8) meet last year _____
9) feel tired after trip _____
10) write two letters _____

Lesson Twenty-Two

སློབ་ཚན་ཉིར་གཉིས་པ།

New Words

something དོན་བྱ་ཞིག། དངོས་པོ་ཞིག

already (བྱས)ཟིན་པ། ཚར་བ།

last (ཟླ་བ་སོགས།)སྟོན་མ།

company ཀུང་ཟི།

ago སྟོན་ལ།

architect བཟོ་བསྒྲུན་འཚར་འགོད་པ།

office གཞུང་ལས་ཁང་།

overseas ཕྱི་རྒྱལ།

too ཏ་ཙང་།

pass འདང་བ། བརྒལ་བ།

factory བཟོ་གྲྭ།

rest ལྷག་པའི་ཁག

parents ཕ་མ་གཉིས་ཀ

Australian ཨོ་སི་ཏྲི་ཡའི་མི།

secretary དྲུང་ཡིག

director བདག་གཉེར་འགོ་གཙོ།

technical བཟོ་རྩལ།

government སྲིད་གཞུང་།

center ལྟེ་བ།

examination རྒྱུགས། ཡིག་ཚད།

bad བཙོག་པོ།

easy སླ་མོ།

Text

My Family

I want to tell you something about my family. There are six people in my family altogether--two girls, two boys and my parents. Both of my sisters are already married. My younger sister got married last month. Her husband is an Australian. She lives in Canberra now and is a secretary for a company director. My eldest sister got married three years ago. She has got a young daughter. My brother Peter is a student at a technical college. He wants to be an architect. I started working six months ago. I work in a government office. I live with my parents in a small house near the center of town. I hope to go overseas one day for a holiday.

ངའི་ཁྱིམ་ཚང་།

ངས་ཁྱེད་ཚོར་ཅིད་ཚང་གི་གནས་རྒྱལ་འགའ་བཤད་རྒྱུ་ཡིན། ཅིད་ཚང་ལ་བཞའ་མི་དྲུག་ཡོད་དེ། བུ་མོ་གཉིས་དང་། བུ་གཉིས། ངའི་ཕ་མ་བཅས་ཡིན། ངའི་ཕ་ཅེ་དང་སྲིང་མོ་གཉིས་ཀ་གཉེན་བསྒྲིགས་ཟིན། ངའི་སྲིང་མོ་ཀི་ཟླ་སྟོན་མའི་ནང་གཉེན་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་ལ། མོའི་ཁྱོ་ཀ་ནི་ཨོ་སི་ཏྲི་ཡའི་མི་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟ་མོ་རང་ཁན་ཏེར་ར་རྒྱ་གཞིས་སྟོད་བྱས་ཡོད་ལ་ཀུང་ཟི་ཞིག་གི་འགོ་གཙོའི་དྲུང་ཡིག་ཡིན། ངའི་ཕ་ཅེ་ནི་ཝོ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ལ་གཉེན་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་ལ། མོ་ལ་བུ་མོ་ཞིག་ཡོད། ངའི་ནུ་བོ་ཕེ་ཏར་ནི་བཟོ་རྩལ་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་སློབ་མ་ཡིན་ལ། ཁོ་རང་བཟོ་བསྒྲུན་འཚར་འགོད་པ་ཞིག་བྱེད་འདོད་ཡོད། ང་རང་ཟླ་དྲུག་གི་སྟོན་ནས་ལས་ཀར་ཞུགས་པ་ཡིན། ངས་སྲིད་གཞུང་གི་

གཞུང་ལས་ཁང་ཞིག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱེད་པ་ཡིན། ང་རང་བའི་ཕ་མ་དང་མཉམ་དུ་གོང་ཕྱེར་ལྷེ་བ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ཁང་བ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཏུ་བསྡད་ཡོད། བས་ཉིན་ཞིག་ལ་ང་རང་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སློབ་གསེང་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པར་རེ་སྨོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

Conversation

A. How was the examination?
B. Not too bad. I think I passed in English.
A. Were the questions easy?
B. No, not very. I could answer twelve of the questions. They were very easy. But I couldn't answer the rest. They were too difficult for me. But I think I could pass.

A. རྒྱུགས་བློངས་པ་ཅི་འདྲ་རེད།

B. དེ་འདྲའི་ཞན་པ་ཞིག་མ་རེད། བས་དབྱིན་ཡིག་གི་རྒྱུགས་ཚད་འདང་ཡོད་སྙམ།

A. འདི་གཞི་སྣ་མོ་ཙེ་རེད།

B. མ་རེད། དེ་འདྲའི་སྣ་མོ་མ་རེད། བས་དྲི་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལན་འདེབས་ཐུབ་སོང། དེ་དག་ཅུ་ཙང་སྣ་མོ་རེད། ཡིན་ཡང་འགྲོ་མ་རྟམས་ལ་ལན་འདེབས་མ་ཐུབ། ང་ལ་མཚོན་ན་དེ་དག་ཅུ་ཙང་དཀའ་མོ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ལ་རྒྱུགས་ཚད་འདང་ཡོད་སྙམ།

Drills

(A)

—Where were you this morning?
—I was in the classroom.
—Where was Jane?
—She was there too.

a) in the factory, David
b) in the bedroom, Nancy
c) in the hall, your teacher
d) in the hospital, your wife

(B)

—Were you in town yesterday?
—Yes, I was.
—Was Bob in town, too?
—No, he wasn't. He was at home.

a) in the University on Friday, John, in the country
b) here last year, Mary, in London
c) in Lhasa last summer, Joe, in Amdo
d) in this city in 1985, your daughter, in Kham

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions according to the text:

1) How many people are there in your family?
(There're six people in my family.)
2) Who are they?
3) Are your sisters married?
4) When did your younger sister get married?
5) What nationality is her husband?
6) Where does your younger sister live?
7) What's her job?
8) When did your eldest sister get married?
9) Has she got any children?
10) What does your brother do?
11) Where does he study?
12) What does he want to be?
13) Are you working?
14) When did you start working?
15) Where do you work?
16) Where do you live?
17) What do you hope to do one day?

4. Do the drills.

5. Fill in the blanks with *was* or *were*. ǁ were དང་ཡང་ནwas བཀོལ་ནས་ཁ་སྐོངས།

1) Where _____ you last night?

2) I _____ a school teacher in 1970.

3) How _____ things at home?

4) Father _____ not very well last week.

5) Did you go to the film? _____ it good?

6) Both my sisters _____ in England at that time.

7) Alice _____ then a school-girl.

8) We _____ not here four years ago.

9) Did you stay here last summer? What _____ your room number?

10) _____ you in town at eight o'clock this morning?

6. Turn these in to interrogative and negative sentences. གསུམ་གྱི་ཚིག་གྲུབ་འདྲི་ཚིག་གམ་དགག་ཚིག་ཏུ་སྒྱུར་ཅིག

1) I have something to say. Do you have anything to say? I don't have anything to say.

2) There's something in the basket. _____

3) I have got something to read._____

4) She told me something about it._____

5) Mary knows something about it._____

6) We want to get something to eat?_____

7. Turn these sentences *(a-n)* into questions using the first word given. དབེར་བརྗོད་ལྔར་གསུམ་གྱི་ཚིག་རྣམས་ལ་ དྲི་བ་ཕྱིས།

a. I want to tell you something about my family.

1) What do you want to tell me?

2) Who do you want to tell something about your family?

3) Do you want to tell me something about your family?

b. There are six people in my family altogether-- two girls, two boys and my parents.

1) How _____?

2) How_____?

3) How_____?

4) Are_____?

c. Both of my sisters are already married.

1) Are_____?

2) Who_____?

d. My younger sister got married last month.

1) Who_____?

2) Did_____?

3) When_____?

e. Her husband is an Australian.

1) Where_____?

2) Who_____?

3) Her_____?

f. She lives in Canberra now and is a secretary for a company director.

1) What_____?

2) Who_____?

3) Where_____?

g. My eldest sister got married three years ago.

1) When_____?

2) Who_____?

3) Is _____?

h. She has got a young daughter.

1) Who_____?

2) Does_____?

i. My brother Peter is a student at a technical college.

1) Who_____?

2) Is_____?

3) Where_____?

j. He wants to be an architect.

1) What_____?

2) Who_____?

k. I started working six months ago.

1) When_____?

2) You_____?

l. I work in a government office.

1) Where_____?

2) Do_____?

m. I live with my parents in a small house near the centre of town.

1) Where_____?

2) Do_____?

n. I hope to go overseas one day for a holiday.

1) Where_____?

2) What_____?

Lesson Twenty-Three

སློབ་ཚན་ཉིར་གསུམ་པ།

New words

flat སྟོད་ཁང་།

move སྐྱོར་བ།

road ལམ།

living room འགྲུལ་ཁང་།

bathroom ཁྲུས་ཁང་།

kitchen གཡོས་ཁང་།

before (ཡི)སྔོན།

neighborhood ཉེ་འགོར།

poor ཕ་ཅང་ཞན་པ། དབུལ་བ།

when ནམ། ཚེ།

rain ཆར་འབབ་པ།

everywhere གা་ས་གང་།

quiet ཁུ་སིམ་པ།

garden མེ་ཏོག་ར་བ།

in front of (ཡི) སྔོན་ན།

for sale འཚོང་།

cost བྱིན་པ། བཅོང་བ། (སྐོར་ཅི་ཙམ།)

pound པང་། (སྐོར་མོ་ཞིག་གི་མིང་།)

decide ཐག་གཅོད་པ།

street སྲང་ལམ།

dirty མི་གཙང་བ། བཅོག་པོ།

happy སྐྱིད་པོ།

dance ཞབས་བྲོ། ཞབས་བྲོ་འཕྲད་པ།

Text

A New Flat

Last month the Smiths moved into a new flat in Muir Road. The flat has three bedrooms, a large living-room, a bathroom and a kitchen.

Before they moved to Muir Road, they lived in a very poor neighborhood. The street was dirty. When it rained there was water everywhere.

The Smiths are very happy in their new flat. The house is big and clean. It is nice and quiet. There is a garden in front of the building. Their children can play there.

སྟོད་ཁང་ཞིག

ཟླ་སྟོན་མའི་ནང་ས་མི་ཐྱི་ཚང་མུ་ཡོར་སྲང་ལམ་གྱི་སྟོད་ཁང་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་གནས་སྒར་བ་རེད། སྟོད་ཁང་གསར་བ་དེ་ལ་མཁལ་ཁང་གསུམ་དང་། འགྲུལ་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག ཁྲུས་ཁང་ཞིག་དང་གཡོས་ཁང་ཞིག་བཅས་ཡོད།

ཁོ་ཚང་མུ་ཡོར་སྲང་ལམ་དུ་སྟོས་པའི་སྟོན་ལ་ཆ་ཀྱེན་ཕ་ཅང་ཞན་པའི་ས་ཁུལ་ཞིག་སྡེ། སྲང་ལམ་མི་གཙང་ཞིང་ཆར་བ་བབས་ཚེ་གཅིག་ལུས་ཀ་ཅང་ཞན་ཡོད་ཀ་ཅང་ཞན་ཡོད།

ས་མི་ཐྱི་ཚང་ནི་སྟོད་ཁང་གསར་བ་དེར་ཡིད་ཚོམ་ཡོད། ཁང་བ་འདི་ནི་ཆེ་ཞིང་གཙང་ལ། ཁོར་ཡུག་བཟང་ཞིང་ཁུ་སིམ་པ། ཁག་བཀྲེགས་ཀྱི་མདུན་དུ་མེ་ཏོག་ར་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཁོ་ཚང་གི་བྱིས་པ་རྣམས་དེ་རུ་རྩེད་ཆོག་པ་ཡིན།

Conversation

A. Good afternoon. Is this house for sale?
B. That's right.
A. May I have a look at it?
B. Yes, of course. Come in.
A. How much does the house cost?
B. 6,500 *yuan*.
A. I like this house, but I can't decide. My wife must see it first.
B. Women always have the last word.

A. ཕྱི་དྲོར་བཟང། ཁང་བ་འདི་འཚོང་རྒྱ་ཡིན་ནམ།

B. བཙོང་རྒྱ་ཡིན།

A. དས་ནང་ལ་བལྟས་ན་ཨེ་ཚོག

B. ལོས་ཚོ། ནང་ལ་ཞེབས།

A. ཁང་བ་འདི་ལ་སྒོར་ཅི་ཙམ་དགོས།

B. སྒོར་སྟོང་དྲུག་དང་ལྔ་བརྒྱ།

A. དས་ཁང་བ་འདི་བློ་ལ་འབབ་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དས་ཐག་

གཅོད་བྱེད་མི་ཐུབ། ཐོག་མར་ངས་ཆུང་མས་དེ་ལ་བལྟ་དགོས།

B. ཆུན་དུ་ཐག་གཅོད་བྱེད་མ་ཁན་བྱད་མེད་ཚོ་རེད།

Drills

(A)

—May I have a look at the book?
—Yes, of course.
—May I take it home?
—Sorry, you can't. You mustn't take it home.

a) have a rest here, smoke here
b) use this recorder, the flowers, take it out of the room
c) have a look at the flowers, pick them
d) go to the dance, take the children there

(B)

—Were there any hospitals in the city in those days?
—Yes, there were.
—How many hospitals were there in the city?
—There were three.

a) colleges, in this town, four
b) shops, in that street, eleven
c) fine buildings, in this city, twelve
d) garden, in the neighborhood, two

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:

1) What did the Smiths do last month?
(They moved into a new flat.)
2) Where is the house?
3) Is it a big flat?
4) How many rooms does it have?
5) How many bedrooms are there in it?
6) Does it have a bathroom?
7) What other rooms are there in it?
8) Where did the Smiths live before they moved to Muir Road?
9) What was the street like?
10) What happened when it rained?
11) Are the Smiths happy in their new flat?
12) Why?
13) Is there a garden near the building?

4. Do the drills.
5. Read the figures

67	sixty-seven
89	eighty-nine
125	one hundred and twenty-five
437	four hundred and thirty-seven
1,020	one thousand and twenty
5,900	five thousand nine hundred
3,685	three thousand, six hundred and eighty-five
12,040	twelve thousand forty
500,000	five hundred thousand
674,000	six hundred and seventy-four thousand

6. Turn these sentences into questions.

1) It's raining. (Is it raining?)
2) It often rains here in summer.
3) It didn't cost much.
4) The kitchen wasn't very big.
5) The houses were not for sale.
6) We can't decide now.
7) She mustn't work like that.
8) They won't have time to do it.

7. Read the transcriptions.

/rəʊd/	/pɔː/	/flæt/	/reɪn/
/paʊnd/	/kɒst/	/ˈkwaɪət/	/ˈdɜːti/
/ˈkɪtʃɪn/	/ˈbɑːθruːm/	/ˈɡɑːdn/	/ˈneɪbəhʊd/
/wen/	/dɪˈsaɪd/	/ˈevriweə/	/bɪˈfɔː/

8. Put these words in the blanks below: *in, the, of, on a, to.*

There are twenty students _____ our classroom. Mr. Smith's desk is _____ _____ front _____ _____ room. _____ world map is _____ _____ right side _____ _____ room. Six big windows are _____ _____ left side _____ _____ room. There is one blackboard _____ _____ front wall and another blackboard _____ _____ back wall. There are some extra stools _____ _____ back right corner _____ _____ room. We keep our books _____ _____ bookcase _____ _____ right side _____ _____ room. _____ top _____ _____ bookcase is _____ flowerpot. Next _____ _____ bookcase is _____ small closet where we put _____ broom and dustbin. We always keep our classroom clean and tidy.

9. Do the crossword puzzle.

Across

3. ཁྲུས་ཁང་། 5. སྒོ་ར་བ ། 6. ཆར་འབབ་པ། 8. འཚོང་། 11. མེ་ཏོག་རྡུ་བ། 13. པང་། 15. ཐྲོ་ལམ། 16. གཡོས་ཁང་། 17. ཁུ་སིམ་པ། 18. མི་གཙང་པ། བཅོག་པོ།

Down

1. ཆ་ཅང་ཞན་པ། དབྱལ་བ། 2. སྒོ་ད་ཁང་། 3. སྒོན་དུ། 4. ལམ། 7. ཉེ་འགོར། 9. གা་ས་གང་དུ།
10. ནམ། ཚེ། 12. ཏྲིན་པ། བཅོང་བ། 14. ཐག་གཅོད།

10. Turn these sentences *(a-j)* into questions using the first word given.

a. Last month the Smiths moved into a new flat in Muir Road.

1) When did the Smiths move into a new flat in Muir Road?
2) Where did the Smiths move into a new flat?
3) Did the Smiths move into a new flat in Muir Road?

b. The flat has three bedrooms, a large living-room, a bathroom and a kitchen.

1) How_____?

2) The flat_____?

c. Before they moved to Muir Road, they lived in a very poor neighborhood.

1) Where_____?

2) What_____?

d. The street was dirty.

1) What_____?

2) Was_____?

e. When it rained there was water everywhere.

1) Where_____?

2) When_____?

f. The Smiths are very happy in their new flat.

1) Who_____?

2) Why_____?

g. The building is big and clean.

1) What_____?

2) Is_____?

h. It is nice and quiet.

1) What_____?

2) Is_____?

i. There is a garden in front of the building.

1) Where_____?

2) What_____?

j. Their children can play there.

1) Who_____?

2) Where_____?

Lesson Twenty-Four

སློབ་ཚན་ཉེར་བཞི་པ།

New Words

be born སྐྱེས། འཁྱུངས་པ།

at the age of ལོ….ཡི་སྟེང་།

record སྒྲ་ཕབ་པ།

happen བྱུང་བ།

quickly མགྱོགས་པོའི་ངང་།

sell, sold བཙོང་བ།

million ས་ཡ།

record སྒྲ་ཕབ་འགོར་ལོ། སྒྲ་ཕག

serve ཞབས་འདེགས།

army དམག ཆྱམ་དམག

appear ཕྱིར་མངོན་པ།

bring, brought (ས་ཆ་གཅི་མོར) ཁྱེར་བ།

together མཉམ་དུ།

musical སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི།

sound སྒྲ།

black ཨུན་ནག ནག་པོ།

period དུས་སྐབས།

music རོལ་དབྱངས།

die ཤི་བ།

meeting ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ། ཚོགས་འདུ།

successful ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་བ།

Text

Elvis Presley

Elvis Presley was born in Tupelo, Mississippi, on January 8, 1935. At the age of 13, Elvis and his family moved to Memphis, Tennessee. There, Elvis recorded his first song in 1954. After that, things happened quickly. He sold millions of records, served in the U. S. Army, went to Hollywood and appeared in 33 films.

Elvis brought together the musical sounds of blacks and country people. His songs started a new period of American music. He died on August 16, 1977 in his home in Memphis.

ཨེལ་བི་ས་ཕྱུ་རའེ་ས་ལེ།

ཨེལ་བི་ས་ཕྱུ་རའེ་ས་ལེ་ནི།།ཧ་ཤ།ལོའི་རྒྱ།།ཚེས་དལ་མིས་ས་རིས་ཕིས་ཁུལ་གྱི་ཕྱི་ཕ་ལོ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སྐྱེས་པ་རེད། ཨེལ་བི་ས་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ། ཁོ་དང་ཁོའི་བཟའ་མི་རྣམས་ཕེན་ནེ་རིས་ཁུལ་གྱི་མེམ་ཕྱི་ས་གྲོང་ཁྱེར་ལ་གནས་སྡུར་བ་རེད། ཕེལ་ཕྱ་ས་ཡིས་ཁོའི་གླུ་ཐོག་མ་དེ།།ཧ།ཧ།ཧ་ལོར་ས་ཆ་དེ་ནས་སྒྲ་ཕབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་གནས་ཚུལ་ལ་འཕེལ་རྒྱས་མགྱོགས་པོ་བྱུང་སྟེ། ཁོས་སྒྲ་ཕག་ས་ཡ་ལྷག་བཙོངས་ལ། ཨ་མེ་རི་ཀའི་དམག་ལ་ཞུགས་ཤིང་། ཏོ་ལེ་ཝོལ་ལ་སོང་ནས་གླིག་བཏྲན་སོ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཁོ་མཐོང་ཕྱབ་པ་བྱུང་།

ཨེལ་བི་ས་ཡིས་མི་ནག་དང་ཞིང་གྲོང་མི་དམངས་ཀྱི་དབྱངས་རྩ་མཉམ་སྦྱོར་བྱས་ཡོད། ཁོའི་གླུ་དབྱངས་ཀྱིས་ཨ་མེ་རི་ཀའི་རོལ་དབྱངས་ལ་དུས་སྐབས་གསར་བ་ཞིག་གི་འགོ་རྩོམ་པ་རེད། ཁོ་རང།།ཧ།ཧ།ལོའི་རྒྱ་ཤཙོ་ས།།ཨ་ཉིན་མེམ་ཕྱི་ས་ཡི་ཁྱིམ་ནས་སྒྲ་གཅིག་ཤི།

Conversation

A. Hello, Professor Heilman!
B. Hello, Tenzin. How are you?
A. Fine, thank you. And you?
B. I'm very well. Thank you.

A. You were in Lhasa last week, weren't you?
B. Yes, I was. I was there for a meeting.
A. When did you get back?
B. Only last night.

A. དགེ་ཚན་ཆེན་མོ་ཏེ་ལོ་མན་ལགས།

B. འོ། བསྟན་འཛིན། ཁྱེད་བདེ་མོ།

A. བདེ་མོ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཁྱེད་བདེ་མོ།

B. ང་ཡང་བདེ་མོ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

A. གཟའ་འཁོར་སྟོན་མར་ཁྱེད་རང་ལྷ་ས་ན་ཡོད་པ་ཞེ་བདེན།

B. བདེན་ལགས། ང་རང་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ལ་སོང་བ་ཡིན།

A. ཁྱེད་རང་ནམ་ཕྱིར་སྒྲིབས་པ་ཡིན།

B. མདུང་དགོང་ཐོན་མ་ཐག་ཡིན།

Drills

(A)

—When were you born?
—I was born on April 4, 1968.
—Where were you born?
—I was born in Amdo.

a) your sister, July 21, 1967, Kham
b) Peter, February 3, 1973, Boston
c) Shakespeare, 1564, Stratford-on-Avon
d) Columbus, 1451, Genoa, Italy

(B)

—Where were you yesterday?
—I was in town.
—When did you get back?
—This morning.

a) last Sunday, in the country, Monday morning
b) last winter, Lhasa, on March 21
c) last year, England, at the end of the year
d) last month, Chicago, two weeks ago

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) Who is the text about?
      (It's about Elvis Presley.)
   2) What was his nationality?
   3) When was he born?
   4) Where was he born?
   5) What happened when he was 13?
   6) Where is Memphis?
   7) When did he record his first song?
   8) How old was he then?
   9) Was he successful?
   10) Did he serve in the army?
   11) Where did he go and work later?
   12) How many films did he appear in?
   13) Whose music did he learn from?
   14) How successful were his songs?
   15) When did he die?
   16) Where did he die?
4. Do the drills.
5. Turn these into tag questions:
   1) She was then a college student.
   (She was then a college student, wasn't she?)
   2) You were children when you first met.
   3) Your friend arrived the day before yesterday.
   4) You like Tibetan music.
   5) Nancy's mother knows Spanish.
   6) Your brother is serving in the army.
   7) You're going to record the song.
   8) They will play the music.
   9) We shall need the recorder.
   10) You can sing this German song.
   11) We must do it quickly.
6. Answer these questions:
   1) When were you born?
      (I was born in 1967.)
   2) Where were you born?
   3) When did you come here to this school?
   4) Did you come by train or by bus?
   5) When did you start to study at this college?
   6) Did you learn English before you came here?
   7) You're now studying here, aren't you?

8) How many English classes do you have every week?
9) When do you have them?
10) Who is your English teacher?
11) Is she an old teacher or a young teacher?
12) Does she speak good English?
13) What kinds of exercises do you do in class?
14) Do you often see English films?
15) Do you understand them?
16) Do you do much reading?
17) How do you like English?
18) What do you plan to do?

7. Read the transcriptions:

/'mi:tɪŋ/	/'pɪəriəd/	/'mɪljən/
/ə'pɪə/	/bɪ'fɔ:/	/ə'baʊt/
/tə'geðə/	/sək'sesfl/	/rɪ'membə/
/ə'naunsmənt/	/æk'tɪvəti/	/ə'tenʃn/
/'rekɔ:d/	/'ri'kɔ:d/	/'dʒænjuəri/
/ˌnæʃə'nælətɪ/	/ɪm'pɔ:tnt/	/'ɔ:gəst/

8. Turn these sentences *(a-g)* into questions using the first word given. དཔེར་བརྗེད་ལྟར་གཤམ་གྱི་ཚིག་རྒྱས་ལ་དྲི་བ་སྤེལ།

1) Elvis Presley was born in Tupelo, Mississippi, on January 8, 1935.
   a. Who was born in Tupelo, Mississippi, on January 8, 1935.
   b. When was Elvis Presley born?
   c. Where was Elvis Presley born?

2) At the age of 13, Elvis and his family moved to Memphis, Tennessee.
   a. How old_____?
   b. Who_____?
   c. Where_____?

3) There, Elvis recorded his first song in 1954.
   a. Who_____?
   b. When_____?

4) He sold millions of records, served in the U. S. Army, went to Hollywood and appeared in 33 films.
   a. Who_____?
   b. How_____?
   c. How_____?

5) Elvis brought together the musical sounds of blacks and country people.
   a. Who_____?

6) His songs started a new period of American music.
   a. Who_____?
   b. What_____?

7) He died on August 16, 1977 in his home in Memphis.
   a. When_____?
   b. Where_____?

Lesson Twenty-Five

སློབ་ཚན་ཉིར་ལྔ་བ།

New Words

famous མིང་དུ་གྲགས་པ།

writer རྩོམ་པ་པོ།

poor དབུལ་པོ། འཚོ་བ་ངན་པོན།

money སྒོར་མོ།

different མི་འདྲ་བ།

later རྗེས་སུ།

return ཕྱིར(ལོག་པ།)

find, found འཚོལ་བ། རྙེད་པ།

instead ཚབ་ཏུ།

idea དགོངས་པ། དྲན་ཚུལ།

ring, rang དྲིལ་བཏོ་གཏོང(བཏང)བ། ཁ་པར་བརྡུབ།

become, became འགྱུར་བ། གྱུར་བ།

rich ཕྱུག་པོ།

health བདེ་ཕང་།

own རང་ཉིད་ཀྱི།

life ཚེ་སྲོག།

hold བཟུང་བ།

line སྒྲུང་པ། (ཡིག) སྒྲུག

OK ཆོག་པ། བཟང་བ།

be out ཁྱིམ་ནས་མེད་པ། ཕྱི་ནས་ཡོད་པ།

story གཏམ་རྒྱུད།

he take his life ཁོས་རང་སྲོག་བཅད་པ།

Text

Jack London

Jack London is a famous American writer. He was born on January 12, 1876 in San Francisco, California. His family was very poor, and Jack had to leave school to make money. He worked hard at many different jobs.

Later, Jack returned to school, but he didn’t stay. In 1897, he went to Alaska to find gold. Instead, he found ideas there for his books and stories. He returned home and started to write. His writings were successful, and he became rich and famous in his twenties.

Jack London was not a happy man. In poor health, he took his life in 1916. He was only 40 years old.

ཇེ་ཁེ་ལན་དན།

ཇེ་ཁེ་ལན་དན་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་མིང་གྲགས་ཅན་གྱི་རྩོམ་པ་པོ་ཞིག་ཡིན། ཁོ་རང་༡།།ཨ་ལོའི་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་ཀ་ལི་ফོ་ནི་ཡུལ་གྱི་ས་ཁོ་ནས་སྐྱེས་པ་རེད། ཁོའི་ཁྱིམ་ཚང་ཆུང་ངུལ་བས་ཇེ་ཁེ་སློབ་གྲྭ་ནས་བྱད་དེ་སྒོར་མོ་འཚོལ་དུ་མི་འགྲོ་ཀ་མེད་བྱུང། ཁོས་ཆུང་བརྩོན་གྱིས་ལས་ཀ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལས་པ་རེད།

དེའི་རྗེས་སུ། ཇེ་ཁེ་ཕྱིར་སློབ་གྲྭར་སོང་མོད་འོན་ཀང་མཐའ་མ་འཇོལ། ༡།།ལོ་ལོར་ཁོ་རང་ཨེ་ལ་སི་ཁ་རུ་གཞིར་བཙོ་རུ་སོང་། ཁོས་གཞིར་མ་རྙེད་ཀང་དཔེ་ཚ་དང་གཏམ་རྒྱུད་འབྱི་བའི་བརྗོད་བྱ་མང་པོ་རྙེད་བྱུང་བས། ཕྱིར་ཡུལ་དུ་ལོག་སྟེ་རྩོམ་

འབྲིའི་འགོ་བརྩམས། ཁོའི་རྩོམ་ཡིག་ཆ་ཅང་ལེགས་པོ་བྱུང་བས། ཁོ་རང་ལོ་ཚོད་ཀྱི་ཤུའི་ནང་ནས་ཕྱུག་པོ་དང་མིང་གྲགས་ཅན་དུ་གྱུར་བ་རེད།

ཧེ་ཁེ་ལན་དན་ནི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བར་རོལ་མ།བན་ཞིག་མ་རེད། ཁོའི་ལུས་ཕྱུང་གི་བདེ་ཐང་ཆ་ཅང་ཞན་བས།(།)ཡལ་རང་སྲོག་རང་གིས་བཅད་བྱུང་། ལོ་དེར་ཁོ་ནི་ལོ་བཞི་བཅུ་ཆག་ཆགས་རེད།

Conversations

A. Hello, John here. Can I speak to Mary?
B. Hold the line please.
A. OK.
B. Sorry, but she's out.
A. Would you tell her I rang?
B. I'd be glad to.

A. ཕྱེད་བདེ་མོ། ང་ནི་ཇོན་ཡིན། མུ་རོས་ཡོད་དམ།

B. ཡུད་ཙམ་ལ་སྐྱུག་རོགས།

A. ལགས་སོ།

B. དགོངས་པ་མ་ཚོམ། ཁོ་མོ་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱུད་སོང་།

A. ཕྱེད་ཀྱིས་ཁོ་མོར་བས་ཁ་པར་བརྒྱབ་ཡོད་བ་བཤད་ཆོག་གམ།

B. ལོས་ཆོག

Drills

(A)

—Do we have to go there today?
—Yes, we do. We have to go there today.
—Does Paul have to go, too?
—No, he doesn't. He doesn't have to go.

a) go to the talk, Jane
b) write to the director, David
c) read all those books, little Emily
d) walk home, the children

(B)

—We have to return these books, don't we?
—Yes, we do.
—When do we have to return them?
—We have to return them before Saturday.
a) go to the hospital, day after tomorrow
b) meet this week, Thursday afternoon
c) ring her up, sometime tomorrow
d) memorize the story, right now

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.

3. Answer these questions:

1) Who was Jack London? He was an American writer.

2) Was he very famous?_____

3) When was he born?_____

4) Where was he born?_____

5) In which state is the city of San Francisco?_____

6) Was his family rich?_____

7) Did Jack go to school?_____

8) What did he do after he left school?_____

9) How did he work?_____

10) Did he return to school later?_____

11) What did he do in 1897?_____

12) What for?_____

13) Did he find gold there?_____

14) Was the trip successful?_____

15) What did he do after he returned home?_____

16) How did people like his writings?_____

17) What happened because of it?_____

18) How old was he then?_____

19) Was Jack London a happy man after he became rich?_____

20) Why wasn't he happy?_____

21) What happened in 1916?_____

22) How old was he when he died?_____

4. Do the drills.

5. Make sentences after the models with the given words:

1) Can I speak to Mary?
   a) go with you
   b) use your pen
   c) take the CDs home
   d) have a look at it

2) Would you tell her I rang?
   a) tell me your name
   b) sit down
   c) write down your phone number
   d) find something for us to eat

3) I'd be glad to.
   a) help you
   b) do it for you
   c) have a try
   d) be quiet

6. Learn these verb forms. བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་པ་འདི་དག་སྦྱོང་དགོས།

meet	met	leave	left	make	made
find	found	become	became	take	took
speak	spoke	hold	held	tell	told
feel	felt	ring	rang	read	read
write	wrote	go	went	do	did

7. Fill in the blanks with pronouns. ཚབ་ཆོག་བཀོལ་ཏེ་གཞན་ཀྱི་སྟོང་ཚན་རྣམས་སྐོང་ས།

1) Tell _____ how to do it.
2) She wants to ring _____ up tonight.
3) Make _____ some tea, please.
4) Sing _____ a song, will you?
5) They asked _____ to go with _____.
6) The house cost _____ a lot of money .
7) Read the text after _____.
8) We'll put _____in room 203.

8. Do the crossword puzzle.

Across 1. བཟང་བ། 3. རྟེས་སུ། 4. འཚོལ་བ། རྟེད་པ། 6. འགྱུར་བ། ཐུར་བ། 9. ཚབ་བྱས་བ། 10. ཆོག་པ། བཟང་བ། 11. དགོངས་པ། དྲན་ཚུལ། 12. མི་འདྲ་བ། 14. དབྱལ་བོ། འཚོ་བ་བན་ངོན། 16. ཐོམ་པ་པོ། 19. གཏམ་རྒྱུད། 20. དྲེལ་བརྡ་གཏོང(བཏང)བ། ཁ་བར་བརྒྱབ། 21. བདེ་ཕྱང་།

Down: 2. སྐྱེད་པ། (གློག)སྐྱེད། 3. ཆོ་སོོག 4. རྟེད་པ། 5. ཐུར་བ། 7. He is not at home. He is o__. 8. མིང་དུ་གྲགས་པ། 10. ངང་ཉིད་ཀྱི། 13. ཕྱིར་ལོག་པ། 15. སྐོར་མོ། 17. ཕྱུག་པོ། 18. དྲེལ་བརྡ་གཏོང་བ།

	1		2			3								
	4									5				
					6			7						
			8		9								10	
11														
						12					13			
	14													
					15			16	17				18	
			19											
											20			
				21										

Lesson Twenty-Six

སློབ་ཚན་ཉེར་དྲུག་པ།

New Words

grandfather སྤོ་བོ།

coffee ཀ་ཕྱི།

grandmother རྒྱ་མོ།

buy ཉོ་བ།

cold ཚམ་པ།

funny དགོད་ཁྲོ་བ།

nearly ཕལ་ཆེར། ཉེ་བ།

still དེ་རྒྱུད། དེ་ལྟའི་བར་དུ།

than བལྟས་ན།(བསྟུར་བའི་ཚོགས)

if ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ།

afraid སྐྲག་པ།

early སྐྱ་མོ།

always ནམ་ཡང་།

same གཅིག་འདྲ།

since ... (དུས་ཚོད)ནས་བཟུང་།

use to བྱེད་སྲོད་པ།

chemist ཚ་སྨ་འགྲུར་མ(ཁས་པ)

སྨན་སྦྱོར་མ(ཁན་པོ)

harder ཆུང་དཀའ་བ།

lead (འཚོ་བ)རོལ་བ།

simple སྟོབས་བདེ། སྦྱིར་བཏང་བ།

message འཕྲིན། ཀ་ལན།

Text

My Grandfather

My grandfather has lived with us since my grandmother died six years ago. He used to be a chemist. He is nearly eighty but he is still in good health.

Grandfather leads a simple life. He likes to have an early breakfast and he always has the same thing for breakfast: rice, fruit and coffee.

After breakfast he takes a walk to buy the morning paper. He has done this every morning for years and everybody in the street knows him.

Grandfather has not been very well this month. He has had a bad cold for the last few weeks, and has been in bed for a few days.

I like to hear him talk about life when he was a boy. He tells us many funny stories. He always says, “Life was much harder then than it is today.”

ངའི་སྤོ་བོ།

ངའི་སྤོ་བོ་ནི་ལོ་དྲུག་གི་ཡར་སྟོན་དུ་རྒྱ་མོ་ལགས་འདས་པ་ནས་བཟུང་ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་བསྡད་ཡོད་པ་ཡིན། ཁོ་རང་སྟོན་ཆད་སྨན་སྦྱོར་མ(ཁན་པོ)ཞེག་ཡིན། དེ་ལྟ་ལོ་བརྒྱད་ཅུར་ཉེ་ན་ཡང་ཁོའི་ལུས་ཕུང་སྟར་བཞིན་བདེ་ཐང་ཡིན།

སྤོ་བོའི་འཚོ་བ་བབ་ཚགས་ཡིན་ཏེ། ཁོ་རང་ནངས་ཧ་སྟ་འཕྲང་བྱེད་པར་དགའ་ཞིང་། ནངས་ཧའི་བཟའ་བཏུང་ནི་ནམ་ཡང་སྟ་གཅིག་ཡིན། དེ་ནི་འབྲས་དང་ཤོལ་ཏོག ཀ་ཕྱི་བཅས་ཡིན།

ནངས་ཧ་འཕྱང་རྟེས་ཁོ་རང་འཚམ་འཚམ་དུ་སོང་ནས་ཞོགས་པའི་ཚགས་པར་ཉོ་བ་ཡིན། ཁོས་ལོ་དུ་མའི་ཞོགས་པ་རེ་རེར་འདི་ལྟར་བྱས་པས། སྲང་ལམ་འདིའི་ནང་གི་མི་ཚང་མས་ཁོ་རང་ངོ་ཤེས།

ཟླ་འདིའི་ནང་དུ་སྒྲོ་བོའི་ལུས་ཁམས་དེ་འདྲའི་བདེ་ཞིག་མི་འདུག ཉེ་བའི་གཟའ་འཁོར་འགའི་ནང་ཁོ་ལ་ཆམ་པ་ལྷི་མོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ལ། ཉིན་འགར་མལ་ས་ལྟར་ལྟུང་བ་རེད།

ཁོས་རང་གི་བྱིས་དུས་ཀྱི་འཚོ་བའི་སྐོར་གྱིང་བར་ང་རང་ཉན་འདོད་ཆེ། ཁོས་ང་ཚོར་དགོད་བྱོ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་མང་པོ་བཤད་མྱོང་། ཁོ་བོས་རྒྱུན་དུ་སྐབས་དེའི་འཚོ་བ་ནི་ད་ལྟ་ལས་སྡུག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

Conversation

A. Hello. David Black speaking. May I have a word with Jane?
B. I'll see if she is in.
A. OK.
B. I'm afraid she's not here.
A. Could you take a message?
B Yes, of course.

A. ཨེ། ང་རང་ཏེ་ཝིད་པི་ལལ་ཁི་ཡིན། ཇྱེད་ཀྱིས་ཧན་འབོད་པར་ཞུ། (ངས་ཧན་ལ་ཁ་བརྡ་ཚོག་འགའ་བྱས་ཚོག་གམ།)

B. ངས་ཁོ་མོ་ཡོད་མེད་ལ་བལྟ།

A. ལགས་སོ།

B. དགོངས་པ་མ་ཚོམ། མོ་རང་མི་འདུག

A. ཇྱེད་ཀྱིས་ཁོ་མོར་སྐད་ཅིག་བཤད་ཐུབ་བམ།

B. ལོས་ཐུབ།

Drills

(A)

—Have you done your homework?
—Yes, I have.
—Has Tom done his homework?
—No, he hasn't.

a) write down the new words, Helen
b) memorize the text, Bill
c) listened to the recording, Betty
d) clean your room, boys

(B)

—Where's Kitty?
—She's gone to the Palace Museum.
—Have you ever been there?
—Yes, I've been there once.

a) Tom, the Summer palace, a few times
b) Sally, the History Museum, a couple of times.
c) the Greens, Lhasa, many times
d) children, Amdo, lots of times

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) What's the text about?
      (It's about the writer's grandfather.)

2) How old is he?
3) Who is he living with?
4) How long has he lived with them?
5) Is he in good health?
6) What kind of life does he lead?
7) What does he usually have for breakfast?
8) What does he do after breakfast?
9) Has he always done this?
10) Do many people in the street know him?
11) What was his job?
12) How has he been recently?
13) He has had a cold, hasn't he?
14) Has he been (stayed) in bed for a few days?
15) Does he often tell about his life when he was a boy?
16) He tells the children many funny stories, doesn't he?
17) What does he often say?

4. Do the drills.

5. Learn these verb forms:

do	did	done	go	went	gone
lead	led	led	have	had	had
buy	bought	bought	take	took	taken
know	knew	known	hear	heard	heard
tell	told	told	say	said	said
meet	met	met	leave	left	left
make	made	made	find	found	found
become	became	become	come	came	come
speak	spoke	spoken	hold	held	held
feel	felt	felt	ring	rang	rung
write	wrote	written	see	saw	seen
sing	sang	sung	hear	heard	heard
think	thought	thought	draw	drew	drawn
fly	flew	flown	sweep	swept	swept
get	got	got	drive	drove	driven
give	gave	given	put	put	put
shut	shut	shut	swim	swam	swum

6. Turn these into questions:

1) I have been here for five years. (How long have you been here?)
2) We have had 26 lessons.
3) Jane has put the clothes in the wardrobe.
4) Anna has been to that place eight times.
5) She has been a flight attendant since 1984.
6) Alice has bought a pound of fruit.
7) I have taken Room 405.
8) They have been to Qinghua University.

7. Turn these sentences *(a-l)* into questions using the first word given.

a. My grandfather has lived with us since my grandmother died six years ago.
1) <u>Who has lived with us since my grandmother died six years ago.</u>
2) <u>Who died six years ago?</u>
3) <u>When did the grandmother die?</u>

b. He used to be a chemist.

1) What_____?

c. He is nearly eighty but he is still in good health.

1) How_____?

2) Is_____?

d. Grandfather leads a simple life.

1) Who_____?

e. He likes to have an early breakfast and he always has the same thing for breakfast: rice, fruit and coffee.

1) What_____?

2) Who _____?

f. After, breakfast he takes a walk to buy the morning paper.

1) What_____?

2) What_____?

g. He has done this every morning for years and everybody in the street knows him.

1) How_____?

2) Who_____?

3) What_____?

h. Grandfather has not been very well this month.

1) Who_____?

i. He has had a bad cold for the last few weeks, and has been in bed for a few days.

1) What_____?

2) Where_____?

j. I like to hear him talk about life when he was a boy.

1) What_____?

k. He tells us many funny stories.

1) What_____?

l. He always says, “Life was much harder then than it is today.”

1) What_____?

8. Read the transcriptions:

/əˊfreɪd/	/baɪ/ /ˈɜːli/	/kɒfi/	/kəʊld/	/ˊkemɪst/	/ɪf/
/liːd/	/ˊfʌni/	/juːzd/	/ˊmesɪdʒ/	/ˊɔːlweɪz/	
/stɪl/	/sɪns/	/seɪm/	/sɪmpl/		

Lesson Twenty-Seven

སློབ་ཚན་ཉིར་བདུན་པ།

New Words

neighbor ཁྱིམ་མཚོས།

pilot གནམ་གྱེའི་ཁ་ལོ་བ།

moment ཡུན་ཙམ། ཁྱུག་ཙམ།

Spain ས་ཕེན།

just ད་ལྟ་རང་། དེ་མ་ཐག

like འདྲ་བ།

lucky ལས་ཅན།

cinema གློག་བརྙན་ཁང་།

BBC (British Broadcasting Corporation) དབྱིན་ཇིའི་རྒྱང་བསྒྲགས་ཀྱང་ཟི། སྦི་སྦི་སི།

uncle ཞ་ལུ། ཞ་ཞང་།

never གཏན་ནས།

ever སྟོན་ཚད།

awful ཐབས་རྡུགས།

all the time མཐོ་ནས་མཇུག་བར། (དུས་ཚོད།)

world འཇམ་གླིང་། ས་འི་གོ་ལ།

supper དགོང་ཌ།

aunt སྲུ་མོ། ཞ་ནེ།

bath ལུས་འཚྲུ་བ།

television (TV set) བརྙན་འཕྲིན།

program ལེ་ཚན། ལྟད་མོ།

dictionary ཚིག་མཛོད།

vowel sounds དབྱངས་ཡིག

Text

Our Neighbor

Mr. Hill is our new next door neighbor. He is a pilot.

He will fly to New York next month. The month after next he will fly to Tokyo.

At the moment he's in Madrid. He flew to Spain a week ago. He will return to London the week after next.

He is only forty-one years old and he has already been to every country in the world.

Mr. Hill is a very lucky man. But his wife isn't very lucky. She usually stays at home!

ང་ཚོའི་ཁྱིམ་མཚོས།

སྒྲ་ཞབས་ཏེ་ཨོ་ནི་ང་ཚོའི་ཉེ་འགྲམ་གྱི་ཁྱིམ་མཚོས་གས་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོ་རང་གནམ་གྱེའི་ཁ་ལོ་བ་ཞིག་རེད།

ཁོ་རང་ཟླ་རྗེས་མའི་ནང་ནི་འཇོའོ་ལ་བསྐྱོད་དགོས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་མའི་ནང་ཀློག་ཁྱོ་ལ་འཕྱར་རྒྱུ་རེད།

ད་ལྟ་ཁོ་རང་མ་དྲི་ན་ཡོད། ཁོ་རང་གཟའ་འཁོར་གཅིག་གི་སྟོན་ལ་ས་ཕེན་ལ་བསྐྱོད་ཟིན་ལ། གཟའ་འཁོར་རྗེས་མའི་རྗེས་མའི་ནང་ཕྱིར་ལྷན་ཏན་དུ་ཡོག་རྒྱུ་རེད།

ཁོ་རང་དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ཏུག་ཏུག་ཡིན་མོད། འཇམ་གླིང་སྟེང་གི་རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དག་ལ་ས་སོང་མྱོང་།

སྒྲ་ཞབས་ཏེ་ཨོ་ནི་མི་ལས་ཅན་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོའི་བཟའ་ཟླ་ནི་ལས་ངན་ཞིག་རེད། ཁོ་མོ་རྒྱུན་དུ་ཡུལ་ན་བསྡད་ཡོད།

Conversation

A. Hello, Ken.
B. Hello, George.
A. Have you just been to the cinema?
B. Yes, I have.
A. What's on?
B. "Paris in the Spring."
A. Oh, I've already seen it. I saw it on a BBC television program last year. It's an old film, but it's very good.
B. Paris is a very beautiful city.
A. I have never been there. Have you ever been there, Ken?
B. Yes, I have. I was there in April.
A. Paris in the Spring, eh?
B. It was spring, but the weather was awful. It rained all the time.
A. Just like dear old London!

A. ཀེན།
B. ཇཻ་ཨོ་ཛ།
A. ཁྱེད་རང་དེ་མོ་མ་གློག་བརྙན་ཁང་ལ་སོང་བ་ཡིན་ནམ།
B. ཡིན།
A. གློག་བརྙན་ཅི་རེད།
B. "ཕེ་རི་སིའི་དབྱར་ཁ།"
A. འོ། ངས་དེ་ལ་བལྟས་ཟིན། ངས་དེ་ལ་ན་ཝིང་གི BBC བརྙན་འཕྲིན་ལེ་ཚན་ལས་བལྟས་པ་ཡིན། དེ་ནི་གློག་བརྙན་རྙིང་བ་ཞིག་ཡིན་མོད། ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།
B. ཕེ་རི་སི་ནི་མཛོས་སྡུག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་རེད།
A. ང་རང་དེ་ལ་སོང་མ་མྱོང་། ཀེན། ཁྱེད་རང་དེ་ལ་སོང་མྱོང་བམ།
B. ང་རང་སོང་མྱོང་། ང་རང་ཟླ་བཞི་བའི་ནང་སོང་བ་ཡིན།
A. དེ་ནི་ཕེ་རི་སིའི་དབྱར་ཁའི་དུས་ཡིན།
B. དབྱར་ཁ་རེད། འོན་ཀྱང་གནམ་གཤིས་ཉ་ཅང་མི་བཟང་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ཆར་འབབ་པ་རེད།
A. འོ་ན། ང་ཚོའི་གནའ་མ།བར་ལྷན་ཏུན་དང་གཅིག་འདྲ་རེད།

Drills

(A)

—Have you had supper?
—Yes, I have.
—Where did you have it?
—I had it at my aunt's.

a) find your pen, in my desk
b) buy any books, in the book store
c) have a bath, at my uncle's
d) see my dictionary, on your bed

(B)

—How long have you been in this college?
—I've been here for two years.
—Has Sarah been here long?
—No, she's just been here for one year.

a) in Lhasa twenty yeas, Helen, half a year
b) a teacher, five years, Joe, a few months
c) in China, more than a year, your wife, a couple of weeks
d) away, four months, Tony, half a week

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) Who's Mr. Hill? He's our neighbor.
   2) What's his job? _____
   3) What's he going to do next month?_____
   4) Will he fly to New York the month after next?_____
   5) Where will he fly to?_____

6) Where's he now?_____

7) Where's Madrid?_____

8) When did he fly to Spain?_____

9) When will he return to London?_____

10) How old is Mr. Hill?_____

11) Has he been to many countries?_____

12) Do you think Mr. Hill is lucky?_____

13) Do you think his wife is lucky?_____

14) Why do you think so?_____

4. Do the drills.

5. Answer these questions.

1) Where has George been to? He's been to the cinema.

2) What's on at the cinema? _____

3) Has Ken seen the film?_____

4) When did he see it?_____

5) Did he see it in the cinema?_____

6) Is Paris a beautiful city?_____

7) Has George ever been in Paris?_____

8) What about Ken? Has he ever been there?_____

9) When was he there?_____

10) That was spring, wasn't it?_____

11) Did he enjoy his stay there?_____

12) Why?_____

13) What is the weather like in London?

6. Learn the verb forms:

marry	married	married	marrying	marries
study	studied	studied	studying	studies
copy	copied	copied	copying	copies
try	tried	tried	trying	tries
plan	planned	planned	planning	plans
stop	stopped	stopped	stopping	stops
chat	chatted	chatted	chatting	chats
live	lived	lived	living	lives
smoke	smoked	smoked	smoking	smokes
pass	passed	passed	passing	passes

7. Compare the vowel sounds. དབྱངས་ཡིག་གི་སྒྲ་རྒྱུ་བསྟར་བ།

/ɛ/	/ɛɪ/	/æ/	/ɛ/	/ɑɪ/	/æ/
met	meit	bæg	beg	laik	læk
let	leit	læg	leg	baik	bæk
wet	weit	sæt	set	fait	fæt
hed	heit	fæt	fed	sait	sæt

Lesson Twenty-Eight

སློབ་ཚན་ཉེར་བརྒྱད་པ།

New Words

exciting སྐྱོ་སྐྱིད་ལྡན་པ།

receive འདྲོར་བ།

certainly སྐྱོས་མ་དགོས་པ། (ཆོག་པ།)

spring ཚུ་མིག

soon མི་འགྱངས་པ། མགྱོགས་པོ།

valid ནུས་པ་ལྡན་པ།

finish ཡོངས་འགྲུབ། ཚར་བ།

wash བཀྲུ་བ།

permission ཆོག་མཆན་གནང་བ།

Italy ཨི་ཊ་ལིས།

passport ཕྱི་འགྲོའི་ལག་རྟེན། ལམ་ཡིག

firm ཀུང་ཟི།

whole ཧྲིལ་པོ།

fill (in) ཁ་སྐོང་བ། འབྲི་བ།

form རེའུ་མིག

abroad ཕྱི་རྒྱལ་ལ།

so དེའི་རྒྱུན་གྱིས།

find རྙེད་པ། ཚོར་སྣང་བྱུང་བ།

minute (དུས་ཚོད།)སྐར་མ

later རྗེས་སུ།

another གཞན་ཞིག

noodles (a bowl of noodles) ཐུག་པ། (ཐུག་པ་དཀར་ཡོལ་གང་།)

Text

An Exciting Trip

I've just received a letter from my brother, Tim. He is in Australia. He has been there for six months.

Tim is an engineer. He is working for a big firm and he has already visited a great number of different places in Australia. He has just bought an Australian car and has gone to Alice Springs, a small town in the center of Australia. He will soon visit Darwin. From there, he will drive to Perth.

My brother has never been abroad before, so he is finding this trip very exciting.

མི་ས་ཆེན་སྤྲོ་བའི་ཡུལ་སྐོར་ཕེབས་ཤིག

ཏཱ་ཏཱ་འདིའི་སྤྲོན་དུ་ང་ལ་ནུ་བོ་ཕེ་ཚེམ་གྱི་འཕྲིན་ཡིག་ཅིག་འབྲོར་བྱུང་། ཁོ་རང་ཨོ་ས་ཏྲི་ཡ་རུ་ཡོད་ལ། དེ་གা་ནས་ཟླ་དྲུག་འགོར་སོང་བ་རེད།

ཕེ་ཚེམ་ནི་བཟོ་སྐྲན་རྩོམ་འགོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོས་ཀུང་ཟི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱེད་ཅིང་ཨོ་ས་ཏྲི་ཡ་ཡི་ས་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སོང་ཟིན། ཁོས་ཨོ་ས་ཏྲི་ཡ་ཡི་རྩྭངས་འགོར་ཞིག་ཉོས་མ་ཐག་ཡིན་ལ། དཔལ་ཁོ་རང་ཚེ་ལི་ས་ཞེས་བའི་ཨོ་ས་ཏྲི་ཡའི་ཕྱི་བར་ཡོད་པའི་གྲོང་རྡལ་རྒྱང་བ་དེར་སོང་ཡོད། ཁོ་རང་མི་འགྱངས་པར་གྲོང་ཁྱེར་ཏཱ་ཏཱ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་རྩྭངས་འགོར་བགྲོར་ཏེ་ཕུར་ཐྲི་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད།

སྤྲོན་ཚད་བའི་ནུ་བོ་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་སོང་མ་ཟོང་བས། ཁོས་ཡུལ་སྐོར་འདི་ནི་ཏ་ཅང་སྤྲོ་སྣང་དོད་པོ་ཞིག་རེད་སྙམ་ཡོད།

Conversation

A. Can I help you?
B. Yes, we'd like permission to stay in Italy for another month.
A. May I see your passport please?
B. Certainly.
A. You've been here for nearly three months.
B. That's right.
A. What are you doing in Italy?
B. We've come to Italy to see as much as we can.
A. Have you been in Rome the whole time?
B. No, we have been to several Italian cities.
A. How do you like our country?
B. We love it. All these beautiful cities.
A. Fill in this form please and your visa will be valid for another month.

A. ཁྱེད་ལ་དོན་དགེ་ཅི་ཡོད།

B. ང་རང་ཨི་ཐ་ལིས་ནས་དེ་དུང་རྒྱ་གཅིག་ལ་འདུག་འདོད་པས་ཚེས་མཆན་གནང་བར་ཞུ།

A. དས་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་འགྲོའི་ལག་ཁྱེར་ལ་བལྟ་ཚེག་གམ།

B. ལོས་ཚོག

A. ཁྱེད་རང་འདི་ནས་ཟླ་ཆེར་རྒྱ་གནམ་འགོར་སོང་།

B. ཡིན་ལགས།

A. ཁྱེད་ཀྱིས་ཨི་ཐ་ལིས་ནས་ཅི་བྱེད་པ་ཡིན།

B. ང་ཚོ་ཨི་ཐ་ལིས་ལ་ཡོང་ནས་ལྟད་མོར་བལྟ་བ་ཡིན།

A. དུས་ཚོད་འདིའི་རིང་ཁྱེད་རང་རྟེ་མར་བསྡད་པ་ཡིན་ནམ།

B. མིན། ང་ཚོ་ཨི་ཐ་ལིས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་འགའ་ལ་སོང་བ་ཡིན།

A. ཁྱེད་ཚོས་བལྟས་ན་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་རྗེ་འདྲ་རེད།

B. ང་ཚོ་རྒྱལ་ཁབ་འདིར་དགའ། གྲོང་ཁྱེར་འདི་ཚང་མ་ཅ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།

A. རེའུ་མིག་འདི་སྐོང་བར་ཞུ། ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་འགྲོའི་ལག་ཁྱེར་ཀྱི་སྡོད་ཡུན་རྒྱ་གཅིག་བསྲིར་བ་ཡིན།

Drills

(A)

—Have you got my letter?
—Yes, I have.
—When did you get it?
—The day before yesterday.

a) finish your work, an hour ago
b) have your examinations, last week
c) wash your clothes, this morning
d) make your plan for the work, a couple of day ago

(B)

—Has Julia been here?
—Yes, she has.
—When was she here?
—A moment ago.

a) Sally, go back home, last Saturday, in February
b) Mr. Johnson, answer your letter, a few days ago
c) Miss Black, arrive, twenty minutes ago
d) Philip, call you up, a moment ago

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.

3. Answer these questions:

1) What has just happened? (The writer of the text has just received a letter.)
2) Who wrote him the letter?
3) Where is Tim now?
4) How long has he been there?
5) What does Tim do?
6) Who's he working for?
7) Has he visited many places in Australia?
8) How is he traveling?
9) Has he just bought the car?
10) Where has he gone now?
11) Is it a big city?
12) Where is it?
13) Which city is he going to visit soon?
14) Where's he going from there?
15) Is this his first time abroad?
16) How is he finding the trip?

4. Do the drills.

5. Answer the questions after the example:

*Example **A**:* Why don't you go and see the film? (I've already seen it.)

1) Why don't you read the paper? (I've already read it.)
2) Why don't you write (a letter) to your aunt?
3) Why don't you wash your clothes?
4) Why don't you buy a nice radio?
5) Why don't you have a cup of tea?
6) Why don't you tell them some stories?

*Example **B**:* Has he read the paper? (No, not yet. He's going to read it later.)

1) Has Alice done her homework? (No, not yet. She's going to do it in a moment.)
2) Has father answered your uncle's letter?
3) Has mother put the clothes in the wardrobe?
4) Have the girls cleaned their bedroom?
5) Have the Coopers moved into their new house?
6) Have you filled in the forms?

6. Answer these questions:

1) How long have you been in this city? (I've been here for two years.)
2) Have you done much sightseeing?
3) What places have you been to?
4) Have you visited many cities in the country?
5) Which cities, for example, have you visited?
6) Haven't you visited Xining?
7) When were you there?
8) Did you visit Kumbum?
9) How did you like the city?
10) Have you ever been abroad?
11) Would you like to visit some foreign countries?
12) Which countries, for example, would you like to visit?
13) Which cities do you want to visit?
14) You'd like to make a trip round the world, wouldn't you?

7. Do the crossword puzzle.

Across **1.** I want to study English a_____.

4. I need a p_____ to visit another country.

6. Please f____ my cup with milk tea.

7. I lost my money. Please help me f_____ it.

8. My brother works for a f____ .

10. How much money did you r____ from your family yesterday?

13. My teacher told me I was a good student s__ I was happy.

14. I will call you l_____.

15. Did you eat the w____ chicken by yourself?

16. S____ is after winter.

17. People speak Italian in I_____.

Down **2.** I'm still hungry. Can I have a_____ bowl of noodles?

3. I have a v____ passport.

4. My teacher gave me p_____ to come to class late.

5. I want to go home s_____.

7. My brother works for a f_____.

8. After we f_____ class I will eat lunch.

9. There are sixty m____ in one hour.

11. I c____ am Tibetan and I c_____ speak Tibetan.

12. It is e_____ to ride a horse.

15. Every morning I w___ my face.

8. Compare the vowel sounds.

/əu/	/ɔ:/	/ɔ/	/ə:/	/ə/	/ʌ/
nəu	nɔ:	ʃɔ:t	ʃɔt	bə:d	bʌd
səu	sɔ:	dɔ:	dɔg	hə:t	hʌt
ʃəu	ʃɔ:t	kɔ:l	kɔk	kə:s	kʌp
kəut	kɔ:t	bɔ:l	bɔks	nə:s	nʌt

Lesson Twenty-Nine

སྦྱོང་རྩོམ་ཉིར་དགུ་པ།

New Words

degree ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོབ་ཐང་།

engineering བཟོ་སྐྱེན་རིག་པ།

payment སྒོར་མོ་སྟེར་བ།

electricity གློག

gas སོལ་རྫས།

left ལྷག་མ།

present ད་ལྟ།

perhaps ཚལ་ཆེར།

single མི་རྒྱང་།

each རེ་རེ།

pay (སྒོར་མོ) སྒྲོད་པ།

tax ཁྲལ་དངུལ།

factory བཟོ་གྲྭ།

department སྡེ་ཁག

difference མི་འདྲ་ས།

has got ཡོད་པ།

be called … ཟེར་བ་ཡིན།

modern དེང་རབས་ཀྱི།

worry སེམས་ཁྲུར།

problem གནད་དོན།

shower ཆར་འཁྲུད།

£ pounds (£) ལྷང་སྒོར།

Text

Trevor Portman

Trevor Portman is only two years older than Ted. He is 24. He's got a degree in Engineering, and he works in the same factory as Ted (same factory, same hours of work, but in a different department).

Now here's the difference: Trevor is married. He's got a wife and small child — a girl called Sarah. He's also got his own house — a small, modern house with two bedrooms, and a small garden.

Worries or problems? No. Like Ted, he's very happy. But he hasn't got very much money. Each month, when he has paid his taxes, his payments for the house, electricity, gas, water, food and clothes for all three, there isn't much left. So — no car. He hasn't got a car at present. But next year — perhaps.

ཁྲེ་བོར་ ཚོར་ཕི་མན།

ཁྲེ་བོར་ ཚོར་ཕི་མན་ནི་ཁྲེ་ཀྱི་ཕེ་ཏི་ལས་ལོ་གཉིས་ཏུག་ཏུག་གིས་ཆེ་ལ། ཁོ་རང་ལོ་༢༤ཡིན། ཁོ་ལ་བཟོ་སྐྱེན་རིག་པའི་ཐོབ་ཐང་ཐོབ་ཡོད་ལ། ཕེ་ཏི་དང་ཁོ་གཉིས་ཀྱིས་བཟོ་གྲྭ་གཅིག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱེད་པ་ཡིན། (བཟོ་གྲྭ་གཅིག་ལ་ལས་ཀའི་དུས་ཚོད་མཐུན་ཀྱང་། སྡེ་ཁག་མི་འདྲ་བ་རྩ་ཡོད།)

ཁོ་གཉིས་ཀྱི་མི་འདྲ་ས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁྲེ་བོར་ནི་བཟའ་སྒྲིག་བྱས་ཟིན། ཁོ་ལ་རང་གི་རྒྱང་མ་དང་མིང་ལ་ས་རྒྱ་ཟེར་བའི་བུ་མོ་རྒྱང་ཁྲུང་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་རྒྱང་ཁྲུང་ཞིང་དེང་རབས་ཀྱི་མལ་ཁང་གཉིས་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་པ་ཞིག་དང་། ལྷུམ་ར་རྒྱང་ཁྲུང་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

སེམས་འཁྲུར་བྱེད་སའམ་གནད་དོན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་མེད་དེ། ཕེ་ཏི་དང་འདྲ་བར་ཁོ་རང་ཉ་ཅང་སྙིང་པོ་རེད། ཡིན་ཡང་ཁོ་ལ་སྒོར་མོ་མང་པོ་མེད། ཟླ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཁོས་ཁྲལ་དངུལ་དང་། ཁང་གླ། གློག་དང་སོལ་རྫས། རྒྱ། ཆ་མ། བཟའ་མི་

གསུམ་གའི་ལྷ་རིན་བཅས་ཕྱད་པས། ལྷག་མ་ནས་སྨོན་མོ་མང་པོ་མེད། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་ལ་རྒྱབས་འགོར་ཡོད་པ་མ་རེད། ད་ལྟའང་ཁོ་ལ་རྒྱབས་འགོར་མེད། ཡིན་ཡང་ལོ་རྟེས་མའི་ནང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྲིད།

Conversation

A. How much are the rooms, please?
B. One single room's four pounds. Would you like a television in the room?
A. Yes, please. We'd like a telephone, too.
B. Every room's got a telephone.
A. Have the rooms got a bathroom?
B. Yes, every room's got a bathroom.
A. Have the bathrooms got showers?
B Yes, every bathroom's got a shower?
A. Good.

A. ཁང་གླ་ཅི་ཙམ་ཡིན།
B. མི་གཅིག་ཅན་གྱི་ཁང་བར་དབྱིན་སྐོར་བཞི་ཡིན། ཁང་བའི་ནང་ལ་བཏྲན་འཕྱིན་ཡེ་དགོས།
A. དགོས་ལགས། ང་ཚོར་ཁ་བར་ཞིག་ཀྱང་དགོས།
B. ཁང་པ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཁ་བར་ཡོད།
A. ཁང་བའི་ནང་དུ་ཁྲུས་ཁང་ཡེ་ཡོད།
B. ཡོད་ལགས། ཁང་བ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཁྲུས་ཁང་ཡོད།
A. ཁྲུས་ཁང་ནང་དུ་ཆར་འཁྱུད་ཡོད་དམ།
B. ཁྲུས་ཁང་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཆར་འཁྱུད་ཡོད།
A. བཟང་གི

Drills

(A)

—Have you got any brothers or sisters?
—Yes, I have.
—How many brothers or sisters have you got?
—I've got one brother and two sisters.

a) foreign friends, more than ten
b) yaks, about twenty
c) CDs, nearly thirty
d) foreign students, more than fifty

(B)

—Have you got a song book?
—No, I haven't.
—Who's got one.
—Joseph has

a) a red pencil, Lily
b) a small radio, David
c) a car, my uncle
d) a Tibetan-English dictionary, our teacher

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:
   1) Who's older, Trevor or Ted? Trevor is older.
   2) How much older is he? _____
   3) How old is Trevor?_____
   4) Has he got a degree?_____
   5) Where does he work?_____
   6) Does he work in the same factory as Ted?_____
   7) Do they work in the same department?_____
   8) Is Ted married?_____
   9) What about Trevor?_____

10) Has he got any children?_____

11) Is it a boy or a girl?_____

12) What's she called?_____

13) Has he got his own house?_____

14) What kind of house has he got?_____

15) How many bedrooms has it got?_____

16) Has it got a garden?_____

17) Has he got worries or problems?_____

18) He's very happy, isn't he?_____

19) Is he very rich?_____

20) What does he have to pay each month?_____

21) He has to pay for food and clothes, too, doesn't he?_____

22) Does he have much money left after he has paid all this?_____

23) Has he got a car?_____

24) Will he get a car next year?_____

4. Do the drills.

5. Turn these into interrogative and negative sentences:

1) There is some milk in the glass. (Is there any milk in the glass? There isn't any milk in the glass.)
2) There is some bread in the basket.
3) Rose has got some butter.
4) We bought some fruit.
5) She had some meat left.
6) I need some paper.
7) We'll give them something to read.
8) I have got something to say.

6. Fill in the blanks with either *much* or *many*. (much དང་ many བཀོལ་ནས་འཕྲེད་ཕྱིག་གི་ཁ་སྐོང།)

1) There isn't _____ water in the cup.
2) There aren't _____ trees in the garden.
3) I haven't got _____ money left.
4) We didn't buy _____ milk.
5) She didn't ask me _____ questions.
6) Did they give you _____ help?
7) Is there _____ coffee left?
8) Are there _____ flowers on the tree?
9) Did they take _____ pictures?
10) I haven't got _____ hope of passing the exam.

7. Compare the vowel sounds:

/i:/	/i/	/e/	/æ/	/aɪ/	/ei/
bi:t	bit	bet	bæk	baik	beik
si:t	sit	set	sæk	said	seik
hi:t	hit	hed	hæt	haid	heit
li:d	lid	led	læd	laid	leit

Lesson Thirty

སློབ་ཚན་སུམ་བཅུ་པ།

New Words

steal, stole, stolen བཀྲུ་བ། བཀྲུས་པ།

away ...དང་རིང་དུ་གྱིས་པ།

send, sent, sent བསྐྱལ་བ། སྐྱུར་བ། བསྐྱུར་བ།

policeman བདེ་སྲུང་པ། ཅེན་རྡོག་པ།

amused སྐྱིད་པོར་སེམས་པ།

expect ཚོད་དཔག ཤེས་འདོད་པ།

apartment སྡོད་ཁང་།

complete ཡོངས་འགྲུབ།

build འཛུགས་བསྐྲུན། གསར་བཞེངས།

mile དཀྱིན་ལེ།

bicycle ཕྱུགས་རྟ།

worried སེམས་ཁྲོང་བྱས་པ།

local ས་གནས་ཀྱི།

most ཏ་ཅང་། མང་ཤོས།

surprised ཡ་མཚར་བ།

call (at) ཐུག་པར་འགྲོ་བ། འཚམས་འདྲི།

wonder སྟོན་རྩིས། ...སེམས་པ།

station ས་ཚོགས། ས་གནས།

not any more མཚམས་འཇོག་པ། ཐུ་མཐུད་དེ་མི་བྱེད་པ།

smile འཇུམ་པ།

village སྡེ་བ། གྲོང་ཚོ།

Text

The Stolen Bicycle

Ted Robinson had been worried all last week. Last Tuesday, he received a letter from the local police. In the letter he was asked to call at the station. Ted wondered why he was wanted by the police. He went to the station yesterday and now he is not worried any more.

At the station he was told by a smiling policeman that his bicycle had been found. Five days ago, the policeman told him, the bicycle was picked up in a small village four hundred miles away. It is now being sent to his home by train.

Ted was most surprised when he heard the news. He was amused too, because he never expected the bicycle to be found. It was stolen twenty years ago, when Ted was a boy of fifteen!

བཀྲུས་སོང་བའི་ཕྱུགས་རྟ།

ཐེ་ཏི་ར་པིན་སིན་གྱིས་གཟའ་འཕོར་སྟོན་མའི་ནང་སེམས་ཁྲོང་ཏཱ་ཏཱ་བྱས་ནས་བསྟད་པ་རེད། གཟའ་འཕོར་སྟོན་མའི་གཟའ་མིག་དམར་ཅིན། ཁོ་ལ་དེ་གའི་བདེ་སྲུང་ལྷལ་ནས་འཕྲིན་ཡིག་ཅིག་འགྲོར་ཞིང་། འཕྲིན་ཡིག་དེའི་ནང་ཁོ་རང་ལྷལ་དེར་ཡོང་རྒྱའི་རེ་བ་ཞུས་ཡོད་པས། ཐེ་ཏི་ས་བདེ་སྲུང་བས་ཁོ་རང་འབོད་དོན་གྱི་ཐད་ལ་བསམ་བློ་བཏང་བ་རེད། ཁ་ས་ང་ཁོ་རང་ལྷལ་དེར་སོང་བས་གཞི་ནས་སེམས་ཁྲོང་མེད་པར་གྱུར་ཡོད།

ལྷལ་དེ་རྒྱ་འཛོམ་གྱིས་ཁེངས་པའི་བདེ་སྲུང་བ་ཞིག་གིས་ཁོ་ལ་ཁོའི་ཕྱུགས་རྟ་རྟེད་ཟྱུང་ཟེར། ཅེན་རྡོག་པ་དེས་ཁོར་བཤད་རྒྱུར། ཅེན་ལྟའི་སྟོན་ལ་ཕྱུགས་རྟ་དེ་བར་ཐག་དཀྱིན་ལེ་བཞི་བརྒྱ་ཡོད་པའི་གྲོང་ཚོ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ནས་རྟེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྐྱེལ་ཡོང་བའི་སྒྲང་ཡིན་ཟེར།

གནས་ཚུལ་འདི་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་ཐེ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚར་ཞིང་། ཁོས་དེ་ནི་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད་སྟམ་ཏེ། ཁོས་ཡུགས་རྒྱ་དེ་ཕྱིར་རྟེད་ཐུབ་པ་ནི་ས་མེམས་ལའང་འཚར་མ་སྲོངས། ཡུགས་རྒྱ་དེ་ནི་ལོ་ཉི་ཤུའི་སྟོན་ཏེ་ཐེ་ཏེ་ནི་ལོ་ཚོད་བཅོ་ལྔར་སོན་པའི་བྱིས་པ་ཞིག་ཡིན་སྐད་ཅོར་བ་རེད།

Conversation

A. What are those new buildings over there?
B. They are all apartment houses. They've just been completed.
A. Do you plan to build more houses like those?
B. Sure. More than two hundred houses like these are to be put up next year.

A. ཐོག་ཁང་གསར་བ་དེ་དག་ཅི་རེད།

B. དེ་ཚང་མ་སྟོད་ཁང་ཡིན། དེ་དག་གསར་དུ་བཞེངས་མ་ཐག་ཡིན།

A. ཁྱེད་ཚོས་དེ་དག་དང་འདྲ་བའི་ཐོག་ཁང་གསར་བ་མང་པོ་བཞེངས་རྒྱུས་ཡིན་ནམ།

B. ཡིན། ལོ་རྗེས་མའི་ནང་འདི་འདྲའི་ཁང་བ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་བཞེངས་རྒྱུ་ཡིན།

Drills

(A)

—What language is spoken in Germany?
—German is spoken there.
—Is German spoken in Spain?
—No, Spanish is spoken in Spain.

a) France, French, Italy, Italian
b) Australia, English, Mexico, Spanish
c) Spain, Spanish, Belgium, French
d) England, English, Holland, Dutch

(B)

—Was the house completed last year?
—No, it wasn't.
—When was it completed?
—It was completed the year before last.

a) the child, born, in 1980, in 1978
b) the book, written, in 1948, in 1945
c) the meeting, held, on Monday, last Saturday
d) the radio, stolen, last month, the month before last

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer these questions:

1) Who is the text about? (It's about Ted Robinson.)
2) What happened last week?
3) What was he asked to do?
4) How did he feel after it?
5) Why was he worried?
6) What did he do yesterday?
7) What was he told there?
8) When was the bicycle found?
9) Where was it found?
10) What are the police doing with the bicycle?
11) How did Ted feel when he heard this?
12) Why did he feel like that?
13) What happened to the bicycle many years ago?
14) How old was Ted then?
15) How old is he now?
16) How many years have passed since then?
17) Is he worried still?

3. Do the drills.

4. Turn these into questions:

1) The novel was written by Dongdebjeb (དོན་འགྲུབ་རྒྱལ།). (Who was the novel written by?)

2) Over ten thousand copies have been sold.
3) The TV-set was made in Japan.
4) English is taught at this school.
5) The books are being sent there by plane.
6) The story will be translated into English and French.
7) The house over there is going to be completed next month.
8) The work must be done well.

5. Put the following into the passive. གསལ་གྱི་ཚིག་དག་གལ་ནས་ཅང་ཅན་གྱི་ཚིག་ཏུ་སྒྱུར་ཅིག

1) They asked her a lot of questions. (She was asked a lot of questions.)
2) We sang the song in Italian.
3) Everybody reads the book.
4) They clean the room every day.
5) Have you washed the car?
6) They have put up ten apartment houses this year.
7) They're building a new road.
8) They're examining the students.
9) We'll send more people there.
10) We shall need them in our work.

6. Put *steal, stole, stolen, stealing, steals* in the blanks below:

1) Today, I _____ some money.
2) Today, she _____some money.
3) Yesterday, I _____some money.
4) I will _____ some money tomorrow.
5) Are you going to _____ some money tomorrow? 6) I was _____ some money today.
7) You were _____ some money yesterday.
8) Some of my money was _____ yesterday.

7. Put *sends, send, sending, sent* in the blanks below.

1) Today, I _____ some money to my mother.
2) Today, she _____some money to me.
3) Yesterday, I _____some money to my father.
4) I will _____ some money tomorrow to you.
5) Are you going to ____ some money tomorrow?
6) I was _____ some money today.
7) You were _____ some money yesterday.
8) Some of my money was _____ yesterday.
9) How many letters have you _____ to your friends this week?

8. Fill in the blanks below:

1) I don't live in an _____ in the city, I live in a _____.
2) I was very _____ and laughed and laughed.
3) I have an old ___ that I ride everywhere in my village. Do you know how to __ a new house?
4) I will _____ you tonight on the telephone.
5) _____ of our students are Tibetan.
6) I used to drink beer but _____ _____ _____.
7) My father is a _____ and my mother is a policewoman.
8) When I _____ I feel happy.
9) I was very _____ when you said you were 60 years old because you look very young.
10) My mother is very _____about my younger brother because he doesn't like to study.

9. Compare the vowel sounds:

/əu/	/ɔː/	/au/	/aː/	/ʌ/	/uː/	/u/
səu	sɔː	sauə	səː	sʌm	suːp	sut
kəut	kɔːt	kau	kəːs	kʌp	kuːl	kuk
ʃəu	ʃɔːt	ʃaut	ʃəːt	ʃʌt	ʃuː	ʃud
bəut	bɔːl	bau	bəːd	bʌt	buːt	but

Lesson Thirty-One

སྒྲོབ་ཚན་སོ་གཅིག་པ།

New Words

western ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི།

Europe ཡོ་རོབ།

Belgium པེ་ཇམ།

olive ཨ་རུ་ར།

grow སྐྱེས་པ། འདེབས་འཛུགས།

north བྱང་ཕྱོགས།

rainy ཆར་འབབ་པ།

seldom ཏ་ཅང་ཉུང་བ།

hot ཚ་བ།

Mediterranean རྒྱ་སྐད་དུ་ཏི་གྱུང་ཏེ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚོ།

orange ཚ་ལུ་མ།

lemon ལེ་མན། (རྒྱ་སྐད་དུ་ཞིན་མུན་ཟེར།)

Netherlands ནེ་ཐྲུར་ལན།

crowded འཚང་ཁ་བརྒྱབ་པ།

high མཐོན་པོ།

cover བཀབ་པ།

snow ཁ་བ།

mainly གཙོ་བོར།

German འཇར་མན་སྐད།

Latin ལ་ཏིན་སྐད།

dry སྐམ་པོ།

consonant གསལ་བྱེད།

living language བཀོལ་བཞིན་པའི་སྐད་རིགས།

barley ནས།

Text

Western Europe

This part of Europe is the home of about 330 million people. Germany has the most people, but Belgium and the Netherlands are the most crowded because they are smaller.

In the North it is rainy all the year round, and the weather is seldom very hot or very cold. Spain and Italy are Mediterranean countries because they are on the Mediterranean Sea. Here, the weather is very hot and dry in summer and rainy in winter. Oranges, lemons and olives are grown on the hot, dry hills.

The highest mountain in Europe is Mount Blanc in the Alps and the Pyrenees are covered with snow.

The languages of the countries in the north come mainly from old German. The languages of the other countries come from Latin, which was spoken in Italy 2,000 years ago.

ཡོ་རོབ་ནུབ་མ།

ཡོ་རོབ་གླིང་གི་ས་ཁུལ་འདི་རུ་ཕལ་ཆེར་མི་དང་ཕྱུར་གསུམ་དང་བྱེ་བ་གསུམ་ལྷག་གནས་ཡོད། འཇར་མན་གྱི་མི་གྲངས་ཆེས་མང་ཞིང་། མི་འབོར་འདུས་ཚད་ཆེས་མཐོ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ནི་པེ་ཇམ་དང་ནེ་ཐྲུར་ལན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རྒྱ་ཕྱོན་ཆུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན།

བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་ལོ་ཧྲིལ་བོར་ཆར་འབབ་ཅིང་། ནམ་རྟག་ཏ་ཅང་འཁྱགས་ཤིང་ཚ་བ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། ས་ཕེན་དང་ཨོ་ཐ་ལོས་ནི་ཏི་གྱུང་ཏེའི་རྒྱལ་ཁབ་སྟེ། དེ་དག་ཏི་གྱུང་ཏེ་ཡི་ཀེ་འགྱམ་དུ་ཡོད་པས་ཡིན། འདི་རུ་དབྱར་ཁར་ཚ་བ་ཆེ་ཞིང་དགུན་ཁར་ཆར་བ་མོད་ལ། སྐམ་ཚ་ཆེ་བའི་རི་མགོ་རུ་ཚ་ལུ་མ་དང་ལེ་མན། ཨ་རུ་ར་སྐྱེས་ཡོད།

ཡོ་རོབ་གླིང་གི་ཆེས་མཐོ་བའི་རི་སྒང་ནི་ཨེ་ལོ་ཕུ་སིའི་པི་ལན་ཁི་རི་སྒང་ཡིན་ལ། ཕས་རི་ནེས་སི་རི་བོ་ནི་ནམ་ཡང་ཁ་བས་གཡོགས་ཡོད།

བྱང་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཆ་ནི་གཙོ་བོར་གནའ་བོའི་འཇར་མན་སྐད་ལས་འཕེལ་འགྱུར་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་གི་སྐད་ཆ་ནི་ལ་ཏིན་སྐད་དེ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་ལ་ཨི་ཐ་ལིས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་པའི་སྐད་ཆ་ལས་འཕེལ་འགྱུར་བྱུང་བ་ཡིན།

Conversation

A. I'd like to buy a recorder.
B. Is this one all right?
A. It's a little too big. Have you got smaller ones?
B. Sorry. That's the smallest we've got.
A. Then I'll take this one. How much is it?
B. Seventy-three *yuan*. Please pay at the desk over there.
A. Thank you.

A. ངས་སྒྲ་ཕབ་འགོངས་པོ་ཞིག་ཏོ་རྒྱུ་ཡིན།

B. འདི་ཅི་འདུ་རེད།

A. འདི་ནི་ཆུང་ཙམ་ཆེ་བས་འདི་ལས་ཆུང་བ་ཞིག་ཡོད་དམ།

B. དགོངས་པ་མ་ཚོམ། འདི་ནི་ང་ཚོར་ཡོད་པ་ལས་ཆེས་ཆུང་བ་ ད་ཡིན།

A. འོ་ན་ངས་འདི་ཏོ་རྒྱུ་ཡིན། སྒོར་ཅི་ཙམ་ཡིན།

B. སྒོར་མོ་དོན་གསུམ་ཡིན། སྒོར་མོ་ཕ་གའི་ཅོག་ཅོའི་སྟེང་ནས་ སྒྲོད་པར་ཞུ།

A. ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

Drills

(A)

—Who's younger, you or Lhamo?
—Lhamo is younger than me.
—Is she the youngest in the class?
—No, Jane's the youngest (in the class).

a) Who, older, you or Peter, in the class, Joe
b) Who, taller, Rose or Mary, among the girls, Nancy
c) Which, bigger, your room or their room, in this building, Room 101
d) Which, more beautiful, this park or Beihai Park, in Beijing, the Summer Palace.

(B)

—Do you speak Tibetan as well as Helen?
—No, I don't speak Tibetan as well as she does.
—So she speaks better than you?
—Right. She speaks Tibetan better than I do.

a) sing, well, Sarah
b) work, hard, David
c) swim, fast, Tim
d) play the piano, well, Betty

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
2. Answer these questions:

1) How many people live in western Europe? <u>About 330 million people live there.</u>

2) Which country has the most people?_____

3) Which countries are the most crowded?_____

4) Why are they so crowded?_____

5) What's the weather like in the north?_____

6) Does it rain very often there?_____

7) Where are Spain and Italy?_____

8) So they are called Mediterranean countries, aren't they?_____

9) What's the weather like in these two countries?_____

10) What fruits are grown there?_____

11) Which is the highest mountain in Europe?_____

12) Where is it?_____

13) Which mountains are covered with snow?_____

14) What languages are spoken in the countries in the north?_____

_____

15) What about the languages of the other countries in this part of Europe?_____

_____

16) Is Latin a living language?_____

4. Do the drills.
5. Memorize these words.

(A)

good	better	best	bad	worse	worst
many (much)	more	most	little	less	least

(B)

big	bigger	biggest	hot	hotter	hottest
large	larger	largest	nice	nicer	nicest
happy	happier	happiest	tidy	tidier	tidiest

(C)

interesting	more interesting	most interesting
important	more important	most important
beautiful	more beautiful	most beautiful
exciting	more exciting	most exciting

6. Answer these questions:

(A)

1) Who is younger, you or your sister? My sister is younger.

2) How much older are you?_____

3) Who sings better, you or your sister?_____

4) Who works harder, you or your sister?_____

5) Who has studied English longer, you or your sister?_____

6) Who has learned more English words?_____

7) Who speaks English better, you or your sister? _____

8) Who can read faster, you or your sister?_____

(B)

1) Which city is bigger, Nanjing or Hangzhou?_____

2) Is Nanjing as beautiful as Hangzhou?_____

3) Which city is more crowded than Beijing?_____

4) Which city is more important, Beijing or Nanjing? Why do you think so?_____

_____

5) Which is the biggest city in China?_____

6) Which is the most beautiful lake in China?_____

7) Which part of the country is hottest?_____

8) Where do we find the best weather?_____

7. Look at the new words for Lesson 31. Write a new word in the blanks to make correct sentences.

1) The Tibet Autonomous Region is in the _____ part of China.

2) F_____ and B_____ are countries in w_____ E_____

3) An o_____ is a small green fruit that grows in Italy.

4) Does your family _____ barley?

5) South is the opposite of _____.

6) The opposite of sunny is _____.

7) I _____ write a letter to my parents. I usually telephone them.

8) The opposite of cold is _____.

9) Spain is near the _____ Sea.

10) I don't like apples, I like _____.

11) The _____ is a yellow fruit.

12) Holland is another name for the _____.

13) The bus was so _____ that there was no place for me to sit.

14) The opposite of low is _____.

15) I usually _____ my head with a hat.

16) It is white and cold. It is _____.

17) At home, I _____ speak Tibetan.

18) In Germany, people speak _____.

19) _____ is an old language that people used to speak in Italy.

20) The opposite of wet is _____.

7. Review these consonants. གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་བསྒྲར་སྒྲུང་བྱེད་པ།

/θ/	/ð/	/ʃ/	/tʃ/
θiŋæk	ðɜə	ʃɔːt	tʃɜə
θiŋk	ðiːz	ʃiː	tʃæt
θɔːt	ðəuz	ʃəu	ˊtʃainə
mʌmθ	ˊmʌðə	brʌʃ	wɔtʃ
/dʒ/	/tr/	/dr/	
dʒein	trein	drai	
dʒʌst	trai	drəuv	
dʒæm	triː	driːm	
eidʒ	ˊkʌntri	drɔp	

Lesson Thirty-Two

སློབ་ཚན་སོ་གཉིས་པ།

New Words

taxi གླ་བྱེད་རླངས་འཁོར། (གནམ་གྱུ)

captain གྱུ་དཔོན།

unusual རྒྱུན་ལྡན་མིན་པ།

begin འགོ་རྩོམ་པ།

service ཞབས་འདེགས་ཀྱི་བྱ་བ།

carry སྐྱེལ་བ། ཁྱེར་བ།

wonderful ཁྱད་མཚར། ཡ་མཚན།

land ས་འབབ་པ།

anywhere ས་ཆ་གང་རུང་།

refuse ཁས་མ་བླངས་པ།

strange རྒྱས་མེད་པ། ཡ་མཚར་བ།

request རེ་བ། བླང་བྱ་འདོན་པ།

businessman ཚོང་པ།

island གླིང་ཕྲན།

ocean རྒྱ་མཚོ།

dangerous ཉེན་ཁ་ཆེ་བ།

forget བརྗེད་པ།

lady ལྷམ་མོ།

behind ལྷག་རྒྱབ།

counter སྒྲོག་སྟེགས།

gentleman སྐྱ་ཞབས།

relative pronouns འབྲེལ་བའི་ཚབ་ཚིག

relative adverbs འབྲེལ་བའི་བརྗོད་ཚིག

Welsh བོལ་ཏྲིའི་སྐད་དམ་མི།

Wales བོལ་ཏྲི་རྒྱལ་ཁབ།

photograph འདྲ་པར།

Text

A Taxi

Captain Ben Fawcett has bought an unusual taxi and has begun a new service. The “Taxi” is a small plane which can carry seven passengers. This wonderful plane can land anywhere.

Captain Fawcett’s first passenger was a doctor who flew from Birmingham to a small village in the Welsh mountains. Since then, Captain Fawcett has flown passengers to many unusual places.

Captain Fawcett has just refused a strange request from a businessman who wanted to fly to a small island in the Atlantic Ocean. Captain Fawcett did not take him because the trip was too dangerous.

གླ་བྱེད་གནམ་གྱུ།

གནམ་གྱུའི་དེད་དཔོན་པེན་ཏྲོ་ས་ཕི་ཡིས་ཀུན་དང་མི་མཐུན་པའི་གླ་བྱེད་གནམ་གྱུ་ཞིག་ཉོས་ཏེ་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་བྱ་བ་གསར་བ་ཞིག་གི་འགོ་བཙུམས་པ་རེད། “གླ་བྱེད་གནམ་གྱུ” འདི་ནི་འགྱུལ་བཞུད་པ་བདུན་ཕོང་པའི་གནམ་གྱུ་ཞིག་ཡིན། ཡ་མཚར་བའི་གནམ་གྱུ་འདི་ནི་ག་ས་གང་དུའང་འབབ་ཐུབ།

དེད་དཔོན་ཏྲོ་ས་ཕི་ཡི་འགྱུལ་བཞུད་པ་དང་པོ་ནི་སྨན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོ་རང་པིར་མྱིན་རྒན་ནས་ཝེ་ལོ་ཞི་རི་ཁྱལ་ཀྱི་གྲོང་ཚོ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཏུ་འཕྱར་བ་རེད། དེའི་རྗེས་ནས་དེད་དཔོན་ཏྲོ་ས་ཕི་ཡིས་མགོན་པོ་དག་ཆ་རྒྱས་མེད་པའི་ས་ཆ་མང་པོར་བསྐྱལ་བ་རེད།

དེད་དཔོན་ཏྲོ་ས་ཕི་ཡིས་ཚོང་པ་ཞིག་གི་ཡ་མཚར་བའི་རེ་བ་སྟེ། ནུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་གི་གླིང་ཕྲན་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཏུ་འཕྱར་རྒྱུ་དེ་ཁས་མ་བླངས་པ་རེད། དེད་དཔོན་ཏྲོ་ས་ཕི་ཡིས་ཁོ་རང་མ་བསྐྱལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ལ་འཕྱར་བསྐྱོད་བྱས་ན་ཉེ་ཅང་ཉེན་ཁ་ཆེ་བས་ཡིན།

Conversation

A. I bought two dictionaries here half an hour ago, but I forgot to take them with me.
B. Who served you, sir?
A. The lady who is standing behind the counter.
B. Did you serve this gentleman half an hour ago, Miss Roberts? He says he is the man who bought two books. Is this the man that you served?
C. Yes, sir. This is the man I served. Here are the books you left here.

A. ངས་དུས་ཚོད་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀའི་སྟོན་ལ་འདི་ནས་ཚོག་མཛོད་གཉིས་ཉོས་མོད་ཀྱི་འོན་ཏེ་ཁྱེད་རྒྱུ་བརྗེད་སོང་།

B. སྐུ་ཞབས་ལགས། ཁྱེད་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་མཁན་དེ་སུ་རེད།

A. སྒྲོག་སྟེགས་ཀྱི་ལྟག་རྒྱབ་ན་ལངས་ཡོད་པའི་ཡུམ་མོ་དེ་རེད།

B. བྱ་མོ་ར་པོར་ཚོ། ཁྱེད་ཀྱིས་དུས་ཚོད་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀའི་སྟོན་ལ་སྐུ་ཞབས་འདེར་ཞབས་འདེགས་ཞུས་པ་ཡིན་ནམ། ཁོས་བཤད་ན་ཁོ་ནི་དཔེ་ཆ་འདི་དག་ཉོ་མཁན་ཡིན་ཟེར། ཁྱེད་ཀྱིས་ཞབས་འདེགས་ཞུས་པའི་མི་དེ་ཁོ་རང་ཨེ་རེད།

C. རེད་ལགས། ཁོ་རང་ངས་ཞབས་འདེགས་ཞུས་པའི་མི་དེ་རེད། འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་དཔེ་ཆ་ཡིན།

Drills

(A)

—Is this the radio you bought?
—Yes, it is.
—It's very good, isn't it?
—The one Sally bought is even better.

a) the room, you took, big, the room Ms. Green took
b) the paper flowers, you made, pretty, the ones my sister made.
c) the pictures, you took in the park, nice, the ones Nancy took
d) the book, you are going to translate, difficult, the one Mary's going to translate

(B)

—Do you know the American who spoke here yesterday?
—Yes, I do. He's a friend of Peter's.
—Who's Peter?
—The man who taught here last year.

a) the girl, is standing at the door, Nora's cousin, lives in Room 304
b) the young man, is speaking to the Director, Nancy's brother, studies Tibetan History here
c) old man, is sitting behind David, Sarah's uncle, worked with us last year.
d) woman, rang you up just now, Tom's aunt, came to help us yesterday.

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer the questions.
   1) What has Captain Fawcett done? (He has bought a taxi.)
   2) Is it a car?
   3) Is it a big plane or a small one?
   4) How many passengers can it carry?
   5) What's wonderful about the plane?
   6) What has Captain Fawcett done with the plane?
   7) Who was his first passenger?
   8) Where did he go?

9) Has Captain Fawcett had many passengers since then?

10) Has he received a strange request?

11) What was he asked to do?

12) Did he do that?

12) Why did he refuse?

4. Do the drills. གཡས་ཀྱི་ཚོགས་དགས་སྒྲིལ་དགོས།

5. Join the sentences using relative pronouns or relative adverbs where necessary.

1) The man wrote the song. The man is a worker. (The man who wrote the song is a worker.)

2) A girl came to see me this morning. The girl lives on the next street.

3) We bought a new TV set last week. Here it is.

4) You want to see a gentleman. Is that the gentleman?

5) Jane told a story. What did you think of it?

6) He took a photograph. It was excellent.

7) l know a man. His father works in the army.

8) The doctor saved the boy's life. This is the boy.

9) She stayed in a hotel last summer. This is the hotel.

10) Let's sit over there. We can hear the speaker better there.

11) We first met on that day. I always remember that day.

12) We are talking about the old days. We were in college together.

6. Answer these questions:

1) What's the first English word you learnt? (The first English word I learnt was "I.")

2) What's the first English song you learnt?

3) Do you still remember the first English teacher who taught you?

4) How did you like the lesson we had last week?

5) What did you think of the film we saw last night?

6) Is the story we are reading very interesting?

7) Is there a shop around where we can buy fruit?

8) Is this the place where you heard your first English talk?

9) Do you still remember the days when you were a little boy (girl)?

10) What kind of teacher do you like?

11) What kind of people do you like?

12) What kind of books do you like to read?

7. Fill in the blanks below:

1) You can go _____ if you have an airplane.

2) When did you _____ to study English?

3) The opposite of "in front of" is _____.

4) My uncle is a _____ and makes a lot of money.

5) My older brother is an airplane _____ and flies an airplane.

6) This is heavy. Please help me _____it.

7) The woman behind the _____ helped me buy a new pair of shoes.

8) Riding a horse can be _____.

9) I'm getting older and now I _____ a lot of students' names.

10) The _____ on the bus offered his seat to a woman holding a baby.

11) Hainan Province is an _____.

12) The _____ offered her seat on the bus to the old gentleman.

13) How much _____ does your family have for its yaks?

14) The Atlantic and Pacific are _____.

15) When he asked her to marry her, she said no. She did _____.

16) He made a strange _____--that she mix noodles with his *zamba*.

17) The taxi _____ in Xining is very good.

18) What a _____ person you are to wear a large heavy coat when it is hot in summer.

19) I took a _____ to the museum because we were in a hurry.

20) The opposite of usual is _____.

21) It is a _____ idea to help poor people.

8. Read these words in transcription.

(A)

/bæk/	/fa:st/	/θə:d/	/hɔt/
/ʃɔ:t/	/sʌŋ/	/dʒi:p/	/θiŋk/
/fɜə/	/ðəm/	/tʃu:z/	/tauə/
/kwait/	/sɔ:t/	/trei/	/drəuv/

(B)

/ˊziərəu/	/ˊteknikəl/	/ˊlaibrəri/	/ˊpækidʒ/
/ˊəraund/	/biˊhaind/	/diˊsaid/	/kəmˊbain/
/inˊdefinit/	/inˊtenʃənə/	/ˊrevəˊlu:ʃən/	/əˊbiliti/
/tekˊnclədʒi/	/rˊmeʒərbl/	/ˊbuəʒwa:ˊzi:/	/miˊra:ʒ/

Lesson Thirty-Three

སློབ་ཚན་སོ་གསུམ་པ།

New Words

horse race རྟ་རྒྱུགས་འགྲན་བསྟར།

picnic གླིང་གཱ་གཏོང་བ།

to hold (a festival) (དུས་ཆེན་གྱི) མཛད་སྒྲོ་སྒྲིལ་བ།

by all means ཐབས་བརྒྱ་ཏུས་སྟོང་གི་སྒོ་ནས།

rifle མེ་མདའ། རིང་མདའ།

woven འགྱུལ་བསྒྲོད་ཕེབས་པའི།

skill རྩལ།

memorize བློན་འཛིན་པ།

to perform འཕྲོ་ལ་ཁྱེད་པ།

passive voice ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན།

ridden at full gallop ཆེས་མྱུར་བའི་གོམ་སྟབས།

good chance to experience ཉམས་མྱོང་ལེན་པའི་གོ་
སྐབས་བཟང་པོ།

target འབེན་ནམ་དམིགས་ཡུལ།

traditional སྲོལ་རྒྱུན་གྱི།

performed བྱ་སོགས་འཕྲོ་ལ་པ།

yogurt ཞོ།

invite གདན་འདྲེན་ཞུ་བ།

decorated སྒྲོས་པ། བཀྲུན་པ།

founded རྩེད་པ། ཤེས་པ།

nomadic འཇྲོག་པའི།

area ས་ཆ།

located གནས་པ། ཆགས་པ།

lecture གསུང་བཤད། གཏམ་བརྗོད།

attended ཞུགས་པ།

sheepskin ལུག་ལྤགས།

mutton ལུག་ཤ།

tent སྒྲ་གུར།

sheep ལུག

Text

Tibetan Horse Races

Have you ever heard of the horse races in Kham? The largest ones are held in Yushu and Litang, although many smaller ones are held in other areas. Tibetan men ride their horses wearing traditional clothes. The horses are ridden at full gallop across the grassland. The riders use things such as rifles and *khatag* to test their riding skills. Rifles are shot at small paper targets, while in another event several *khatag* are put on the ground in a row and picked up by the riders.

Of course, Tibetans sing and dance a lot at the horse race festivals. Songs are sung in both Tibetan and Chinese. Dances are performed by men and women together.

These festivals are also a good chance to experience Tibetan food. Families and friends have picnics and eat lots of meat, yogurt, bread and noodles. Although this food is often eaten at other times as well, Tibetans may invite you to sit down and eat with them. If you are invited to do so, by all means join them…it's part of the fun!

བོད་ཀྱི་རྟ་རྒྱུགས་འགྲན་བསྡུར།

ཁྱེད་ཀྱིས་ད་སྤྱ་ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟ་རྒྱུགས་འགྲན་བསྡུར་དེ་གོ་ཐོས་བྱུང་ཕེ་མྱོང་། རྟ་རྒྱུགས་འགྲན་བསྡུར་ཁྱང་ཁྱང་ས་ཆ་གཞན་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་སྒྲེལ་ཀྱིན་ཡོད་རྩང་། ཡུལ་ཕྱུལ་དང་ལི་ཕང་གི་དེ་ནི་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྟ་རྒྱུགས་འགྲན་བསྡུར་གཅིས་རེད། བོད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱན་གོས་ཀྱོན་ཞིང་རྟ་ཥོ་རྣམས་ཐུ་ཕང་ནས་བང་གིས་འཕྲེད་དུ་བཅད། རྟ་བཞོན་རྣམས་ཀྱིས་མེ་མདའ་དང་ཁ་བཏགས་ལ་བསྟེན་ནས་རང་རང་གི་རྟ་ཙུ་ལ་ཚོད་ཀྱིས་བགམ་ཏེ། མེ་མདའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤོག་གུའི་འབེན་སྟེང་དུ་འཕེན་ཞིང་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་རྟ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྟར་ཏུ་བསྒྲིགས་པའི་ཕང་གི་ཁ་བཏགས་ཡར་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

རྟ་རྒྱུགས་འགྲན་བསྡུར་ཀྱི་མཛད་སྒོའི་སྟེང་དུ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་གླུ་ལེན་གར་ཙེད་སྡུ་ཚོགས་བྱེད་པ་ནི་སྨོས་ཅི་དགོས། ལེན་པའི་གླུ་དག་ནི་བོད་གླུ་དང་རྒྱ་གཅིས་ཀ་ཡོད་ལ་ཞབས་བྲོ་ནི་ཕོ་མོ་གཅིས་ཀ་མཉམ་གཅིག་ཏུ་འཕྲད་པ་ཡིན།

འདི་འདྲའི་དུས་ཆེན་དག་ནི་བོད་ཀྱི་ཟས་རིགས་སྡུ་ཚོགས་ལའང་རྒྱས་ལོན་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཁྱིམ་ཚང་དག་དང་གྲོགས་པོ་རྣམས་གྲྀང་ག་ཁྲོད་བར་འགྲོ་བ་དང་ཤ་དང་། ཞོ། གོ་རེ། ཐུག་པ་ས་སོགས་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ། དེ་འདྲའི་ཟས་ལ་སྐབས་གཞན་དུ་འང་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ་བོད་པ་ཚོས་ཁྱེད་རང་ཁོ་ཚོ་དང་མཉམ་ཏུ་ཁ་གཅིག་ནས་གཅན་ལ་བཞུགས་ནས་ཟས་ཟ་བར་གཅན་འདྲེན་ཞུ་ཡང་གྲོས་པ། དེ་ལྟར་ན་ནུས་ཚོད་ཀྱིས་ཁོང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་རོལ་བར་ཀྱིས་དང་དེ་ནི་སྦྲ་སྐྱིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན།

Conversation

A: What’s this called? I’ve never seen one before.
B: It’s called a “*khatag*.”
A: What are they made of?
B: They are usually made of white silk but there are also blue and yellow ones.
A: What are they used for?
B: They are used for greeting people. When we meet special people, *khatag* are put around their necks.
A: Oh… so they’re for special people. Now I know why I’ve never seen one before!

A: འདི་ལ་ཅི་ཞིག་ཟེར། བས་སྟོན་ཆད་འདི་འདྲ་ཞིག་གཏན་ནས་མཐོང་མ་མྱོང་།

B: དེ་ལ་ཁ་བཏགས་ཟེར།

A: དེ་ཅི་ཞིག་གིས་གྲུབ་པ་རེད།

B: དེ་ཚོ་དར་དཀར་ཀྱིས་བཟོས་པ་ཡིན།

A: དེ་ཚོ་དགོས་མཁོ་གང་གི་ཆེད་དུ་བཟོས་པ་ཡིན།

B: དེ་ཚོ་ནི་མི་ལ་དགའ་བས་ཞུ་ཆེད་དུ་བཟོས་པ་ཡིན་ལ། ང་ཚོ་མི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཕྱག་སྐབས་ཁ་བཏགས་རྣམས་ཁོང་ཚོའི་མགུལ་ལ་བསྐོན་པ་ཡིན།

A: ཨོ། དེས་ན་དེ་ཚོ་མི་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འབྱུལ་བ་ཡིན་པ་ལ། ད་བས་དེ་ཚོ་དེ་སྟོན་མ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་བྱུང་།

Drills

(A)

___ Have you ever been to a Tibetan festival?
___Yes, I have. It was held near Lhasa.
___Were the songs sung well?
___Yes, of course.
a) a Tibetan dance, performed, people, dressed
b) the Potala Palace, built, rooms, decorated
c) a Tibetan monastery, founded, walls, painted
d) a nomadic area, located, tents, woven

(B)

___ Was the homework done on time?
___ No, it wasn't.
___ When was it done?
___ It was done yesterday.

a) lecture, given, at half past eight
b) meeting, held, last night
c) class, started, at a quarter past nine
d) shop, shut, at eleven o'clock

Exercises

1. Learn the new words.

3. Read the text and memorize it.

4. 3. Circle the passive voice forms in the text.

4. Answer these questions.

1) What is the text about? It's about a Tibetan horse race.

2) Have you ever seen a horse race festival? _____

3) Where are the largest ones held in Kham?_____

4) Tibetan men ride their sheep, don't they?_____

5) What do they wear?_____

6) Are the horses ridden at full gallop?_____

7) What things do the riders use to test their skills?_____

8) Rifles are used to shoot at targets, aren't they?_____

9) Where are *khatag* spread?_____

10) Who picks up the *khatag*?_____

11) Do Tibetans sing and dance a little or a lot?_____

12) How are the songs sung?_____

13) Whom are the dances performed by?_____

14) What else can one experience at these festivals?_____

15) What kind of Tibetan food is eaten?_____

16) Do Tibetans often invite others to eat with them?_____

17) If you are invited to join them, what should you do?_____

5. Do the drills.

6. 6. Turn these into special ("wh~") questions.

1) The festivals are held around Kham. Where are the festivals held?

2) The festivals are held in early summer._____

3) They are attended by thousands of people._____

4) Horses are ridden by Tibetans._____

5) Both rifles and *khatag* are used during the festival._____

6) They are used for testing the rider's skills._____

7) Tibetan dancers are dressed beautifully._____

8) Tibetan clothes are made of yak hair and sheepskin._____

7. Change the following sentences into the passive voice.

1) He does his homework in the evening. (His homework is done in the evening.)

2) She milks the yaks near the tent._____

3) Tibetans often eat mutton._____

4) Nomads make tents with yak hair._____

5) A wolf killed the sheep._____

6) He gave us some meat._____

7) Farmers will plant barley in the spring._____

8) Students should study Tibetan hard._____

9) They are eating *zamba* now._____

Lesson Thirty-Four

སློབ་ཚན་སོར་བཞི་བ།

New Words

herdsmen འབྲོག་པ།

livestock སྐོ་ཕྱུགས།

yak གཡག

goat ར་མ།

sheep ལུག

cheese ཕྱུར་བ།

cream འོ་སྦྲུ།

yogurt ཞོ།

gracefully སྐྱེག་ཅམས་ལྟན་པར།

butter tea དཀྱུགས་ཇ། མར་ཇ།

festival དུས་ཆེན།

worship ཕྱག་འཚལ་བ། མཆོད་འབུལ།

local ས་གནས།

mountain god གཞི་བདག

horse race རྟ་རྒྱུགས།

archery contest མདའ་རྩལ་འགྲན་བསྡུར།

wrestling match འཛུར་རིས་འགྲན་བསྡུར།

grassland རྩྭ་ཐང་།

graze (ཕྱུགས)འཚོ་བ།

mutton ལུག་ཤ

particularly ལྷག་པར་དུ།

long-sleeved ཕུ་ཐུང་རིང་བོ།

Tibetan robe བོད་ལྷ་ཤམ་རིང་ཅན།

take the animals out སྐོ་ཕྱུགས་རྩམས་སྐོ་ཕྱིར་ཕྱད་པ།

held a festival རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཛད་སྐོ་སྒྲོལ་བ།

stamp the ground ས་ལ་རྐང་རྡབ་བྱེད་པ།

leather boots ཀོ་བ་ལས་བཟོས་པའི་འཛུར་རྐྱ།

foot of a mountain རི་བོའི་འདབས་སྲའམ་རི་འདབས་ཞིག

female (female yaks) མོ། (འབྲི)

roasted barley mixed with butter, cheese, tea and a little sugar (*zamba*) རྩམ་པ།(བཏོས་ཟིན་པའི་ནས་བྱེ་མར་དང་ཆུར་བ་ཇ་དང་ཀ་ར་ཁུར་དུ་ཞིག་དང་བསྲེས་ནས་བཟོས་པ་ཡིན།)

sleepy གཅིད་འོང་བ།

Text

Zhaxi Takes a Friend Home'

Last summer, Zhaxi, an English student at Beijing University, took John, his American friend, to his home in north Tibet.

Zhaxi’s parents are herdsmen and they live in a tent. They move two times each year. In winter, they live at the foot of a mountain and in summer, they live in the mountains.

They have a large number of livestock: 37 yaks and cows, 55 goats, 77 sheep and 20 horses. They milk the female yaks, cows and goats. Zhaxi’s mother makes butter, cheese, cream and yogurt from the milk. Everyday, Zhaxi’s father takes the animals out to the grassland to graze.

John enjoyed Tibetan food. He ate roasted barley mixed with butter, cheese, tea and a little sugar and drank butter tea. He also liked the boiled mutton and yak meat.

During John’s visit, local Tibetans held a festival. Many Tibetans met near a mountain to worship the local Mountain God. There were horse races, archery contests, wrestling matches and much dancing. John found the dancing particularly interesting. Several hundred Tibetan men and women danced wearing their long-sleeved Tibetan robes. The men stamped the ground with their leather boots while the women gracefully waved their long white sleeves.

John enjoyed himself and hopes to visit Zhaxi’s family again.

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཁོའི་གྲོགས་པོ་ཞིག་ཡུལ་ལ་ཕྱིད་པ།

ན་ཧེང་དབྱར་ཁར། པེ་ཅིན་སྒྲོབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་རྒྱ་དཀྱིན་ཡིག་སྒྲོབ་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་པའི་སྒྲོབ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡ་མེ་རི་ཀའི་གྲོགས་པོ་ཇོན་ཞེད་བོད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་གནས་པའི་ཁོའི་ཕ་ཡུལ་དུ་ཕྱིད་པ་རེད།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཕ་མ་གཉིས་ནི་འབྲོག་པ་ཡིན་ལ། ཁོ་ཚོ་སྦྲ་གུར་ནང་དུ་བསྡད་ཡོད། ཁོ་ཚོས་ལོ་རེ་ལ་རྒྱ་ཕྲེང་གཉིས་རེར་སྤོར་ཞིང་། དགུན་ཁར་རི་འདབས་ཤིག་ཏུ་འདུག་པ་དང་དབྱར་ཁར་རི་མགོར་གནས་བཅའ་བ་ཡིན།

ཁོ་ཚང་ལ་གཡག་དང་བཞོན་མ།།ལྔ་དང་། ར་མ།།། ལུག།ལྔ། ཏ།།ཁ་བཅས་ལྷུག་ས་ཆོག་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། ཁོ་ཚང་གིས་འབྲི་དང་མཇོ་མོ། ར་མ་བཅས་ཀྱི་ཨོ་མ་བཞོ་ཞིང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཡ་མས་མར་དང་ལྷུར་བ་ལས་པ་དང་། ཨ་སྦྲ་ལེན་པ། ཞོ་རྒྱག་པ་ས་གོགས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་པ་ཡིན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཡ་ཕས་ལྷུག་ས་ཆོག་དག་ཅིན་རེར་བཞིན་དུ་ཐུ་ས་དེད་ནས་འཚོ་སྐྱོང་བྱེད་པ་ཡིན།

ཇོན་ནི་བོད་ཀྱི་ཆ་མར་དགའ་ཞིང་། ཁོས་ནས་བཟོས་མ་བཏགས་པ་དང་། མར། ལྷུར་བ། ཀ་ར་ཁུར་ཁུར་ཞིག་བཅས་ཡོད་པའི་ནང་དུ་ཇ་ཕྲུག་ཏེ་མཁན་དུ་བཙོས་པའི་ཐུམ་པ་ཆ་བ་དང་། འོ་ཧའི་ནང་དུ་མར་འཕར་ས་པའི་དགྱུགས་ཇ་འཕྱར་བ་ཡིན། ཁོ་རང་ད་དུང་ལུག་ཤ་དང་སྐམ་ཤ་བཅོས་མ་ལ་ཡང་དགའ་བ་ཡིན།

ཇོན་དེ་གཅ་ཡོད་སྐབས། ས་གནས་དེའི་བོད་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་དུས་སྟོན་ཞིག་འཚོགས། དེ་ཡང་བོད་པ་མང་པོ་རི་བོ་ཞིག་གི་ཁེ་ས་འཚོགས་ཏེ་གཞི་བདག་ལ་མཆོད་འབུལ་བྱས་པ་དང་། ཏ་རྒྱུགས། མདའ་འཕེན། འཇུ་རིས་ཀྱི་འགྲན་བསྟར་ཀྱང་བྱས་ལ། ཞབས་བྲོའི་ཐང་མང་དུ་ལག་བ་རེད། ཇོན་ནི་དེ་དགའ་ལས་ཀྱང་ཞབས་བྲོ་ལ་སྟོ་སྟང་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ཤིང་། བོད་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོས་ལུ་ཕྱང་རིང་པོ་ཅན་ཀྱི་བོད་ལྷ་ཀྱོན་ཡོད་ལ། སྐྱེས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་འཇུར་ཏ་ཀྱོན་པའི་ཤད་བས་འདེགས་འཇོག་སྐྱར་སྐབས། ཟུད་མེད་རྒྱམས་ཀྱིས་སྐྲེག་པའི་ཅམས་དང་བཅས་ཁོ་ཚོའི་དགར་ཞིང་རིང་བའི་ལུ་ཕྱང་གཡུགས་པ་རེད།

ཇོན་ལ་སྟོ་བ་འཕེལ་ཞིང་ཁོས་བཀྲ་ཤིས་ཚང་ལ་ཡང་བསྐྱར་ཡོང་ཐུབ་པའི་རེ་བ་བཅར་ཡོད་པ་རེད།

Conversation

Zhaxi: John, would you like to visit my home in north Tibet this summer?
John: Yes, very much. What are your parents' jobs?
Zhaxi: They are herdsmen. They live in tents.
John: Where do they live during the year?
Zhaxi: They move two times each year. In winter, they live at the foot of a mountain. In summer, they move to the mountains.
John: Does your family have much livestock?
Zhaxi: Yes, we do. We have yaks, cows, goats, sheep and horses. Altogether, we have more than 100 animals.
John: What kind of food does your family eat?
Zhaxi: In summer, we eat butter, cheese, cream and yogurt. And in every season we eat meat.
John: It sounds very interesting! When do we leave?
Zhaxi: As soon as you are ready!

A. ཇོན། ཁྱེད་རང་ད་ལོའི་དབྱར་ཁར་ངའི་ཕ་ཡུལ་ཏེ་བོད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་འདོད་དམ།

B. ང་རང་ཆ་ཅང་འགྲོ་འདོད། ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་མ་གཉིས་ཀའི་བྱ་བ་ཅི་ཡིན།

A. ཁོང་གཉིས་ཀ་འབྲོག་པ་ཡིན། ཁོ་ཚོ་སྦྲ་གུར་ནང་དུ་བསྡད་ཡོད།

B. ལོ་འདིའི་ནང་ཁོ་ཚོ་གང་དུ་བསྡད་ཡོད།

A. ཁོ་ཚོས་ལོ་རེར་འཚེར་ས་ཕྲེས་གཉིས་རེར་སྤོར་བ་ཡིན། དགུན་ཁར་ཁོ་ཚོ་རི་འདབས་ཤིག་ཏུ་འདུག་ལ། དབྱར་ཁར་རི་མགོར་སྤོར་བ་ཡིན།

B. ཕྱིད་ཚང་ལ་ཕྱུགས་ཟོག་མང་པོ་ཡོད་དམ།

A. ཡོད། ངེད་ཚང་ལ་གཡག་དང་བཞོན་མ། ར་མ། ལུག ཁ་བཅས་ཡོད། བསྟོམས་པས་ངེད་ཚང་ལ་ཕྱུགས་ཟོག་བརྒྱ་ལྔག་ཡོད།

B. ཕྱིད་ཚང་གི་བཟའ་བཏུང་ཇི་འདྲ་ཡིན།

A. དབྱར་ཁར་ང་ཚོས་མར་ཕྱུར་དང་། རྩམ་པ་ཟ་ཞིང་ཞོ་འཐུང་ལ། དུས་ཆེགས་བཞི་བོད་ནང་དུ་ཤ་མི་ཆད།

B. དེ་ནི་ཅི་ཅང་སྐྱིད་པོ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ང་ཚོ་ནམ་འགྲོ་རྒྱུ།

A. ཕྱིད་ཀྱིས་གྲ་སྒྲིག་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་འགྲོ།

Drills

(A)

—Did Zhaxi take an American friend to his home last summer?
—Yes, he did.
—Where does Zhaxi study?
—At Beijing University.

a) Caireng, …British, …Qinghai Teachers' University
b) Dorji, …Swedish, …Northwest Nationalities University
c) Norwu, …French, …Southwest Nationalities University

(B)

—Where do Zhaxi's parents live in winter?
—In winter, they live at the foot of a mountain.

a) summer, …in the mountains
b) spring, …on the grassland
c) autumn, …in a tent near a lake

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Write questions about the sentences.
   1) Zhaxi studies at Beijing University. (Where does Zhaxi study?)
   2) Zhaxi studies English.
   3) Zhaxi's parents are herdsmen and they live in a tent.
   4) Zhaxi's family lives at the foot of a mountain in winter.
   5) Zhaxi's family lives in the mountain in summer.
   6) Zhaxi's family has 37 yaks and cows, 55 goats, 77 sheep and 20 horses.
   7) John ate roasted barley mixed with butter, cheese, tea and a little sugar, boiled mutton and yak meat.
   8) John drank butter tea.
   9) Local Tibetans held a mountain god festival during John's visit to Zhaxi's home.
   10) John enjoyed his visit and hopes to visit Zhaxi's family again.

4. Answer the questions below:

1) Who is John?
2) Where is John from?
3) Who is Zhaxi?
4) Where does Zhaxi study?
5) Where is Zhaxi's home?
6) What is Zhaxi's parents' job?
7) Where does Zhaxi's family live?
8) Who live in a tent?
9) How many times a year do they move?
10) Where do they live in summer?
11) Where do they live in winter?
12) When do they live in the mountains?
13) What livestock do they have?
14) What does Zhaxi's mother make?
15) What did John enjoy?
16) What is *zamba*?
17) What did John eat?
18) What did John drink?
19) Who held a local festival?
20) Where did many Tibetans meet?
21) What did John find particularly interesting?
22) Who stamped the ground?
23) What did the women wave?
24) What does John hope?

5. Fill in the blanks below with new words from this lesson.

1) I won the _____during Losar in my village.

2) I like to drink _____ when I eat bread for breakfast.

3) I put dried _____ in my *zamba*.

4) I like to eat the _____ on top of milk.

5) Losar is an important Tibetan _____.

6) It looks like a sheep. It is a _____.

7) She dances very _____.

8) How many yaks and sheep can you see on the _____?

9) The sheep and yaks do _____ on the grassland.

10) My family members are all _____. We have many yaks and sheep.

11) My little brother won the _____ on our family's fast horse.

12) Sheep, cows, yaks, and horses are all _____.

13) I'm not from this place so I don't know any of the _____ people.

14) My Tibetan robe is _____.

15) People in my home place worship the local _____ _____.

16) Cooked sheep meat is _____.

17) I like meat, _____ mutton.

18) Mutton is cooked _____ meat.

19) My family has a big black yak hair _____ that we use in summer.

20) I always wear a _____ _____ when I am herding.

21) People in my home place _____ the local mountain god.

22) Boys and young men like to join the _____ _____ during the summer festival.

23) It is an important animal for Tibetans because it gives us milk, hair, and meat. It carries things. It is very big. It is the _____.

24) It is made from milk. You may feel sleepy if you eat it. It is white. It is _____

Lesson Thirty-Five

སློབ་ཚན་སོ་ལྔ་བ།

New Words

temple ལྷ་ཁང་།

Kumbum སྐུ་འབུམ།

Tsongkhapa ཙོང་ཁ་བ།

reform movement ལེགས་བཅོས།

burning conifer needles ཤུག་ལོ་སྲེག་པ།

impression བག་ཚགས། འཚར་སྣང་།

pilgrim གནས་མཇལ་བ།

eager སྨོན་པ་ཆུ་འདོད་ལྡན་གྱི།

Buddha image སྐུ་འདྲ།

butter sculpture མར་བཟོས་སྐུ་འདྲ།

remain ཤུལ་བཞག ཤུལ་རྟེན།

scripture དམ་པའི་གསུང་རབ། ཆོས་དཔེ།

coated བྱུགས་པ། བསྐུས་པ།

over the New Year Holiday ལོ་གསར་དུས་ནས་སྟོན་གྱི་རིང་ལ།

explain འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པཧམ་ཞིབ་བརྗོད།

especially ཁྱད་པར་དུཧམ་ལྟག་པར་དུ།

coated with ink སྐྱ་ཚ་བྱུགས་པ།

decide ཐག་གཅོད་པཧམ་ཆོད་པ།

National Day holiday རྒྱལ་སྟོན་དུས་ཆེན།

not soon forget ཐུར་དུ་བརྗེད་མི་ཐུབ་པར།

love to བྱེད་འདོད་པཧམ་མོས་པ་བྱུང་བ།

New Year's Holiday ལོ་གསར་དུས་ཆེན།

Yellow Sect of Tibetan Buddhism དགེ་ལུགས་པའི་གྲྭ་མཐའ།

founder སྲོལ་འབྱེད་མཁན།

spinning prayer wheel མ་ཉི་འཁོར་ལོ།

chanting མགྲོར་མ་སོགས་འདོན་པ།

Lama བླ་བ།

do prostrations གྱུས་ཕྱག་འཚལ་བ།

significance དོན་སྙིང་།

deity ལྷ།

atmosphere ཁོར་ཡུག ཝཁའ་དབྱུགས།

publishing room དཔར་ཁང་།

wood-block པར་ལེབ། དཔར་ཤིང་།

religion ཆོས་ལུགས།

famous སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི།

various འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཧཁ་ཏེ་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི།

carved by hand ལག་བཟོས་ངོ་མཧམ་ལག་པས་བཟོས་པ།

valuable collection རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤུལ་བཞག་གམ་རྒྱ་ཆེའི་བསྡུ་རྩྭ།

invitation མགྲོན་འབོད་དམ་གདན་ཞུ།

Labor Day holiday ངལ་རྩོལ་དུས་ཀྱི་གྲུང་གསེང་།

...if you like གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་འདོད་ན།

Text
Liz Visits a Tibetan Temple

Lhamo, an English student at a college in Qinghai, took Liz, her English friend, to her home over the New Year holiday. Lhamo lives near Kumbum, a famous temple of the Yellow Sect of Tibetan Buddhism. Tsongkhapa, the founder of the Yellow Sect, was born here in 1357 and began a reform movement in Buddhism.

Liz was eager to see the temple which they visited together. Lhamo explained the significance of the various Buddha images and other deity images. Liz was impressed with the beauty of the images and found the butter sculptures especially interesting. She also found the atmosphere of the temple very special. The spinning prayer wheels, smell of burning conifer needles, sound of chanting and ringing bells made an impression she will not soon forget.

They also saw many Lamas and pilgrims at the temple. Pilgrims had come from Tibetan areas in Gansu, Sichuan, Yunnan, Qinghai and from Tibet. Many pilgrims were doing prostrations before the temple building where some remains of Tsongkhapa are kept.

Liz and Lhamo also visited the publishing room of the temple. Here, scriptures are printed by hand from wood-blocks. Blocks of wood are carved by hand, coated with ink and then the scriptures are printed. The temple has a very valuable collection of many scriptures. Liz left the temple feeling that she had seen a very interesting example of Tibetan culture. She decided to learn more about Tibetan history and religion so that the next time she visited the temple, she would understand more.

ལིས་ཟིས་བོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཞིག་ལ་མཇལ་བ།

མཆོ་སྤོན་གྱི་སྨོན་གྲྭ་ཆེན་མོ་ཞིག་ཏུ་དབྱིན་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་སློབ་མ་ལྷ་མོ་ཡིས་མོའི་དབྱིན་ཀི་ལན་གྱི་གྲོགས་མོ་ལིས་ཟི་ཞིང་དགུན་གན་ཀི་སྒྲབས་སུ་རང་ཡུལ་དུ་ཁྱིད་པ་རེད། ལྷ་མོའི་ཕ་ཡུལ་ནི་སྒུ་འབུམ་སྟེ་བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་གྲྭབ་མཐའི་ཡ་གྱལ་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་གྲགས་ཅན་དེའི་ཉེ་འདབས་སུ་གནས་ལ། གྲྭབ་མཐའ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྲོལ་འབྱེད་མཁན་ཚོང་ཁ་བ་ནི་སྤྱི་ལོ། ༡༣༥༧ལོར་དེ་ས་གནས་སྒྲ་འཕྲུངས་ཤིང་། ཁོང་གིས་ནང་བསྟན་ལ་ལེགས་བཅོས་མཛད་འགོ་བཙུམས།

ལིས་ཟིས་ལྷ་མོ་དང་མཉམ་དུ་དགོན་པ་འདི་ལ་བལྟ་བའི་རེ་བས་བརྟས་ཤིང་། ལྷ་མོས་ནང་བའི་ལྷ་སྐུ་མི་འདྲ་བ་དག་དང་ལྷ་སྐུ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཚོན་དོན་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ་རེད། ཕོ་མཚར་བའི་འདྲ་སྐུ་དེ་དག་གིས་ལིས་ཟིའི་ཡིད་ཚེམས་དྲངས་ཤིང་། མར་སྐུ་དག་ལ་སྨོ་སྣང་ལྷག་ཏུ་འཕེལ་བ་རེད། མོས་ད་དུང་དགོན་པའི་ཁོར་ཡུག་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་རྟོགས་བྱུང་། དེ་ཡང་། མ་ནི་འགོར་ལོ་དང་। ཤུག་ལོ་བསྲེགས་པའི་བདུག་བསུང་། དམ་པའི་གསུང་རབ་གློག་པའི་ཆོས་སྒྲ། ཚོང་སྒྲ་བཅས་ཀྱིས་མོ་ལ་བག་ཆགས་ཟབ་མོ་ཞིག་བཞག་སྟེ་བརྟེད་དཀའ་བར་གྱུར།

ཁོ་ཚོས་ད་དུང་དགོན་པ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་སྨོང་དང་མཇལ་བ་མང་པོ་མཐོང་ཞེང་། མཇལ་བ་རྣམས་ནི་ཀན་སུའུ་དང་སི་ཁྲོན། ཡུན་ནན། མཆོ་སྤོན་གྱི་བོད་པའི་ས་ཆ་དང་། དབུས་གཙང་ཕྱོགས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ལ། མཇལ་བ་མང་པོས་རྟེ་ཚོང་ཁ་བའི་ཤུལ་བཞག་རྟེན་བྱིན་རླབས་ཅན་རྣམས་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་གི་མདུན་ན་ཕྱག་འཚལ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

ལིས་ཟི་དང་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་དགོན་པའི་ནང་གི་དཔར་ཁང་ལའང་མཇལ་བ་རེད། དེ་རྒྱམ་པའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ལག་པར་བཏེན་ནས་དཔར་ཤིང་གིས་དཔར་ཡོད་ལ། དཔར་ཤིང་བོས་སུ་ལག་ཏིས་ཡི་གེའི་རེ་མོ་བཀོས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྨན་ཚ་བྱུགས་པས་དམ་པའི་གསུང་རབ་དེ་དག་དཔར་བ་རེད། དགོན་པ་དེ་རྒྱ་རིན་ཐང་ཅན་ཆེ་བའི་དམ་པའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཉར་ཚགས་བྱས་ཡོད། ལིས་ཟི་དགོན་པ་དང་འབྲལ་སྐབས། མོ་ལ་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་རིག་གནས་མཚར་བོ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་བའི་བསམ་རྟོག་སྐྱེས་ཤིང་། མོས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆོས་ལུགས་སྐོར་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་བཅད་དེ། དེ་ལྟ་མོ་རང་གིས་དགོན་པ་འདི་ལ་ཡང་བསྐྱར་མཇལ་སྐབས་གནས་རྟོག་མང་པོ་ཞིག་རྟོགས་ཐུབ་འགས་ཡིན།

Conversation

Lhamo: Liz, would you like to visit my home this New Year holiday? I live near Kumbum. We could visit it together if you like. Have you ever visited a Tibetan temple before?

Liz: Oh, Lhamo! I would love to visit your home. I've always wanted to visit a Tibetan temple but I've never had the chance.

Lhamo: Do you know why Kumbum is important?

Liz: I really don't know much about Tibetan religion and culture, Lhamo. Why is Kumbum important?

Lhamo: Tsongkhapa, the founder of the Yellow Sect of Tibetan Buddhism, was born in 1357 at the present temple site. Kumbum is one of the largest Tibetan temples in China. Pilgrims from many Tibetan areas come there to worship.

Liz: It sounds very interesting. Thank you so much for the invitation.

ལྷ་མོ། ལིས་ཞི། ཁྱེད་རང་ལོ་གསར་སྐབས་སུ་རེད་ཚང་ལ་འགྲོ་འདོད་དམ། ང་རང་སྒྲུ་འབུམ་གྱི་ཐག་ཉེ་ན་བསྡད་ཡོད། གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་འགྲོ་འདོད་ན་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་སོང་ཆོག ཁྱེད་རང་སྔོན་ཆད་བོད་ཀྱི་དགོན་པར་མཇལ་མྱོང་བམ།

ལིས་ཞི། ལྷ་མོ། ང་རང་ཁྱེད་ཚང་ལ་འགྲོ་འདོད་ཆེ། ད་ལྟའི་བར་དུ་བོད་ཀྱི་དགོན་པར་མཇལ་འདོད་ཀྱང་ང་ལ་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་།

ལྷ་མོ། ཁྱེད་ཀྱིས་སྒྲུ་འབུམ་དགོན་པ་དེ་འདྲའི་འགར་ཆེན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་ས་མ།

ལིས་ཞི། ང་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་རིག་གནས་ལ་དངོས་གནས་ཚ་རྒྱས་ཅི་ཡང་མེད། ལྷ་མོ། སྒྲུ་འབུམ་དགོན་པ་འགར་ཆེན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་རེད།

ལྷ་མོ། ཞྭ་ས་བསྟན་པའི་སྲོལ་འབྲེད་མཁན་ཚོང་ཁ་བ་ནི་སྨྱུ་ལོ།) ༡༣༥༧ལོར་དགོན་པ་ཆགས་ས་དེ་རྒྱུ་འཕྲུངས་པ་དང་། སྒྲུ་འབུམ་དགོན་པ་ནི་གྱང་གོའི་བོད་ཀྱི་དགོན་པའི་ནང་ནས་ཆེ་གྲས་ཤིག་ཡིན་པས། བོད་ཀྱི་ས་ཕྱོགས་མང་པོའི་དད་མོས་མཁན་རྣམས་དེ་རྒྱུ་མཇལ་དུ་ཡོང་བ་རེད།

ལིས་ཞི། དེ་ནི་ཏ་ཅང་སྙིང་པོ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ཁྱེད་ཀྱིས་ང་རང་འདི་ལྟར་གདན་འདྲེན་ཞུས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

Drills

(A)

—Who did Lhamo take home over the New Year holiday?

—She took Liz, her English friend, to her home.

a) National Day holiday, …Beth, …American friend

b) Labor Day holiday, …Louise, …French friend

(B)

—What about the temple did she find interesting?

—She found the spinning prayer wheels and smell of burning conifer needles interesting.

a) sound of the chanting and ringing bells

b) butter sculptures and many pilgrims

(C)

—What did Liz decide to learn more about?

—She decided to learn more about Tibetan history.

a) Tibetan religion and culture

b) Tibetan life

Exercises

1. Learn the new words.

2. Read the text several times.

3. Answer these questions:

1) Where does Lhamo live? (In Qinghai, near Kumbum.)
2) Who did Lhamo take to her home?
3) What is Kumbum?
4) What was Liz eager to see?
5) What did Liz and Lhamo visit together?
6) What impressed Liz?
7) What did she find particularly interesting?
8) What made an impression she will not soon forget?
9) Where had pilgrims come from?
10) What were many pilgrims doing?
11) Where were the pilgrims doing prostrations?
12) What are printed by hand from wood-blocks?
13) How are the scriptures printed?
14) What did Liz decide to do? Why?
15) Where does Lhamo study?
16) What does Lhamo study?
17) Who is Lhamo?
18) Who is Liz?
19) Where is Liz from?
20) Who went to Lhamo's home?
21) When did Liz go to Lhamo's home?
22) Where does Lhamo live?
23) What is near Lhamo's home?
24) What is a famous temple of the Yellow Sect of Tibetan Buddhism?
25) Who is the founder of the Yellow Sect of Tibetan Buddhism?
26) Who was born in 1357?
27) Why is Tsongkhapa important?
28) What did Tsongkhapa begin?
29) Who began a reform movement in Buddhism?
30) What was Liz eager to see?
31) Who visited the temple together?
32) What did Liz explain?
33) What was Liz impressed with?
34) What did Liz find especially interesting?
35) What did Liz find very special?
36) What made an impression Liz will not soon forget?
37) What are pilgrims?
38) Who did they see at the temple?
39) Where had the pilgrims come from?
40) What were many pilgrims doing before one temple building?
41) What is done in the temple publishing room?
42) How are wood-block used?
43) How are scriptures printed?
44) What are carved by hand?
45) What are coated with ink?
46) The temple has a very valuable collection of what?
47) How did Liz feel when she left the temple?
48) What did Liz decide to do?
49) Why did Liz want to learn more about Tibetan history and culture?

Lesson Thirty-Six
སྒྲོབ་ཚན་སོ་དྲུག་པ།

New Words

king རྒྱལ་པོ།

Songtsen Gampo སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ།

Palace of Unchanging Compassion ཕོ་བྲང་ མི་ འགྱུར་ བྱམས་པ་གླིང་།

AD (*Anno Domini*) སྤྱི་ལོ།

reign དབང་སྒྲུར།

accomplished མངོན་གྱུར། ཡོངས་འགྲུབ།

alphabet གསལ་བྱེད་ཡི་གེ།

seclusion མཚམས་ལ་བསྡད་པ། དབེན་གནས།

religious and political commentaries ཆོས་ སྲིད་ གཉིས་ ཀྱི་བསྟན་བཅོས།

cause of peace ཞི་བདེའི་ཆེད་དུ།

administrative districts ཡུལ་གྱི་དབང་རིས།

translation ལོ་ཙྭ། བསྒྱུར་ཆོས།

Buddhistic works དམ་པའི་གསུང་རབ།

Thonmi Sambhota ཐོན་མི་སམ་ཕྷོ་ཏ།

ministers བློན་པོ།

India རྒྱ་གར།

Tang Dynasty ཐང་རྒྱལ་རབས།

Nepal བལ་པོ།

great accomplishment གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ།

choose (chose) གདམ་པའམ་གསོས་པ།

magnificent བརྗིད་ཅམས་ཆེ་ལ་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི།

architecture འཛུགས་སྐྲུན་ནམ་ཛྷང་ལས་རིག་པ།

encourage སྐུལ་འདེད་བྱེད་པའམ་སྐུལ་ལྡུག

throughout གང་ས་གང་དུའམ་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ།

official གཞུང་ གི་ ལས་ བྱེད་ པ། གཞུང་ ཕྱོགས་ ཀྱིའམ་ དཔོན་ རིགས་ཀྱི།

historical material ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དངོས་རྫས་སམ་ཡིག་རྟེན།

folktale གནའ་གཏམ།

Text
King Song-tsen Gampo--Tibetan King

Song-tsen Gampo was born in the palace of Unchanging Compassion in 617 AD. His father was Anomyi Song-tsen and his mother was Tsebong Sadematolgar.

When he was thirteen he became king. During his reign, he accomplished several important things. At that time, Tibetans did not have a written language. King Song-tsen Gampo sent Thonmi Sambhota, one of his ministers, to India. There, he studied different languages. He chose a very good alphabet for the Tibetan language and returned to Tibet.

The king also went into seclusion, lasting more than three years. He wrote many religious and political commentaries during this time. Later, in the cause of peace, King Song-tsen Gampo divided Tibet into administrative districts and made many laws.

King Song-tsen Gampo also built the Potala Palace, a magnificent example of Tibetan architecture, and encouraged the translation of many Buddhist works into Tibetan.

He had two wives. One was the daughter of the Tang Dynasty emperor, Tangtai Zong. The other was the daughter of the King of Nepal.

For his great accomplishments, King Song-tsen Gampo is still remembered throughout Tibetan areas today.

བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ།

སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ནི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གནམ་རི་སྲོང་བཙན་དང་ཡུམ་ཚེ་སྲོང་བཟའ་འཕྲེ་མ་ཐོད་དཀར་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱི་ལོ་༦༡༧ལོར་ཕོ་བྲང་མི་འགྱུར་བྱམས་པ་གླིང་དུ་སྐུ་འཕྲུངས་པ་ཡིན།

ཁོང་ཉིད་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་ལ། ཁོས་རྒྱལ་ས་སྐྱོང་སྐབས་གལ་ཆེ་བའི་དོན་བྱ་འགའ་ཞིག་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་ བ་རེད། དེ་ཡང་སྐབས་དེར་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པས། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བློན་པོ་ཐོན་མི་ས་མ་ རྣོ་ཏ་ཉིད་རྒྱ་གར་དུ་ མངགས་ཤིང་། ཁོས་དེ་ནས་ཡིག་རིགས་དུ་མར་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས་པ་དང་བོད་ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་དབྱངས་གསལ་ལེགས་པར་བདམས་ཤིང་བཟོས་ཏེ་ཕྱིར་བོད་ཡུལ་དུ་ལོག

རྒྱལ་པོ་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལོ་གསུམ་ལྷག་གི་རིང་མཚམས་ལ་ བཞུগས་ཤིང་། དེའི་རིང་ལ་ཁོང་གིས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་མཛད་པ་རེད། ཇི་སྙེ་རྒྱལ་ཁམས་བདེ་བའི་ཆེད་དུ། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་ཡུལ་འདི་ཉིད་ཡུལ་གྱི་དབང་རིས་དུ་མར་ བཅད་ལ། ཁྲིམས་ལུགས་མང་པོ་བཟོས་པ་རེད།

རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐུ་རིང་ལ། ད་དུང་བཙུན་ཅིང་མཛོས་སྟུག་ལྡན་པའི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་སྟེ། བོད་ཀྱི་བཟོ་སྐྲན་ཐད་ཀྱི་དབེ་མཚོན་ དེ་ཉིད་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། དམ་པའི་གསུང་རབ་མང་པོ་བོད་ཡིག་ལ་ལོ་ཐུ་བྱེད་པར་མཐུན་རྒྱན་མང་པོ་བསྐྱབས་པ་རེད།

ཁོས་བཙུན་མོ་གཉིས་བཞེས་ཤིང་། གཅིག་ནི་རྒྱ་རྗེ་ཐང་ཐེ་ཙུང་གི་སྲས་མོ་དང་། གཞན་གཅིག་ནི་བལ་བོའི་རྒྱལ་པོ་གང་དེའི་སྲས་མོ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ལ་རླུབས་ཆེན་གྱི་མཛད་རྗེས་མང་པོ་ཡོད་སྟབས། ད་ལྟའང་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲྭ་ཀུན་ཏུ་རྗེས་དྲན་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

Conversation

John: Zhaxi, I've heard a lot about Song-tsen Gampo. Can you please tell me why he is so important to Tibetans?

Zhaxi: He is one of the most famous Tibetan kings. He lived a long time ago.

John: When and where was he born?

Zhaxi: He was born in today's Tibet in the Palace of Unchanging Compassion in 617 AD. He became king when he was thirteen years old.

John: What is he especially remembered for?

Zhaxi: When he became king, Tibetans did not have a written language. He sent one of his officials to India. After some years of study he returned to Tibet, and made an alphabet that was later used to write Tibetan. He also passed many laws and divided Tibet into administrative districts. He also built the Potala Palace in today's Lhasa.

John: Did he marry?

Zhaxi: Yes, he had two wives. One was the daughter of a Tang emperor and the other one was the daughter of the king of Nepal. Song-tsen Gampo is still remembered by Tibetans today. There are many folktales and songs about him in Tibetan areas as well as much historical material.

ཇོན། བཀྲ་ཤིས། ངས་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཐོས་ཐྱོང་། ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་ཁོང་ཉིད་བོད་པའི་ནང་དུ་འདི་ལྟར་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བར་ཞུ།

བཀྲ་ཤིས། ཁོང་ནི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མིང་གྲགས་ཤིག་ཡིན་ལ། དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་གི་སྔོན་དུ་བྱུང་བ་རེད།

ཇོན། ཁོ་རང་དུས་ནམ་ཞིག་ལ་ས་ཚ་གང་ནས་འཕྲུངས་པ་རེད།

བཀྲ་ཤིས། ཁོ་རང་ད་ལྟའི་ལྷ་ས་འི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་མི་འགྱུར་བྱམས་པ་གླིང་ཞེས་པ་དེ་རྡོ་རྗེ་ལོ་༦༡༧ལོར་འཕྲུངས་ཤིང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཁྲི་ལ་བཀོད་པ་རེད།

རྩོན།　　ཁོས་ཅི་ཞིག་བྱས་ལ་གཙོ་བོར་བཟུང་བ་རེད།

བཀྲ་ཤིས། ཁོ་རང་རྒྱལ་པོར་བཞུགས་སྐབས། བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པས་ཁོས་ཐོན་མི་ས་མ་ཏྲ་ཅེད་རྒྱ་གར་དུ་མངགས་པ་རེད། ལོ་འགའི་རྗེས་སུ་ཐོན་མིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་ཕྱིར་བོད་དུ་ལོག་སྟེ། ཡི་གེ་གསར་བཟོ་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་བོད་ཡུལ་དུ་བཀོལ་བ་རེད། ཁོས་དང་དྲུང་ཁྲིམས་ལུགས་མང་པོ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཤིང་བོད་ཡུལ་དབང་རིས་དུ་མར་བཅད་ལ། དེང་དུས་ཀྱི་ལྷ་ས་འི་ཚོ་བྱང་པོ་ཏ་ལའང་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་པ་རེད།

རྩོན།　　ཁོ་རང་གཉེན་སྦྲེག་བྱས་སམ།

བཀྲ་ཤིས། ཁོས་བཙུན་མོ་གཉིས་བཞེས་པ་རེད། གཅིག་ནི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་ཕང་ཕེ་ཙུང་གི་སྲས་མོ་དང་། གཅིག་ནི་བལ་པོ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་ཡིན། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ནི་བོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་རྗེས་སུ་དྲན་བཞེན་ཡོད། བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་མང་པོར་རྒྱལ་པོ་ཁོང་གི་སྐོར་གྱི་ངག་རྒྱུན་དང་གླུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཙོ་བོ་ཞིག་རེད།

Drill

—What did Song-tsen Gampo accomplish during his reign?

—King Song-tsen Gampo introduced a written language into Tibet.

a) wrote many religious and political commentaries
b) divided Tibet into administrative districts
c) made many laws
d) encouraged the translation of many Buddhist works into Tibetan

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times.
3. Answer the following questions about the text.

1) Who was Song-tsen Gampo? (He was a very famous Tibetan king.)

_____

2) Was he born in 617 AD?

_____

3) Who were his parents?

_____

4) How old was he when he became king?

_____

5) Why did King Song-tsen Gampo send Thonmi Sambhota to India?

_____

6) How long was King Song-tsen Gampo in seclusion?

_____

7) What did he do while he was in seclusion?

_____

8) What did King Song-tsen Gampo do in the cause of peace?

_____

9) What did he build?

_____

10) What translations did King Song-tsen Gampo encourage?

_____

11) Is King Song-tsen Gampo still remembered today?

_____

Lesson Thirty-Seven
སློབ་ཚན་སོར་བདུན་པ།

New Words

altitudes རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ཀྱི་མཐོ་ཚད།

Tibetan Plateau མཚོ་བོད་མཐོ་སྒང་།

Ladakh ལ་དྭགས།

extinct རྒ་མེད་གཏོང་བཤམ་རིགས་རྒྱུད་མེད་པར་བཙོ་བ།

harsh highlands གྲང་ངར་ཆེ་བའི་མཐོ་སྒང་།

blood cells ཁྲག་གི་ཕྱ་ཕུང་།

cope with ཁ་གཏད་པ་དང་ཐག་གིས་གཅོད་པ།

violent དྲག་ཤུགས་ཀྱིས།

Celsius དོད་ཚད་ཇེ་ཧེ།

–40 (minus forty) degrees Celsius གོང་ཕྱི་མན་གྱི་ཇེ་ཧུ་ཏཱུ་བཞི་བཅུ།

sweat glands ཚ་བའི་རྒྱན་བུ།

efficient adaptations ཕན་པའི་ཆ་རྐྱེན། འཕྲོད་པའི་ཆ་རྐྱེན་དང་ནུས་པ།

conserving heat ཚ་བ་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་པའམ་དོད་ཚད་འཛིན་ཐུབ་པ།

bathe ཁྲུས་བྱེད་པ།

lead yak སྟ་ཁྲིད་མ/ཁན་གྱི་གཡག

makes the trail རྐང་རྗེས་བཙོ་བཤམ།

single file གྲལ་སྟར་ཁེར་མཤམ་གྲལ་སྟར་གཅིག

poor diet བཟའ་བཏུང་ཞན་པ། བཟའ་བཏུང་སྐྱག་པོ།

coarse grass རྒྱ་རྩྭ་བའི་རྩྭ།

withered leaves and twigs ཏྲེད་ བའི་ ལོ་ ཨ་ དང་ ཡལ་ག

surefooted རྐང་རྩལ་བཟང་བ།

herds ཕྱུགས་ཁྱུ།

in search of འཚོལ་བཞིན་པའི་ཁྲོད། '''འཚོལ་བཤམ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ།

herbs སྨན་རྩྭ།

lichens སྦུང་ཙི།

gregarious animals ཁྱུ་རུ་གྱུར་པའི་སྲོག་ཆགས། ཁྱུ་འཚོ་བྱེད་པའི་སྲོག་ཆགས།

shun contact འབྲེལ་འདྲིས་དགོན་པ།

gestation period མངལ་གྱི་དུས་ཡུན།

probable ཡིན་ཥོས་ཆེ་བཤམ་ཡིན་སྲིད་པའི།

calving pattern བཟའ་བཅའ་སྐྱངས།

domesticated yaks སྟོ་གཡག

alternate years ལོ་རེས་མོས་ས།

life span ཚེ་ཚད། མི་ཚེ་གང་བོ།

rapid decline ཇེ་ཉུང་དུ་འགྱོ་མཁྱོགས་པ།

uncontrolled ཚོད་འཛིན་མེད་པ།

poaching ལྷོག་གསོད།

Text

Wild Yak

The wild yak is a very large animal. It was probably domesticated in Tibet over 2,000 years ago. It is estimated that there are now around 10,000 wild yaks. There are more than 12 million domestic yaks grazing on the Tibetan Plateau.

The domestic yak is smaller than the wild yak.

The largest wild yak may weigh 1,000 kilograms. They live at high altitudes of between 3,200 and 5,400 meters on the Tibetan Plateau. Some have been seen as far east as Gansu Province and to the south in Ladakh. They are thought to be extinct in Nepal.

These large animals are well suited to the harsh highlands. They have more blood cells than lowland cattle. This means they obtain more oxygen and this allows them to live comfortably at high altitudes.

They are able to cope with the long, cold winter months of violent winds and snowstorms. The temperature can be as low as –40 degrees Celsius.

The wild yaks have thick, long coats and few sweat glands. These are efficient adaptations for conserving heat. They can bathe in lakes and streams in extreme cold. They can travel in deep snow. A lead yak makes the trail and the others follow in single file, carefully stepping in the leader's footsteps.

In winter they survive on a poor diet of dry, coarse grass and withered leaves and twigs.

In spring these surefooted animals often travel in large herds of 100-200. They go up to the higher grasslands of the Tibetan Plateau in search of new grass, herbs and lichens. They are gregarious animals but shun contact with humans

The young are born in the spring months of April, May and June after a gestation period of nine months. It is probable that the wild yak follow the calving pattern of domesticated yaks of giving birth to a single calf in alternate years. A calf is fully grown in 6-8 years. The life span of the yak is about 25 years.

Over the last 50-60 years there has been a rapid decline in the numbers of wild yaks. Uncontrolled hunting during the second half of the twentieth century and now poaching are important reasons why there are fewer and fewer wild yaks.

Others reasons are bigger herds of domestic yaks that have moved into the places where wild yaks live and diseases that wild yaks have caught from domestic yaks.

འབྲོང་།

འབྲོང་ནི་སྲོག་ཆགས་ཆུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་ལོ་ངོ་ཉིས་སྟོང་ཡར་སྟོན་དུ་བོད་ཡུལ་དུ་གླུ་ཕྱུགས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཆེ། ཚོད་དཔག་བྱས་པ་ལྟར་ན་དེ་ལྟ་འབྲོང་ཁྲི་ཚོ་གཅིག་ཡས་མས་གནས་འདིར་འཚོ་བཞིན་ཡོད། མཚོ་བོད་མཐོ་སྒང་དུ་སྒོ་གཡག་དུང་ཕྱུར་བཙུ་གཉིས་ལས་མང་བ་ཞིག་འཚོ་བཞིན་ཡོད།

སྒོ་གཡག་ནི་འབྲོང་ལས་ཆུང་བ་ཡིན།

འབྲོང་ཆེས་ཆེ་བའི་ལྷོད་ཚད་ལ་ཕལ་ཆེར་སྤྱི་རྒྱ ༡༠༠༠ ཙམ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ཀྱི་མཐོ་ཚད་སྟོན་ཅ་ཅོ ༣ཅ༠༠ ནས།(ཅ་༠ བར་གྱི་མཚོ་བོད་མཐོ་སྟོང་དུ་འཚོ་གནས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ས་ཐག་རིང་བའི་ཡུལ་ཕྱོགས་ཤར་གྱི་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་དང་ནུབ་ཀྱི་ལ་དྭགས་བཅས་སུའང་དེ་ཚོ་རེ་འགའ་མཐོང་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ཚོ་བལ་ཡུལ་ནས་རིགས་རྒྱུད་ཆད་པར་སྐྱམ་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད།

སྲོག་ཆགས་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་གྲང་བར་ཆེ་བའི་མཐོ་སྟོང་ལ་ལེགས་པར་གོམས་ཡོད་དེ། ཁོ་ཚོར་ཡོད་པའི་ཁྲག་གི་ཕ་ལུང་ནི་དམའ་ས་ཀན་ས་གནས་པའི་སྟོ་ཕུགས་ལས་མང་བས། དེས་ཁོ་ཚོས་མ་ཁའ་དབྱུགས་ལས་དབྱང་དབྱུགས་མང་དུ་འབྱིན་རྒྱབ་ཐུབ་པ་དང་མཐོ་སྟོང་ནས་བདེ་ཐང་བར་ཁྱོ་བ་རོལ་ཐུབ་པར་བྱེད་པ་རེད།

ཁོ་ཚོ་ནི་གྲང་ཞིང་རིང་བའི་དགུན་ཟླའི་གཏུག་རྒྱ་ཅན་གྱི་གྲང་རྩྭ་ཅ་ཐུ་ཡུག་ལ་ཁ་གཏུད་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ནམ་ཟླའི་འཁྱུག་ཚད་གོར་ཕིག་མན་གྱི་ཇེ་ཏེ་ཏུའུ་བཞི་བཅུ་ལ་ལྷུང་ནའང་ཁོ་ཚོ་འཚོ་ཐུབ་པ་ཡིན།

འབྲོང་ལ་སྟག་ཅིང་རིང་བའི་ཕྱིད་པ་དང་ཚ་བའི་རླུན་བུ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཚ་བ་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པར་ཕན་པའི་ཆ་རྐྱེན་རེད། ཁོ་ཚོས་ཆ་ཅང་གྲང་བའི་ནམ་ཟླའི་ནང་ལའང་མཆོའུ་དང་ཆུ་ཕྲན་ནང་ནས་ཁྱུས་བྱེད་ཐུབ་ལ་ཁ་བ་མཐུག་པོའི་ཁྲོད་དུ་འགྲུ་ལ་བསྐྱོད་བྱེད་ཐུབ། སྟ་དྲངས་མ་ཁན་གྱི་འབྲོང་ཅིག་གིས་ལམ་ཁྲིད་ཅིང་གཞན་པ་རྣམས་བསྟར་ཕྲེང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོད་ཤིང་ལ་བྱར་ངང་སྟ་ཁྲིད་མ་ཁན་གྱི་རྨིག་རྡེས་སུ་སྟོ་ཞིང་འགྲོ་བ་ཡིན།

དགུན་ཁའི་དུས་སུ་ཁོ་ཚོས་གཟན་རྩ་ངན་ངོན་ཡིན་ཏེ་སྐམ་ཞིང་ཕྱིང་བའི་ཐུ་ངན་དང་། ཆྱིད་པའི་ལོ་མའམ་ཡལ་གা་སོགས་ཡིན།

དཔྱིད་ཀའི་དུས་སུ་འགྲོ་རྩལ་བཟང་བའི་འབྲོང་འདི་དག་ཕལ་ཆེར ༡༠༠ ནས ༢༠༠ ཁྱུ་ཚོགས་སུ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་ལ་དེ་ཚོ་མཚོ་བོད་མཐོ་སྟོང་གི་ས་མཐོའི་ཐུ་ཐང་དུ་སོང་སྟེ་གས་ངུ་འབུས་པའི་ཐུ་ལྡང་དང་། སྨན་ཅ། སྦྲང་ཅི་སོགས་འཚོལ་བར་བྱེད། དེ་ཚོ་ནི་ཁྱུ་ཚོགས་སུ་གྱུབ་པའི་སྲོག་ཆགས་ཡིན་ཡང་མི་དང་འབྲེལ་འདྲིས་ཅ་ཅང་དཀོན།

འབྲོང་ཕྱུག་རྩམས་ནི་བླ་དགུའི་མངལ་སྐྱེམ་པའི་དུས་སྐབས་ཡོལ་ནས་དཔྱིད་ཟླ་བཞི་པ་དང་། ལྷ་པ། ཏུག་པའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། འབྲོང་ཡང་ཁྱིམ་ཟོག་གི་ཕྱུ་གུ་བཅས་སྟངས་དང་འདྲ་བར་ལོ་རེར་བེའུ་གཅིག་རེ་བཅའ་བ་ཡིན་ཞོས་ཆེ། འབྲོང་ཕྱུག་ཅིག་ཡོངས་སུ་འཚར་ལོངས་བྱུང་བར་ལོ ༨ ནས ༩ བར་དགོས་ལ་ཚེ་ཕག་གི་ཡུན་ཚད་ནི་ལོ ༢༥ ཙམ་ཡིན།

ཅེ་བའི་ལོ ༥༠ ནས ༨༠ ནང་དུ་འབྲོང་གི་ཁ་གྲངས་ཉུང་ནས་ཉུང་དུ་ཕྱིན་ཞིང་དེ་ཡང་དུས་རབས་ཀྱི་ཤུ་བའི་དགྱེལ་ཏུ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་ཟོན་གསོད་དང་། ད་ལྟའི་ཡོག་གསོད་བཅས་ནི་འབྲོང་གི་ཁ་གྲངས་ཉུང་དུ་འགྱོ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་རེད།

དེའི་རྒྱ་རྐྱེན་གཞན་ཞིག་ནི་སྟོ་གཡག་གི་ཁྱུ་ཚོགས་རྣམས་འབྲོང་འཚོ་བའི་གནས་སུ་སོང་བས་ཁོ་ཚོར་ཡོད་པའི་ནད་ཡམས་རྣམས་འབྲོང་ལ་འགོས་སོང་བས་སོ།

Exercises

1. Learn the new words.
2. Read the text several times
3. Answer the following questions.
   1) Have you seen a wild yak? If you did, describe it. Where was the wild yak when you saw it? What was it doing? What did you think when you looked at it?
   2) If you have never seen a wild yak, would you like to? Why or why not?
   3) Have you heard people in your village talk about wild yaks? Who were these people and what did they say?
   4) Were there wild yaks in your home area in the past? How do you know this?
   5) There are not many wild yaks left in the world today. If you were a wild yak, what would you like to say to human beings?
4. Answer each question with a complete sentence.

1) How much does a fully-grown wild yak weigh?_____

2) At what age is a wild yak fully-grown? _____

3) Give two reasons for the decline in the numbers of wild yak._____

_____

4) What do wild yaks eat?_____

5) When was the wild yak first domesticated in Tibet?_____

6) Give two examples of how the wild yak is adapted to the harsh conditions of life on the Tibetan Plateau._____

_____

7) What does "natural habitat" mean?_____

_____

8) What is a "gregarious animal"?_____

_____

9) Are there more wild yaks than domestic yaks on the Tibetan Plateau?_____

_____

10) What is meant by "in single file"?_____

5. Are these statements true or false? If a sentence is false, explain why.

1) There are more wild yaks today than there were fifty years ago.	True	False
2) High grasslands are favorite grazing areas for wild yaks in summer.	True	False
3) Yaks never bathe in severe cold.	True	False
4) The maximum age for a yak is about fifty years.	True	False
5) Young yaks mature in about seven years.	True	False
6) Wild yaks are sure-footed animals.	True	False

Lesson Thirty-Eight

སློབ་ཚན་སོ་བཀྲད་བཅུ།

New Words

Hydatid སྲིན་སྒྲན།

liverworm མཆིན་སྲིན།

nasty ཐབས་རྡུག་པོ། ‖ not pleasant, bad

immature མ་སྨིན་པའི། ལོ་ན་མ་སོན་པའི། ‖ a living thing which is not fully-grown.

egg སྒོ་ང་།

larva སྲིན་འབུ།

tapeworm རྒྱུ་སྲིན་ནར་མོ། ‖ A parasite which attaches itself to the intestines and can travel to other organs of the body.

parasite གཞན་བརྟེན་སྲིན་འབུ། ‖ A living thing, which lives off another living thing.

infection འགོས་ནད་དམ་རིམས་ནད། ‖ Something that causes a disease in a body, so the body becomes infected.

intestines རྒྱུ་མ། ‖ The part of the body into which the remains of food passes after the stomach.

liver མཆིན་པ། ‖ A large organ of the body, which is a cleaning organ for the body.

cyst རྟ་གཟ་སྒྲན། ‖ A sac of fluid, which forms in the body and is usually damaging to health.

allergy སྨན་ལོག ‖ A bad body response to a substance.

allergic སྨན་ལོག་བྱུང་བའི། ‖ People can be allergic to many substances such as some foods, dust, pollen, fur or poisonous fluids from cysts.

symptom ནད་རྟགས། ‖ A sign that you are ill.

slaughter house or abattoir བཤོས་ར། ‖ A building where animals are killed for food.

precaution སྔོན་འགོག ‖ Taking action to prevent something dangerous or unpleasant happening.

motto ལེགས་བཤད་དམ་གདམས་ངག ‖ A sentence or some words encouraging people to do something good and helpful.

Text
Hydatid Disease

Hydatid is a nasty disease. People become ill when they are infected with the immature form of the tapeworm called echinococcus granulosus or liverworm. The worm lives in dogs and foxes. From these carriers the tapeworms are passed to yaks, lowland cattle, sheep, goats and humans. These tapeworms are found in many parts of the world. They are a serious health risk to people who come into contact with infected animals.

You can be infected after touching an infected animal. After that you touch your face and mouth with dirty hands. The eggs enter your body. The eggs develop into larvae that move into the intestines. From the intestines the larvae travel to the liver through blood vessels. Cysts form around the larvae within the liver. The cysts grow and grow over a long period. This may be from five to twenty years. The cysts contain infected fluid. When they have grown big, they can block blood vessels and the infected fluid can leak into the lungs, heart, brain and bones.

སྲོན་སྨན།

སྲོན་སྨན་ནི་རིམས་ནད་ཐབས་རྒྱ་ཆེན་ཡིན། མི་རྣམས་ལ་ནར་མ་སོན་པའི་རྒྱ་མའི་སྲོན་འབུ་སྟེ། <<འས་ཁ་ཡེ་ནུ་ཁའོ་ཁི་ས། ཤི་རྟན་ནུ་ལེ་ས་ཟ>>འམ་མཆིན་སྲོན་དུ་འབོད་པ་དེ་འགོས་པ་ན་ན་བར་འགྱུར། ནད་འབུ་དེ་ནི་རྒྱུན་པར་ཁྱི་དང་ལྷ་ཡི་སྟེང་ན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཚོ་ལས་རྒྱ་མའི་སྲོན་འབུ་རྣམས་གཡག་དང་དམའ་ས་མའི་ཐོ་ཕྱུགས། ལུག་དང་ར་མ། མི་རྣམས་ལ་འགོ་བར་བྱེད། རྒྱ་མའི་སྲོན་འབུ་འདི་དག་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཆ་མང་ཞོས་ན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཚོ་ནི་འགོས་ནད་ཡོད་པའི་སྲོག་ཆགས་དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་དགོས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་བདེ་ཐང་འཇིགས་ཉེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

འགོས་ནད་ཡོད་པའི་སྲོག་ཆགས་ཤིག་དང་རེག་རྩེས་ཁྱོད་ལའང་འགོ་སྲིད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལག་པ་མི་གཙང་བ་དེས་གདོང་དང་ཁ་ལ་རེག་པའི་ཚེ། སྒོ་ང་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་སྟེང་ཞུགས་འགྱོ་ལ་སྒོ་ང་དེ་རྣམས་སྲོན་འབུ་རྣ་རའི་ལ་ནས་རྒྱ་མའི་ནང་དུ་སོང་ཞིང་། དེ་ནས་ཁྲག་རྩ་བརྒྱུད་དེ་མཆིན་པའི་ནང་ལ་འགྱོ་བ་ཡིན། དེ་ནས་མཆིན་པའི་ནང་གི་འབུ་སྲོན་ཀྱི་མཐའ་སྒོར་དུ་རྣག་སྒྲན་སྒྲོས་ཤིང་དེ་རྣམས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་གི་ནང་ཆེ་ནས་ཆེ་རུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་དུས་ཡུན་ནི་ཟླ་ལ་ཆེར་ཝོ་ལྡ་ནས་ཉི་ཤུའི་བར་ཡིན། སྒྲན་རྡོག་དེ་ཚོ་ཆེར་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ཚོས་ཁྲག་ལམ་བཅད་ཅིང་འགོས་ནད་ཡོད་པའི་གཤེར་ཁུ་རྣམས་གློ་བ་དང་སྙིང་། ཀླད་པ་དང་རུས་པའི་ནང་དུ་འཛག་པར་བྱེད།

These are the common symptoms of hydatid disease.

- The liver hurts and the skin and eyes become yellow or jaundiced.
- Lung cysts cause coughing and chest pains.
- The heart can become painful and the heart beats irregularly.
- Bone cysts cause bones to break easily.
- Some people develop an allergic reaction that causes skin rashes, itching and fever.

If anyone has been in contact with infected animals and develops any of these symptoms, they should visit a doctor immediately.

- X-rays and scans can take pictures of the body and show cysts.
- A surgeon can remove cysts.
- A drug called albenzadole is available, but it is only 30% successful in treating hydatid disease.

Precautions against the spread of this disease are to

- Wash your hands after touching animals.
- Keep slaughterhouses clean.
- Do not let dogs near slaughterhouses.
- Treat infected dogs and other animals as quickly as possible. This may mean killing them and burning their bodies.

སྲོན་སྒྲན་གྱི་རྒྱུན་མཐོང་ནད་རྒྱས་རྒྱམས་གཤམ་གསལ།

ཀ མཆིན་པ་ན་ཞིང་ཤ་དང་མིག་གི་མདོག་སེར་བོལམ་མཁྲིས་མདོག་ཏུ་འགྱུར།

ཁ གློ་སྒྲན་གྱིས་གློ་ལུད་དང་བྱང་ཁར་ན་ཟུག་སློང་།

ག སྟེང་ཏ་ཅང་ན་བར་འགྱུར་ཞིང་འཕར་ལྟིང་བྱེད་ཚད་རྒྱུན་ལྡན་མིན།

ང རྩས་སྒྲན་གྱིས་རྩས་པ་རྒྱམས་ཆགས་སླ་བོར་བྱེད།

ཅ མི་ཁ་ཤས་ལ་སྨན་ལོག་བྱུང་ནས་ཤ་སྐྱི་ཐོག་དམར་ཕིག་འབབ་ཅིང་ཟ་འཕྲག་ལངས་ཏེ་ཚ་བ་རྒྱས།

མི་སྲུ་ཞིག་གིས་འགོས་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྲོག་ཆགས་ཤིག་ལ་རེག་པར་གྱུར་ནས་ནད་རྒྱས་འདི་དག་ལས་གང་རྩང་ཞིག་བྱུང་བར་གྱུར་ཚེ། ཁོ་ཚོས་མྱུར་དུ་སྨན་པ་ཞིག་ལ་བསྟན་ན་འགྱི་ག

ཀ X འོད་དང་གློ་ཐུལ་བརྡ་སྟོན་འཕྲལ་ཆས་ཀྱིས་ལུས་པོ་འདྲ་པར་རྩ་བརྒྱབ་ཅིང་རྒྱ་སྒྲན་སྟོན་པར་བྱེད།

ཁ ཐཤ་བཅོས་བྱས་ནས་རྒྱ་སྒྲན་མེད་པར་བྱེད་ཚོག

ག ཡོ་བན་ཟན་རྡུལ་ལི་ཟིར་བའི་སྨན་ཕྱས་ཤིག་བཀོལ་སྟོད་བྱེད་ཚོག་མོད། འོན་ཀྱང་དེས་སྲིན་སྒྲན་ སྨན་བཅོས་བྱེད་པར་ལེགས་འགྲུབ་ཡོང་ཚད་ནི 30% **ཅམ་ཡིན།**

རིམས་ནད་འདི་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་འགྲོ་བར་སྟོན་འགོག་བྱེད་པ་ལ།

ཀ སྲོག་ཆགས་ལ་རེག་རྩེས་ལག་པ་བཀྱུ་བ།

ཁ ཤ་ཁང་གི་གཙང་སྦྲ་རྒྱུན་འཚོར་བྱོས།

ག ཁྱི་རྒྱམས་ཤ་ཁང་གི་ཉེ་འགྲམ་ལ་བཅར་དུ་མ་འཇོག

ང འགོས་ནད་ཡོད་པའི་ཁྱི་དང་སྲོག་ཆགས་གཞན་རྒྱམས་ནུས་ཚོད་ཀྱིས་མྱུར་དུ་སྨན་བཅོས་བྱེད་དགོས། ཐ་ན་དེ་དག་གསོད་པའམ་མེར་བསྲེགས་པའང་བྱ་དགོས།

MOTTO	TAKE CARE	THINK CLEAN
གདམས་ངག	**བདག་སྐྱོང་བྱེད་པ།**	**ཡངས་པར་བསམ་བློ་གཏོང་བ།**

Conversation

Dorji: Do you know anyone who has had Hydatid disease?
Zhoma: One of my classmates died of that disease two years ago.
Dorji: That's terrible!
Zhoma: Yes, we were all really sad. He was sick for a long time and then he died.
Dorji: What should someone do if they think they might have Hydatid disease?
Zhoma: They should go to a good doctor at once. He should send them to a hospital for X-rays and scans.
Dorji: What is the treatment?

Zhoma: Surgery to cut away the cysts is one treatment. Another is to take the medicine called albenzadole. This medicine is not always effective.

Dorji: What can we do to prevent getting Hydatid disease?

Zhoma: We must always be very careful when touching dogs, which may have the disease. We must wash our hands after touching these dogs. That way, we can avoid getting the eggs of the liverworm into our mouths.

ཁ་བརྗེ།

རྡོ་རྗེ། ཕྱོད་ཀྱིས་མི་སྒེ་ཞིག་ལ་སྲིན་སྣན་བྱུང་མྱོང་བ་ཤེས་སམ།

སྒྲོལ་མ། ངའི་སྨོན་གྱོགས་ཤིག་ཡོ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་དུ་རིམས་ནད་དེས་འདས་ཟིན།

རྡོ་རྗེ། དེ་སྐྱོ་བ་ལ།

སྒྲོལ་མ། རེད་ཡ། ང་ཚོ་ཚང་མ་དངོས་ནས་སྐྱོ་སོང་། ཁོ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ལ་ནན་རྩེས་སྒེ་འདས་པ་རེད།

རྡོ་རྗེ། གལ་ཏེ་མི་ཞིག་གིས་ཁོང་སྲིན་སྣན་བྱུང་ཡོད་པར་སྙམ་ཚོ་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་འགྲིག

སྒྲོལ་མ། ཁོ་ཚོ**ས**སྨན་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་སྟོན་དུ་སོང་ན་བཟང་ཞིང་དེས་ཁོ་ཚོ་སྨན་ཁང་ཞིག་ཏུ X འོད་དང་གློག་རྡུལ་བརྡ་སྟོན་འཕྲུལ་ཆས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིབ་ལྡ་བྱེད་པར་མངགས་ན་འགྲིག

རྡོ་རྗེ། སྨན་བཅོས་བྱེད་ཐབས་ཅི་ཞིག་ཡོད།

སྒྲོལ་མ། གཤག་བཅོས**བྱེད**དེ་ནུག་སྣན་གཅོད་པ་ནི་སྨན་བཅོས་བྱེད་ཐབས་ཅིག་ཡིན་ལ། གཞན་ཞིག་ནི་ཕོ་བན་ཟན་རྡུའུ་ལི་ཟེར་བའི་སྨན་དེ་འཕྲང་བ་ཡིན་ཀྱང་སྨན་འདིས་དུས་རྒྱུན་དུ་བྱེད་ནུས་ལེགས་པོ་ཕོན་པ་ཞིག་མིན།

རྡོ་རྗེ། ང་ཚོས་སྲིན་སྣན་འགོག་པར་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས།

སྒྲོལ་མ། ང་ཚོས་རིས་པར་དུ་རིམས་ནད་འདི་ཡོད་སྲིད་པའི་ཁྱི་རྣམས་ལ་རེག་དུས་ནམ་ཡང་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཁྱི་འདི་དག་ལ་རེག་རྗེས་རིས་པར་དུ་ལག་པ་བཀྲུ་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ཚེ། ང་ཚོ་མཆིན་པའི་སྲིན་འབྱའི་སྒོ་ང་རྣམས་ང་ཚོའི་ཁ་ནང་དུ་ཡོང་བ་ལས་བྱོལ་ཐུབ།

Exercises

1. Learn the new words.

2. Read the text several times.

3. Try to be aware of these kinds of diseases in our life.

4. Discuss these questions in a small group.
   1) What causes Hydatid disease?

   2) What should someone do if they think they have Hydatid disease?

   3) What can a doctor do to know if a person has Hydatid disease?

   4) Had you heard of Hydatid disease before reading this text? If so when did you hear about it, who told you and where were you?

   5) Is there a Tibetan name for Hydatid disease in your home area? If there is, what is it?

   6) What can people do to not get this disease?

7) Tell me about any people you know who have or have had this disease.

8) What are the symptoms of this disease?

5. Are these statements true or false? Explain why the false statements are untrue.
   1) All animals are infected with Echinococcus.
   2) Hydatid disease occurs in many parts of the world.
   3) Hydatid disease is common in the Tibetan grasslands.
   4) There is no treatment for Hydatid disease.
   5) Surgery is one treatment for Hydatid disease.
   6) It is a good idea to wash your hands after touching an infected animal or if you suspect an animal to be infected.
   7) Hydatid disease is easy to treat.

རྒྱར་བཀོད།། དབྱིན་ཡིག་གི་བརྡ་སྦྱོང་རིག་པའི་ཡོ་སྦྱོང་དང་མིང་འགྱེལ།

དབྱིན་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད།

དབྱིན་ཡིག་ལ་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ 26 ཡོད་ལ། ཡིག་གཟུགས་ལ་གཉའ་བྱིས་དང་གཤར་བྱིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཡོད། རེའུ་མིག་ནང་གི་གཞུང་གྲལ་དང་ཐོ་ནི་པར་བྱིས་ཀྱི་གཉའ་བྱིས་དང་། གཞུང་གྲལ་གཉིས་པ་ནི་པར་བྱིས་ཀྱི་གཤར་བྱིས་ཡིན་ཞིང་། དཔེ་ཆ་པར་སྒྲུན་བྱེད་སྒོབས་ཡིག་གཟུགས་འདི་ཉིད་བཀོལ་བ་ཡིན། གཞུང་གྲལ་གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་ནི་ལག་བྱིས་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་གཉའ་བྱིས་དང་གཤར་བྱིས་ཏེ་ཡིག་གཟུགས་འདི་ཉིད་ད་ལྟ་བཀོལ་ཁྲབ་ཆེ་བ་མ་ཟད། འབྲི་ཐབས་གསལ་ཞིང་གོ་རིམ་ཡང་ལྟན་པ་ཡིན། གོང་གི་ཡིག་གཟུགས་གཉིས་ལས་ད་དུང་འབྲི་ཐབས་གཞན་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རེས་གཏན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་མ་ཕྱི་དང་བསྟུན་དགོས། དབྱིན་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་སྟོན་སྒྲབས་གཤམ་གྱི་ཚད་གཞི་གསུམ་ལ་ཐོན་པ་བྱེད་དགོས། དང་པོ་ནི་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ། གཉིས་པ་ནི་གསལ་བོར་ཀློག་ཐུབ་པ། གསུམ་པ་ནི་ཚད་དང་མཐུན་པར་འབྲི་ཐུབ་པའོ། ། དེ་ཡང་ངོས་ཆིན་ཚེ་ཀློག་འདོན་བྱེད་ཐུབ་ལ། གསལ་བོར་ཀློག་ཐུབ་ཚེ་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་སྟོར་ཀློག་དང་སྟོར་འབྲི་བྱེད་པར་གྲོགས་བྱེད་ཐུབ་བོ། ཚད་གཞི་དང་མཐུན་པར་འབྲི་ཐུབ་པ་ནི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་བའི་རྒྱམ་ཞིག་ཡིན།

གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ལས་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་དང་བོ a དང་། ལྷ་བ e དགུ་བ i བཅོ་ལྷ་བ o ཉེར་གཅིག་པ u བཅས་ལ་དབྱངས་ཡིག(vowel)ཟེར་ཞིང་། འཕྲོ་མ་རྣམས་ལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ(consonant)ཟེར། མིང་གཞིའི་ཡི་གེy་ནི་སྒྲབས་འགར་དབྱངས་ཡིག་ཏུ་ངོས་བཟུང་ནས་བཀོལ་སྟོར་བྱེད་པཡང་ཡོད།

དབྱངས་ཡིག་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲུབ་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན། འབོད་སྒྲ་དང་བརྡེ་སེམས་སྟོན་པའི་ཚིག་ཁྱད་ཤེས་ཤིག་ལས་དབྱིན་ཡིག་གི་ཐ་སྙད་གཞན་རྣམས་སུ་ཁྱད་མཐར་ཡང་དབྱངས་ཡིག་གཅིག་འདུ་བ་ཡིན།

སློབ་ཚན་དང་བོ།

ཡིག་གསར།

ཆེད་བཀོལ་མིང་ཚིག་གི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཐོག་མ་དེ་གཟབ་བྱིས་ཡིན་དགོས། དེ་ཡང་ཆེད་བཀོལ་མིང་ཚིག་ནི་གཙོ་བོར་ས་མིང་དང་མིའི་མིང་། ལས་ཁུངས། རྫ་འཛིགས་ས་གས་ཀྱི་མིང་ཡིན། དཔེར་ན་ཐ་སྙད་ལས English ནི་ཆེད་བཀོལ་མིང་ཚིག་ཡིན་ལ། དེའི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཐོག་མ E ནི་ནམ་ཡང་གཟབ་བྱིས་བྱས་ཡོད། ལྷག་པར་དཔེ་ཁ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་སྟོར་སྒྲབས་ཆེད་བཀོལ་མིང་ཚིག་ཡིན་པས། དེ་ཡང་གཟབ་བྱིས་བྱེད་དགོས།

སློབ་ཚན།

1. སློབ་ཚན་ས་གས་ཀྱི་ཁ་ཡིག་དང་འགོ་བརྗོད་རྒྱུན་པར་གཟབ་བྱིས་ཡིན་དགོས། དཔེར་ན། Text, Conversation ལྟ་བུ།
2. སྒྲང་ཆ་ཚིག་རིའི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཐོག་མ་དེ་གཟབ་བྱིས་ཡིན་དགོས་ལ། ཚིག་རིའི་མཇུག་ཏུ་རྫོགས་རྟགས(period) “.”འཇོག་དགོས། དབྱིན་ཡིག་གི་རྫོགས་རྟགས་ནི་ཚིག་ཕྱིག་པར་སྟོང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱ་ཡིག་གི་རྫོགས་རྟགས་དང་མི་མཐུན། དབྱིན་ཡིག་གི་ཚིག་མཚ�་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ནི་ཕལ་ཆེར་རྒྱ་ཡིག་གི་མཚམས་གཅོད་རྟགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན།
3. དབྱིན་ཡིག་གི་ལས་ཚིག་ནི་རྒྱུན་པར་བཏོད་ཏུ་གང་ཟག་གི་འགྱུར་དང་བསྟུན་ནས་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡིན་དང་རིད་ཅེས་པའི་དོན་སྟོན་པའི་ལས་ཚིག་འགའ་སྟེ། སློབ་ཚན་འདི་རྩ་བྱང་བའི am.are.is སོགས་ལ་ལས་ཚིག་ be ཟེར། ལས་ཚིག be ཡི་འགྱུར་སྒྲས་ནི་གཤམ་ལྟར།

I am a student. (ང་རང་སློབ་མ་ཡིན།)

You are a student. (ཁྱེད་རང་སློབ་མ་རེད།)

He is a student. (ཁོ་རང་སློབ་མ་རེད།)

གོང་ལྟར་བརྗོད་བྱའི་གང་ཟག I, You, He སོ་སོའི་རྟེས་སུ་རིམ་བཞིན་དུ་ལས་ཚིག am.are.is བཀོལ་དགོས་པ་ཡིད་ལ་རེས་པར་བྱ་དགོས།

སྐད་ཆ།

ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལུགས་སུ་སྤྱ་དགོང་དུས་ཚོད་སོ་སོའི་མིང་སྒྲས་ཏེ་འཚམས་འདྲི་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར། སྤ་ངོའི་མིང་སྒྲས་སྟེ་འཚམས་འདྲི་བྱེད་ལུགས་ནི Good morning. Zhaxi. (སྤ་ངོ་བཟང་། བཀྲ་ཤིས།) ལྟར་ཡིན།

སློབ་ཚན་གཉིས་པ།

ཡིག་གསར།

1. འདིའི་ནང་གི father, motherསོགས་ལས། th མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེའི་སྒྲ་རྣགས་ནི/ð/ཡིན། སྒྲ་འདི་ཁེད་འབྱིན་སྟངས་ནི། ཕྱི་རྟེ་སོ་བར་དུ་བསྟིངས་ཏེ་ཕྱི་ཕྱིར་ལ་བསྒྲམ་སྒྲབས་གཙུབ་བརྡར་བྱུང་བ་ལས་སྒྲ་དེ་ཐོན་ཐུབ།
2. too ནི་སྟུང་པའི་སྒྲ་ཀྱང་ཡང་འབར་གསུམ་དང་མཐུན་པར་ཚོག་གི་གོང་འོག་སྟུང་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། སྒྲབས་འགར too ནི་མི་ཟད་པའི་ཚོག་ཅ་ཅང་དང་ཤིན་ཏུ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། too large ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་དོན་ཡིན།
3. doctor ནི་སྨན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དོན་གཞན་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་སྟེ་རབ་འབྱམས་པ་ལ་ཟེར་ཏེ་བསྟུས་ན Dr. ཞེས་བྱེས་ཚོག

སློབ་ཚན།

1. དབྱིན་ཡིག་ནང་དུ། སྒྲ་གངས་ནི་དབྱངས་ཡིག་གཅིག་དང་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག་གམ་དུ་མ་མཉམ་དུ་འདྲས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། དཔེར་ན། it, two ལྟ་བུ། སྒྲབས་འགར་དབྱངས་ཡིག་ཆིག་རྒྱང་ཞིག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་གངས་ཤིག་གྲུབ་ཐུབ་པ་དཔེར་ན a ལྟ་བུ།
2. དབྱིན་ཡིག་གི་ཐ་སྙད་ལ་སྒྲ་གངས་ཅི་ཙམ་འདྲས་པའི་ཁ་གྲངས་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྲ་གངས་གཅིག་ཅན་དང་གཉིས་ཅན། སྒྲ་གངས་མང་པོ་ཅན་བཅས་རིགས་གསུམ་དུ་དགར་ཚོག ད་དག་སོ་སོར་དཔེ་རེ་བཀོད་ན། my, farmer, engineer ལྟ་བུའོ།
3. སྒྲ་གངས་གཉིས་ཅན་དང་སྒྲ་གངས་མང་པོ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ནང་དུ། སྒྲ་གངས་གཅིག་ནི་ཡྱི་ཞིང་གསལ་བོར་གློག་དགོས། སྒྲ་གངས་དེ་ལ་གསལ་གློག་སྒྲ་གངས་ཟེར། ཞན་པར་གློག་པའི་སྒྲ་གངས་གཞན་རྟམས་ལ་ཞན་གློག་སྒྲ་གངས་ཟེར། དཔེར་ན། worker, mother ནང་གི་སྒྲ་གངས་དང་པོ་གསལ་ཞིང་དྲག་པོར་གློག་དགོས། technician ཡི་སྒྲ་གངས་གཉིས་པ་དང་། engineer ཡི་སྒྲ་གངས་གསུམ་པ་གསལ་བོར་གློག་དགོས།

སྐད་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

1. དབྱིན་ཡིག་ནང་དུ yes དང་ཡང་ན no བཀོལ་ནས་ལན་འདེབས་དགོས་པའི་གནད་དོན་མང་ཆེ་བ་ལ་སྟྲིར་བཏང་གི་འདྲི་ཚོགས་ཟེར་ཞིང་། དཔེར་ན། Are you a student? (ཁྱོད་རང་སློབ་མ་ཡིན་ནམ།) Is your brother a worker? (ཁྱོད་ཀྱི་གཅེན་པོ(གཙུང་པོ)བཟོ་བ་ཡིན་ནམ།)ལྟ་བུ། སྟྲིར་བཏང་གི་འདྲི་ཚོགས་གློག་སྒྲབས་སྒྲ་ཞན་པ་ནས་དྲག་པར་གློག་དགོས། འདྲི་ཚོགས་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་གཞན་རྟམས་སྒྲ་དྲག་པ་ནས་ཞན་པར་གློག་དགོས།

2. འདི་ཚོགས་གི་ནང་དུ་ལས་ཚོགས be ཏེ are, is, am སོགས་གང་ཟག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེའི་སྟོན་དུ་ཡོད་ལ། གཞན་རྣམས་སུ་དེ་ལས་ལྟོག་པའོ།།

སློབ་ཚན་གསུམ་པ།

ཡིག་གསར།

1. of ནི་མིང་སྦྱ་ཕྱི་དང་ཚོག་སྦྱ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་དེ། འབྲེལ་སྒྲའི་ཕྱད་གི་ཀྱི་ཀྱི་འི་ཡི་ལྟ་བོ་དང་དོན་འདྲ། དཔེར་ན། the father of the boy. ཡི་དོན་ནི་བུ་ཕུག་འདིའི་ཙ་ཕ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དབྱིན་ཡིག་ཏུ of བཀོལ་སྒྲབས་འབྲེལ་ཚོས་སྟོན་དུ་བཀོལ་ཞིང་འབྲེལ་གཞི་རྟེས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན།

2. old ནི་རྙིང་བ་ལའང་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། old hat ནི་ཞྭ་རྙིང་བའི་དོན།

3. middle ལ་འབྲིང་གི་དོན་ཀྱང་ཡོད། དཔེར་ན། middle school ནི་སློབ་འབྲིང་གི་དོན་ཡིན།

སློབ་ཚན།

1. a དང་ an ཡི་དོན་ནི་ཁ་གྲངས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱད་རྒྱང་ཅིག་ཞིག་ཤིག་དང་འདྲ་བ་ཡིན། དེ་དག་གི་བཀོལ་སྒྲངས་ནི། དེའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བའི་ཡི་གེའི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཐོག་མ་ནི་དབྱངས་ཡིག་སྟེ། a.e.i.o.u ལས་གང་རུང་ཡིན་སྒྲབས an བཀོལ་དགོས་ལ། དེར་འཕྲོས་གཞན་མང་ཤོས་ལ a བཀོལ་དགོས།

2. the ཡིས་མིའམ་དངོས་པོ་ཞིག་ངོས་བཟུང་བྱེད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། the old man (མི་རྒན་པ་འདི།), the girl (བུ་མོ་འདི།)ལྟ་བུ། this དང་ that ཡི་བཀོལ་སྒྲངས་ནི་འདི་དང་དེ་ཡི་བཀོལ་སྒྲངས་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དུས་ཚོད་དམ་བར་ཐག་ཐུང་ཉེ་བའི་མིའམ་དངོས་པོ་ཆེག་གྲངས་ཤིག་སྟོན་པ་ལ this བཀོལ་ཞིང་། དེ་ལས་ལྟོག་པ་ལ that བཀོལ་བ་ཡིན།

སྐད་ཆ།

མིང་ཚོག་མང་ཆེ་བའི་རྟེས་སུ s སྦྱར་ན་ཁ་གྲངས་གཅིས་ས་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ཡོད་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མང་ཚོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། boys, students, comrades ལྟ་བུ།

སྐད་ཆའི་སྒྲུབ་གཞི།

1. “who is …” ནི་མི་སུ་ཞེག་ཡིན་པ་འདྲི་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། who is he? (ཁོ་སུ་རེད།) ལྟ་བུ། “what is …” བཀོལ་ནས་མི་ཞེག་གི་ལས་ཀ་སོགས་འདྲི་བ་སྟེ་ཅི་ཞེག་རེད(ཡིན) ཅེས་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། what is his name? (ཁོའི་མིང་ལ་ཅི་ཟེར།) ལྟ་བུའོ།། who དང what སོགས་འདྲི་བའི་ཚོག་གིས་མགོ་དྲངས་པའི་འདྲི་ཚོག་ལ་དམིགས་བསལ་ཀྱི་འདྲི་ཚོག་ཟེར་ཞིང་། དེ་དག་གློག་སྒྲབས་སྒྲ་གདངས་དྲག་པོ་ནས་ཞན་པར་འགྱུར་དགོས།

2. is.are.am བཅས་བཀོལ་ནས་དྲི་ཚོག་བཟོ་སྒྲབས་དེ་དག་ཚོག་གི་སྟོན་ལ་སྒྲོར་བ་ཡིན། དཔེར་ན། Is she a doctor? (མོ་རང་སྨན་པ་རེད་དམ།) Are you a Tibetan? (ཁྱེད་རང་བོད་པ་ཡིན་ནམ།) Am I a student? (ང་རང་སློབ་མ་རེད་དམ།) ལྟ་བུ། ལན་འདེབས་པའམ་འདྲི་ཚོག་མིན་པའི་ཚོག་གཞན་དུ་དེ་དག་བརྗོད་བ་ནི་གཞུ་ཏབཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། She is a doctor. (མོ་རང་སྨན་པ་རེད།) You are Tibetan. (ཁྱེད་ནི་བོད་པ་རེད།) I am a student. (ང་རང་སློབ་མ་ཡིན།)ལྟ་བུ།

3. དབྱིན་ཡིག་ཏུ་ཚིག་སྡུད་ཀྱི་འབྲི་སྲོལ་འགལ་ཡོད་དེ། I'm = I am. He's = He is. She's = She is. Isn't = is not. འདི་དག་ལས་བསྡུས་རྣམས་" ' "ལ apostrophe ཟེར་ཞིང་། བསྡུས་ཚིག I'm དེ་ཚིག་བརྡར་བྱེད་སྐབས I-apostrophe-m ཞེས་གློག་དགོས།

སྟོབ་ཚན་བཞི་པ།

ཡིག་གསར།

1. from ནི་འཕྲུང་ས།ལྷ་རས་ཀྱི་དོན་སྟོན་བྱེད་ནས་ལས་གཞིས་དང་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན། I am from Lhasa. ནི་ང་རང་ལྷ་ས་ནས་ཡོང་ཞེས་བའི་དོན་ནོ།།

2. in ནི་གནས་གཞི་སྟོན་བྱེད་དེ། He is in Kham. ནི་ཁོ་རང་ཁམས་ན་ཡོད་ཅེས་བའི་དོན།

3. child ནི་གཅིག་ཚིག་དང children ནི་མིང་ཚིག་ཡིན་ཏེ། a child, two children ལྷ་བྱའོ།།

སྟོབ་ཚན།

Nancy's family ཞེས་བའི"s"སྒྲ་སྦྱར་ན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་སྒྲ་རྒྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། Mary's husband, (མྷ་རི་ཡི་སྐྱེས་བ།) My sister's children (ངའི་སྲིང་མོའི་ཕྲུ་གུ)ལྷ་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཁ་གྲངས་གཞིས་ས་མ་གཞིས་ཡན་ཆད་སྟོན་བའི་མིང་ཚིག་གི་མཐའ་རུ s ཡོད་ན། བསྡུས་རྣམས(apostrophe) "," ཁོ་ན་སྦྱར་བས་ཚིག་སྟེ། My sisters' children. (ངས་སྲིང་མོ་ཚོའི་ཕྲུ་གུ)ལྷ་བྱའོ།།

སྐད་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

1. Where ནི་བོད་ཡིག་ནང་གི་གནས་འདྲི་བའི་གང་སྒྲ་དང་ཕལ་ཆེར་མཚུངས་ཏེ། དཔེར་ན། Where is her home? (མོའི་ཡུལ་གང་ན་ཡོད།) Where are you from? (ཁྱེད་རང་གང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།)ལྷ་བྱའོ།།

2. གང་ཟག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་གང་ཟག་གི་ཚབ་ཚིག་ཟེར་ལ། དེ་དག་ནི།

I you he she it (དེ) (གཅིག་ཚིག)

We you they (མང་ཚིག)

3. གང་ཟག་ཞེག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་འབྲེལ་གཞིའི་ཚབ་ཚིག་ཟེར།

my your his her its (དེ་ཡི)

our your their

གོང་གི་གང་ཟག་དང་འབྲེལ་གཞིའི་ཚབ་ཚིག་དག་ངེས་པར་དུ་ཡིད་ལ་འཛིན་དགོས།

སྟོབ་ཚན་ལྔ་པ།

ཡིག་གསར།

watch ལ་བལྟས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། watch television ནི་བརྟན་འཕྲིན་ལ་ལྟ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

སྟོབ་ཚན།

1. look at ནི(ལ)བལྟས་པའི་དོན།

2. them དང they ཡི་དོན་འདྲ་ཡང་། them ནི་མང་ཆེ་བར་ཚིག་གི་མཐའ་རུ་འཛིག་པ་ཡིན།

3. do ནི་ལས་ཚོགས་གི་ཚིག་གྲོགས་ཡིན། དཔེར་ན། I do, you do, we do, they do སོ་སོའི་དོན་ནི་བས། ཕྱིད་ཀྱིས། ང་ཚོས། ཁོ་ཚོས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གང་ཟག་གསུམ་པ་སྟེ་ཁོ་དང་མོ་དེ་བཅས་ལ་བཀོལ་སྒྲབས does ལྟར་འབྲི་དགོས། དཔེར་ན། he does, she does, it does ཡི་དོན་ནི་ཁོས། མོས། དེ་ཡིས་ཞེས་པའོ།། བྱ་བ་ཞིག་བྱས་མིན་ནམ་གྱུབ་མིན་སྐོར་གྱི་དྲི་ཚིག་བཟོ་སྒྲབས do སོགས་བཀོལ་དགོས། དཔེར་ན་སྟོན་ཚན་ནང་གི་ What do you see in the picture? ལྟ་བུ། འདིའི་ནང་གི do ཡིས་ see ལ་རམ་འདེགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཐོན་ཡོད།

སྐད་ཆའི་སྒྱུར་གཞི།

it’s = it is

གཤར་སྒྱུར།

འདི་གཞི་དྲུག་པའི་ལན་ནི། (ཁ་སྐོང་འདི་ལ་གཙོ་བོར་འཕྲེལ་གཞིའི་ཚབ་ཚིག་གམ་གང་ཟག་གི་ཚབ་ཚིག་འབྲི་དགོས། དེས་ལན་གཅིག་ཏུམ་བེས་པས་ཚིག་ཆ་ཚང་ཡིན་ན་ཆོག)

1) my/her (my/my ཡང་ཚོག)

2) my/his (his/his ཡང་ཚོག)

3) you/your
4) they/their
5) my (his, her/their/our) / they
6) your/its
7) your/they/my(their/they/their)

སྟོབ་ཚན་དྲུག་པ།

ཡིག་གསར།

1. French, German, Chinese, Japanese བཅས་ནི་ཆེད་དུ་བཏགས་པའི་མིང་ཚོག་ཡིན་ཞིང། དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཕྱི་རན་སོའི་སྐད་དང། འཇར་མན་གྱི་སྐད།(འཇར་མན་པ།) ཕྲ་སྐད།(ཀྲུང་གོའི་མི།) འཇར་པན་གྱི་སྐད།(འཇར་པན་པ།)ཡིན་ཞིང། ད་དུང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་སྟོན་བྱེད་དུ་འཇུག་པའང་ཡོད་ལ། སྐབས་འདིར་ཡང་གསལ་བྱེད་ཡི་ཀ་ཕོག་མ་གཟབ་བྱིས་ཡིན་དགོས།

2. Chinese ཞེས་པ་མིང་ཚོག་ལྟར་བཀོལ་སྒྲབས། གཅིག་ཚོག་དང་མིང་ཚོག་གི་རྣམ་པ་འདྲ་སྟེ། a Chinese, two Chinese ལྟ་བུ།

3. People ནི་མི་གཉིས་ས་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་སྟོན་སྒྲབས་བཀོལ་བ་ཡིན།

སྟོབ་ཚན།

1. two of them ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཁོ་ཚོའི་ནང་གི (མི) གཉིས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་འདྲའི་ཚོག་ཐུང་ཀ་ཅང་བཀོལ་ཁྱབ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན། three of us, (ང་ཚོ་ལས་མི་གསུམ།) some of you, (ཕྱིད་ཚོ་ལས་འགའ་ཞིག) many of them, (ཁོ་ཚོ་ལས་མང་པོ་ཞིག) one of the girls, (བུ་མོ་ཚོ་ལས་མི་གཅིག) ལྟ་བུ།

2. གོང་ལས me, you, him, her, it, us, you, them བཅས་ནི་ཚོག་གི་རྟེས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཚོག་གི་སྟོན་དུ་སྟོན་སྒྲབས་མི་འགྱུར་བ་ནི you, it ཡིན།

3. སྒོབ་ཕྲན་འདིའི་སྒོབ་ཚན་དང་གཤར་སྦྱང་ནང་དུ། བརྡ་སྦྱོར་རིག་པའི་དུས་ཀྱི་ནང་གསེས་ཤིག་ངོ་སྒྲོད་བྱས་ཡོད་པས། དེ་ཁིད་རགས་ཙམ་འགྲེལ་ཆེད། ཐོག་མར་དབྱིན་ཡིག་གི་ལས་ཚིག་གི་རྣམ་པ་དག་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་དབྱིན་ཡིག་གི་ལས་ཚིག་མང་ཆེ་བར་རྣམ་པ་བཞི་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ནི་ལས་ཚིག་རྩང་བ(the base form of the verb) དང་། འདས་ཚིག(the past tense form) འདས་པའི་མིང་རྩུང(the past participle) དང་ཡུ་བའི་མིང་རྩུང(the present participle)བཅས་སོ།།

དབྱིན་ཡིག་གི་ལས་ཚིག་གི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་སྤྱི་རང་གསེས་བཞི་རྒྱ་དབྱེ་ཡོད་དེ། སྤྱི་བཏང་བ་དང་།(the simple form) བྱེད་བཞིན་པ།(the continuous form) བྱས་ཟིན་པ།(the perfect form) འདས་པའི་དུས་ཀྱི་རྗེ་གས་པ།(the perfect continuous form)བཅས་ཡིན། དེ་རེ་རེ་ལའང་དུས་ད་ཡུ་བ(the present tense)དང་། འདས་པ།(the past tense) མ་འོངས་པ།(the future tense) འདས་པའི་དུས་ཀྱི་མ་འོངས་པ(the past future tense)བཅས་བཞི་བཞི་རྒྱ་དབྱེ་བས་དུས་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད། སྒོབ་ཚན་འདི་རྒྱ་དེ་དག་ལས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་གསེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དགུ་ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་བཏང་གི་དུས་ད་ཡུ་བ་དོ་སྦྲོད་བྱས་ཡོད།

སྤྱི་བཏང་གི་དུས་ད་ཡུ་བ(the simple present form)ཡིས་རྒྱུན་དུ་འཕྲུང་བའི་བྱ་སྦྲོད་སྟོན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མཚམས་མ་ཆད་པར་འཕྲུང་བཞིན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་ཚེ། སྤྱི་བཏང་གི་དུས་ད་ཡུ་བར་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཡི་ལས་ཚིག་ནི་གཙོ་བོར་ལས་ཚིག་གི་རྣམ་པ་བཞི་བོ་ལས་ལས་ཚིག་རྩང་བ་བཀོལ་ནས་མཚོན་དགོས། གལ་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ནི་གང་ཟག་གསུམ་པ་སྟེ་ཁོ་དང་མོ་སོགས་ཚིག་རྩང་ཡིན་ན། སྤྱི་བཏང་དུ་ལས་ཚིག་རྩང་བའི་མཐའ་རུ s དང es སྤྱན་ནས་སྤྱི་བཏང་གི་དུས་ད་ཡུ་བའི་ལས་ཚིག་བྱེད་པ་ཡིན། དེའི་སྒྲོར་ལུགས་ནི་རེའུ་མིག་ཏུ་གསལ་ལ། གཤར་སྦྱང་གི་འདྲི་གཞི་བདུན་པའི (B) ཡི་ནང་དུ་བརྗོད་བྱ་གང་ཟག་སོ་སོའི་རྟེས་ཀྱི་སྤྱི་བཏང་གི་ལས་ཚིག་གི་འགྱུར་ལྡོག་བསྟན་ཡོད། ལས་ཚིག be ལ་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་དེ་འདྲི་གཞི་བདུན་པའི(A)ཡི་ནང་དུ་བསྟན་ཡོད།

གནས་ཚུལ།	སྒྲོར་ཕབས།	དཔེར་བརྗོད།
སྤྱི་བཏང་གི་གནས་ཚུལ།	s	works, learns, comes, eats, plays, says
མཐའ་མཇུག་ནི sདང x, sh, ch, oཡིན་ཚེ།	es	passes, discusses, washes, pushes, teaches, watches, boxes, fixes, goes
མཐའ་མཇུག་ནི་མིང་གཞིའི་ཡི་གi yཡིན་ཚེ།	yདེ i རྒྱ་བཅོས་ནས་ esསྒྲོར་དགོས།	carry-carries, cry-cries, fly-flies, hurry-hurries, study-studies, try-tries

དཔེར་ན་སྒྲོ་ཚན་ནང་གི they study, she studies ནི་སྤྱི་བཏང་གི་དུས་ད་ཡུ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཚོ་ དང་མོས་སྒྲོ་བ་ནི་དུས་སྐད་ཅིག་མ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ན་ནི་སྒྲོ་བ་སྒྲོ་བ་བྱས་ལ་ད་ལོ་ཡང་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱས་པར་མ་ཟད་ཕྱི་ལོ་ཡང་སྒྲོ་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱུན་དུ་འཕྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

4. ལས་ཚིག be (am, is, are སོགས)བཀོལ་ནས་སྤྱི་བཏང་གི་དུས་ད་ཡུ་བའི་དྲི་བ་འདྲེན་ཚུལ་དང་ལན་འདེབས་ཚུལ་ནི།

Am I not? (Aren't I?)	Yes, you are. (You aren't.)
Are you not? (Aren't you?)	Yes, I am. (No, I am not.)
Is he not? (Isn't he?)	Yes, he is. (No, he isn't.)
Are we not? (Aren't we?)	Yes, you are. (No, you aren't.)
Are you not? (Aren't you?)	Yes, we are. (No, we aren't.)
Are they not? (Aren't they?)	Yes, they are. (No, they aren't.)

ཤད་ཆ།

How do you do ནི་ཨན་ཚུན་ཕེངས་དང་པོར་ངོ་ཕྱག་སྐབས་རྒྱུན་དུ་བཤད་པའི་ཚོག་ཅིག་ཡིན། དེའི་དོན་ནི་ཁྱེད་རང་བདེ་མོ་ཞེས་པ་ཡིན། འདི་ནི་དྲི་ཚོག་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཡང་ལན་ལ་ཚོག་དེ་ཡང་བསྐྱར་བློས་ཚོག

སྐད་ཆའི་སྒྱུར་གཞི།

1. the Smiths ནི་ Smith ཚང་གི་བཟའ་མི་རྣམས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ Johnsons སོགས་ལའང་རིགས་བསྣོས་ཚོག

2. school-boy, picture-book སོགས་ནི་མིང་ཚོག་ལྷན་འདུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡིན། དེའི་ནང་དུ་མིང་ཚོག་དག་རྟགས“__” ཡིས་སྟོལ་ཡོད།

གཞན་སྒྱུར།

1. Whose ནི་ who དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཅིག་སྟེ་སུ་ཡི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

2. འདི་གཞི་དྲུག་པའི་ལན།

1) you 2) him 3) it 4) me 5) them 6) you, you 7) us (them) 8) her

སྟོབ་ཚན་བདུན་པ།

ཡིག་གཟར།

1. major ཡི་རྡེས་སུ་རྒྱུན་པར་སྟོར་ཚོག་ཡོད་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་གཅིག་ཏུ་བལྟས་ནས་བློར་བཟུང་བར་བྱ། འདི་དང་རིགས་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དཔེར་ན། look at, be interested in, come from ལྟ་བྱ།

2. with ནི་དེའི་རྡེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་ཐ་སྙད་གཞན་པའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་སྟོར་ཚོག(prepositions བསྡུས་ཏེ prep) ཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མཁན་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། I live with my mother. (ང་རང་ཨ་མ་དང་མཁན་དུ་བསྡད་ཡོད།) Come with us, please. (ང་ཚོའི་གྲས་སུ་ཡོང་བར་ཞུ།) ལྟ་བྱ། with ལ་ད་རྩང་བཀོལ་བའི་དོན་ཡང་ཡོད།

3. get along ནི་ཚོག་རྒྱང་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་ལས་ཚོག་ཅིག་དང་འདྲ་ལ་ལས་ཚོག + བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཚོག་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན། འདི་འདྲའི་ཚོག་མང་དུ་ཡོད་དེ། get up (མལ་ལས་བཞེངས།) sit down (སྡོན་ལ་བཞུགས།) ལྟ་བྱ།

4. each other ནི་རྒྱུན་པར་མཁན་དུ་བཀོལ་བའི་ཚབ་ཚོག(pronouns བསྡུས་ཏེpron) ཅིག་ཡིན་ལ་ཕན་ཚུན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་ཏེ། དཔེར་ན། They love each other. (ཁོ་ཚོ་ཕན་ཚུན་ལ་དགའ།) They don't like each other. (ཁོ་ཚོ་ཕན་ཚུན་ལ་མི་དགའ།)ལྟ་བྱ།

5. because ནི་ རྒྱུ་ མཚན་ བརྗེད་ སྐབས་ ཚོག་ འགོ་ ཐོམ་ བྱེད་ ཡིན་ ལ། དེའི་ དོན་ ནི་ རྒྱུ་ མཚན་ ཀྱིས་ ས་ལ་ ཡང …ཡིན་ པས་ཞེས་ པའོ།། because དང or སོགས་ནི་ ཐ་ སྙད་ དང་ ཐ་ ལྟ་ ཡང་ ན་ ཚོག་ ལ་ ཆ་ ཚ (conjunctions) ཡིན། oh ནི་ སྟོན་ ས་ ཨ (interjections) ཞེ (interj) ཡིན།

ལྟོབ་ཚན།

1. ལྷི་ར་བཏང་གི་དུས་ད་ལྟ་བས་གཙོ་བོར་རྒྱུན་ལྟན་རང་བཞིན་གྱི་བྱ་སྟོད་སྟོན་ལ། གཤིས་སྟོད་དང་སྐབས་དེའི་རྣམ་པའང་སྟོན་པ་ཡིན། ལྟོབ་ཚན་འདི་རྒྱགས་འདི་མངོན་པར་བྱས་ཡོད། དཔེར་ན། He comes from Boston. (ཁོ་རང་པ་ཧི་ཕན་ནས་ཡོང་།)ལ་མཚོན་ན། བརྗེད་བྱ་ཁོ་ཞེས་པ་དེའི་ཁྱད་རྫས་ཤིག་བསྟན་ཡོད་པ་ལས་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བའི་བྱ་སྟོད་ཅིག་བསྟན་མེད། འདི་དང་རིགས་འདྲ་བ་མང་དུ་

ཡོད་པ་དབེར་ན། He lives in Room 309. (ཁོ་རང་ཁང་པ309རུ་བསྡད་ཡོད།) They come from Lhasa. (ཁོ་ཚོ་ལྷ་ས་ནས་ཡོང་།)

2. དབྱིན་ཡིག་གི་ཚིག་རེ་ལ་སྒྲིར་བཏང་དུ་གཙོ་ཚིག(subject)སྟེ། ཚིག་དེའི་ནང་མིའམ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་བརྗོད་པའི་དོན་སྟོན་བྱེད་ཅིག་སྟེ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། སྨྲོ་བ་ཚན་ནང་གི John Turner, he, they བཅས་ནི་གཙོ་ཚིག་ཡིན། གཙོ་ཚིག་གི་རྗེས་སུ་སྒྲིར་བཏང་དུ་ལས་ཚིག་ཅིག་འབྱང་ཡོད་པས། དེ་ལ་རྗོད་ཚིག(predicate)ཞེར། རྗོད་ཚིག་གིས་གཙོ་བོར་བརྗོད་བྱ་གང་དེའི་བྱ་སྒྲོད་དམ་རྒྱམ་པ། ཡང་ན་ཁྱད་རྫས་སྟོན་པ་ཡིན། འདི་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལས་བྱ་བ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཡིན། སྨྲོ་བ་ཚན་ནང་གིcomes, studies, majors, lives get along, are Americans བཅས་ནི་རྗོད་ཚིག་ཡིན། སྐབས་འགར་ལས་ཚིག་གི་རྗེས་སུ་མིང་ཚིག (ཡང་ན་ཚབ་ཚིག་སོགས) ཅིག་འབྱངས་ཏེ་བྱ་སྒྲོད་དེ་ཕྱིས་ཡུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཡུལ་ཚིག(object)ཞེར། འདི་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་ཕྱོགས་འདྲ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། I study English. ལ་མཚོན་ན། I ནི་གཙོ་ཚིག་དང་། study ནི་རྗོད་ཚིག English ནི study ཡི་ཡུལ་ཚིག་ཡིན།

སྐད་ཆ།

Excuse me ནི་དགོངས་པ་མ་ཚོམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་མི་གཞན་ལ་དོན་དག་ཅིག་འདྲི་བའམ་གཞན་ལ་ཐད་ཀར་དུ་ཤུགས་རྒྱན་བན་པ་བཟོས་པ། ཡང་ན་གཞན་གྱི་བྱ་བར་བར་ཆད་བཏང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཚིག་འདི་བཀོལ་ནས་དགོངས་འགལ་མེད་པ་ཞུ་བ་ཡིན།

གཞན་སྒྲུང་།

ཁག་གཉིས or བཀོལ་ནས་སྒྲེལ་ཡོད་པའི་འདྲི་ཚིག་ལ་བརྟག་བྱ་མ་རེས་པའི་ཏྲི་ཚིག(form alternative questions)ཞེར། འདྲི་ཚིག་འདི་རིགས་ནི་ང་ཚོས་རྒྱུན་པར་བཀོལ་བའི“དཀར་པོ་རིད་དམ་ནག་པོ་རིད།”ལྟ་བུའི་འདྲི་ཚིག་དང་མཐུན་པ་ཡིན། གཞན་སྒྲུང་གི་འདྲི་གཞི་བྱག་པ་རྩ་བཀོད་པའི་འདྲི་ཚིག་ནི་རིགས་འདི་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན།

སྨྲོ་བ་ཚན་བརྒྱད་པ།

ཡིག་གསར།

1. quarter ནི་སྐར་མ་བཅོ་ལྔའི་དུས་ཡུན་ཏེ། དུས་ཚོད་བྱུག་དང་སྐར་མ་བཅོ་ལྔ་ལ a quarter past six ཞེས་པ་དང་། a quarter to six སྐར་མ་བཅོ་ལྔའི་དུས་ཚོད་བྱུག་ལ་ཐོན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དུས་ཚོད་ལྔ་དང་སྐར་མ་ཞེ་ལྔ་ཡིན། quarter ལ་བཞི་ཆའི་གཅིག་གི་དོན་ཀྱང་ཡོད།
2. then ལ་སྐབས་དེར་ཞེས་པའི་དོན་དང་འོན་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད། དཔེར་ན། I was in Lhasa then. (སྐབས་དེར་ང་ལྷ་ས་ན་ཡོད།) Then let’s begin. (འོན་ན་འགོ་རྩོམ།)
3. time ཞེས་པ་ཐེངས་གྲངས་ལའང་འཇུག་སྟེ། one time, two times ནི་ཐེངས་གཅིག་དང་ཐེངས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡིན།
4. may དང can གཉིས་ཀྱི་བཀོལ་སྟངས་ཕལ་ཆེར་འདྲ་ཞིང་། གཉིས་ཀར་ཚོག་པའི་དོན་ཡོད་ལ། can ནི may ལས་བཀོལ་ཐུབ་ཆེ། དེ་དག་རྒྱུན་པར་ལས་ཚིག་ཅིག་དང་མཉམ་དུ་བཀོལ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། may ཡི་བཀོལ་སྟངས་ནི། You may go. May I come in?/Yes, you may. No, you may not. (ཁྱེད་རང་སོང་ཆོག ང་ནང་ལ་ཡོང་ཆོག་གམ། ཡོང་ཆོག ཡོང་མི་ཆོག)

སྨྲོ་བ་ཚན།

1. at ཡིས་དུས་ཚོད་ཅིག་གི་སྟེང་ཞེས་པའི་སྟེང་གི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། at five, at seven, at ཡིས་དང་དུང་གནས་གཞི་ཡང་སྟོན་ཏེ། at home ལྷ་བྱ།

2. སྒྲོབ་ཚན་ནང་གིfor དང to, past, ད་དུང་ཡིག་གསར་ནང་གིover བཅས་ནི་སྒྲོར་ཚོག་ཡིན། ད་ལྟའི་བར་དུ་ངོས་བསྒྲབས་ཟིན་པའི་ སྒྲོར་ཚོག་ནི at, from, with, to, for, over, past, then བཅས་བརྒྱད་ཡིན་ལ། ཚོག་མང་པོའི་ནང་དུ་དེ་དག་བཀོལ་ཡོད་ལ་ བཀོལ་སྟངས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བས། ཡིད་འཛིག་བྱ་དགོས།

3. དབྱིན་ཡིག་ནང་དུ་དགར་ཚོག(articleབསྡུས་ཏེart)ཀྱང་གཅོ་བོ་ཞིག་ཡིན་ལ། མིང་ཚོག་མང་ཞོས་ཀྱི་སྟོན་ལ་དགར་ཚོག་སྒྲོར་དགོས། དེ་ཡང་དགར་ཚོག་ནི་མིང་ཚོག་གི་སྟོན་དུ་འཇུག་ཅིང། མིང་ཚོག་དེས་སྟོན་པའི་མིའམ་དངོས་པོ་དེ་གཅིག་ཁོ་ནའམ་སྒོར་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ སྟོན་བྱེད་ཡིན། དཔེར་ན། Do you have a radio? (ཁྱེད་ལ་སྒྲ་སྟུད་འཁོར་ལོ་ཡོད་དམ།) Do you like the book? (ཁྱེད་ རང་དཔེ་ཆ་འདིར་དགའ་འམ།) She is an American. (མོ་ནི་ཨ་མེ་རི་ཀ་བ་ཞིག་རེད།) བཅས་ལས a དང an, the ནི་དགར་ ཚོག་ཡིན། འོན་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ཁ་ཤས་འོག་ཏུ་དགར་ཚོག་མི་བཀོལ་ཏེ། go to school(སློབ་གྲྭར་འགྲོ), come home for lunch (ཡུལ་ལ་དྲོས་ཧ་འཕྱང་བར་ཡོང།) སོགས་ལས school དང lunch ཡི་སྟོན་ལ་དགར་ཚོག་མི་སྒྲོར་བ་ལྟ་བུ། སྐབས་འདིར་ ཚང་མས་སློབ་དེབ་ནང་གི་དགར་ཚོག་བཀོལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚོག་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་ཡིད་ལ་ངེས་པར་བྱ་དགོས།

4. སྔ་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ། དགོང་མོའི་དུས་ཚོད་ནི་སོ་སོར in the morning, in the afternoon, in the evening བཅས་ཀྱི་མཚོན་པ་ ཡིན།

སྐད་ཆ།

1. May I help you? ནི་རྒྱུན་དུ་བཀོལ་བའི་གྲས་ཚོག་ཅིག་སྟེ་ངས་ཁྱེད་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་ཐུབ་བམ། ཡང་ན་ཁྱེད་ལ་དོན་དག་ཅི་ཡོད་ ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། གལ་ཏེ་ཚོང་བས་འདི་ལྟར་འདྲི་སྐབས་དེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ཏོ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

2. You're welcome. ནི་གྲས་ཚོག་ཅིག་སྟེ་གཞན་གྱིས་རང་ལ Thank you.སོགས་ཀྱི་ཚོག་གིས་བཀའ་དྲིན་ཞུ་སྐབས་དེའི་ལན་ལ་ བཀོལ་བ་ཡིན།

3. བྱ་བ་བྱས་མིན་ཐད་ཀྱི་དྲི་ཚོག་འདྲི་བའམ་ལན་འདེབས་སྐབས། གང་ཟག་གཉིས་པའི you ལ do འཇུག་དགོས་ཤིང། གང་ཟག་གསུམ་ པ he, she, ལ does འཇུག་དགོས།

4. aren't = are not   doesn't = does not

གཤན་སྒྲུབ།

1. help … in … ཡིས་ཕྱོགས་གང་ཞིག་ལ་རོགས་རམ་ཐོབ་པ་སྟོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། help us in our work (ང་ཚོའི་ལས་ཀའི་ ཕྱོགས་ལ་རོགས་རམ་བྱོས།)

2. Happy birthday to you. འདི་ནི་སྐྱེས་སྐར་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་བའི་ཚོག་ཡིན།

སྒྲོབ་ཚན་དགུ་པ།

ཡིག་གསར།

1. on ནི་སྒྲོར་ཚོག་ཡིན་ལ་སྟེང་ན་ཞེས་པའི་དོན། དཔེར་ན། on desk, (ཅོག་ཙེའི་སྟེང་ན།) on wall (ཀྱང་དོས་ན།) དེ་བཞིན་དུ but ནི་ ཐྲེལ་ཚོག་དང། will ནི་ལས་ཚོག་གི་ཚོག་གྲོགས་ཤིག་ཡིན།

2. come in ལས་ in ནི་བྱ་བའི་རྩམ་པ་སྟོན་པའི་ཚིག(adverb བསྡུས་ཏེ ad ཡང་ན adv)ཡིན། དེ་ཡང་བྱ་བའི་རྩམ་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་ནི་ལས་ཚིག་གམ་རྒྱུན་ཚིག(adjective བསྡུས་ཏེ adj དེ་ནི་མིའམ་དངོས་པོའི་ཁྱད་རྫོགས་མཚོན་བྱེད།)ཡང་བྱ་བའི་རྩམ་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་གཞན་ཞིག ཡང་ན་ཚིག་རྒྱལ་བོ་ཞིག་གསལ་འདོན་བྱས་ཏེ། དུས་ཚོད་དམ་ས་གནས། ཚད་སོགས་སྟོན་བྱེད་ཅིག་ཡིན། སྟྲོར་ཚིག་མང་པོ་ཞིག་བྱ་བའི་རྩམ་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་སྲིད་དེ། དབེར་ན།

He’s in (སྟྲོར་ཚིག) the room. (ཁོ་རང་ཁྱིམ་ན་ཡོད།)

He isn’t in (བྱ་བའི་རྩམ་པ་སྟོན་པའི་ཚིག) (ཁོ་རང་ནང་ན་མེད།)

Put it on (སྟྲོར་ཚིག) the desk. (དེ་ཅོག་ཅེའི་ཐོག་ཞོགས།) Put it on.(བྱ་བའི་རྩམ་པ་སྟོན་པའི་ཚིག) (དེ་ཐོག་ལ་ཞོགས།)

3. Please ནི་ཞུ་བ་བྱེད་པའི་གྱས་ཚིག་ཅིག་ཡིན་ལ། དབེར་ན། Help me, please. (ང་ལ་རོགས་རམ་གནང་བར་ཞུ།) please ལ་ད་དུང་དགའ་བའི་དོན་ཡང་ཡོད།

སྒྲོབ་ཚན།

1. there is དང there are སོགས་ལ “there + be གྲུབ་སྟངས།”ཞེས། དེ་ནི་ས་ཆ(དུས་ཚོད།)གา་གེ་མོ་རྒྱ་དངོས་པོ(མི)གা་གེ་མོ་ཡོད་པ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀར་ཇོ་ངོ་ཚིག་ཡིན། བྱེད་པོ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་ཡོད། དེ་ཡང་བྱེད་པོ་ནི་གཅིག་ཚིག་ཡིན་སྒྲབས there is འཇུག་དགོས་ཏེ། There is a clock on the wall. (གྱང་དོས་ན་དུས་ཚོད་འགོར་པོ་ཞིག་ཡོད།) ལྟ་བུ། བྱེད་པོ་ནི་མིང་ཚིག་ཡིན་སྒྲབས there are འཇུག་དགོས་པ་དབེར་ན། There are two boys in the room. (ཁང་པ་དེ་རྒྱལ་ཕྲུག་གཉིས་ཡོད།) དེ་ཡང་བྱེད་པོ་ནི་གཉིས་སམ་དུ་མ་ཡོད་སྒྲབས། ཐོག་མར་བརྗོད་པའི་བྱེད་པོ་གང་དེའི་ཁ་གྲངས་ལ་ལྟོས་ནས་རྗོད་ཚིག་གང་རྒྱུད་ཞིག་འཇུག་ཕྱུ་ཐག་གཅོད་དགོས། དབེར་ན། There is a clock and two books on the desk. (ཅོག་ཅེའི་སྟེང་ན་དུས་ཚོད་འགོར་པོ་ཞིག་དང་དཔེ་ཆ་གཉིས་ཡོད།)

2. any དང some གཉིས་ཀ་ནི་འགའ་ཞིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་མོད། འཇུག་སྟངས་མི་འདྲ་སྟེ། ཚིག་ཐག་བཅད་ཡོད་པའི་ཚིག་སྟེ་སྒྲུབ་ཚིག་ཏུ some འཇུག་དགོས་ཤིང། ཏྲི་ཚིག་དང་དགག་སྒྲ་བཀོལ་བའི་ཚིག་ཏུ any འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན།

There are some pictures on the wall. (གྱང་དོས་ན་རི་མོ་འགའ་ཡོད།)

Are there any pictures on the wall? (གྱང་དོས་ན་རི་མོ་འགའ་ཡོད་དམ།)

There aren’t any pictures on the wall? (གྱང་དོས་ན་རི་མོ་གཅིག་ཀྱང་མེད།)

སྐད་ཆ།

1. This is Room 619, isn’t it? འདི་ནི་འདྲི་ཚིག་གི་རིགས་ཤིག་ཡིན། དེ་ཡི་ཁག་སྟ་མ་ནི་གནས་ལུགས་ཇོ་ངོ་བའི་སྒྲུབ་ཚིག་ཡིན་ལ། ཁག་ཕྱི་མ་ནི་སྟངས་བདེའི་དྲི་ཚིག་ཅིག་ཡིན། སྐད་ཆ་བཤད་མ་ཁན་ཀྱིས་དོན་དག་ཅིག་བཇོད་དེ་བཤད་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་འཐད་མིན་འདྲི་བའི་ཚིག་འདི་རིགས་ལ་དྲི་བ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚིག(tag-question)ཞེས། གོང་གི་དཔེ་བཇོད་དེ་རིགས་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཁག་སྟ་མ་ནི་ཚིག་ཐག་བཅད་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་ཚིག་ཡིན་ན། ཁག་རྗེས་མ་ལ་དགག་སྒྲ་བཀོལ་བའི་ཚིག་འཇོག་དགོས། དབེར་ན། You live here, don’t you? (ཁྱེད་རང་འདི་རུ་སྡོད་པ་ཡིན་ནམ།)

གལ་ཏེ་ཁག་སྟ་མ་ནི་དགག་སྒྲར་འཇུག་པའི་ཚིག་ཡིན་ན། ཁག་རྗེས་མ་ལ་ཚིག་ཐག་བཅད་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་ཚིག་བཀོལ་དགོས། དབེར་ན། You don’t have any classes, do you? (ཁྱེད་ལ་སློབ་ཁྲིད་མེད་པ་ཡིན་ནམ།)དྲི་ཚིག་འདི་རིགས་ཀྱི་ཁག་གཉིས་ཀའི་དུས་སྒྲབས་གཅིག་མཐུན་ཡིན་དགོས། གལ་སྟངས་གྱི་འདྲི་གཞི་ལྟ་བ་ལེགས་པར་སྒྲུངས་ན། ཏྲི་ཚིག་འདི་རིགས་ཡིད་ལ་རེས་ཐུབ།

2. I'll ནི I will ཡི་བསྟན་ཚོགས་སྟེ། དས་བྱ་བ་གཅིག་མོ་ཞིག་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་བསྟན་ཡོད། འདི་ནི་སྒྲིར་བཏང་གི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ལ་སློབ་ཚན་བཅུ་བདུན་པ་རྒྱུན་པར་འགྲེལ་ཡོད། that's = that is

གཤར་སྒྲུང།

1. There is one in it. (དེའི་ནང་དུ་གཅིག་ཡོད།) འདིའི་ནང་གི one ནི་ཚབ་ཚོགས་ཅིག་ཡིན་ལ། སྔོན་ལ་གློང་ཞིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་སྟོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། Which pen do you want? I want the green one. (= pen) (ཁྱེད་ལ་ཡུགས་སྒྲུག་གང་དགོས། ང་ལ་ལྷང་ཁུ་དེ་དགོས།)

2. འདི་གཞི་བྱུག་པའི་ནང་གི 2 and 7 are 9 ནི 2 + 7 = 9 ཡི་དོན་ཡིན་ལ། 2 from 13 is 11 ཡིས 13-2=11 བསྟན་ཡོད།

3. འདི་གཞི་བདུན་པ་ལས་ང་ཚོས་དུས་ཚོད་གློག་ཐབས་ཤེས་ནུས། དེ་དག་ཕྱོགས་བསྟུས་བྱས་ན་གཤམ་གྱི་གནད་འགའ་ལ་འདུ་སྟེ།

(1) དུས་ཚོད་ཧིལ་ཀྱང་ལ་གྲངས་ཚད་དམ་གོ་རིམ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཚོག (Numerals བསྟུས་ན num) དང o'clock བཀོལ་ནས་མཚོན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གྲངས་ཀ + 'o' clock བཀོལ་ནས་སྟོན་ཞིང o'clock དེ་རྒྱུན་པར་བསྟུས་ཏེ་མ་བྱིས་ཀྱང་ཚོག

(2) སྒར་མ་སྲུམ་ཅུའི་ནང་ཚུན་གྱི་དུས་ཚོད་ནི "སྒར་མའི་གྲངས+ past + དུས་ཚོད་གྲངས" ཡིས་མཚོན་པ་ཡིན།

(3) དུས་ཚོད་གཅིག་མོ་དང་ཕྱེད་ཀཱལམ་སྒར་མ་བཅོ་ལྔ་ནི half past དང a quarter past…སོ་སོའི་མཚོན་པ་ཡིན།

(4) སྒར་མ་སྲུམ་ཅུ་ལས་བཟླ་ལ་ན…to…བཀོལ་ནས་མཚོན་དགོས། དེ་ཡང to ཡི་སྟོན་ལ་མི་འདང་བའི་སྒར་མའི་གྲངས་དང། to ཡི་རྗེས་ལ་ཐོན་ཏེ་བའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་གྲངས་འབྲི་བ་ཡིན། དཔེར་ན། ten to six. (སྒར་མ་བཅུའི་དུས་ཚོད་དྲུག་ལ་ཐོན་ཡོད།)

(5) འདི་གཞིའི་ནང་གི་གཡག་རྟགས་ནང་བྲིས་ཡོད་པ་དག་ཀྱང་དུས་ཚོད་གློག་ཐབས་ཤེག་ཡིན་པས། ཐབས་འདི་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་བྱ།

སློབ་ཚན་བཅུ་པ།

ཡིག་གསར།

1. take a seat, a cup of ནི་ཚོག་གྲུབ་གཅིག་ཏུ་བལྟས་ནས་ཡིད་ལ་འཛིན་དགོས། ལྟག་པར a cup of དང་གྲུབ་སྐྱར་འདྲ་བའི་ཚོག་གྲུབ་མང་སྟེ། a lot of (མང་ཕོ་ཞིག), a number of (འགའ་ཞིག), a box of (སྒྲམ་ཞིག)

2. thanks ནི་མིང་ཚོག་ཡིན་ལ་རྒྱུན་པར་མང་ཚོག་ཏུ་བཀོལ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། Thanks a lot ནི་ཐུགས་རྗེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞེས་པ་ཡིན།

3. about ཡང་སྒྲོར་ཚོག་ཅིག་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི "སྐོར་གྱི" "ཐད་ཀྱི"ཞེས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གོང་ལྟར་ཐད་བསྟུར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། What is the book about? (དཔེ་ཆ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཅི་རེད།) Do you know anything about him? (ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོའི་གནས་ཚུལ་འདྲ་ཤེས་ཐམ།)

སློབ་ཚན།

1. family name ནི་རྒྱས་མིང་ལས་རྒྱས་ཀྱི་དོན།

2. the United States ནི་ཨ་མེ་རི་ཀའི་མིང་གཞན།

སྐད་ཆ།

no བཀོལ་ནས་དགག་ཚོག་འགྲུབ་ཐུབ་སྟེ། not any དང་དོན་འདྲ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། We have no classes in the afternoon. (ཕྱི་དྲོར་ང་ཚོར་སློབ་ཁྲིད་མེད།) We don't have any classes in the afternoon. དང་དོན་འདྲ་བ་ཡིན། འདི་ཚོག་འདི་རིགས་ཕན་ཚུན་ལ་བརྗེ་རེས་བྱེད་ཤེས་དགོས། འདི་གཞི་བདུན་པས no ཡི་བཀོལ་སྟངས་འདི་ལ་སྒྲོར་བརྡར་བྱེད་ཐུབ།

སྐད་ཆའི་སྦྱང་གཞི།

དཔལ་ལྡན་བར་དུ་བ་ཚོས་དྲི་ཚིག་རིགས་བཞི་སྦྱངས་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་ཀློག་སྟངས་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ། དབེར་ན། སྒྲ་གཏངས་རིམ་གྱིས་དྲག་ཏུ་གཏོང་དགོས་པའི་རིགས། Are you a student? རིམ་གྱིས་ཞན་པར་གཏོང་དགོས་པ་ནི། What are you? ཐོག་མར་དྲག་པོ་དང་དེ་ནས་ཞན་པར་གཏོང་དགོས་པ་ནི། Are you a boy or a girl? ཐོག་མར་ཞན་པ་དང་དེ་ནས་དྲག་པོར་གཏོང་དགོས་པ་ནི། You're a student, aren't you? ལྡ་བུ་ཡིན། དྲི་ཚིག་དེ་དག་ནི་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བཏང་གི་དྲི་ཚིག་དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་དྲི་ཚིག བརྡག་བྱ་མ་རེས་པའི་དྲི་ཚིག ཏེ་བ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚིག་བཅས་ཡིན།

གཤར་སྦྱང་།

འདི་གཞི་དྲུག་པའི་ལན།

buildings families watches men women
cities scientists children radios classes
days studies buses brushes matches

སློབ་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ།

ཡིག་གསར།

1. watch ལ་ལག་འདོགས་ཀུ་ཚོད་འགོར་ལོའི་དོན་ཡང་ཡོད།
2. TV ནི་television ཡི་ཚིག་སྡུད་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ U. S. A.ནི་the United States ཡི་ཚིག་སྡུད་དང་། U. N. དང U. K.ནི the United Nations (མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས།), the United Kingdom (དབྱིན་ཇི།)ཡི་ཚིག་སྡུད་ཡིན།
3. listen ནི་རྒྱུན་པར to དང་འབྲེལ་ཏེ་ཡོད་པས། Listen to ཡང look at དང་འདྲ་བར་མིང་ཚིག་ཅིག་ཏུ་བལྟས་ཏེ་ཡིད་ལ་བཟུང་བར་བྱ།
4. དབྱིན་ཡིག་གི་ཡང་གྲངས་ནི་སྦྱོར་བཏང་དུ་གྲངས་ཚིག་དེའི་མཇུག་ཏु th སྦྱར་ཏེ་གྲུབ་པ་ཡིན། དབེར་ན། four--fourth (བཞི་བ།), eleven--eleventh (བཅུ་གཅིག་པ་ལྡ་བུ།) ད་དུང་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཡོད་པ་དབེར་ན། first (དང་པོ།), second (གཉིས་པ།), third (གསུམ་པ།), fifth (ལྔ་བ།), eighth (བརྒྱད་པ།), ninth (དགུ་བ།), twelfth (བཅུ་གཉིས་པ།) ལྡ་བུ། གཤར་སྦྱང་ནང་གི་དོན་ཚན་བདུན་པ་སྦྱངས་ཏེ་འདི་དག་བློར་འཛིན་དགོས།

སློབ་ཚན།

1. སློབ་ཚན་འདི་རྣ་བར་སློང་རིག་པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལས་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ཞིག་སྟེ་བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ་ངོ་སྤྲོད་བྱས་ཡོད། བྱེད་བཞིན་པའི་ད་ལྟ་བ(the present continuous tense)ནི་རྩོད་པའི་གནས་སྐབས་དེར་བྱ་བ་ཞིག་བྱེད་བཞིན་པ་སྟོན་པ་ཡིན། དབེར་ན། I am working. (ངས་ལས་ཀ་ལས་བཞིན་ཡོད།) They are having a lesson. (ཁོ་ཚོས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་བཞིན་ཡོད།) ལྡ་བུ་ཡིན། བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བའི་བཀོལ་སྤྱོད་ཐད་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་ཆེ་བ་ནི་སློབ་ཚན་གྱི་སྦྱང་གཞིའི་ནང་དུ་བྱུང་ཡོད། འདི་དང་སྦྱོར་བཏང་གི་ད་ལྟ་བའི་མི་འདྲ་ས་གཙོ་བོ་ནི། འདི་ཡིས་ད་ལྟར་འཕྲུང་བཞིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བཏང་གི་ད་ལྟ་བས་བརྒྱད་མའི་རང་བཞིན་ཀྱི་བྱ་སྦྱོད(འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ཀར་བསྒྲུབ་སྲིད་པའི་དོན་དག)དམ་ད་ལྟའི་རྣམ་པ་དེ་མཚོན་པ་ཡིན། འདི་གཞི་ལྟ་བ་རྒྱུ་མ་འདྲ་ས་དེ་མངོན་པར་བྱས་ཡོད།

2.བྱེད་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ལ་ལས་ཚོགས་གི་རྣམ་པ་བཞི་ལས་དང་ལྡན་བའི་མིང་རྫུང་བཀོལ་དགོས། དེ་ཡང་བྱེད་བཞིན་དང་ལྡན་བའི་སྒྲ་གྲུབ་རྒྱལ་ནི། is (am, are) + དང་ལྡན་བའི་མིང་རྫུང(ལས་ཚོགs+ ing)

གནས་རྒྱལ།	སྒྲོར་ཐབས།	དཔེར་བརྗོད།
སྒྲོར་བཏང་གི་གནས་རྒྱལ།	-ing	work--working study--studying go--going see--seeing stay--staying
གསལ་བྱེད་མཐའ་མ་ནི eཡིན་ལ་དེ་ཡི་སྒྲ་མི་འདོན་པ།	e འདོར་ཏེ ing སྒྲོར་བ།	have--having live--living argue--arguing take--taking
སྒྲ་གཙར་མཐའ་མ་ནི་སྒྲ་གཙར་དྲག་པོར་གློག་དགོས་པའི་ཟླུམ་པའི་སྒྲ་གཙར་དང་། གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་མཐའ་མ་ནི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཞིག་དང་དེའི་བློན་དུ་དབྱངས་ཡིག་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པ།	ལས་ཚོག་དེའི་མཇུག་ཏུ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཡང་བསྣོར་བྱེས་ཏེ། ing སྒྲོར་བ།	cut--cutting run--running begin--beginning stop--stopping plan--planning shut--shutting forget--forgetting regret--regretting admit--admitting get--getting prefer--preferring permit--permitting

མཚན། (1) ལས་ཚོག་གི་མཇུག་མཐར ie ཡོད་ན། ie དེy ར་བཅོས་ནས ing སྒྲར་ན་དང་ལྡན་བའི་མིང་རྫུང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན die-dying lie-lying tie-tying ལྟ་བུ།

(2) ལས་ཚོག་གི་མཇུག་མཐར་སྒྲ་དྲག་པོར་མི་གློག་བའི་དབྱངས་ཡིག་ཅིག་དང l ཡིན་སྐབས། l ཀྱི་འབྲི་བྱས་ཏེ ing སྒྲར་ན(ཨ་རིའི་དབྱིན་ཡིག་ཏུ་ཀྱི་འབྲི་མི་བྱེད།)དང་ལྡན་བའི་མིང་རྫུང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན།

travel--travelling (དབྱིན་ཇི།) traveling (ཨ་རིའི།)

quarrel--quarrelling (དབྱིན་ཇི།) quarreling (ཨ་རིའི།)

སྐད་ཆ།

1. would ཞེས་པ་ལས་ཚོག་ད་ལྡ་བའི་མིང་རྫུང་ཞིག་གི་གོང་དུ་སྒྲར་ན། བཀྲི་བཀུར་གྱི་ངོས་ནས་ལས་ཀ་སོགས་གནང་ཡོང་མིན་འདྲི་སྲོལ་ཡོད། would you like to … ནི་ཚོག་གྲུབ་ཅིག་ལ་ངོས་བཟུང་བློར་འཛིན་དགོས། དེའི་དོན་ནི "ཁྱེད་ཀྱིས…(བྱེད)འདོད་དམ།" ཞེས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། Would you like to have some tea? (ཁྱེད་ཀྱིས་གསོལ་ཇ་འཐུང་རྒྱུ་ཡིན་ནམ།) ལྟ་བུ།

2. we'd love to ནི་བསྟུས་ཚོག་ཡིན། འདི་ར join you ཞེས་པ་བསྟུས་ཡོད། we'd = we should

སྐད་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

ལས་ཚོག་འགའ་ཤས་ཀྱི་མཐའ་ར ing སྒྲར་ན། མིང་ཚོག་ཏུ་འགྱུར་བའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། do some reading, do some shopping, do some washing. སོགས་ལས reading, shopping, washing བཅས་ནི་མིང་ཚོག་ཡིན། སོ་སོའི་དོན་ནི་གློག་འདོན་དང་ཉོ་སྒྲུབ། གཙང་མར་འགྲུ་བ་བཅས་སོ།།

གཤན་སྒྲུབ།

འདི་གཞི་ལྟ་བའི་ལན།

1) watches 2) is watching 3) is writing 4) writes
5) does not listen 6) is listening 7) does not smoke 8) is smoking
9) have 10) are having

སྒྲ་གདངས་སྐོར་གྱི་མཚན།

1. དབྱིན་ཡིག་གི་དབྱངས་ཡིག་ལྔ་བོ་སྟེ a, e, I, o, u ཆགས་སྐབས་འགར་སྒྲ་རིང་བོར་ཀློག་དགོས་ལ། སྐབས་འགར་སྒྲ་ཐུང་བར་ཀློག་དགོས། ཀློག་ཐབས་གཅོ་བོ་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པ་ལྟར།

དབྱངས་ཡིག	སྒྲ་ཐུང/དབེ	སྒྲ་རིང/དབེ
a	[æ] back	[ei] take
e	[e] bed	[i:] he
i	[i] sit	[ai] like
o	[ɔ] not	[əu] no
u	[ʌ] but	[ju:] student

2. དབྱིན་ཡིག་གི་ཐ་སྙད་མང་པོས་ལ་ཁག་འགའ་ཡོད་པས་དེ་རེ་རིར་སྒྲ་གདངས་ཟེར། དཔེར་ན student ནི stu དང dent བཅས་ཁག་གཉིས་སུ་བགོས་ཚོག་ཕྱིར་སྒྲ་གདངས་གཉིས་ཅན་ཡིན། tomorrow ནི to-mor-row བཅས་ཁག་གསུམ་ཡོད་ཕྱིར་སྒྲ་གདངས་གསུམ་ཅན་ཡིན། ཐ་སྙད་འགའ་ཤས་ལ་སྒྲ་གདངས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པས་དེ་ལ་སྒྲ་གདངས་གཅིག་ཅན་ཟེར། དཔེར་ན third, watch ལྟ་བུ། སྒྲ་གདངས་གཅིག་ལ་ཆེས་ཉུང་ནའང་དབྱངས་ཡིག་གཅིག་འདུ་བ་ཡིན། དཔེར་ན I. གནས་རྒྱལ་མང་པོའི་བོད་ཀྱི་སྒྲ་གདངས་གཅིག་ལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག་གམ་དུ་མ་འདུ་བ་ཡིན་པ་དཔེར་ན། go (མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག), sit (མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཉིས།), film (མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གསུམ།)

3. ཕྱི་བའི་སྒྲ་གདངས་དང་ཟུམ་པའི་སྒྲ་གདངས་ནི་རྒྱུན་དུ་མཐོང་བའི་སྒྲ་གདངས་རིགས་གཉིས་ཡིན། གོང་གི་སྒྲ་རིང་བོར་ཀློག་པའི་ཐ་སྙད་ཚང་མ་ནི་ཕྱི་བའི་སྒྲ་གདངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་། སྒྲ་ཐུང་བར་ཀློག་པའི་ཐ་སྙད་ཚང་མ་ནི་ཟུམ་པའི་སྒྲ་གདངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། ང་ཚོས་དཔེར་བརྗེད་ལས་མཐོང་ཐུབ་པ་ལྟར། ཕྱི་བའི་སྒྲ་གདངས་ཀྱི་གླུབ་སྟངས་ནི "མིང་གཞིའི་ཡི་གེ + དབྱངས་ཡིག (+ མིང་གཞིའི་ཡི་གེ + e)" དང་། ཟུམ་པའི་སྒྲ་གདངས་ནི "(མིང་གཞིའི་ཡི་གེ) + དབྱངས་ཡིག + མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག་གམ་གཉིས"ལྟར་གླུབ་པ་ཡིན།

སློབ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ།

ཡིག་གསར།

1. ཡིག་གསར་ནང་གི talk, walk, dance, visit སོགས་ཐ་སྙད་ཁ་ཤས་ཤིག་ལས་ཚོག་བྱེད་ཆོག་ལ་མིང་ཚིག་ཀྱང་བྱེད་ཆོག དཔེར་ན། ལས་ཚོག་ལ་འཇུག་པ་དང་མིང་ཚིག་ལ་འཇུག་པ་རེ་བཀོད་ན།

Which cities are you going to visit? (ཁྱེད་རང་གྲོང་ཁྱེར་གང་ལ་ལྟད་མོར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།)

Is this your first visit to China? (ཁྱེད་རང་གྱུང་གོར་ཕེབས་དང་བོར་ཡོང་བ་ཡིན་ནམ།)

Who are talking? (སུས་སྐད་ཀུ་འབྱུལ་བཞིན་ཡོད།)

How do you like his talk? (ཁྱེད་ཀྱིས་བསམ་ན་ཁོས་སྐད་ཀུ་ཕུལ་བ་ཅི་འདྲ་རེད།)

Let's walk around. (ང་ཚོ་འཚམ་འཚམ་ལ་འགྲོ།)

Let’s take a walk around. (ང་ཚོ་འཚམ་འཚམ་ལ་འགྲོ།)

They are dancing. (ཁོ་ཚོས་བྱོ་འཕྲུབ་བཞིན་ཡོད།)

Are you going to the dance? (ཁྱེད་རང་ཞབས་བྱོའི་འདུ་ཚོགས་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་དམ།)

2. something ནི་ some དང thing (དངོས་པོ།) གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་དངོས་པོ་ཞིག་ཅིས་པ་ཡིན། འདི་འདྲའི་ཐ་སྙད་མང་དུ་ཡོད། some, any, no བཅས་བཀོལ་ན་གོང་གི་ཐ་སྙད་འདྲ་བ་ཐོན་ཐུབ། དཔེར་ན someone, something, anyone, anything, none, nothing ལྟ་བུ། ཏི་ཚོག་དང་དགག་ཚོག་ནང་དུ་རྒྱུན་པར་རྟགས་པ anyone, anything ལྟ་བུ་བཀོལ་ཡོད། སྒྲོང་ཚན་གྱི་ཕན་དུ་གསལ།

3. such དང་ཡི་དོན་ཕྱོགས་མཚུངས་ཡིན་ནའང། བཀོལ་སྒྲངས་ལ་མི་འདྲ་ས་ཡོད། such ནི་རྒྱུན་ཚོག་ཡིན་པས་སྒྲོང་བཏང་དུ་མིང་ཚོག་གསལ་འདོན་བྱེད་ལ། so ནི་བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཚོག་ཡིན་ཞིང། སྒྲོང་བཏང་དུ་རྒྱུན་ཚོག་དང་བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཚོག་གསལ་འདོན་བྱེད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། It’s such a fine day. (ནམ་རྒྱུ་ཇི་འདྲའི་བཟང་བ་ལ།) It’s so beautiful. (དེ་ནི་ཇི་འདྲའི་ཡག་པ་ལ།) You sing so well. (ཁྱེད་ཀྱིས་གླུ་ལངས་པ་དེ་འདྲའི་བཟང་བ་ལ།)

སྒྲོག་ཚན།

1. it བཀོལ་ནས་དུས་ཚོད་སྟོན་ཐུབ་སྟེ། དཔེར་ན། It’s three o’clock. (དུས་ཚོད་གསུམ་རེད།) It’s a fine day. (དེ་ནི་ནམ་རྒྱ་བཟང་བའི་ཉིན་མོ་ཞིག་རེད།)ལྟ་བུ།

གཤར་སྒྱུར།

1. What about…? ཡིས“ཅི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།” “…ཅི་འདྲ་རེད།”སོགས་ཀྱི་དོན་བསྟན་ཡོད། འདི་ཉིད་ཀ་སྐད་ནང་དུ་སྒྲོད་རྒྱ་ཆེ། དཔེར་ན། I’m going. What about you? (ང་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།)ལྟ་བུ།

2. གཤར་སྒྱུར་ལ་བའི་ནང་དུ། review ནི“གཤར་སྒྱུར།”གི་དོན་ཡིན་ལ། “mending”ནི“འཚེམ་བཟོ” be out ནི“ཡུལ་ན་མེད།”ཅེས་བའི་དོན་ཡིན། Peter is with his teacher. (ཕེ་ཊེར་ཁོས་དགེ་རྒན་དང་མཉམ་དུ་ཡོད།)

མིང་གི་དབྱེ་བ། (The parts of speech)

ནང་གསེས།	དབྱིན་ཡིག་གི་མིང།	བྱེད་ནུས།	དཔེར་བརྗོད།
མིང་ཚིག	Nouns (n.)	མི་འམ་དངོས་པོའི་མིང་མཚོན་བྱེད།	book, student
ཚབ་ཚིག	Pronouns (pron.)	མི་འམ་དངོས་པོ་ཞིག་གི་ཚབ་བྱེད་པ།	we, many, other
རྒྱུན་ཚིག	Adjectives (adj.)	མི་འམ་དངོས་པོའི་ཁྱད་རྫས་མཚོན་བྱེད།	good, big, old
གྲངས་ཚིག	Numerals (num.)	གྲངས་ཀ་འམ་གོ་རིམ་མཚོན་བྱེད།	one, first
ལས་ཚིག	Verbs (v.)	བྱ་སྒྲོད་དམ་ངང་རྩལ་མཚོན་བྱེད།	go, know, like
བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཚིག	Adverbs (adv.)	ལས་ཚིག་གམ་རྒྱུན་ཚིག བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་གསལ་བར་སྟོན་བྱེད།	fast, very, so
སྒྲོང་ཚིག	Prepositions (prep.)	འདི་འི་རྗེས་མའི་ཐ་སྙད་དང་ཐ་སྙད་གཞན་	of, in, for

		བར་གྱི་འབྲེལ་བ་མཚོན་བྱེད།	
སྦྱོལ་ཚིག	Conjunctions (conj.)	ཐ་སྙད་དང་ཐ་སྙད་དམ་ཚིག་དང་ཚིག་སྦྱོལ་ བྱེད།	and, but, if
དགར་ཚིག	Articles (art.)	འདི་འི་རྟེས་འབྲང་མིང་ཚིག་གི་ནང་དོན་སྟོན་ བྱེད།	a (an), the,
འབོད་སྒྲ	Interjections (interj.)	སྐད་ཆ་ཤོད་སྐབས་ཀྱི་བརྡེ་དྲང་སོགས་མཚོན་ བྱེད།	oh, hello

དབྱིན་ཡིག་གི་ཐ་སྙད་ལ་དེའི་ནང་དོན་དང་ཚིག་ཆང་ནང་གི་བྱེད་ནུས་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་བཅུ་རྩ་བགོས་ཡོད་ཅིང། དེ་ལ་མིང་གི་ དབྱེ་བ་ཞེར།

སྒྲོབ་ཚན་བཅུ་གསུམ་པ།

ཡིག་གསར།

1. Sunday, Monday བཅས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཐོག་མ་གཟབ་བྲིས་བྱེད་དགོས་ཤིང། དེ་དག་གི་སྟོན་ལ་དགར་ཚིག་མི་སྦྱོར།
2. TV-set ཡིས་བརྙན་འཕྲིན་འཕྲུལ་ཆས་སྟོན་པ་ཡིན། བརྙན་འཕྲིན་ལ་བལྟ་ཞེས་པ་དེ་དབྱིན་སྐད་ནང་དུ watch TV དང་ཡང་ན watch television ཞེར།
3. དབྱིན་ཡིག་གི་མིང་ཚིག་ལ་གཙོ་བོར་རིགས་གཉིས་ཏེ་མིང་ཚིག་དགྱེས་མ་དང་ཆེད་བཏགས་མིང་ཚིག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིན། མིང་ཚིག་ དགྱེས་མ་ལའང་ཁ་གྲངས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བགྲང་ཐུབ་མིང་ཚིག་དང་བགྲང་མིན་མིང་ཚིག་རིགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཡོད་ཅིང། flower, song སོགས་ནི་བགྲང་ཐུབ་མིང་ཚིག་དང། tea, love སོགས་ནི་བགྲང་མིན་མིང་ཚིག་ཡིན། ས་ཆ་དང་མི། ཐུ་འཛིགས་སོགས་ཀྱི་མིང་མཚོན་ པའི་ཆེད་བཏགས་མིང་ཚིག(proper names)གི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་དང་པོ་གཟབ་བྲིས་བྱེད་དགོས། དབེར་ན། Lhasa, Sunday, America ལྷ་བླ། park, house སོགས་ནི་མིང་ཚིག་དགྱེས་མ་ཡིན།

སྒྲོབ་ཚན།

1. དབྱིན་ཡིག་གི་དགར་ཚིག་ནི་ང་ཚོས་རྒྱུན་པར་བཀོལ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མི་རིས་དགར་ཚིག a (an) དང་དོས་བཟུང་དགར་ཚིག the བཅས་རིགས་གཉིས་ཡོད། དགར་ཚིག་ཅིག་མིང་ཚིག་གི་སྟོན་ལ་བཀོལ་ན། མི་རིས་དགར་ཚིག་གིས་སྤྱི་བྱེད་ཤིག་སྟོན་ལ། དོས་བཟུང་ དགར་ཚིག་གིས་ཆོས་ཤིག་དམིགས་སུ་དགར་ནས་སྟོན་པ་ཡིན། དེ་ཡང a ནི་གང་དས་ཀྱི་ཐོག་མ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ ཀྱི་སྟོན་ལ་སྦྱོར་ཞིང། an ནི་གང་དས་ཀྱི་ཐོག་མ་དབྱངས་ཡིག་གི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྟོན་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིན། དབེར་ན། a book, an engineer, an old woman, an hour དོས་བཟུང་དགར་ཚིག the ཡི་དོན་ནི་འདི་དང་དེ་ལ་ཕྱོགས་མཚུངས་ཡིན།
2. མི་རིས་དགར་ཚིག a (an)

(1) མི་རིས་དགར་ཚིག་ནི་གཅིག་གི་དོན་ཏེ་ཞིག་སོགས་དང་འདྲ་བས། སྦྱིར་བཏང་དུ་བགྲང་ཐུབ་མིང་ཚིག་ཆུ་གླང་ཀྱི་སྟོན་ལ་བཀོལ་བ་ ཡིན། དབེར་ན། It is a park. (དེ་ནི་གླིང་གི་ཞིག་རེད།) There is a lake in it. (དེའི་ནང་ན་མཚོའི་ཞིག་ཡོད།)

(2) བགྲང་མིན་མིང་ཚིག་གི་སྟོན་ལ་སྦྱིར་བཏང་དུ་མི་རིས་དགར་ཚིག་མི་སྦྱོར། དབེར་ན། I don’t like black tea. (ང་རང་ཇ་ནག་ལ་ མི་དགའ།) འོན་ཀྱང some དང any བཀོལ་ཆོག་པ་ཡིན། དབེར་ན། Have some tea, please. (ཇ་འཐུང་བར་ཞུ།)

3. དམིགས་སུ་འཛིན་པའི་དགར་ཚིག

(1) the ཡི་ནང་དོན་ནི this (these), that (those) དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ཡིན། དེའི་རྗེས་ཀྱི་མིང་ཚིག་གིས་བསྟན་པ་ནི་མིའམ་དངོས་པོ་སོགས་གཅིག་གམ་དམིགས་སུ་དགར་བའི་དུ་མ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་དོས་བཟུང་དགར་ཚིག the བཀོལ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། Look at the picture. (རི་མོ་འདིར་གློར་དང་།) The work at the school keeps me busy. (སློབ་གྲྭའི་ནང་གི་ལས་ཀས་ང་ལ་བྱེལ་བ་བཙོས་ཡོད།)

(2) དངོས་པོའམ་མི་གང་རུང་ཞིག་ཐོག་མར་གློང་སྐབས། སྒྲོར་བཏང་དུ་མི་དེས་དགར་ཚིག་བཀོལ་ལ། དེ་ཉིད་ཡང་བསྒྲར་གློང་བའི་སྐབས་སུ་དེས་བཟུང་དགར་ཚིག་བཀོལ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། སློབ་ཚན་ནང་གི་ཚིག They are boating on the lake. (ཁོ་ཚོས་མཚོ་ལུ་ནང་དུ་གྲུ་གཎོང་བཞིན་ཡོད།) There are a lot of people in the park now. (དཔལ་གློང་གའི་ནང་ན་མི་མང་པོ་ཡོད།)

4. དགར་ཚིག་མི་འཇུག་པའི་གནས་ཚུལ།

(1) སྒྲོ་བྱེངས་ཤིག་སྟོན་པའི་མིང་ཚིག་ལས་མང་ཚིག་གི་སྟོན་ལ་མི་འཇུག They are students. (ཁོ་ཚོ་སློབ་མ་རིད།)ལྟ་བུ།

(2) ཆེད་བཏགས་མིང་ཚིག་གི་སྟོན་ལ་སྒྲོ་བཏང་དུ་མི་འཇུག France, Mary, Amdoལྟ་བུ། འོན་ཀྱང་མིང་ཚིག་དཀྱུས་མས་གྲུབ་པའི་ཆེད་བཏགས་མིང་ཚིག་འགའི་སྟོན་དུ་འཇུག་དགོས་པ་དཔེར་ན། the Summer Palace, the United States.

(3) བགྱང་མིན་མིང་ཚིག་གིས་སྒྲོ་བྱེངས་ཤིག་སྟོན་སྐབས་དེའི་སྟོན་ལ་མི་འཇུག Would you like tea or coffee? (ཞྭད་ཀྱིས་ཁ་འཐུང་འདོད་དམ།ཁ་ཕྱེ་འཐུང་འདོད།)

(4) ལོ་བླུ་དང་གཟའ་ཉིན་ཀྱི་སྟོན་ལ་མི་འཇུག དཔེར་ན། It’s very hot here in July and August. (བླུ་བ་བདུན་པ་དང་བཀྲད་པའི་ནང་འདི་རྩམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ།) I received his letter on Monday.
(ཁོའི་འཕྲིན་ཡིག་དེ་ང་ལ་གཟའ་བླུ་བའི་ཉིན་འབྱོར།)

(5) གཏན་ལས་ལ་ཀྱི་ཚོག་ཐུང་འགའི་ནང་དུའང་མི་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། after school (སློབ་གྲྭ་ཐྱོལ་རྗེས།) out of work (ལས་ཀ་ཐྱོལ་རྗེས།)

5. people ཡིས་མི་གཉིས་ཁམ་མི་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། two people ལྟ་བུ།

ཀཤར་སྒྲུང།

བསླབ་བྱའི་མིང་གི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཐོག་མ་གཟབ་བྱིས་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། History, (ལོ་རྒྱུས།) Political Study (ཚབ་སྲིད་སློབ་སྦྱོང་།) PT ནི Physical Training ཡི་ཚོག་སྦུད་ཡིན་ལ་རྩལ་སྦྱོང་སློབ་ཕྲན་ཀྱི་དོན་ཡིན།

སློབ་ཚན་བཅུ་བཞི་པ།

ཡིག་གསར།

བླ་བ་སོ་སོའི་མིང་གི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཐོག་མ་དེ་གཟབ་བྱིས་བྱེད་དགོས་ལ། ཏུས་ཚོགས་སོ་སོའི་མིང་གཟབ་བྱིས་བྱེད་མི་དགོས། སྒྲོ་བཏང་དུ་བླ་མིང་དང་ཏུས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་གི་སྟོན་ལ་དགར་ཚིག་མི་འཇུག་མོད། སྐབས་འགར་ཏུས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་གི་སྟོན་ལ་དགར་ཚིག་འཇུག་པའང་ཡོད།

སློབ་ཚན།

གནས་གསུམ་གྱངས་ཀ་ཡི་གེའི་ངོས་ནས་མཚོན་ཐབས་ནི་གཤམ་གསལ་ལྟར།

123 one hundred and twenty-three

695 six hundred and ninety-five
430 four hundred and thirty
800 eight hundred
ཡིད་འཛིག་བྱ་དགོས་པ་ནི། (1) hundred ཡི་མཐའ་རྟགས་འཇུག (2) བརྒྱ་གནས་གྲངས་དང་བཅུ་གནས་གྲངས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་བར་དུ and འཛིག་པ། (3) བཅུ་གནས་གྲངས་དང་གཅིག་གནས་གྲངས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་འཕྲེད་ཕིག་ཅིག་གིས་སྒྲོལ་དགོས།

སྐད་ཆ། "དེ་རིང་གཟའ་གང་རེད།"ཅེས་པར What day is today? ཞེས་པ་བཀོལ་དགོས། དེ་རིང་གི་ཟླ་ཚེས་འདྲི་བྱེད་ནི། What is the date?

སྐད་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

1. སྒྲོང་བའི I'm going to…ལྟ་བྱའི་ནང་གི be going to …ནི"བྱ་བ་གཅིག་མོ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཏེས་ཡོད།"ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། འདི་ཉིད་བཀོལ་ནས་མ་འོངས་པ་ན་འགྱུར་བའི་དོན་དག་ཅིག་སྟོན་པ་ཡིན། སྒོ་བ་ཚན་འདིའི་སྒྲོང་གཞི B དང་སྒོ་བ་ཚན་རྗེས་མའི་གཤར་སྒྲུང་ནང་དུ་ཚོག་གྲུབ་འདི་ཉིད་སྒྲོང་བའི་འདྲི་གཞི་མང་དུ་བཀོད་ཡོད། ཚོག་གྲུབ་འདིས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་སྟོན་ཐུབ་པས། མ་འོངས་པའི་གནས་རྒྱལ་ཞིག་སྟོན་སྐབས་གནས་རྒྱལ་མང་པོའི་འོག་ཏུ་འདི་ཉིད་བཀོལ་ཆོག

2. No. ནི number ཡི་ཚོག་སྦྱར་ཡིན། དཔེར་ན། Building No. 7 (ཁང་བཅུས་གས་བདུན་པ།) No. 2 Hospital (སྨན་ཁང་གཉིས་པ།)ལྟ་བུ།

གཤར་སྒྲུང།

1. འདྲི་གཞི་ལྟ་བ་རྩ་ཟླ་ཚེས་ཀྱི་གློག་ཐབས་སྒྲོང་དགོས། May 1st ནི May First དང་ཡང་ན May the First ཞེས་བཀླག་དགོས། June 22nd ནիJune twenty-second དང་ཡང་ན June the twenty-second ཞེས་བཀླག་དགོས། དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེ་བར་བྱ།

2. འདྲི་གཞི་བདུན་པའི་ལན།

1) is taking 2) takes 3) isn't studying 4) studies 5) have 6) are having
7) is taking 8) takes 9) is getting 10) gets

སྒོ་བ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པ།

ཡིག་གསར།

talk ལ་ཁ་བརྡའི་དོན་ཡང་ཡོད།

སྒོ་བ་ཚན།

བྱེད་བཞིན་དུ་ལྟ་བས་སྐབས་འགར་བྱ་བ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཏེས་བྱེད་པའི་བྱ་སྒྲོང་མཚོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། He's flying to Shanghai next week.(ཁོ་རང་གཟའ་འཕོར་རྗེས་མར་གནམ་གྱིར་བསྡད་དེ་ཧྱང་ཧཱའི་འཕྲང་རྒྱུ་རེད།) ལྟ་བུ། ལྟག་པར་དུ་སྐད་ཆའི་ནང་གི་ལས་ཚོག་ནི go, come, arriveལྟ་བུ་ཡིན་སྐབས། ཁ་སྐད་ནང་དུ་རྒྱུན་པར་དེ་ལྟར་བཀོལ་ཡོད་དེ།

Are you going to the talk? (ཁྱེད་ཀྱིས་སྒྲུན་ཞུ་འདིར་ཅན་རྒྱུ་ཨེ་ཡིན།)

She is coming. (མོ་སྒྲེབས་བྱུང།)ལྟ་བུ།

སྐད་ཆ།

a friend of mine ནི་བདེ་གྲོགས་པོ་ཞིག་རེད་ཅེས་བའི་དོན་ཡིན། འདིའི་ནང་གི mine དང་ my གཉིས་ཀ་ནི“ང་ཡི” ཡི་དོན་ཡིན་ལ། ཚོག་གི་སྟོན་ལ my འབྲི་ཞིང་མཇུག་ཏུ mine འབྲི་བ་ཡིན། དཔེར་ན།

His family is in Shanghai, mine is in Beijing. (ཁོའི་བཟའ་མི་རྣམས་རྒྱང་རྒྱ་རྫོད་ལ། བདེ་བཟའ་མི་རྣམས་པེ་ཅིན་དུ་ཡོད།)

If you don’t have a pen, you can have mine. (ཁྱེད་ལ་ཡུགས་སྐྱེ་མེད་ན་བདེ་དེ་བཀོལ་ཆོག)

This is not your watch. It’s mine. (འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་དུས་ཚོད་འཁོར་ཡོ་མ་རེད། དེ་བདེ་རེད།)

སྟོང་བ།

theirs དང་ their ནི“ཁོ་ཚོའི” དོན་ཡིན། theirs ཡང mine དང་འདྲ་བར་ཚོག་གི་མཇུག་ཏུ་བཀོལ་བ་ཡིན་ལ། their ནི་ཚོག་གི་སྟོན་ལ་བཀོལ་དགོས།

གཤན་སྦྱོང་།

1. what do you think of …? ནི“ཁྱེད་ཀྱིས་བཤད་ན…ཅི་འདྲ་རེད”ཅེས་བའི་དོན་ཡིན། དེ་ལ་ལན་འདེབས་སྐབས་རྒྱན་བར I think …(ངས་བཤད་ན།)ཞེས་འགོ་འཛུགས་དགོས།
2. Take Room 305 ནི“ཁང་རྩིག 305 ཅན་དེ་དགོས”ཞེས་བའི་དོན་ཡིན།
3. འདི་གཞི་བྱུག་པ་རྩ་དུས་གསུམ་གྱི་མཚོན་ཐབས་བསྟན་ཡོད། དེ་དག་མདོར་བསྡུས་ན།

(1) རྒྱུན་ལྡན་རང་བཞིན་ནམ་གོམས་གཤིས་རང་བཞིན་གྱི་བྱ་སྟོད་ནི་སྟྲིར་བཏང་གི་ད་ལྟ་བས་མཚོན་པ་ཡིན།

(2) གནས་སྐབས་དེར་སྐྱེབ་བཞིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་ནི་བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ་བཀོལ་ནས་མཚོན་པ་ཡིན།

(3) ཚོག་གྲུབ be going to ཡིས་འབྲུང་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན།

སྒྲ་གདངས་འདོན་ལུགས།

1. ཕྱི་བའི་སྒྲ་གདངས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་སྟྲིར་བཏང་དུ་དེར་གཏོགས་དབྱངས་ཡིག་གི་བཀྲག་ཐབས་ལྟར་གློག་དགོས། take /teik/, he /hi:/, like /laik/, no /nəu/, student /ˈstu:dent/.
2. ཟུམ་པའི་སྒྲ་གདངས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་སྟྲིར་བཏང་དུ་སྒྲ་ཐུང་བར་གློག་དགོས། གློག་ཐབས་གཤམ་གསལ་ལྟར། back /bæk/, bed /bed/, sit /sit/, not /nɔt/, but /bʌt/.
3. ar སྟྲིར་བཏང་དུ/a:/ལྟར་གློག་པ་ཡིན། དཔེར་ན། car, park, far, star.

སློབ་ཚན་བཅུ་དྲུག་པ།

ཡིག་གསར།

1. leave for ནི“(ས་ཆ་གཅིག་མོར)བསྐྱོད་རྒྱུ་རེད”ཅེས་བའི་དོན་ཏེ། She’s leaving for home. (མོ་རང་བ་ལྟ་ཡུལ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད།)ལྟ་བུ།
2. miss ལ་རྟེས་མ་ཟིན་པཉམ་མ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡང་ཡོད། དཔེར་ན། He missed the train to Beijing. (ཁོ་རང་པེ་ཅིན་ལ་འགྲོ་བའི་མེ་འཁོར་གྱི་རྟེས་སུ་མ་ཚོད།) Miss ནི་གཉིན་བསྒྲིག་བྱས་མེད་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་མིང་གི་སྟོན་ལ་སྒྲར་ན་ཞེས་ས་འགོད་སྟངས་ཡིན།
3. till ནི་སྟྲོར་ཚོག་ཅིག་སྟེ། “(དུས་ཚོད་གཅིག་མོ)ལ་ཐོན་རགས་བར་དུ”ཞེས་བའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། I’ll work till ten. (ངས་དུས་ཚོད་བཅུ་བའི་བར་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།) ལྟ་བུ།

སྒྲོལ་ཚན།

1. things ནི་སྒྲིར་བཏང་གི་གནས་རྒྱལ་ཡོངས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན།

2. you all ནི་ཁྱེད་ཚོ་ཚང་མ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

3. སྐད་ཆ་བཤད་མཁན་གྱིས་རྟོད་དོན་དེའི་བྱ་སྒྲོད་དམ་རྩམ་པའི་ཐད་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་དང་། རང་ངོས་ཀྱི་བསམ་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཉམས་འགྱུར་ལས་ཚོག can, may, must བཅས་ཀྱི་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་གནས་རྒྱལ་སྟོན་ཐུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། I can't come tomorrow. (ང་རང་ས་ང་ཉིན་ཡོང་མི་ཐུབ།) He may want to go. (ཁོ་རང་ཕལ་ཆེར་འགྲོ་བར་སྲོལ།) You must do it this week. (ལས་ཀ་འདི་ཁྱེད་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་གཟའ་འཁོར་འདིའི་ནང་དུ་བསྒྲུབ་དགོས།)

འདི་དག་ལས་ཀྱང may ལ་དཔེར་བརྗོད་ངོས་ནས་རགས་ཙམ་འགྲེལ་ན།

We may leave for Xi'an on June 1st. ནི་ང་ཚོ་ཞེ་ཡན་ལ་ཟླ་བྱུག་པའི་ཚེས་གཅིག་ཉིན་འགྲོ་ལས་ཆེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། may ནི"ཚོག་པ"(=to be allowed, to be permitted)ཡི་དོན་ཏེ། སྐད་ཆ་བཤད་མཁན་དེ་འཐད་པའམ་བཤད་ཡུལ་ཉིད་འཐད་པའི་རེ་བ་ཞུ་བ་ལ་འཇུག་ དཔེར་ན། You may go. (ཁྱེད་རང་སོང་ཚོག) You may take it away. (ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ཁྱེར་ཚོག) May I come in? (ང་རང་ནང་ལ་ཡོང་ཚོག་གམ) Yes, you may. (ཡོང་ཚོག) No, you may not. (མི་ཚོག) ལྟ་བུ། may ལ་དང་དུང་(དཔེ་ལ་དང་མ་འོངས་པ་ན) "འབྱུང་སྲིད"དང"ཕལ་ཆེར" ཀྱི་དོན་ཡང་ཡོད། དཔེར་ན། He may come today. (Perhaps he will come.) (ཁོ་དེ་རིང་ཐོན་ཀྱང་སྲིད།) He may not be right. (ཕལ་ཆེར་ཁོ་རང་ནོར་བ་རེད།)ལྟ་བུ།

སྐད་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

འདི་རྒྱུས་ཀྱི་རྩམ་བཞག་ལས་སྒྲིར་བཏང་གི་མ་འོངས་པ་བསྟན་ཡོད། སྒྲིར་བཏང་གི་མ་འོངས་པ(the simple future tense) ནི་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བའི་བྱ་སྒྲོད་དམ་གནས་རྒྱལ་སྟོན་པ་ཡིན། སྒྲིར་བཏང་གི་མ་འོངས་པའི་གྲུབ་སྟངས་ནི།

shall/will + ལས་ཚོག

དེ་ཡི་བཀོལ་སྟངས་ནི། I དང we ལ shall(ཡང་ན will)བཀོལ་དགོས་ཤིང་། you, he, she, they བཅས་ལ will བཀོལ་དགོས། shall དང will བསྟུས་ཏེ ll ལྟར་བྲིས་ཚོག་སྟེ། དཔེར་ན། I'll go, he'll come ལྟ་བུ། དེ་དག་གི་དཔེ་བརྗོད་ནི། I'll be back tonight. (ང་རང་དོ་དགོང་ཕྱི་རར་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན།) Who will go with me? (མི་སུ་ཞེག་ང་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།) ལྟ་བུ།

གཤན་སྒྲུང།

want somebody to do something ནི་ཚོག་གྲུབ་ཅིག་ཡིན། དེ་ནི་ཆེ་གེ་མོས་བྱ་བ་གཅིག་མོ་ཞེག་བསྒྲུབ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། They want him to work hard. (ཁོ་ཚོས་ཁོ་ལ་རྩལ་བརྩོན་ཀྱིས་ལས་ཀ་བྱེད་དུ་བཅུག) I don't want you to go. (ངས་ཁྱེད་རང་འགྲོ་རུ་འཇུག་མི་འདོད།)

སྒྲོལ་ཚན་བཅུ་བདུན་པ།

ཡིག་གསར།

1. plan, hope, try སོགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་རྩམ་པ"to + ལས་ཚོག"འབྲངས་ཏེ་ཡུལ་ཚོག་སྟོན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། hope to do something (བྱ་བ་ཞིག་བསྒྲུབ་ན་འདོད།) Try to do something. (བྱ་བ་ཞིག་བསྒྲུབ་རྩེས་བྱ།) རྩམ་པ་འདི་རིགས་ཚོག་གྲུབ་གཅིག་ཏུ་བཡུས་ནས་བློ་བར་འཛིན་པར་བྱ། གལ་ཏེ་གོང་གི་དཔེ་བརྗོད་ལས་ལས་ཚོག་བརྟེས་ན་ཚོག་གཞན་ཞིག་གྲུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། I

hope to see you soon. (ངས་ཁྱོད་རང་མི་འགྱངས་བར་མཐོང་ན་འདོད།) Try to come back tonight. (དོ་དགོང་ཕྱིར་ལོག་ཕེ་ཐུབ་ལ་བཟུ།) ཤུ་བྱ།

2. shall ནི་ལས་ཚོགས་གི་ཚོགས་གྲོགས་ཤིག་སྟེ། ལས་ཚོགས་རྒྱང་བ་ཞིག་གི་སྟོན་ལ་སྒྲུར་ན་མ་འོངས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི“བྱ་རྒྱུ”ཡིན་ཞེས་པ་དང་འདྲ། དབེར་ན། We shall come tomorrow (ང་ཚོ་ས་ཉིན་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན།) shall ཡིས་སྐད་ཆ་བཤད་མ།གན་ཀྱི་འདྲན་པ་དང་ཚོད་ས་ཆེ་ས་ཁགས་ཀྱང་མཚོན་ཐུབ་ལ། སྐབས་འདིར“ངེས་པར་དུ”ཞེས་པའི་དོན་དང་འདྲ་བ་དབེར་ན། I shall pass the exam! (ངས་རྒྱུགས་དེ་འཕྲོད་དུ་འཛུག་རྒྱུ་ཡིན།)

སྒྲོན་ཚན།

1. སྒྲོར་ན will ནི་གང་ཟག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་འཛུག་མོད། གང་ཟག་དང་ཡོའི་ལས་ཚོགས་དང་འབྲེལ་ནས་བཀོད་ཡོད་ན་བློ་ལ་འཐད་པ་འམ་མོས་མཐུན་ཐུང་བའི་དོན་མཚོན་པ་ཡིན།

2. you know ནི་ཁ་སྐད་ཀྱི་ཚོགས་གསབ་ཅིག་ཡིན། དེ་ཉིད་མེད་ནའང་སྐྱོན་མེད་མོད། ཁ་སྐད་ནང་དུ་དེ་འདྲ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དབེར་ན། He’s my brother, you know. (ཁོ་ནི་ངའི་སྤྲུན་ཡིན།) It’s going to rain, I think. (ངས་བས་མ་ན་ཆར་འབབ་རྒྱུ་རེད།)

3. go swimming ནི་ཚོགས་གྲུབ་ཅིག་ཡིན། འདི་ཡི་གྲུབ་སྟངས་ནི“go ད་ལྟ་བའི་མིང་རྒྱང”ཡིན། དེ་རིགས་ཀྱིས་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཅིག་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་བསྟན་ཡོད། དབེར་ན། go boating. (གྲུ་གཏོང་དུ་འགྲོ) go shopping (ཉོ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྲོ) ཤུ་བྱ།

4. ལས་ཚོགས་གི་མཐའ་རུ ing སྒྲར་ན་ད་ལྟ་བའི་མིང་རྒྱང་ལས་མིང་ཚོགས་ཏུ་འགྱུར་བའང་ཡོད་དེ། do some reading ནང་གི་ readingsནི་ཚོགས་ཡིན། དེ་དང་མཐུན་པར do some washing, do some shopping སོགས་ལ་རིགས་བསྒྲིས་ཚོགས

སྐད་ཆ།

At half past eight ནི་ཆ་མི་ཚང་བའི་ཚོགས་ཅིག་ཡིན་ལ་འདི་ར we shall start off བསྟུས་ཡོད། འདི་འདྲའི་བསྟུས་ཚོགས་ནི་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཁ་སྐད་ནང་དུ་མང་དུ་ཡོད་ལ། ལྟག་པར་དུ་དྲི་ཚོགས་ལ་ལན་འདེབས་སྐབས་བཀོལ་ཞུབ་ཆེ།

སྐད་ཆ།

PT classes ནི་རྩ་ལ་སྒྲོར་སྒྲོན་ཐུན་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། PT ནི Physical Training ཡི་ཚོགས་སྟུད་ཡིན།

གཞན་སྒྲུང།

འདི་གཞི་དྲུག་པ་རྩ་སྒྲོན་ཚན་བཅུ་བའི་ནང་ངོ་སྒྲོད་བྱས་པའི་དྲི་ཚོགས་གི་རིགས་གཅིག་སྟེ་དྲ་མཐའ་བཟང་གི་ཚོགས་ལ་བསྒྲར་སྒྲོར(tag questions)རགས་ཅམ་བྱས་ཡོད། དྲི་ཚོགས་འདི་རིགས་ཁག་སྟ་ཕྱི་གཉིས་སུ་བགོས་ཡོད་ལ། ཁག་སྟ་མ་གས་ལ་བཤད་ལྟ་བུའི་ཚོགས་དང་ཕྱི་མ་ནི་མདོར་བསྟུས་ཀྱི་དྲི་ཚོགས་ཅིག་ཡིན། གལ་ཏེ་ཁག་སྟ་མ་ནི་ཐག་ཚོད་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་ཚོགས་ཅིག་ཡིན་ན། ཁག་ཟ་ཆས་མ་རྩ་དགག་སྒྲ་བཀོལ་དགོས། གལ་ཏེ་ཁག་སྟ་མ་རྩ་དགག་སྒྲ་བཀོལ་ཡོད་ན། ཁག་ཟ་ཆས་མ་ལ་ཐག་ཚོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་བཀོལ་དགོས། དབེར་ན། You know him, don’t you? (ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་རང་ངོ་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ།) You don’t like it, do you? (ཁྱེད་རང་དེ་ལ་མི་དགའ་བ་ཡིན་ནམ།) དབེར་བརྗོད་ལས་ཤེས་ཐུབ་པ་ལྟར་ཁག་སྟ་ཕྱི་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ལས་ཚོགས་གི་དུས་སྒྲབས་ནམ་ཡང་མཐུན་པ་ཡིན་དགོས། ཁ་སྐད་ནང་དུ་དྲི་ཚོགས་འདི་རིགས་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཤེས་པར་བྱ།

སྒྲོབ་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་པ།

ཡིག་གསར།

1. can ནི་ཆོག་མིན་གྱི་རེ་འདྲན་ཞུ(ཆོག་པ)བར་བཀོལ་ཆོག་ལ། can ནི may ལས་བཀོལ་ཞུབ་ཆེ། can ཡིས་སྐད་ཆ་བཤད་མ།གན་རང་ཉིད་འཐད་པའམ་དེས་ཆོག་མཆན་གནང་བ་སྟོན་ཐུབ་པར་མ་ཟད། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཆ་རྐྱེན་གྱིས་བསྒྲུབ་ཆོག་པའམ་བྱེད་ཆོག་པ་ཞེག་ཡིན་པ་སྟོན་ཐུབ། may ཡིས་རྒྱུན་པར་ཁག་སྟ་མ་དེ་མཚོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། You can go now. (ཁྱོད་རང་དང་ལྟ་ས་ཆོག) ལྟ་བུ།
2. raise ལ་ཡར་བཀྲག་པའི་དོན་ཡང་ཡོད། དཔེར་ན། to raise one's hand. (ལག་པ་ཡར་སྐྱེང་བ།)

སྒྲོབ་ཚན།

1. Attention, please ནི་ཆོག་སྟུང་ཅིག་ཡིན་ལ་ཆོག་ཀུང་ཆ་ཚང་བ་ནི Let me have your attention, please. ཡིན། འདི་ནི་མང་དྲགས་པས།ཁ་སྐད་དུ་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན། དེའི་དོན་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡིད་འཛིག་བྱེད་པར་ཞུ་ཞེས་པའོ།།
2. "ཕྱི་དྲོར(སྟ་དྲོར)"སོགས་ལྟ་བུin the afternoon (morning, etc.) ཡིས་མཚོན་པ་ཡིན་མོད། "ཉིན་གཅིག་མོའི་ཕྱི་དྲོར"ལྟ་བུon ཡིས་མཚོ་དྲངས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། on Saturday afternoon(གཟའ་སྐྱེན་པའི་ཕྱི་དྲོར།)ལྟ་བུ།

སྐད་ཆ།

1. རེ་འདྲན་ཞུ་བཤམ་གྱོས་གཞི་འདོན་སྐབས may བཀོལ་ན་བཅུ་བཀྲ་བྱས་པའི་དོན་ཡོད། དཔེར་ན། May I help you? ངས་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས་སམ། ངས་ཁྱེད་ལ་ཅི་ཞིག་བསྒྲུབ་ནུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཚོང་བས་མགྱོན་པོར་འདི་ལྟར་འདྲི་སྐབས་དེའི་དོན་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ཕྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན། ང་དྲང་ཡོད་དེ། May I carry your bag? (ངས་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྲག་མ་ཁྱེར་ན་ཆོག་གམ།) May I make a suggestion? (ངས་བསམ་འཆར་ཞིག་འདོན་ཆོག་གམ།)
2. How much is it? (སྐོར་ཅི་ཙམ་ཡིན།) འདི་ནི་དངོས་པོའི་རིན་གོང་འདྲི་ཐབས་གཅོ་བོ་ཡིན།
3. Here you are. ནི་སྐོར་མོ་འམ་དངོས་པོ་ས་གས་མི་ཞིག་ལ་སྟེར་སྐབས་རྒྱུན་པར་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་ཡིན། དེའི་དོན་ནི་ཁ་སྐད་དུ་འདི་ལོངས་ཞེས་པ་ཡིན།
4. You're welcome ནི་གཞན་ཀྱིས་རང་ལ"Thank you."ཅེས་ཐུགས་རྗེ་ཞུ་སྐབས། ལན་འདེབས་བྱེད་དེ་ཐུགས་རྗེ་ཞུ་མི་དགོས་ས་མ་དེ་འདྲ་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

སྐད་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

1. རེ་འདྲན་ཞུ་བཤམ་གྱོས་གཞི་འདོན་སྐབས Can I …? Can you …?

ལྟ་བུའི་ཆོག་གྲྭབ་བཀོལ་ན་བཅུ་བཀྲ་བྱས་པའི་དོན་ལ་འཛིག་སྟེ། དཔེར་ན། Can you answer this question ? (ཁྱེད་ཀྱིས་དྲི་ཆོག་འདིར་ལན་འདེབས་ཐུབ་བམ།) Can you come here ? (ཁྱེད་རང་འདི་གར་ཕེབས་ཆོག་གམ།)

2. can't ནི་དབྱིན་ཇི་རྒ/ka:nt/ ལྟར་གློག་ལ། ཙ་མེ་རི་ཀར/kænt/ལྟར་གློག་པ་ཡིན། དེའི་དོན་ནི་མི་ཐུབ་དང་ཡང་ན་མི་ཆོག་ཅེས་པ་ཡིན།

གཤར་སྒྲུང།

1. འདྲི་གཞི་བརྒྱད་པའི་གླུ་དབྱངས་ཀྱི་ནང་དོན་ནི། "སྙན་འཛིན་ཀྱི་ཅོང་སྒྲ་གྲགས་ཆེ། མཚན་མོ་ནི་ཇི་འདྲའི་སྐྱིད་པ་ལ།" lovelyནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། bell ནི་ཅོང་། ring ནི་གྲགས་པ། sweetly ནི་སྙན་འཛིན་ཀྱི་དོན་ཡིན།

2. འདི་གཞི་བདུན་པའི་ཡན།

buses	cities	radios	children
classes	families	months	teeth
watches	factories	days	men
toothbrushes	universities	places	women

ལས་ཚོག་གི་ནང་གསེས་དབྱེ་བ།

ལས་ཚོག་ལ་ནང་གསེས་རིགས་འགར་དབྱེ་ཚོག་པ་ལས་ལས་ཚོག་གི་ཚོག་གྲོགས་ཏེ་གྲོགས་ཚོག(aux, v.)ནི་ལས་ཚོག་གཞན་ཞིག་དང་སྒྲུར་བས་ཇོད་ཚོག་གྱུབ་ལ། དུས་དང་བཤད་སྒྲངས་མཚོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། I will come.ལྟ་བུ། ལས་ཚོག་གི་ཚོག་གྲོགས་ཁེར་ཆུང་ལ་ནང་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཡང་མེད། དཔེར་ན།

I don’t know English. (ངས་དབྱིན་ཡིག་མི་ཤེས།)

Shall we go there? (ང་ཚོ་དེ་རུ་འགྲོ་ཆུ་ཡིན་ནམ།)

She will join us. (མོ་རང་ང་ཚོའི་ནང་ལ་ཞུགས་ཆུ་རེད།)

Would you like to join us? (ཁྱེད་རང་ང་ཚོའི་ནང་ལ་ཞུགས་འདོད་དམ།)

ཉམས་འགྱུར་ལས་ཚོག(mod. v.)དང་ལས་ཚོག་གཞན་ཞིག་གིས་ཇོད་ཚོག་གྱུབ་པ་ཡིན་ལ། ནང་དོན་དེས་ཅན་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན can ལ་མཚོན་ན། (I can’t go.)ལྟ་བུ།

Can you swim? (ཁྱེད་རང་རྒྱ་ལ་ཆུལ་ཕྱུག་བམ།)

May I go with you? (ང་རང་ཁྱེད་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཚུགས།)

You must get there tomorrow. (ཁང་ཀེན་ཁྱེད་རང་དེས་བར་དུ་དེ་གར་ཐོན་དགོས།)

སྐོབ་ཚན་བཞུ་དགུ་པ།

ཡིག་གསར།

Japan ནི་འཇར་པན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ། མི་ཞིག་གི་རྒྱལ་ཁོངས་སྟོན་པའམ་འཇར་པན་ཀྱི་རྒྱལ་དམངས(མང་ཚུང་ཅི་རིགས) ཤིག་ཡིན་ཚེ Japanese ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཀོལ་དགོས། དཔེར་ན། He is a Japanese (ཁོ་རང་འཇར་པན་པ་རེད།) a Japanese, many Japanese, the Japanese ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་དུ Spanish ནི Spain རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁོངས་སྟོན་བྱེད་དང་། རྒྱལ་དམངས་ཀྱི་ཆིག་གྲངས་བཇོད་སྒྲབས a Spaniard དང་། གཉིས་སམ་མང་པོ་བཇོད་སྒྲབས paniards བཀོལ་བ་ཡིན། Sweden ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་དང་། རྒྱལ་ཁོངས་སྟོན་བྱེད་ནི Swedish རྒྱལ་དམངས་སྟོན་བྱེད་ནི Swede དང Swedes ཡིན།

སྐོབ་ཚན།

little ནི་ཆུང་ཆུང་གི་དོན་ཡིན་ལ། a little ནི་ཏོག་ཙམ་མམ་ཉུང་ཙམ་གྱི་དོན་ཡིན།

སྒྲུབ་ཆ།

1. མི་གཞན་ལ་བྱ་བ་གཅིག་ཟླ་བ་པར་བྱེད་སྒྲབས་རྒྱན་པར་སྒྲུལ་ཚོག་བཀོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། Come in. (ནང་ལ་ཕེབས།) Be here at 7. (དུས་ཚོད་བདུན་གྱི་སྟེང་འདི་རུ་ཕེབས་རོགས།) Don’t forget (མ་བརྗེད།) དེའི་དགག་ཚོག་ནི་རྒྱན་པར Don’t ཡི་མཚོ་འདྲེན་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཚོག་འཇམ་པོ་རུ་བྱེད་ན་རྒྱན་དུ please སྒྲར་ཏེ་འདྲེན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། Please write to me. (ང་ལ་

འཕྲིན་ཡིག་འདྲི་བར་ཞུ།) Be quiet, Please. (འདིར་མི་རྒྱག་པར་ཞུ།) Please don't leave us. (ཁ་ཚོ་དང་ཁ་མི་འབྲལ་བར་ཞུ།) Don't tell her, please. (མོ་ལ་མི་བཤད་པར་ཞུ།)

2. must ནི"ངེས་པར་དུ" ཞེས་པཉམ"འོས་པའི"དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གང་ཟག་དང་པོ་ལ་སྟོར་སྐབས་སྐད་ཆ་བཤད་མ་ཁན་དེ་ཡིས་རང་ལ་འོས་འགན་ཡོད་པར་སེམས་པཉམ(བྱ་བ་གཅི་མོ)ངེས་པར་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་པར་སེམས་པ་སྟོན་པ་ཡིན། གང་ཟག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་སྟོར་སྐབས་སྐད་ཆ་བཤད་མ་ཁན་གྱི་བཀའ་འཕམ་མི་གཞན་ལ་བྱ་བ་གཅི་མོ་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་རེ་བ་འདོན་པ་སྟོན་ཞིང། དེ་ཚོགས་ནང་དུ་བཀོལ་ན་འདྲི་ཡུལ་གྱི་བསམ་ཕྱོགས་འདྲི་བ་ཡིན། དཔེར་ན། You must go. (ཁྱེད་རང་ངེས་པར་དུ་འགྲོ་དགོས།) I must go now. (ང་རང་དང་ལྟ་འགྲོ་རན།) Must I go now? (ང་རང་དང་ལྟ་ཉིད་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ།) ལྟ་བུ།

7. Make the bed. ནི་མལ་ཐུབ་སོགས་ལེགས་པར་བཏང་བའི་དོན་ཏེ་མལ་ཁྲི་གྲལ་དུག་བྱོས་ཞེས་པའི་དོན།

སྐད་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

1. Can, may, must ནི་ཉམས་འགྱུར་སྟོན་པའི་ལས་ཚོགས་ཡིན་ཞིང། དེ་དག་གང་ཟག་གང་རྩང་ལ་བཀོལ་ཚོག དེ་དག་བཀོལ་བའི་དགག་ཚོགས་nicanot (བསྡུས་ན can't), may not, must not (བསྡུས་ཏེmustn't) may ལ་ནང་དོན་གཙོ་བོ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི"ཚུགས་པ"ཡིན་ལ་དེ་བཀོལ་ནས་གཞན་གྱི་འཐད་པ་འདྲི་བ་ཡིན། གཅིག་ནི"ཐལ་ཆེར"རམ"སྲིད"ཡིན། དཔེར་ན།

May I go now? (ང་རང་དང་ལྟ་སོང་ཚུགས་གམ།)

Peter may know it. (ཕེ་ཐེར་གྱིས་ཐལ་ཆེར་དེ་ཤེས།)

She may not like it. (མོ་རང་དེར་མི་འཐད་ཀྱང་སྲིད།)

mustn't (བྱ་བ་གཅི་མོ་དེ)གཏན་ནས་མ་སྒྲུབ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

དཔེར་ན།

You mustn't leave the room. (ཁྱེད་རང་ཁང་བ་འདི་དང་གཏན་ནས་མ་བྱལ།)

must ཡོད་པའི་དྲི་ཚོགས་ལ་ལན་འདེབས་སྐབས། རྒྱུན་པར must དང་ཡང་ན needn't བཀོལ་བ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན།

Must I do it? (ངས་དེ་ངེས་པར་དུ་སྒྲུབ་དགོས་ས་མ།)

Yes, you must. (ཁྱེད་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་བསྒྲུབ་དགོས།)

No, you needn't. (མི་དགོས།)

གོང་གི་དཔེ་བཞིན་དགག་ཚོག་ནང་དུ་བཀོལ་བའི་ཐལ་ཆེ་བ་ནི་ཉམས་འགྱུར་སྟོན་པའི་ལས་ཚོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལས་ཚོག་གཞན་ལྟར་བཀོལ་ན་རྟེས་སུ་མིང་ཚོག་འབྱང་ཚོག་སྟེ། དཔེར་ན། I need your help. (ང་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་རོགས་རམ་གནང་དགོས།)

2. Call up ནི"ཆེ་གེ་མོ་ལ་ཁ་པར་རྒྱག་པ" ཡི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། I'll call you up tomorrow. (ས་ཉིན་ངས་ཁྱེད་ལ་ཁ་པར་རྒྱག) ལྟ་བུ།

གཤར་སྒྲུང།

འདྲི་གཞི་དྲུག་པའི་ལན།

1) watches
2) goes
3) brushes
4) studies
5)does
6) teaches

7)flies
8) misses
9) copies
10) plays

སྒྲོབ་ཚན་ཀྱི་ཤུ་བ།

ཡིག་གསར།

1. flight attendant ནི་གནམ་གྲུ་ནང་གི་ཞབས་ཞུ་མར་གོ།

2. dinner ནི་སྒྲིར་བཏང་དུ་གསོལ་སྟོན་དུ་འཇུག་མོད་དགོངས་ཟས་ལ་བཀོལ་བའང་ཡོད། ཡོངས་གྲགས་ལ supper བཀོལ་ནས་དགོངས་ཟས་སྟོན་པ་ཡིན།

3. French, Italian ནི་རྒྱལ་ཁབ France, Italy སོ་སོའི་ཁོངས་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་རྒྱལ་དམངས་གཅིག་རེ་མཚོན་བྱེད་ནི a Frenchman, an Italian དང་། གཉིས་ས་ལ་ལ་མཚོན་བྱེད་ནི Frenchmen, Italians ཡིན།

སྒྲོབ་ཚན།

have to ཡི་བྱེད་ནུས་ནི་ཉམས་འགྱུར་ལས་ཚོགས་དང་མཚུངས་ལ། ཉམས་འགྱུར་ལས་ཚོགས་གཞན་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་བཀོལ་ན་དེ་ཡིས"རེས་བར་དུ"དང"(མི་སྣྲབ)ཐབས་མེད"ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཆ་རྐྱེན་གྱིས་རེས་བར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན have to བཀོལ་དགོས་ལ། རང་དོས་ནས་རེས་བར་དུ་མཁོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནmust བཀོལ་དགོས། དཔེར་ན། We have to leave early. (ང་ཚོ་སྔ་མོ་ནས་འགྲོ་དགོས།) She has to get back tonight. (མོ་རང་དོ་དགོང་ཕྱེར་ཡོང་རེས་རེད།) You've got to go and see the teacher. (ཁྱེད་རང་དགེ་རྒན་ལ་མི་ཐུག་ཀ་མེད་རེད།) I must stop smoking. (ངས་རེས་བར་དུ་ཐ་མག་གཅོད་དགོས།) ལྟ་བུ།

སྐད་ཆ།

འདི་རྣ་རྒྱལ་ཁོངས་དང་མིང་། ལས་ཀ་འདྲི་སྲོལ་དང་ལན་འདེབས་ཚུལ་གསལ་བོར་ཡོད་པས། ཕན་ཚུན་བར་ནས་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་ཁ་བརྡ་སྒྲོང་བརྡར་བྱེད་ཐུབ།

སྐད་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

1. have to བཀོལ་བའི་དྲི་ཚོགས་ནང་གི་བརྩོད་བྱ་གང་ཟག་དེའི་སྟོན་ལ do དང་ཡང་ན does བཀོལ་ཡོད། དཔེར་ན། Do we have to do Exercise 3? (ང་ཚོས་རེས་བར་དུ་གཤར་སྒྲུངས་གསུམ་པ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན་ནམ།) Do you have to go now? (ཁྱེད་རང་དང་ལྟ་རེས་བར་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ།)ལྟ་བུ།

2. have to ཡི་དགག་ཚོགས་ནི have to ཡི་སྟོན་ལ on't དང་ཡང་ནdoesn't སྒྲར་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། You don't have to tell Beima. (ཁྱེད་ཀྱིས་པཏྨ་ལ་བཤད་མི་དགོས།) He doesn't have to go with us. (ཁོ་རང་ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་སོང་ན་ཚོགས)ལྟ་བུ།

ཀཤར་སྒྲུང།

1. འདྲི་གཞི་བདུན་པ་རྣ་ལས་ཚོགས་ཅིག་ད་ལྟ་བའི་མིང་རྒྱང་དུ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུར་དགོས་པ་བསྒྲུར་སྒྲུང་བྱས་ཡོད་པས། སྒྲོབ་ཚན་བཅུ་ལྟ་གཅིག་པའི་མཆན་འགྲེལ་ལ་བལྟ་བར་ཞུ།

2. ལས་ཚོགས་ཀྱི-ing རྣམ་པ། ལས་ཚོགས་ཀྱི-ing རྣམ་པ་ནི"ལས་ཚོགས + ing"ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟའི་མིང་རྒྱང་ཡིན། དཔེར་ན། She is trying to translate it into Spanish. (ཁོ་མོས་དེ་སི་ཕེན་སྐད་དུ་བསྒྲུར་ཕྱིས་ཡོད།)
We often go swimming in summer. (དབྱར་ཁར་ང་ཚོ་རྒྱུན་པར་ཆུ་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན།)

ལས་ཚོག་གི-ing རྟགས་པ་ཡིས་མིང་ཚིག་གི་བྱེད་ནུས་ཀྱང་ཐོན་ཐུབ་པ་དབེར་ན།

I like watching TV. (ང་རང་བརྟན་འཕྲིན་ལ་བལྟ་བར་དགའ།)

She enjoys working here. (ཁོ་མོ་འདི་རུ་ལས་ཀ་བྱེད་པར་དགའ།)

སྐྱོབ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པ།

ཡིག་གསར།

1. country ལ་དོན་གཉིས་ཡོད། གཅིག་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དང་གཞན་ནི་ཞིང་གྲོང་གི་དོན་ཡིན། དབེར་ན། I love my country. (ང་རང་ངའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དགའ།) She likes living in the country. (ཁོ་མོ་ཞིང་གྲོང་དུ་སྡོད་རྒྱུར་དགའ།) ཞིང་གྲོང་གི countryside བཀོལ་ནས་ཀྱང་མཚོན་ཐུབ།

2. cake ནི་གོ་རེ་བག་ལེབ་བམ་ནང་དུ་སྐོ་ང་བསྲེས་པའི་བག་ལེབ་ས་བཏ་པོའི་མིང་།

སྐྱོབ་ཚན།

1. སྐྱོབ་ཚན་འདི་རུ་དབྱིན་ཡིག་གི་དུས་ཀྱི་རྟགས་བཞག་ལས་སྤྱིར་བཏང་གི་འདས་པ(the simple past tense)བཀོལ་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་གི་འདས་པ་ནི་རྒྱུན་པར་ལས་ཚིག་གི་འདས་ཚིག་མཚོན་པ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་དེའི་སྒྲ་གྱུབ་ཚུལ་བོ་སྤྲོད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། གཟུགས་འགྱུར་ལས་ཚིག་གི་འདས་ཚིག་ལ་དེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་རྟགས་པ་ཡོད་ལ། གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་གི་འདས་པའི་མིང་རྒྱུད་ནི་ལས་ཚིག་གི་མཐའ་རུ d དང་ཡང་ན ed སྣོན་ཏེ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེའི་ཚོས་ཉིད་ནི་གཤམ་ལྟར།

གནས་ཚུལ།	སྣོན་ཐབས།	དབེར་བརྗོད།
སྤྱིར་བཏང་གི་གནས་ཚུལ།	-ed	worked wanted opened answered played obeyed
གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་མཐའ་མ་འདོན་མི་དགོས་པའི eཡིན་པ།	-d	lived moved hoped
མཇུག་མཐའ་ནི“གསལ་བྱེད་ཡི་གེ + y” ཡིན་པ།	y ཉིད i རུ་བཅོས་ཏེ ed སྣོན་པ།	studied cried carried tried
མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཞིག་གིས་མཇུག་བསྡུས་པའི་ གསལ་ལྟོག་ཟླུམ་པའི་སྒྲ་གདངས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད།	ཡི་གེ་མཐའ་མ་ཉིས་ འབྲི་བྱས་ཏེ་སྣོན་པ།	stopped begged regretted permitted dropped planned

ཤན་སྒྲུང་ནང་གི་འདི་གཞི་ལྟ་བ་རྩུས་སྒྲུངས་ཟིན་པའི་ལས་ཚིག་མང་པོ་ཞིག་གི་འདས་པའི་མིང་རྒྱུད་བྱིས་ཡོད་པས། ཚང་མས་དེ་ཚང་མ་བློན་ བཟུང་བར་བྱ། རྟེས་སུ་ལས་ཚིག་རེ་བསྒྲབ་རྟེས་དེའི་འདས་པའི་མིང་རྒྱུད་ཀྱང་ཡིད་ལ་འཛིན་དགོས།

2. སྤྱིར་བཏང་གི་འདས་པས་སྟོན་ཚད་ཀྱི་དུས་སྒྲབས་ཤིག་གམ་དུས་ཡུན་ཞིག་གི་ནང་དུ་བྱུང་བའི་བྱ་སྤྲོད་དམ་གནས་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན། དབེར་ན།

I lived in Room 214 last week. (གཟའ་འཕོར་སྟོན་མར་ང་རང་ཁང་པ214རུ་བསྡད་པ་ཡིན།) I met him yesterday. (ང་རང་ཁ་ཕང་ཁོ་ལ་འཕྲད་པ་ཡིན།)

སྐད་ཆ།

not at all ནི་ཕན་ཚམ་ཡང་མིན་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། I am not at all tired. (ངར་རང་ཕང་ཆད་མེད།) She isn't at all hungry. (མོ་ལ་ལྷོག་སྟང་ཕན་ཚམ་ཡང་མེད།)

སྐད་ཆའི་སྦྱང་གཞི།

སྦྱོར་བཏང་གི་འདས་པའི་དུས་ཚོགས་ནི་ཕལ་ཆེར་སྦྱོར་བཏང་གི་ད་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་ལ། ལས་ཚོགས་གི་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་འདས་པའི་མིང་རྒྱང་དུ་སྣྲུར་དགོས། དགག་ཚོགས་གི་རྣམ་པ་ཡང་གོང་དང་འདྲ་བར do not ཞེས་པ did not (ཚོགས་བསྡུས་ནི didn't) རྒྱབས་སྣྲུར་དགོས། དཔེར་ན།

Did I study? (ངས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་སམ།)

I did not (didn't) study. (ངས་སློབ་སྦྱོང་མ་བྱས།)

Did you study? (ཁྱེད་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་སམ།)

You did not (didn't) study. (ཁྱེད་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་མ་བྱས།)

Did he study? (ཁོས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་སམ།)

He did not (didn't) study. (ཁོས་སློབ་སྦྱོང་མ་བྱས།)

Did we study? (ང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་སམ།)

We did not (didn't) study. (ང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་མ་བྱས།)

Did they study? (ཁོ་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་སམ།)

They did not (didn't) study. (ཁོ་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་མ་བྱས།)

གཞན་སྦྱང།

1. have a good time ནི་ཟེད་ནས་ཏ་ཅང་སྐྱིད་པོ་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན།

2. I think so. ནི་ངས་བལྟས་ན་དེ་འདྲ་རེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ལས so ཡིས་དུ་ཚོགས་ནང་བཤད་པའི་གནས་རྒྱལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི I think they had a good time.དང་དོན་འདྲ།

home ནི་བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་ཚོགས་བྱས་ནས་ཡུལ་ཚོགས་ཏུ་བཀོལ་ཆོག་སྟེ། Let's go home. (ང་ཚོ་ཡུལ་ལ་འགྲོ།)

3. When did you come home? (ཁྱེད་རང་ཡུལ་ལ་ནམ་ཡོང་བ་ཡིན།)

ད་དུང་དེ་ཁིད་མིང་ཚོགས་བྱས་ནས་བྱེད་པོ་དང་ཡུལ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པའང་ཡོད།

Where is your home? (བྱེད་པོ་བྱས་པ།) (ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གང་ན་ཡོད།)

They love their new home. (ཡུལ་ཚོགས་བྱས་པ།) (ཁོ་ཚོ་རང་གི་ཁང་བ་གསར་བ་དེར་དགའ།)

She isn't at home. (སྟོན་པའི་ཡུལ་ཚོགས) (ཁོ་མོ་ཡུལ་ན་མི་འདུག)

སྒྲོབ་ཚན་ཁེར་གཞིས་པ།

ཡིག་གསར།

1. last ནི་སྟོན་མའི་དོན་ཏེ། last year ནི་ན་ནིང་། last summer ནི་ན་ནིང་གི་དབྱར་ཁ། last week (month) ནི་གཟའ་འཁོར(ཟླ)སྟོན་མའི་དོན་ཡིན།
2. ago ནི་དུས་ཚོད་ཅིག་གི་སྟོན་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། a week's ago ནི་གཟའ་འཁོར་གཅིག་གི་སྟོན་ལ་ཞེས་པ་དང་། ten years' ago ནི་ལོ་བཅུའི་སྟོན་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

སྒྲོབ་ཚན།

1. altogether ནི་བསྟོམས་པས་ཀྱི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། There are five of us altogether. (ང་ཚོར་བསྟོམས་པས་མི་ལྔ་ཡོད།) How much is it altogether? (བསྟོམས་པས་སྒྲོར་ཅི་ཙམ་ཡིན།)
2. both ནི"གཞིས་ཀ"ཡི་དོན་ཏེ། ཚབ་ཚོག་ཡིན། མི་དང་དངོས་པོ་ཅི་རིགས་ལ་བཀོལ་ཆོག དཔེར་ན། Both of us are from England. (ངེད་གཞིས་ཀ་དབྱིན་རི་བ་ཡིན།) Both of the rooms are on the second floor. (ཁང་པ་གཞིས་ཀ་ཞིས་ཐོག་ཏུ་ཡོད།) I want both of them. (ང་ལ་དེ་གཞིས་ཀ་དགོས།) both ལ"དེ་གཞིས་ཀ"ཡི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། Both girls are new students. (བུ་མོ་དེ་གཞིས་ཀ་སྒྲོབ་མ་གསར་བ་རེད།) Both books are interesting. (དཔེ་ཆ་དེ་གཞིས་ཀ་ཡག་པོ་རེད།) I'll take both rooms. (ངས་ཁང་པ་དེ་གཞིས་ཀ་བླང་རྒྱུ་ཡིན།)
3. have got ནི་ཡོད་པའི་དོན་ཏེ། She has got a new recorder. (མོ་ལ་སྒྲ་ཕབ་འཁོར་ལོ་གསར་བ་ཞིག་ཡོད།) How many English magazines have you got? (ཁྱེད་ལ་དབྱིན་ཡིག་གི་དུས་དེབ་ཅི་ཙམ་ཐོབ།) I haven't got any picture-books. (ང་ལ་བརྙན་པར་དཔེ་ཆ་མེད།)

སྐད་ཆ།

1. be ཡི་འདས་པ།

སྒྲིར་བཏང་གི་ལས་ཚོག་ལ་འདས་པའི་མིང་རྒྱང་གཅིག་ཁོ་ན་རེ་ཡོད་མོད། ལས་ཚོག be ལ་རྒྱམ་པ་གཞིས་ཡོད། གང་ཟག་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཆིག་གྲངས་ལ was བཀོལ་དགོས་ཤིང་། གཞན་དག་ལ were བཀོལ་དགོས། She was here last night. (ཁོ་མོ་མདང་དགོང་འདི་རྡུ་ཡོད།) I was only a child then. (སྐབས་དེར་ང་རང་བྱིས་པ་ཞིག་ཡིན།) We were in the same class. (ང་ཚོ་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་ཏུ་ཡོད།) We were young at that time. (སྐབས་དེར་ང་ཚོ་ནི་གཞོན་རེད།) was དང were བཀོལ་བའི་དགག་ཚོག་དང་དྲི་ཚོག་གི་གྲྭབ་སྟངས་ནི is, are ཡོད་པའི་དྲི་ཚོག་དང་འདྲ་བ་ཡིན། Was she a student here? (སྟོན་ཆད་ཁོ་མོ་འདི་གའི་སྒྲོབ་མ་ཨེ་རེད།) Were they at home? (ཁོ་ཚོ་ཡུལ་ན་ཡོད་དམ།) I wasn't in Beijing. (སྐབས་དེར་ང་རང་པེ་ཅིན་དུ་མེད།) The rooms were not very big. (ཁང་པ་འདི་དག་ཆ་ཅང་ཆེན་པོ་མ་རེད།)

2. could ནི can ཡི་འདས་པའི་མིང་རྒྱང་ཡིན་ལ། དེའི་དགག་ཚོག could not རྒྱན་པར་བསྡུས་ནས couldn't ལྡར་འབྲི་བ་ཡིན།

གཤར་སྒྲུང་།

འདྲི་གཞི་ལྡ་བའི་ལན།

1) were 2) was 3) were 4) was 5) was 6) were 7) was 8) were 9) was 10) were
Our homework is corrected by the teachers.

སྒྲོབ་ཚན་ཁེར་གསུམ་པ།

ཡིག་གསར།

1. flat ནི་མལ་ཁང་དང་མཁྱོན་ཁང་སོགས་ཡོངས་སུ་ཚང་བའི་ཁང་པ་གཅིག་གི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱུན་པར་མཁྱོན་ཁང་དང་། གཟིམ་ཁང་། ཁྲུས་ཁང་། གཡོས་ཁང་བཅས་ཡོད་པའི་ཁང་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཨ་མེ་རི་ཀা་རུ apartment ཟེར་ལ། འདི་འད�་ཁང་བཙུགས་ལ apartment house ཟེར།
2. neighborhood ཡིས་ཁེ་བའི་མཐའ་འཁོར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། neighbor ནི་ཁྱིམ་མཚོས་ཀྱི་དོན་ཡིན།
3. in front of ནི་སྟོར་ཚོགས་ཅིག་དང་འདྲ་ཞིང་། རྒྱུན་པར་ས་གནས་སམ་དུས་ཚོད་ཅིག་འདྲེན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། Who sits in front of you? (ཁྱེད་ཀྱི་མདུན་ན་སུ་ཞིག་བསྡད་ཡོད།) There were a few trees in front of the house. (ཁང་བའི་མདུན་ན་སྟོང་བོ་འགའ་ཡོད།)

སྒྲོབ་ཚན།

When it rained ནང་དུ། it ཡིས་གནམ་གཤིས་སྦྱིར་བསྡན་པ་ཡིན། it བཀོལ་ནས་དུས་ཚོད་དང་གནམ་གཤིས། ཁོར་ཡུག་སོགས་སྟོན་ཐུབ། དཔེར་ན། What time is it? (དུས་ཚོད་དུ་རེད།) It is summer now. (ད་ལྟ་དབྱར་ཁ་རེད།) Does it often rain there? (དེ་རུ་རྒྱུན་པར་ཆར་བ་འབབ་པ་ཡིན་ནམ།) Was it a fine day? (ཉིན་དེའི་གནམ་གཤིས་བཟང་བམ།) Is it very quiet here? (འདི་རུ་ཉ་ཅང་ཁུ་སིམ་པ་རེད།)

སྐད་ཆ།

1. Have a look at it ནི"ལ་བལྟ་བ"ཡི་དོན་ཡིན། have ནི་མིང་ཚིག་དང་མཉམ་དུ་བཀོལ་ན་བྱ་སྟོང་ཅིག་སྟོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། Have a rest.(ངལ་གསོ་བྱེད།) Have a good sleep. (གཉིད་ཞིམ་པོ་ཞིག་ལོག) Have a walk. (འཆམ་འཆམ་ལ་འགྲོ) Have a bath (ཁྲུས་བྱེད།) Have a try. (ཚོད་ལྟ་ཞིག་བྱེད།)
2.& ཡིས་དབྱིན་སྐད་སྟོན་པ་ཡིན། དེ་ནི $ ཡིས་ཨ་སྐོང་སྟོན་པ་དང་འདྲ།
3. Have the last word. ནི"ཐག་གཅོད་དབང་ཆ་ཡོད་པ"དང"བཤད་པ་ནང་བཞིན"ཀྱི་དོན་རེད།

སྐད་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

1. use ནི་བཀོལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། take out of ནི"(ཁང་བའི)ཕྱི་རུ་ཕྱིར་བ"ཡི་དོན་ཡིན།
2. What is …like? ནི"(བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་དེ)ཡི་རྒྱུགས་ཀ་ཅི་འདྲ་རེད"ཅེས་པའི་དོན།

གཤར་སྒྲུང།

ཨང་ཀི་གློག་ཐབས། སྒྲོབ་ཚན་བཅུ་བཞི་པ་རྒྱགས་གསུམ་གྱངས་ཀྱི་ཨང་ཀི་གློག་ཐབས་བཤད་ཟིན། གལ་ཏེ་གནས་གྱངས་མང་ན། ཐོག་མར་ཁག་བཀོས་ནས་ཕྱིས་སུ་སྟོན་ཀྱི་གནས་གསུམ་རེའི་མཚམས་ལ་རྟགས"،"བྱིས་ཏེ། ཁག་རེ་རེ་ལྟར་གློག་དགོས། གཤར་སྒྲུང་ལྟ་བས་གནས་དྲུག་རྒྱུན་ཀྱི་ཨང་ཀི་གློག་ཐབས་བསྡན་ཡོད། གལ་ཏེ་གནས་དྲུག་ཡན་ཡིན་ན། million (སས་ཡ), billion (དུང་ཕྱུར་བཅུ) སོགས་བཀོལ་དགོས། དཔེར་ན།

5,000,000 five million
160,000,000 one hundred and sixty million
1,000,000,000 one billion
120,000,000,000 one hundred and twenty billion.
གོང་བཞིན་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲིས་པར་བྱ།

སློབ་ཚན་ཉིར་བཞི་པ།

ཡིག་གསར།

སློབ་ཚན།

1. Tupelo ནི་གྲོང་སྡེའི་མིང་དང་། Mississippi ནི་ཀུལ་གྱི་མིང་ཡིན། དབྱིན་ཡིག་ནང་དུ་ས་ཆ་ཆུང་བའི་མིང་སྟོན་ལ་འབྲི་བ་ཡིན།
2. things ཡིས་གནས་ཚུལ་སྤྱི་བསྟན་པ་ལས་དངོས་པོ་ཞིག་ཆེད་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན། དཔེར་ན། How are things at home? (ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཅི་འདྲ་རེད།)
3. Hollywood ནི་ཧོ་ལི་བོལ་ཏེ་ཙ་མེ་རི་ཀའི་གླིང་བཙན་བྱ་བའི་ལྷེ་བ་ཡིན།
4. ཆེད་བཏགས་མིང་ཚོག་སྟེ་མིའི་མིང་དང་། ས་གནས། རྒྱ་འཛུགས་བཅས་ཀྱི་མིང་ནི་སློབ་ཚན་འདི་རྣམ་མང་སྟེ། Presley, Memphis, the U. S. Army, Hollywood སོགས་ཡོད། ཆེད་བཏགས་མིང་ཚོག་གི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་ཐོག་མ་དེ་ནམ་ཡང་གཟབ་བྱིས་བྱེད་དགོས།

སྐད་ཆ།

གཞན་སྒྲུང་།

1. then ལ་སྐབས་འགར་“སྐབས་དེར”ཞེས་པའི་དོན་ཡོད།
2. the day before yesterday ནི་ཁེ་ཉིན་གྱི་དོན།
3. be interested in ནི“…ལ་དགའ་བོ་ཡོད་པའི”དོན།
4. memorize (learn …by heart) བློར་བཟུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

སློར་ཚོག་བཤད་པ།

1. སློར་ཚོག་ནི་ཁེར་རྒྱང་དུ་བཀོལ་མི་ཚུགས་ལ། ངེས་པར་དུ་མིང་ཚོག(ཡང་ན་མིང་ཚོག་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ཚོག་གཉིས་སོགས) དང་ལྡན་དུ་ཚོག་ཐུང་ཞིག་གྱུབ་པར་བྱས་ནས། ཚོག་ཆུང་ནང་གི་ཚོག་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན། སློར་ཚོག་གིས་ཁ་ཕྱོགས་དང་གནས་ས། དུས་ཚོད་སྟོན་པ་ལས་གཉིས་དེ་དག་དང་ལས་ཚོག རྒྱུན་ཚོག ཡིང་ཚོག་བར་དུ་གཏན་ལས་ལ་གྱི་སློར་ལུགས་ཤིག་ཡོད།

(1) ཁ་ཕྱོགས་སྟོན་པ་ནི། to the room (ཁང་པ་དེ་ལ།), into the room (ཁང་པའི་ནང་ལ།), from the room (ཁང་པ་དེ་ནས།), out of the room (ཁང་པའི་ཕྱི།), through the room (ཁང་པ་དེ་བརྒྱུད་ན།) སོགས་ཡོད།

(2) གནས་སྟོན་པ་ནི། on the table (མཏུན་ཅོག་སྟེང་ན།) under the table (མཏུན་ཅོག་འོག་ན།) beside the table (མཏུན་ཅོག་གི་འགྲམ་ན།) in front of the table (མཏུན་ཅོག་གི་མདུན་ན།) behind the table (མཏུན་ཅོག་གི་ལྷག་རྒྱབ་ན།) in the table (མཏུན་ཅོག་གི་ནང་ན།)སོགས་ཡོད།

(3) དུས་ཚོད་སྟོན་པ་ནི། at two o’clock (དུས་ཚོད་གཉིས་པའི་སྟེང་།) in the morning (སྔ་དྲོར།) on Monday (གཟའ་བླ་བའི་ཉིན།) in a week (གཟའ་འགོར་གཅིག་གི་ནང་།) in a month (ཟླ་གཅིག་གི་ནང་།) in spring (དབྱིད་ཀར།) in a year (ལོ་གཅིག་གི་ནང་།) during holidays (དུས་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ།)སོགས་ཡོད།

(4) ལས་ཚོག་དང་བསྟེབས་ན་ལས་ཚོག་དང་འདྲ་བའི་ཚོག་ཐུང་ཞིག་གྱུབ་པ་ནི། ask for (ཏྲེས།) belong to (…ལ་གཏོགས།) put on (སྟེང་ལ་བཞག) call on (བོས།) get to (…རྒྱ་ཐོན།)སོགས་ཡོད།

(5) རྒྱན་ཚོག་དང་མཉམ་དུ་སྦྱོར་བ་ནི། afraid of (སྣྲག) good at (བཟང་) full of (བཀང་བ།) careful with (དོགས་ཟོན་བྱེད།) angry with (ཁྲོ་བ།) proud of (ང་རྒྱལ་སྐྱེས་པ།) short of (ཐུང་ཐུང་) kind of (རིགས།)སོགས་ཡོད།

(6) མིང་ཚིག་དང་མཉམ་དུ་སྦྱོར་བ་ནི། look at (ལ་ལྟོས།) love for (དགའ་བ།) hate for (སྡང་བ།) interest in (སྤྲོ་སྙིང་ཡོད་པ།) struggle against (ཏུང་བརྩོན་གྱིས་ངོ་རྩོལ་བྱེད་པ།) reason for (རྒྱུ་མཚན།) victory over (རྒྱལ་བ་ཐོབ་པ།)སོགས་ཡོད།

2. སྦྱོར་ཚིག་ཅན་གྱི་ཚིག་ཐུང་།

སྦྱོར་ཚིག་དང་མིང་ཚིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཚིག་ཐུང་ལ་སྦྱོར་ཚིག་ཅན་གྱི་ཚིག་ཐུང་ཟེར་ལ། བྱེད་ནུས་མི་འདྲ་བ་འགྲུང་ཐུབ། (རྟགས་བརྒྱབ་ཡོད་པ་ནི་སྦྱོར་ཚིག་ཡིན།)

(1) ལས་ཚིག་དང་རྒྱན་ཚིག་གི་སྟོན་ལ་སྦྱར་ནས་རྣམ་པ་དང་ཚད། དུས་ཚོད། གནས་ས་སོགས་གསལ་འདོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་འགྲུང་ཐུབ་པ་དབེར་ན།

At the age of 13 he moved *to Memphis.* (གནས་ས་སྟོན་བྱེད།) (ཁོ་རང་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་མེམ་ཕྱི་ས་ལ་གནས་སྤར།)

After that, things happened quickly. (དུས་ཚོད་སྟོན་བྱེད།) (དེའི་གཞུག་ནས་གནས་ཚུལ་ལ་འགྲུར་ལྟོག་ཆེན་པོ་བྱུང་།)

(2) མིང་ཚིག་གི་སྟོན་ལ་སྦྱར་ནས་ཁོངས་གཏོགས་དང་རང་བཞིན། གྲངས་ཚད་སོགས་མངོན་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་འགྲུང་ཐུབ་པ་དབེར་ན།

His songs started a new period of *American music.* (a new period ཡི་ཁོངས་གཏོགས་བསྟན་ཡོད།) (ཁོའི་གླུ་དབྱངས་ཀྱིས་ཨ་མེ་རི་ཀའི་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་དུས་སྐབས་གསར་བ་ཞིག་གི་འགོ་བཙུགས།)

He died August 16, 1977 in his home *in Memphis.*
(his home མངོན་པར་བྱས་ཡོད) (ཁོ་རང1977 ལོའི་ཟླ8 པའི་ཚེས16ཉིན་མེམ་ཕྱི་ས་རུ་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་ནས་སྐུ་གཤེགས།)

(3) ལས་ཚིག be, look སོགས་རྒྱུན་པར་མིང་ཚིག་དང་རྒྱན་ཚིག ཡང་ན་ཚིག་རིགས་གཞན་དང་ཚིག་ཐུང་དང་ལྡན་དུ་བཀོལ་ན་རྟོད་ཚིག་གྲུབ་ཅིང་གཙོ་ཚིག་གི་ཁྱད་རྟགས་དང་གནས་སོགས་སྟོན་པ་ཡིན། Is this house <u>for sale</u>? (ཁང་པ་འདི་བཙོང་རྒྱ་ཡིན་ནམ།) He was in <u>Shanghai</u> last week. (ཁོ་རང་གཟའ་འཕོར་སྟོན་མའི་ནང་ཧྲང་ཧཱའི་ཡོད།)

She is in Class Five. (མོ་རང་འཛིན་གྲྭ་ལྔ་བར་ཡོད།)

སྒྲོབ་ཚན་ཞེར་ལྡེ་བ།

ཡིག་གསར།

1. instead ནི་རྒྱུན་པར་ of དང་མཉམ་དུ་བཀོལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི་ཚབ་ཏུ་ཞེས་པ་དང་འདྲ། སྐབས་འགར་ཀྱང་འདི་ཡང་གསུམ་དུ་བསྟུར་དགོས་པའང་ཡོད་དེ། Instead of finding gold, he found ideas there for his books and stories. (ཁོས་དེ་གা་ནས་གསེར་མ་རྙེད་ཀྱང་དཔེ་ཆ་དང་གཏམ་རྒྱུད་འབྲི་བའི་བསམ་བློ་སྐྱེས་ཡོང་བ་རེད།) Instead of flying there, she went by train. (དེ་གར་འགྲོ་བར་གནམ་གྲུར་མ་བསྡད་པར་མེ་འགོར་ལ་བསྡད་པ་རེད།) སྐབས་འགར instead ཁོ་ན་བཀོལ་བའང་ཡོད་དེ། She didn't fly there. She went by train instead. (མོ་རང་གནམ་གྲུར་མ་བསྡད་པར་མེ་འགོར་ལ་བསྡད་ནས་དེ་གར་ཕྱིན་པ་རེད།)

2. become ནི་གྲུར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་རྟེས་སུ་མིང་ཚིག་གམ་རྒྱན་ཚིག་དངོས་ནས་རྩོད་ཚིག་གྲུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། He became rich and famous. (རྒྱན་ཚིག་དངོས་པ།) (ཁོ་རང་ཕྱུག་པོ་དང་མིང་གྲགས་ཅན་དུ་གྲུར།)

She soon became a school-teacher. (མིང་ཚོགས་དང་ས་པ།) (མོ་རང་མི་འགྱངས་བར་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་དུ་ཐྱུར།)

སློབ་ཚན།

ཤེས་ཚ།

1. Would you …ནི་གྱས་བཀུར་གྱི་བཤད་སྟངས་ཤིག་ཡིན་ལ། རྒྱུན་པར་གཞན་ལ་ལས་བཅོལ་བྱེད་པའམ་རེ་བ་ཞུ་སྐབས་བགོལ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། Would you ring me up tonight? (དོ་དགོང་ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་ཁ་པར་བརྒྱབ་ན་ཚོག་གམ།) Would you come to our party? (ཁྱེད་རང་ང་ཚོའི་དགོང་ཚོགས་ལ་ཞུགས་ཐུབ་བམ།)

2. I'd be glad to. ནི I'd be glad to tell her (that) you rang. (ངས་མོ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་པར་བརྒྱབ་ཡོང་ཞེས་བཤད་ཚོག)ཅེས་པའི་ཚོག་སྟུད་ཡིན།

གཤར་སྒྲུང།

be in his twenties ནི "ཁོ་རང་ལོ་ཚོད་ཀྱི་ཤུའི་ནང་།"ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ be in her thirties (མོ་རང་ལོ་ཚོད་སུམ་ཅུའི་ནང་།) be in his fifties (ཁོ་རང་ལོ་ཚོད་ལྔ་བཅུའི་ནང་།)སོགས་ལ་རིགས་བསྒྲེ་ཆོག

འདི་གཞི་བདུན་པའི་ལན།

1) me (us, him, her, them)
2) you (her, us, me, them)
3) me (us, him, her)
4) us (me)
5) me (us, her, him, you)
6) us (me, them, him, her)
7) me (him, her)
8) you (him, her, them)

སློབ་ཚན་ཉིར་བྱུག་པ།

ཡིག་གསར།

1. used to ནི "སྔོན་ཆད" ཀྱི་དོན་ཡིན། འོན་ཀྱང་དང་ལྡེ་ལྡར་མིན་པ་སྟོན། དཔེར་ན། We used to work together. (ང་ལྡ་ལས་གནས་མི་མཐུན་པ།)

2. lead ལ་འགོ་ཁྲིད་པའི་དོན་ཡང་ཡོད།

སློབ་ཚན།

བྱས་ཟིན་དང་ལྡ་བའི་བཀོལ་ཐབས།

1. བྱས་ཟིན་དང་ལྡ་བ་ནི་གཙོ་བོར་གཤམ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རིགས་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན།

(1) འདས་པའི་དུས་ཤིག་ནས་དང་ལྡའི་བར་དུ་མཚམས་མ་ཆད་པའི་རྒྱམ་པ་སྟོན་པ། She has lived with us since 1970. (མོ་རང1970ལོ་ནས་ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་བསྡད་པ་ཡིན།) He has been in bed for a few days. (ཁོ་རང་མལ་ས་པར་ལྡུང་སྟེ་ཉིན་འགའ་འགོར།) They have been friends for many years. (ཁོ་ཚོ་ལོ་མང་པོའི་གྲོགས་པོ་རེད།)

(2) གནའ་ནས་དང་ལྡའི་བར་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཞིག་སྟོན་པའམ་དང་ལྡའི་བར་གྱི་དུས་ཡུན་ཞིག་གི་ནང་བསྒྲུབ་པའི་དོན་སྟོན་པ། དཔེར་ན། I have learned 500 words. (ངས་ཕ་སྟོང500སྒྲུངས་ཡོད།) She has written many stories. (ཁོ་མོས་གཏམ་རྒྱུད་མང་པོ་བྲིས།) They have been there three times this year. (ཁོ་ཚོ་ལོ་འདིར་དེ་གར་ཕེངས་གསུམ་ལ་སོང་།)

(3) སྔོན་ཆད་བྱུང་བའི་དོན་དག་ཡིན་ཡང་དང་ལྡའི་དུས་དེར་ཤན་ཤུགས་ཡོད་པའི་དོན་སྟོན་པ། དཔེར་ན།

She has become a nurse. (She is now a nurse.) (མོ་རང་ནད་གཡོག་ཅིག་ཡིན།)

He has done his homework. (He is free. ད་ལྟ་བྱ་བ་མེད་པ།) (ཁོས་ལས་བྱ་བྱིས་ཚར།)

They have cleaned the room. (The room is now clean.) (ཁོ་ཚོས་ཁང་པ་དེ་རགས་ཙང་སྒྲ་བྱས།)

2. བྱས་ཟིན་དང་ལྟ་བའི་གྲུབ་སྟངས།

བྱས་ཟིན་དང་ལྟ་བ་ནི "ལས་ཚོག་གི་ཚོག་གོགས have + འདས་པའི་མིང་རྗེར "གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། have ནི་བརྗོད་བྱའི་གང་ཟག་དང་བསྟུན་ནས་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་གང་ཟག་གསུམ་པ་རྗེར་བ་ལ has བཀོལ་དགོས་ཤིང་། གཞན་དག་ལ have བཀོལ་དགོས། འདས་པའི་མིང་རྗེར་ལའང་རིགས་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་འགྱུར་ལས་ཚོག་ནི "ལས་ཚོག + ed"ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། འདས་པའི་རྟགས་པ་དང་འདྲ་ལ། གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚོག་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་རྟགས་པ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར། ལས་ཚོག་རི་སྒྲུངས་རྟེས་དེ་ཡི་རྟགས་པ་རིགས་གསུམ་སྟེ། ད་ལྟ་བའི་མིང་རྗེ་དང་། འདས་ཚོག འདས་པའི་མིང་རྗེ་བཅས་པ་བློ་རབས་པ་བྱེད་དགོས། གཤན་སྒྲུང་གི་འདི་གཞི་ལྟ་བའི་ནང་གི་ལས་ཚོག་གི་རྟགས་པ་རྟགས་རེ་རེ་བཞིན་བློ་རབས་པ་བྱེད་དགོས།

3. བྱས་ཟིན་དང་ལྟ་བའི་དྲི་ཚོག་དང་དགག་ཚོག

བྱས་ཟིན་དང་ལྟ་བའི་སྒྲུབ་ཚོག་དང་། དགག་པ། དྲི་བའི་རྟགས་པ་རྟགས་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པ་གཤམ་ལྟར།

4. a few ནི་འགའ་ཞིག་གི་དོན་ཡིན།

I have a few questions to ask. (ང་ལ་དྲི་བ་འགའ་ཞིག་འདྲི་རྒྱུ་ཡོད།)

སྒྲུབ་ཚོག	དགག་ཚོག	དྲི་ཚོག
I have got it. (ང་ལ་དེ་ཡོད།)	I haven't got it. (ང་ལ་དེ་མེད།)	Have I got it? (ང་ལ་དེ་ཡོད་དམ།)
You have got it. (ཁྱེད་ལ་དེ་ཡོད།)	You haven't got it. (ཁྱེད་ལ་དེ་མེད།)	Have you got it? (ཁྱེད་ལ་དེ་ཡོད་དམ།)
He has got it. (ཁོ་ལ་དེ་ཡོད།)	He hasn't got it. (ཁོ་ལ་དེ་མེད།)	Has he got it? (ཁོ་ལ་དེ་ཡོད་མ།)
She has got it. (ཁོ་མོར་དེ་ཡོད་དམ།)	She hasn't got it. (ཁོ་མོར་དེ་མེད།)	Has she got it? (ཁོ་མོར་དེ་ཡོད་དམ།)
We (You, They) have got it. (ང་ཚོ་/ཁྱེད/ཁོ་ཚོ) དེ་ཡོད་དམ།	We (You, They) haven't got it. (ང་ཚོ/ཁྱེད་ཚོ/ཁོ་ཚོ) དེ་ མེད།	Have we (you, they) got it? (ང་ཚོ/ཁྱེད་ཚོ/ཁོ་ཚོ)དེ ཡོད་དམ།

I saw her a few days ago. (ངས་མོ་རང་ཉིན་འགའི་སྔོན་ལ་མཐོང་བ་ཡིན།)

5. hear ནི་ཉན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།

I often hear him sing this song. (ངས་ཁོའི་གླུ་དབྱངས་འདིར་རྒྱུན་དུ་ཉན་པ་ཡིན།)

"hear somebody do something" (ཆེ་གི་མོས་བྱ་བ་གི་མོ་བྱེད་པ་ཐོས་པ།) ནི་ཚོག་གྲུབ་གཅིག་ཏུ་བལྟས་ནས་བློ་རབ་བཟང་བར་བྱ།

6. harder ནི hard ཡི་ཚད་མཐོན་པོ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་བར་ than དང་མཉམ་དུ་བཀོལ་བ་ཡིན་ཞིང་། "…ལས་དཀའ་ཚོགས་ཆེ་བ"ཡི་དོན་ཡིན། འདི་རིགས་སྟོན་བ་ཚན་སོ་གཅིག་པ་རྒྱགས་ལ་བོར་བསྟན་ཡོད།

སྐད་ཆ།

1. David Black speaking. ནི་ཁ་བར་རྒྱག་སྐབས་བཤད་མཁན་སུ་ཡིན་སྟོན་པའི་བརྗོད་སྟངས་ཤིག་ཡིན་ལ། ཁ་བར་རྒྱག་མཁན David Black ཡིན་ཞེས་བའི་དོན།
2. have a word with … ནི"…དང་སྐད་ཆ་བཤད་པ"ཡི་དོན་ཡིན།
3. Could you take a message? ནང་གི could ནི can ཡི་འདས་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗེ་བཀྱར་གྱི་བཤད་སྟངས་ཤིག་ཡིན་ལ་དེའི་ནང་དོན་ནི་ཕལ་ཆེར can དང་འདྲ། ཁྱེད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ཁྱེར་ཆོག་གམ་ཞེས་བའི་དོན་ནོ།།

སྟོན་ཚན་ཉིར་བདུན་པ།

ཡིག་གསར།

BBC ནི British Broadcasting Corporation ཡི་བསྡུས་ཚིག་སྟེ། དབྱིན་རིའི་རྒྱང་སྟོག་ས་ཆོགས་ཤིག་གི་མིང་།

སྟོན་ཚན།

1 བཏང་སྟོད་རིག་བའི་སྐོར།

(1) དུས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གི་བསྒྱར་སྟོང་།

མིག་སྟར་ང་ཚོས་དབྱིན་ཡིག་ནང་རྒྱུན་པར་བཀོལ་བའི་དུས་ཀྱི་ནང་གསེས་ལས་རིགས་ལྔ་སྟེ། སྟོན་བཏང་གི་དུ་ལྔ་བ་དང་། སྟོན་བཏང་གི་འདས་པ། སྟོན་བཏང་གི་མ་འོངས་པ། བྱེད་བཞིན་དུ་ལྔ་བ། བྱས་ཟིན་དུ་ལྔ་བ་རྣམས་སྟངས་ཟིན་པས། དེ་དག་གི་བཀོལ་ཐབས་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་བསྡུས་སྟོས་བཤད་ན།

དུས་ཀྱི་ནང་གསེས། བཀོལ་ཐབས་གཙོ་བོ།

སྟོན་བཏང་གི་དུ་ལྔ་བ། རྒྱུན་ལྡན་རང་བཞིན་གྱི་བྱ་སྟོད་དམ་ད་ལྟའི་རྣམ་པ། བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོའི་ཁྱད་ཆོས་བཅས་སྟོན་པ་ཡིན།

སྟོན་བཏང་གི་འདས་པ། སྔོན་ཆད་བྱུང་བའི་དོན་དག་སྟོན་པ།

སྟོན་བཏང་གི་མ་འོངས་པ། མ་འོངས་པར་འབྱུང་རྒྱའི་དོན་བྱ་སྟོན་པ།

བྱེད་བཞིན་དུ་ལྔ་བ། དུ་ལྔའི་གནས་སྐབས་དེར་བྱེད་བཞིན་པའི་བྱ་སྟོད་སྟོན་པ།

བྱས་ཟིན་དུ་ལྔ་བ། དུ་ལྔའི་གནས་སྐབས་དེའི་སྔོན་གྱི་དུས་ཡུན་ནང་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ལམ་སྔོན་ཆད་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་དུ་ལྔའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་ཤན་ཟུགས་ཡོད་པའི་བྱ་སྟོད་སྟོན་པ།

དབྱིན་ཡིག་གི་དུས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ་སྟེ། ཕལ་ཆེར་ཚོགས་རེ་རེ་དུས་ཀྱི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་བཀོལ་ཐབས་ལ་ཡིད་འཛིན་གཟབ་ནན་བྱས་ན་དཔེ་དག་ཐོད་དེ་དག་ཡང་དག་སྟོས་བཀོལ་ཤེས་པ་རེད།

2. ལས་ཚོགས་གི་རྣམ་པ་ལྟ།

ལས་ཚོགས་རེ་སྟོབ་སྐབས་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ལྟ་བོ་ཡང་ཡིད་ལ་འཛིན་དགོས།

(1) ད་ལྟ་བ། (ལས་ཚོགས་རྒྱང་བ།)

(2) འདས་པ། (གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚོགས་གྱི་མཐའ་རུ ed སྦྱར་ཏེ་གྲུབ་པ་ཡིན།)

(3) འདས་པའི་མིང་རྩྭ། (གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་གི་མཐའ་རུ ed སྦྱར་ཏེ་གྲུབ་པ་ཡིན།)

(4) ད་ལྟ་བའི་མིང་རྩྭ། (ལས་ཚིག་རྩྭ་བའི་མཐའ་རུ ing སྦྱར་ཏེ་གྲུབ་པ།)

(5) གང་ཟག་གསུམ་པའི་ཆིག་རྩྭ་གི་ད་ལྟ་བ། (ལས་ཚིག་རྩྭ་བའི་མཐའ་རུ s སྦྱར་ཏེ་གྲུབ་པ་ཡིན།)

ལས་ཚིག་གི་མཐའ་རུ ed དང་ ing, s བཅས་སྦྱོར་སྒྲབས་མཉམ་འགྲོག་བྱ་དགོས་པ་གཤམ་གྱི་རེའུ་མིག་ལྟར། དེ་ལས་གཞན། ཡི་གེ་མཐའ་མ s, z, x, ch, sh ཡིན་པའི་ལས་ཚིག་གི་མཐའ་རུ es སྦྱར་ན། གང་ཟག་གསུམ་པ་ཆིག་རྩྭ་གི་སྦྱོར་བཏང་གི་ད་ལྟ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན།

གནས་རྒྱལ།	ed སྦྱོར་ཐབས།	-ing སྦྱོར་ཐབས།	-s སྦྱོར་ཐབས།
སྦྱོར་བཏང་གི་གནས་རྒྱལ།	ཐད་ཀར་སྦྱོར་བ།	ཐད་ཀར་སྦྱོར་བ།	ཐད་ཀར་སྦྱོར་བ།
མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ e སྦྱར་ཏེ་མཇུག་བསྡོལ་བའི་ཐ་སྙད།	-d ཁོ་ན་སྦྱོར་བ།	e དོར་ཏེ -ing སྦྱོར་བ།	ཐད་ཀར་སྦྱོར་བ།
སྒྲ་དྲག་པོར་ཀློག་པའི་ཟུམ་པའི་སྒྲ་གཏངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པ།	མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཉིས་འབྲི་བྱས་ཏེ-ed སྦྱོར་བ།	མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཉིས་འབྲི་བྱས་ཏེ-ingསྦྱོར་བ།	ཐད་ཀར་སྦྱོར་བ།
མིང་གཞིའི་ཡི་གེའི་རྗེས་སུ y ཡིས་མཇུག་བསྡོལ་བའི་ཐ་སྙད།	y དེ i རུ་བཅོས་ནས་སྦྱོར་བ།	ཐད་ཀར-ing སྦྱོར་བ།	y དེ i རུ་ བཅོས་ནས -es སྦྱོར་བ།
l ཡི་མཇུག་བསྡོལ་བའི་ཐ་སྙད།	དབྱིན་ཇི་ནས l ཉིས་འབྲི་བྱས་ཏེ-ed སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། ཨ་རིས་ཉིས་འབྲི་མི་བྱེད།	དབྱིན་ཇི་ནས l ཉིས་འབྲི་བྱས་ཏེ-ing སྦྱོར་ལ། ཨ་རིས་ཉིས་འབྲི་མི་བྱེད།	ཐད་ཀར་སྦྱོར་བ།

གོང་གི་རྣམ་པ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་པ་བྱེད་དགོས། གཤན་སྦྱང་གི་འདྲི་གཞི་དྲུག་པ་རྒྱུན་པ་འདི་དག་བསྡུར་སྦྱང་བྱས་ཡོད།

3. next door neighbor ནི་ཉེ་འགྲམ་གྱི་ཁྱིམ་མཚོས་ཀྱི་དོན།

4. the month after next དང་ the week after next སོ་སོ་ནི་“ཟླ་བ་རྗེས་མའི་རྗེས་མ”དང་“གཟའ་འཁོར་རྗེས་མའི་རྗེས་མ”ཡི་ དོན་ཡིན།

5. have been to ནི“(ས་ཆ་གཅིག་མོར)ཕོན་པ”འམ་ཡང་ན“(སྟོན་ཏག་ཏག་ལ)ས་ཆ་གཅིག་མོར་སོང་བ”ཡི་དོན།

What’s on? ནི“སྟོན་བཞིན་པའི་གློག་བརྙན་ཅི་རེད”ཅེས་པའི་དོན།

སྐད་ཆའི་སྦྱང་གཞི།

1. my aunt’s ནི“ངའི་སྲུ་མོ་ཚང”གི་དོན་ཡིན།

2. a couple of ནི་ཚ་ཞིག་གམ་གཅིག་གཉིས་རེའི་དོན། དབེར་ན། I'll stay there for a couple of days. (ང་རང་དེ་ཀ་རུ་ཉིན་རེ་གཉིས་ལ་འདུག་རྒྱུ་ཡིན།)

སྦྱོར་ཚན་ཉེར་བརྒྱད་པ།

སྦྱོར་ཚན།

1. I've just received a letter from my brother, Tim. ཞེས་པའི་ཚོག་འདི་ལས Tim ཡིས my brother སྙ་ཡིན་པ་བསྟན་ཡོད། དེའི་དོན་ནི་ང་ལ་སྤྱན་ཕྱི་འམ་གྱི་འཕྲིན་ཡིག་ཅིག་འབྱོར་མ་ཐག་ཡིན། འདི་དང་ཆ་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དབེར་ན།

My teacher, Professor Jones, is from Britain. (བདེ་དགེ་རྒན་དེ་དགེ་རྒན་ཛེན་མོ་ཇོན་ས་ནི་དབྱིན་ཇི་ནས་ཡོང་བ་ཡིན།)

This is Mary, my younger sister. (འདི་ནི་མ་རོས་དེ་བདེ་སྲིང་མོ་ཡིན།)

He has gone to Alice Springs, a small town in the center of Australia. (ཁོ་རང་ཨོ་ས་ཀྱི་ཡའི་ལྷེ་བར་ཡོད་པའི་གྲོང་རྡལ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་སྟེ Alice Springs ལ་སོང་ཡོད།)

2. A number of ནི"མང་པོ" ཡི་དོན། number ཡི་སྟོན་ལ་རྒྱན་ཚོག་ཀྱང་སྦྱར་ཆོག

A number of people come to this city every year. (གྲོང་ཁྱེར་འདི་ལ་ལོ་རེར་མི་མང་པོ་ཡོང་བ་ཡིན།)

He bought a large number of books. (དཔེ་ཆ་མང་པོ།) (ཁོས་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཉོས།)

Only a small number of students like it. (སློབ་མ་ཁུང་ཤས་ཤིག་དེ་ལ་དགའ་བ་ཡིན།)

སྐད་ཆ།

1. We'd like ནི we would like ཡིས་བསྟན་འབྱི་ཡིན། would like ཡང་བརྗེ་བཀུར་གྱི་བཤད་སྟངས་ཤིག་ཡིན། དབེར་ན། I'd like to have a talk with you. (ངས་ཁྱེད་ལ་ཁ་བརྡ་ཞིག་བྱེད་འདོད།) གལ་ཏེ want བཀོལ་ཡོད་ན་བརྗེ་བཀུར་དེ་འདྲ་མ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན།

2. Stay for another month ནི"ད་དུང་ཟླ་གཅིག་ལ་འདུག་པ"ཡི་དོན་ཡིན། another བཀོལ་ནས་རྒྱུན་པར"ད་དུང…གཅིག…"གི་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།

Have another cup of tea.(ད་དུང་ཇ་དཀར་ཡོལ་གང་འཐུང་རོགས།)

I'll tell you another story. (ངས་ཁྱེད་ལ་ད་དུང་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་བཤད།)

3. See as much as we can ནི"ང་ཚོས་བཤུ་ཐུབ་ཚོད་ཅིག་ཤུ་བ"ཡི་དོན་ཡིན། as much as we can ནི"ང་ཚོས་ལྷོག་ཚད" ཀྱི་དོན་ཡིན། Try to eat as much as you can. (བཟའ་ཐུབ་ཚོད་ཅིག་ཟོ།)

Tell me as much as you can. (ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་ཚོད་ཅིག་ཤོད།)

གཤན་སྦྱང།

1. Why don't you …? ནི"ཁྱེད་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི(བྱེད)…"ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། འདི་བཀོལ་ནས་རང་གི་བསམ་སྟངས་བརྗོད་ཚོག

2. not yet ནི"ད་དུང་མེད(མིན་སོགས)"ཀྱི་དོན། ཚོག་ཟུར་ཧྲིལ་པོ་ནི"I have not …it yet."ཡིན། ཁ་སྐད་ནང་དུ་རྒྱུན་པར་བསྟན་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡིན།

སྒྲོབ་ཚན་ཉིར་དགུ་བ།

ཡིག་གསར།

1. different ནི་རྒྱན་ཚོག་ཡིན་ཞིང་། “མི་འདྲ་བའི”ངོན་ཡིན། They live in different buildings. (ཁོ་ཚོ་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ཁང་དུ་བསྡད་ཡོད།) We have different problems. (ང་ཚོར་མི་འདྲ་བའི་གནད་དོན་ཡོད།)

difference ནི་དེ་ཡི་མིང་ཚོག་གི་རྣམ་པ་ཡིན། དེ་ཡིས“ཁྱད་པར”གྱི་དོན་སྟོན་ཏེ། What’s the difference between the two words? (ཡི་གེ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་རེད།)

སྒྲོབ་ཚན།

1. have got

have got ནི་དབྱིན་ཡིག་ནང་རྒྱུན་པར་བཀོལ་བའི་ཚོག་གྲུབ་ཅིག་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་དོན་ཕལ་ཆེར have དང་མཐུན་ཞིང་། ཁ་སྐད་ནང་དུ་ཤིན་ཏུ་བཀོལ་ཁྱབ་ཆེ།

Have you got (= Do you have) a TV-set? (ཁྱེད་ལ་བརྡན་འཕྲིན་ཡོད་དམ།)

Who has got (= Who has) a _____ typewriter? (སུ་ལ་མཇུག་གཝོན་ཡུག་ནཱ་ཡོད།)

He hasn’t got (= He doesn’t have) much money. (ཁོ་ལ་སྐོར་མོ་མང་པོ་མེད།)

འདི་རིགས་ཀྱི་གྲུབ་སྟངས་ཐད་ནས་བྱས་ཟིན་ད་ཡུ་བ་དང་མཐུན་པ་ཡིན།

2. བྱས་ཟིན་ད་ཡུ་བ་དེ་དབེར་ན“བྱ་བ་གཅི་མོ་ཞིག་བྱུང་རྗེས”ཞེས་པའི་དུས་སྟོན་བྱེད་དུ་ཡང་འཐུར་ཏེ།

Return the book to me when you have finished reading it. (དཔེ་ཆར་བཡུས་ཚར་རྗེས་ང་ལ་བྱིན།)

We’ll leave when the rain has stopped. (ཆར་བ་འབབ་མཚམས་བཞག་རྗེས་ང་ཚོ་འགྲོ།) ཞེས་པ་ཡུ་བྱེད།།

3. Two years older than Ted ཡིས Ted ལས་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན། ཚོག་ཆུང་འདི་རིགས་ལ་སྒྲོབ་ཚན་སོ་གཅིག་པར་འགྲེལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

4. Same ནི་རྒྱན་པར as དང་མཉམ་དུ་བཀོལ་བ་ཡིན།

She is in the same class as Rose.(མོ་དང Roseནི་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་ཏུ་ཡོད།) I have the same question as you. (ང་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་གནད་དོན་དང་མཐུན་པའི་དྲི་བ་ཡོད།)

སྐད་ཆ།

How much is (are)…? ནི་དངོས་པོ་ཅི་སྐབས་མང་དུ་བཀོལ་བའི་རིན་གོང་འདྲི་སྟངས་ཡིན། དེའི་དོན་ནི“…ལ་སྐོར་མོ་ཅི་ཙམ་ཡིན”ཞེས་པའོ།། དཔེར་ན།

How much is this camera? (པར་ཆས་འདི་ལ་སྐོར་ཅི་ཙམ་ཡིན།)

How much is it a pound? (ཕོན་གཅིག་ལ་སྐོར་ཅི་ཙམ་དགོས།)

སྐད་ཆའི་སྒྲུབ་གཞི།

one བཀོལ་ནས་སྟོན་ལ་གློང་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ངོས་བཟུང་བྱས་ཚོག་སྟེ།

Has he got a car? No, he hasn’t got one at present. (ཁོ་ལ་རྟའི་ལག་ཁོར་ཆུང་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཁོ་ལ་ད་ལྟའང་མེད།)

Will he got one(=a car) next year? (ཁོས་ཕྱི་ལོར་ཅི་རྒྱུ་ཞེ་རེད།)

one ཡིས“དཀར་པོ་གཅིག”སྟོན་པའང་ཡོད་ལ། “དེ”ཞེས་བསྟན་ཆོག

I want the red one. (ང་ལ་དམར་པོ་དེ་དགོས།)

Which ones do you want? (ཁྱེད་ལ་གང་དག་དགོས།)

གཤར་སྦྱང་།

1. བགྲང་ཕྱབ་མིང་ཚིག་དང་བགྲང་མིན་མིང་ཚིག

མིང་ཚིག་ལ་བགྲང་ཕྱབ་མིང་ཚིག་དང་བགྲང་མིན་མིང་ཚིག་བཅས་རིགས་གཉིས་སུ་དགར་ཆོག་ལ། ཁ་གྲངས་ལེན་ཕྱབ་པའི་མིཧམ་དཀར་པོ་ སྟོན་པ་ནི་བགྲང་ཕྱབ་མིང་ཚིག་ཡིན། ཁ་གྲངས་ལེན་ཕབས་མེད་པའི་དཀར་པོ་སྟོན་པ་ནི་བགྲང་མིན་མིང་ཚིག་ཡིན། དཔེར་ན། boy(s), room(s), apple(s) སོགས་ནི་བགྲང་ཕྱབ་མིང་ཚིག་ཡིན། water, gas, food སོགས་ནི་བགྲང་མིན་མིང་ཚིག་ཡིན། བགྲང་མིན་མིང་ ཚིག་ལ་སྒྲིར་བཏང་དུ་མང་ཚིག་གི་རྣམ་པ་མེད་ལ། མང་པོ་ཞེག་སྟོན་པར much བཀོལ་བ་ལས many བཀོལ་མི་ཚུགས། གཤར་སྦྱང་གི་འདྲི་ གཞི་དྲུག་པས་མིང་ཚིག་རིགས་འདི་ཤན་འབྱེད་པར་རོགས་རམ་བྱེད་ཕྱབ།

2. འདྲི་གཞི་དྲུག་པའི་ལན།

1) much 2) many 3) much 4) much 5) many 6) much
7) much 8) many 9) many 10) much

སྒྲོག་ཚན་སྒམ་བཞུ་བ།

ཡིག་གསར།

1. not any more ནི“ཡང་བསྟར་མི(བྱེད)”ཀྱི་དོན་ཡིན།

དཔེར་ན། He isn’t interested in it any more. (ད་ལྟ་ཁོ་རང་དེ་ལ་དགའ་པོ་མི་འདུག)

སྒྲོག་ཚན།

1. དབྱིན་ཡིག་གི་ལས་ཚོགས་རང་དབང་དང་གཞན་དབང་གི་སྒྲུག་དོད་རིགས་གཉིས་ཡོད་ལ། རང་དབང་སྒྲུག་དོད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱའི་གང་ཟག་དེ་ བྱ་སྦྱོད་ཀྱི་ཐོ་ལ་བ་འདོན་མཁན་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན།

He wrote a book. (ཁོས་དཔེ་ཆ་ཞིག་བྲིས་པ་རེད།)

གལ་ཏེ་བརྗོད་བྱའི་གང་ཟག་གི་བྱ་སྦྱོད་བསྟན་པ་མིན་པར། གང་ཟག་དེ་བྱ་སྦྱོད་ཐོངས་མཁན་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ནི་གཞན་དབང་སྒྲུག་དོད་ཡིན། དཔེར་ན།

The book was written by a soldier. (དཔེ་ཆ་འདི་ནི་དམག་མི་ཞིག་གིས་བྲིས་པ་རེད།)

གཞན་དབང་སྒྲུག་དོད་ནི“be + འདས་པའི་མིང་རྒྱང་།”ལྟར་གྱུབ་པ་ཡིན། འདིའི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ལས་ཚོགས be ཡིས་སྟོན་པ་ཡིན།

What language is spoken there? (དེ་གา་རྒྱལ་སྦྱོད་པའི་སྒྲུག་རིགས་གང་རེད།)

The camera was made in China. (པར་ཆས་འདི་ནི་གྲུང་གོས་བཟོས་པ་རེད།)

A new house will be built here. (འདི་རྒྱ(གང་པ་གསར་བ་ཞིག་བཀྱེག་རྒྱུ་རེད།)

The bicycle is being sent to his home by train. (ཕྱུགས་རྟ་དེ་མེ་འགོར་ཀྱིས་ཁོ་ཚང་གི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲེལ་བཞིན་པའི་སྒྲུང་རེད།)

The book has been translated into many languages. (དཔེ་ཆ་འདི་སྒྲུག་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་བསྒྱུར་ཟིན།)

2. འདས་པའི་མིང་རྒྱང་གིས་འདོད་བློ་ཞིག་གམ་རྟམ་པའང་སྟོན་ཐུབ་སྟེ།

He is not worried any more. (ཁོས་ས་མས་འགྲུར་མང་པོ་བྱེད་ཀྱིན་མེད།)

Ted was most surprised. (ཐེ་ཏི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚར་བ་རེད།)

They are very interested in the work. (ཁོ་ཚོ་ལས་ཀ་འདི་ར་ཅ་ཅང་དགའ་བཞིན་ཡོད།)

The door is closed. (སྒོ་དེ་གཏན་ཡོད།)

འདས་པའི་མིང་རྒྱང་གིས་ད་དུང་མིང་ཚིག་གས་ལ་འདོན་བྱེད་ནུས་ཤིང་། རྒྱུན་པར་དེ་ལ་གཞན་དབང་གི་ནང་དོན་ཡོད།

the stolen bicycle (བརྐུས་སོང་བའི་ལྷུགས་རྟ།)

closed door (སྒོ་གཏན།)

3. had been found ནི“རྙེད་ཟིན་པ”ཡི་དོན་ཡིན། འདི་ནི་གཞན་དབང་སྐད་དོད་ཀྱི་བྱས་ཟིན་འདས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཡིས་འདས་པའི་ དུས་ཚོད་གা་གི་མོ་ཞིག་ལ་བྱ་སྟོད་གা་གི་མོ་ཞིག་ཟློག་ཟིས་ཟིན་པ་སྟོན་པ་ཡིན།

སྐད་ཆ།

are to be put up next year ཡིས“ཕྱི་ལོར་བཞེངས་རྒྱུ”ཞེས་པ་སྟོན་པ་ཡིན། “be + ངེས་མིན་ཚིག”ཡིས་རྒྱུན་པར་མ་འོངས་པའི་བྱ་ སྟོད་ཅིག་སྟོན་པ་ཡིན།

How are we to go there? (ངར་ཚོ་དེ་གར་ཇི་ལྟར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།)

Who is to do the work? (སུས་ལས་ཀ་འདི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།)

སྐད་ཆའི་སྒྲུང་གཞི།

སྒོ་བ་ཚན་འདི་རྒ་བྱུང་བའི་ཆེད་བཏགས་མིང་ཚིག་འགའི་ཀློག་ཐབས།

Germany /ˈdʒɜːməni/ འཇར་མན།

German /ˌdʒɜːmən / འཇར་མན་གྱི་སྐད།

Spain /ˈspein/ ས་པན།

Spanish /ˈspæniʃ/ ས་པན་གྱི་སྐད།

France /fraːns, fræns/ ཕྲ་རན་ས།

French /frentʃ/ ཕྲ་རན་སི་འི་སྐད།

Italian /iˈtæliən/ ཨི་ཐ་ལི་འི་སྐད།

Holland /ˈhɔlənd/ ཧོ་ལན།

Dutch /dʌtʃ/ ཧོ་ལན་གྱི་སྐད།

Mexico /ˈmeksikəu/ མེ་སི་བོ།

Belgium པེ་ཅུས།

Austria /ˈɔstriə/ ཨོ་ཊྲེ་ཡ།

སྒྲོབ་ཚན།

1. བརྡ་སྒྲོད་རིགས་པའི་སྐོར།

(1) རྒྱུན་ཚོགས་དང་བསྟན་ཚོགས་ལ་གཤིབ་བསྡུར་རིམ་པ་དང་ཆེས་མཐོའི་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། གཤིབ་བསྡུར་རིམ་པས“… …ལས(མཐོ་བ)”སྟོན་ཞིང་། ཆེས་མཐོའི་རིམ་པས“ཆེས་མཐོ་བ”སྟོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། hard, harder (དཀའ་སྡུག་འབྲིང་ཙམ་ཡོད་པ།) hardest (ཉ་ཅང་དཀའ་སྡུག་ཆེ་བ།) old, older (ལོ་ན་མཐོ་བ།) oldest (ལོ་ན་ཆེས་མཐོ་བ།) early, earlier (ཐུང་ཙམ་སྟ་བ།) earliest (ཉ་ཅང་སྟ་བ།)

གཤིབ་བསྡུར་རིམ་པའི་ཐ་སྙད་ནི་རྒྱུན་པར་སྒྲིལ་ཚོགས་དང་མཉམ་དུ་བཀོལ་ནས“…དང་བསྡུར་ན…”ཞེས་པ་སྟོན་པ་ཡིན།

Life was harder then than it is today. (སྒྲབས་དེའི་འཚོ་བ་ནི་དཔྱ་ལས་དཀའ་སྡུག་ཆེ་བ་ཞིག་རེད།)

She is older than me. (མོ་རང་ང་ལས་ལོ་མཐོ།)

He gets up earlier than I do. (ཁོ་རང་ང་ལས་ཡར་ལངས་སྟ།)

ཆེས་མཐོའི་རིམ་པའི་ཐ་སྙད་བཀོལ་ཡོད་སྒྲབས་རྒྱུན་པར་དེ་ཉིད་བསྡུར་ཡུལ་གྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ཤིག་བསྟན་ཡོད།

She is the oldest among us. (མོ་ནི་ང་ཚོའི་གྲས་ནས་ལོ་ན་ཆེས་མཐོ་བ་ཡིན།)

In our room he gets up (the) earliest. (ང་ཚོའི་ཁང་པའི་ནང་ནས་ཁོ་རང་མལ་ལས་ལངས་ཆེས་སྟ།)

2. གཤིབ་བསྡུར་རིམ་པ་དང་ཆེས་མཐོའི་རིམ་པའི་གྲུབ་རྩལ།

(1) སྒྲ་གཅདས་གཅིག་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ er དང est སྒྲོར་བ།

small	smaller	smallest
young	younger	youngest

གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་མཐའ་མ e ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཐའ་རུ er དང་ཡང་ན st སྒྲོར་དགོས།

large	larger	largest
late	later	latest

ཟུམ་པའི་སྒྲ་གཅདས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་གལ་ཏེ་མཇུག་མཐའ་རུ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་ན་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་དེ་ཉིས་འབྲི་བྱེད་དགོས།

big	bigger	biggest
thin	thinner	thinnest

(2) མཇུག་མཐའ་ནི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ +y ཡིན་ན། y དེ i རུ་བཅོས་ནས་མཇུག་ཏु er དང st སྒྲོར་བ།

busy	busier	busiest
dirty	dirtier	dirtiest

(3) སྒྲོར་བཏང་གི་སྒྲ་གཅདས་གཉིས་ཅན་ནམ་སྒྲ་གཅདས་མང་པོ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྟོན་ལ more དང most སྒྲར་ནས་རིམ་པ་དག་སྟོན་པ་ཡིན།

successful	more successful	most successful
pleasant	more pleasant	most pleasant

ཐ་སྙད་འགའ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་གཤིབ་བསྡུར་རིམ་པ་དང་ཆེས་མཐོའི་རིམ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད།

good	better	best
bad	worse	worst
many (much)	more	most
little	less	least

གཤན་སྦྱང་ནང་གི་འདི་གཞི་ལྟ་བས་རྩམ་པ་འདི་དག་ཡིད་ལ་འཛིན་པར་རོགས་རམ་བྱེད་ཐུབ།

3. ཐ་སྙད་མཚན་འགྱེལ།

(1) millions དང་ hundreds, thousand རྩམས་ཚང་གིའི་ནང་བཀོལ་སྒྲབས་རྒྱུན་པར་ཆིག་གྲངས་ལྟར་བྱེད་པ་ཡོད།

nine hundred teachers (དགེ་རྒན་དགུ་བརྒྱ།)

twenty thousand students (སློབ་མ་ཁྲི་གཉིས།)

six million books (དཔེ་ཆ་སས་ཡ་དྲུག)

(2) all the year round ནི“ལོ་ཏྲེལ་བོ”ཡི་དོན་ཡིན།

It’s hot there all the year round. (དེ་རུ་ལོ་ཏྲེལ་བོར་ཚ་བ་ཆེ།)

They work in the fields all the year round. (ཁོ་ཚོས་ལོ་ཏྲེལ་བོར་ཞིང་ནང་དུ་བལ་ཐྲོལ་བྱེད་པ་ཡིན།)

(3) which was spoken in Italy 2,000 years ago ཡིས“སྒྲུབ་རིགས་འདི་ནི(ལ་ཐྲིན་སྒྲུབ)ལོ་ཉིས་སྟོང་གི་ཡར་སྟོན་ལ་ཞི་ཐ་ལིས་བཀོལ་བའི་སྒྲུབ་ཆ་ཡིན”ཞེས་པའི་དོན་སྟོན། འདི་ལས“Which” ནི་འབྲེལ་བའི་ཚབ་ཆོག་ཡིན།

སྒྲུབ་ཆའི་སྦྱང་གཞི།

as…as ཡིས“…དང་འདྲ་བ”སྟོན་པ་ཡིན།

I’m as busy as you. (ང་ནི་ཁྱོད་དང་འདྲ་བར་བྲེལ་བ་ཆེ།)

I don’t speak English as well as Tenzen. (དས་བསྟན་འཛིན་ཀྱི་དབྱིན་སྒྲུབ་དེ་འདྲ་ཡག་པོ་རྒྱུག་མི་ཤེས།)

སློབ་ཚན་སོ་གཉིས་པ།

ཡིག་གསར།

1. gentleman ནི་སྐྱེས་པའི་ཞེ་ས་ཞིང་ཡིན་ལ། “སྐུ་ཞབས”ཞེས་བསྐྱར་ཚོག This gentleman wants to see you. (སྐུ་ཞབས་འདིས་ཁྱེད་ལ་ཐུག་དགོས་ཆེར།)

2. Ladies and gentleman, attention please. (ལྷུམ་མོ་རྩམ་པ་དང་སྐུ་ཞབས་རྩམ་པས་ཐུགས་མཉམ་འཛོག་པར་ཞུ)

སློབ་ཚན།

1. སྒྲིར་ན who ཡི་དོན་ནི“ས”ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཆོག་ཙ་ཤས་ས who ཡིས་སྟོན་ལ་བསྟན་པའི་མི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཚབ་བྱེད་པ་ཡིན།

དཔེར་ན།

Do you know the girl who came here this morning? (ད་ནངས་འདི་རུ་ཡོང་བའི་བུ་མོ་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ངོ་ཤེས་སམ།)

Those students who want to go can write down their names here. (འགྲོ་འདོད་པའི་སློབ་མ་དག་གིས་འདི་རུ་མིང་ཐོ་འགོད་པར་ཞུ)

2. སྒྲིར་ན which ནི“གང”དང། that ཡི་དོན་ནི“དེ”ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཆོག་ལ་ལ་རུ which དང that ཡིས་སྟོན་ལ་སློས་པའི་དངོས་པོ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཚབ་བྱེད་པ་ཡིན། དཔེར་ན།

It’s a small plane which can carry seven passengers. (དེ་ནི་འགྲུལ་བཞུད་པ་བདུན་ཕེག་པའི་གནམ་གྲུ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡིན།)

We’d better catch the train that leaves at 7:30. (རང་ཡིན་ན་ང་ཚོས་དུས་ཚོད་བདུན་དང་ཕྱེད་ཀའི་སྟེང་བསྐྱོད་པའི་མེ་འཁོར་གྱི་རྟེས་ཆོད་ན་ལེགས།)

3. གཤམ་གསལ་ལས་ཕྱར་གྱི་ཚོག་ཆང་ནང་དུ་རྒྱུན་པར whom དང which, that རྣམས་བསྟུས་ཏེ་མ་བྱིས་ཀྱང་ཆོག

This is the man (whom) you want to see. (འདི་ནི་ཁྱེད་ལ་ཐུག་འདོད་པའི་མི་དེ་རེད།)

Is this the radio (which) you bought? (འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཉོས་པའི་སྒྲ་སྟུད་འཁོར་ལོ་ཡིན་ནམ།)

Here are the books (that) you left here. (འདི་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་དཔེ་ཆ་དག་རེད།)

4. སྤྱིར་ན where ནི“(ས་ཆ)གང”དང། when ནི“དུས་ནམ” གྱི་དོན་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཚོག་ཆང་ཁ་ཤས་སuwhere གྱིས་དེ་སྟོན་གྱི་ཡི་གེས་སྟོན་པའི་ས་གནས་དེ་སྟོན་ལ། when གྱིས་དེའི་སྟོན་གྱི་ཡི་གེས་བསྟན་པའི་དུས་ཚོད་དེ་སྟོན་པ་ཡིན།

This is the room where we stayed last year. (འདི་ནི་ན་ཨིང་ང་ཚོ་བསྡད་པའི་ཁང་པ་དེ་རེད།)

They talked about the days when they were together. (ཁོ་ཚོས་ཁོ་ཚོ་མཉམ་དུ་བསྡད་པའི་དུས་སྐབས་དེ་གླེང་བ་རེད།)

5. སྤྱིར་ན whose ཡི་དོན་ནི“སུ་ཡི”ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཚོག་ཆང་ཁ་ཤས་སu whose ཡིས་དེའི་སྟོན་གྱི་མིང་ཚོག་གིས་བསྟན་པའི་མི་དེ་ཡི་ཞེས་པ་སྟོན།

I met a girl, whose father is your friend. (ང་རང་འཕྲད་པའི་བུ་མོ་དེའི་ཕ་ཕ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་རེད།)

6. སྟོན་འཛིན་དང་རྟེས་འཛིན

དབྱིན་ཡིག་ནང་གི་ཐ་སྙད་ཅིག་ལ་སྟོན་འཛིན་གམ་རྟེས་འཛིན་སྒྲར་བས་རྒྱུན་པར་ཐ་སྙད་གཞན་ཞིག་གྱུར་པ་ཡིན། ཐ་སྙད་ཅིག་ལ་སྟོན་འཛིན་སྒྲར་བ་དབེར་ན།

usual (རྒྱུན་ལྡན།) unusual (རྒྱུན་ལྡན་མ་ཡིན་པ།)

tell (བཤད་པ།) retell (ཡང་བསྐྱར་བཤད་པ།)

un དང re གཉིས་ཀ་སྟོན་འཛིན་ཡིན། ཐ་སྙད་ཅིག་ལ་རྟེས་འཛིན་སྒྲར་བ་དབེར་ན།

excite (དགའ་བར་བྱེད་པ།) exciting (དགའ་བ།)

serve (ཞབས་འདེགས།) service (ཞབས་འདེགས་རང་བཞིན་གྱི་ཆེད་ལས།)

wonder (ཡ་མཚན།) wonderful (ཡ་མཚར་བ།)

danger (ཉེན་ཁ།) dangerous (ཉེན་ཁའི།)

གོང་གསལ་ལས་ལྷ ing དང ice, ful, ous བཅས་ནི་རྟེས་འཛིན་ཡིན། དབྱིན་ཡིག་ལ་སྟོན་འཛིན་དང་རྟེས་འཛིན་ཆ་ཅང་མང་ཞིང། ཐ་སྙད་ཁ་ཤས་ཤིག་ནི་དེ་དག་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ཕྱིར། སྒོ་བ་པའི་སྐབས་སུ་འདི་རིགས་ལ་ཡིད་འཛ
་འཚལ།

7. Welsh ནི“Wales” ཡི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། Welsh ནི Wales ཡི་རྒྱུན་ཆོག་གི་རྣམ་པ་ཡིན།

སྐད་ཆ།

1. even betterནི“…ལས་ཤིན་ཏུ”ཡི་དོན་ཡིན། དབེར་ན། This sentence is difficult. That one is even more difficult. (ཚོག་ཆང་འདི་ནི་གོ་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཚོག་ཆང་གཞན་དེ་ནི་སྟ་མ་དེ་ལས་ཀྱང་རྩོགས་དཀའ་བ་ཞིག་རེད།)

He works hard. She works even harder. (ཁོས་ལས་ཀར་ཏུར་བརྩོན་བྱེད་ལ། མོས་དེ་ལས་ཀྱང་ཏུར་བརྩོན་བྱེད་པ་རེད།)

2. A friend of Peter's ནི"Peter ཡི་གྲོགས་པོ་ཞིག" ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་དང་མཐུན་པར a friend of mine (his, hers, ours, theirs) བཞི(ཁོའི། མོའི། ང་ཚོའི། ཁོ་ཚོའི།) གྲོགས་པོ་ཞིག་བཅས་ལའང་ཚོག་སྒྲོན་མེད།

གཤར་སྒྲོང་།

around ནི"ཉེ་འདབས"ཀྱི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན།

Are there any restaurants around? (ཉེ་འགོར་ན་ཟ་ཁང་ཡོད་དམ།)

སྒྲོབ་ཚན་སོ་གསུམ་པ།

ཡིག་གཟུགས།

to hold (a festival) དུས་ཆེན་སོགས་ཀྱི་མཛད་སྒྲོ་སྒྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ་རྒྱུན་པར་ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་རྒྱམ་པར་བེད་སྤྱོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། Tibetan New year is held magnificently in my hometown. The exhibition was held last week.

སྒྲོབ་ཚན།

passive voice ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན།

ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན་ནི་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་པོ་སུ་ཡིན་མི་ཤེས་པའམ་ཡང་ན་དེ་གཙོ་བོ་མིན་པའི་སྐབས་སུ་བཀོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། Rice is grown in India. ཤེས་པའི་ཚོག་འདིར་མཚོན་ན་ཚོག་གི་གནད་ནི་རྒྱ་གར་ནས་འབྲས་སྐྱེས་པ་སྟོན་པ་ལས་སུས་བཏབ་པ་སོགས་ནི་གཙོ་བོ་མིན་པས་འདིར་ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན་ཀྱི་ཚོག་བཀོལ་ན་བཟང་བ་འདུག གཞན་ཡང། This school was built in 1980. He was invited for dinner. བཅས་ལ་མཚོན་ནའང་ཚོག་གི་བསྟན་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་རེ་རེར་སྒྲོབ་གྲྭ་དེ་)(།ཀ་ཅ)ལོར་བཞུགས་པ་དང་ཁོ་དགོངས་སྟར་གཤན་འདྲེན་ཞུས་ཆིན་པ་སྟོན་པ་ལས་སུ་ཤེས་གྲྭ་བ་དེ་གཉིས་བྱེད་པ་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པ་ཡིན། དེ་ན་ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཚོག་གི་རྣམ་པ་ནི། be + འདས་ཆིན་ཚོག་གི་རྣམ་པ(written, seen, spoken)ལྟར་ཡིན། ཡང་གཅིག་བཤད་ན། བྱེད་པ་པོ་རིས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་འོག by ཚོག་ཐུང་བཀོལ་ནས་གསལ་བར་བྱེད་ཆོག་སྟེ། དཔེར་ན། The letter was mailed by Zhaxi. The teacher was invited by Zhoma. ཚོག་གི་རྣམ་པ་ནི be + འདས་ཆིན་ཚོག་གི་རྣམ་པ(written, seen, spoken) + by ཚོག་ཐུང"ལྟར་ཡིན།འདིར་དཔེར་བཟློད་གཞན་འགའ་བཞག་སྟེ་ཕྱད་རང་དབང་ཅན་དང་གཞན་དབང་ཅན་གཉིས་ཐུང་བསྟར་ན།

ཕྱད་རང་དབང་ཅན།

The teacher corrects our homework.
The news surprised me.
Bob has mailed the package.
I will open the door.
I was surprised by the news.

ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན།

The package has been mailed by Bob.
The door will be opened.
Our homework is corrected by the teachers.

འདིར་སྒྲོབ་ཚན་ནང་གི་ཚོག་འགའ་དྲངས་ཡོད་པས་སྤྱོད་བ་བྱོས།

The horses are ridden at full gallop across the grassland.
Songs are sung in both Tibetan and Chinese.
Dances are performed by men and women together.

སྒྲོབ་ཚན་སོ་བཞི་པ།

ཡིག་གཟུགས།

1. herdsmen ནི་འབྲོག་པའི་མང་ཚོགས་ཡིན་ལ། དེའི་གཅིག་ཚོག་ནི herdsman ཡིན། འབྲོག་པ་ལ་དཀྱུ nomad ཡང་ཟེར།

2. butter tea ནི་མར་འཕངས་པའི་ཇའམ་ཇ་སྦྱོང་མ་ཡི་དོན་ཡིན། ཇ་སྦྱོང་མ་ལ butter churned tea ཡང་ཟེར།

3. worship ནི་གོང་དུ་བཀུར་བཤམ་མཆོད་འབུལ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན།

4. mountain god ནི་རི་ལ་གནས་པའི་ལྷ་སྲེ་གཞི་བདག་ཏུ་དོས་འཛིན་ལ། local deity ཡང་གཞི་བདག་གི་མིང་ཡིན།

སྒྲོན་ཚན།

1. yak, cow, goat, horse ས་སོའི་མང་ཚོག་ནི yaks, cows, goats, horses བཅས་ཡིན་ལ། sheep ནི་གཅིག་ཚོག་དང་མང་ཚོག་གཉིས་ཀ་སྲེ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བ་ཡིན།

2. yak ནི་གཡག་དང་། female yak ནི་འབྲི་ཡི་མིང་ཡིན། འདིའི་ནང་གི female ནི་མོ་སྦྱིའི་མིང་དང་། male ནི་དེའི་ཕད་ཀའི་ཚོག་སྲེ་ཕོ་མོ་གཉིས་ལས་ཕོ་ཡིན།

3. roasted barley mixed with butter, cheese, tea and a little sugar. ནི་ནས་བཏོས་མ་བཏགས་པ་དང་། ཕྱུར་བ། མར། ཇ་དང་ཀ་ར་ཁྱང་ཙམ་བཅས་བསྲེས་པ་སྲེ་རྩམ་པ་བཏོས་པ་ཡིན་ལ། རྩམ་པ་ལ parched grain flour དང zamba ལྷར་འབྲི་བ་ཡང་ཡོད།

4. would you …བཀོལ་ནས་དགའ་ཕྱོགས་འདྲི་བཤམ་རེ་བ་སོགས་ཤུས་ན་བཀྲོ་བཀུར་གྱི་དོས་ནས་བཤད་སྲོལ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།

Would you like to have some tea? (ཁྱེད་ཀྱིས་ཇ་བཞེས་རྒྱུ་ཡིན་ནམ།)

Would you take a seat? (ཁྱེད་རང་བཞུགས་འདོད་དམ།)

Would you mind my smoking? (ངས་ཐ་མག་འཐེན་ཚོག་གམ།)ལྷ་བྱ།

སྒྲོན་ཚན་སོ་ལྷ་བ།

ཡིག་གསར།

1. founder ནི found ཡི་རྟེས་སུ-er སྒྲུར་ཏེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས found ནི་གསར་གཏོད་བྱེད་པཤམ་སྲོལ་འབྱེད་པ་ཡི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་རྟེས་སུ er སྒྲར་ནས་སྲོལ་འབྱེད་མཁན་གྱི་དོན་སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར er ནི་བདག་སྒྲ་དང་དོན་མཐུན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། work, teach, love, lead སོགས་ཀྱི་རྟེས་སུ-er སྒྲར་བས་བྱ་བ་དེ་བྱེད་མཁན་གྱི་བཟོ་བ་དང་དགེ་ཤན། དགའ་ས། འགོ་ཁྲིད་སོགས་གང་ཟག་སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་ཡོད།

2. chanting ནི་ལས་ཚོག་ཅིག་སྲེ(གླུ)ལེན་པཤམ་དབྱངས་ཀྱིར་ནས་འདོན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལས chant ནི་མིང་ཚོག་ཡིན་ལ་མགྱར་མ་དང་བསྟོད་པའི་སྙན་ཚོག་གི་དོན་ཡིན།

3. lama ནི་བླ་མ་དང་དགེ་འདུན་པའི་མིང་ཡིན་ལ། monk ཡང་གྲྭ་བའི་མིང་ཡིན།

4. kowtowing ནི་ཕྱག་འཚལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། prostration ཡང་ཕྱག་འཚལ་བའི་དོན་ཡིན།

སྒྲོན་ཚན།

1. Buddha ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། Buddhism ནི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས། Buddhist ནི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་པ་དང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་ཡིན།

2. image ནི་སྐུ་འདྲའི་དོན་ཡིན་ལ། statueཡང་རྫས།

3. prayer wheel ནི་མ་རྟེ་འཁོར་ལོའི་མིང་ཡིན་ལ། མ་རྟེ་ལག་བསྐོར་ལ hand operated prayer wheelཀྱི།

4. burning conifer needles ནི་ཤུག་ལོ་བསྲེགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བསངས་ཕུད་པ་ལ burning incense ཀྱི།

སྒྲོབ་ཚན་སོ་དྲུག་པ།

ཡིག་གསར།

1. seclusion ནི་དབེན་པར་གནས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མཚམས་ལ་བསྡད་པར to meditate ཟེར་ཞིང་། མཚམས་པ་བ་ ལ hermit ཟེར།

8. accomplished ནི་བྱ་ཚོགས་གི་རྫ་བའི་རྣམ་པ accomplish ལ-ed སྒྲར་བས་དུས་འདས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཞིག་མངོན་པར་འགྲུར་བའི་ཚེད་དུ་བྱ་བ་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་འཇུག་སྟེ། དེའི་མིང་ཚོགས་གི་རྣམ་པ་ནི་accomplishment ཡིན་ལ་གྱུར་འབྱས་ལ་གོ་ དཔེར་ན great accomplishment ལྟ་བུ་ཡིན།

9. architecture ནི་ཨར་ལས་རིག་པ་དང་བཟོ་བཀོད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། architect ནི་ཨར་ལས་པ་དང་བཟོ་བཀོད་པའི་དོན་ཡིན།

10. administrative districts ལས administrative ནི་སྲིད་འཛིན་ནམ་མངའ་འོག་གི་ཞེས་པའི་དོན་དང"། district ནི་ས་ཁོངས་ལ་གོ་བ་དང -sསྒྲར་བས་མང་ཚོགས་ཏུ་གྱུར། དེ་ན་འདིར་རྒྱལ་བོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་རིང་གི་སྲིད་འཛིན་ས་ཁོངས་རྣམས་ལ་གོ་ དགོས།

11. historical material སྒྲིར material ནི་དངོས་པོ་དང་རྒྱ་ཆར་གོ་ནའང་འདིར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཤུལ་རྫས་ལ་གོ་བ་ཡིན།

སྒྲོབ་ཚན།

1. སྒྲོབ་ཚན་འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་མི་སྣ་མཚམས་སྒྲོར་བྱེད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སྒྲིར་བཏང་གི་འདས་ཚོགས་མང་དུ་བཀོ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན།

2. སྒྲོབ་ཚན་ནང་གི emperor ནི་གོང་མའི་དོན་ཡིན

3. one of his ministers ནི་ཁོས་བློན་པོ་མང་པོ་ལས་གཅིག་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་མང་པོའི་གྲལ་ནས་གཅིག་ལོགས་སུ་འགེར་བར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན། དཔེར་ན། one of my students. one of your brothers.ལྟ་བུའོ།

4. in the cause of peace ནི་ཞི་བའི་ལ་དམིགས་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན།

སྒྲོབ་ཚན་སོ་བདུན་པ།

ཡིག་གསར།

1. altitudes ནི་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ཀྱི་མཐོ་ཚད་གা་འདྲ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། elevation ཡང་དོན་གཅིག་གོ
2. efficient adaptations ལས efficient ནི་ནུས་པ་དང་ཆ་རྐྱེན་ལ་གོ་བ་དང adaptation ནི་གོམས་པ"་དང་འཕྲོད་པའི་དོན་ཡིན། -sསྒྲར་བས་མང་ཚོགས་སྟོན་པས་ན་ཚོགས་སྲིའི་དོན་ནི་ཁོར་ཡུག་གང་ཞིག་ལ་གོམས་པའི་ཆ་རྐྱེན་ མང་པོ་ཡོད་པ་སྟོན་ནོ།
3. cope with བྱ་དངོས་གང་ཞིག་ལ་ཁ་གཏད་པ་དང་གནད་དོན་སོགས་ཐག་གཅོད་པའི་ཡིན། དཔེར་ན། cope with problems. གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ། cope with difficulties. དཀའ་སྡུག་ལ་ཁ་གཏད་པ།
4. bathe ཆུ་ལ་ཁྲུས་བྱེད་པའི་དོན་དང bath ཡང་དེ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན།
5. uncontrolled ལས controlled ནི་ཚོད་འཛིན་ཕེབས་ཡོད་པའི་དོན་དང་དེའི་སྟོན་ལ un སྒྲར་བས་དགག་སྒྲ་སྟོན་ པ་ཡིན། རིགས་བསྒྲེས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ། changed དང unchanged, able དང unable, defined དང undefined

6. shun contact ལས shun ནི་དཀོན་པའི་དོན་དང contact ནི་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཚོགས་སྒྲིའི་ དོན་ལ་འབྲེལ་འདྲིས་མེད་པ་ཞེས་པའོ།

སྒྲོན་ཚན།

1. It is estimated that there are now around 10,000 wild yaks. ཚོད་རྩིས་བྱེད་པ་ལྟར་ན་ད་ལྟ་འབྲོང་ཁྱོད་ཁྲི་གཅིག་ཡས་མས་ཡོད། It is estimated that . . . ནི་རྒྱུགས་ཆེ་བའི་ཚོགས་གི་བཀོལ་ སྟངས་ཤིག་ཡིན་ཏེ་དེ་དང་འདྲ་བའི་བཀོལ་ཚུལ་ལ་ད་དུང་It was discovered that… སོགས་ཡོད་དོ།

2. As far east as Gansu Province ཤར་ཏུ་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ལ་ཐུག་རས་བར་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། as far as ནི་ སྒོལ་ཚོགས་ཅིག་ཡིན་ཏེ་དོན་ནི་གནས་ཤིག་ལ་ཐུག་རས་བར་དང་དུས་ཤིག་ལ་ཐོན་རས་བར་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན། I traveled as far as New York.

3. This means they obtain more oxygen from and this allows them to live comfortably at high altitudes. (ཕ་ལྟང་མང་པོ་ཡོད་པ་)དེས་ཁོ་ཚོས་མ/ཁའ་དབྱུགས་ལས་དབྱང་དབྱུགས་མང་དུ་འཕྱིན་རྒྱབ་ཐུབ་པ་དང་ དེས་ཁོ་ཚོ་མཐོ་སྒང་ནས་བདེ་ཐང་ངང་འཚོ་བ་རོལ་ཐུབ་པར་བྱེད་པ་རེད།

4. A lead yak makes the trail and the others follow in single file carefully stepping in the leader's footsteps. སྒྲ་ དབས་ མ/ཁན་ ཀྱི་ གཡག་ ཁོད་ ཅིག་ གིས་ ལམ་ ཁྲིད་ ཅིང་གཞན་ པ་ རྣམས་བསྟར་ ཕྲེང་ གཅིག་ ཏུ་ བསྒྲིགས་ཤིང་དལ་བུར་ངང་སྒྲ་ཁྲིད་མ/ཁན་གྱི་རྨིག་རྗེས་སུ་སྒོ་ཞིང་འགྲོ།

5.After a gestation period of nine months. ཟླ་དགུའི་མངལ་སྐྱེམ་པའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ།

6. It is probable that wild yaks follow the calving pattern of domesticated yaks of giving birth to a single calf in alternate years. འབྲོང་ ཁོད་ ཡང་ ཁྱིམ་ ཐོག་གི་ཕྱུ་ ཀུ་ བཙས་ སྟངས་ དང་ ' འདྲ" བར་ལོ་ རེར་ བཞུ་ གཅིག་རེ་བཙའ་བ་ཡིན་ཤས་ཆེ།

གཤར་སྒྲོང་།

Have you seen a wild yak? ཁྱོད་ ཀྱིས་ འབྲོང་ ཁོད་ ཅིག་ མཐོང་ སྒྱོང་ ངམ། Have you seen (འདས་ ཟིན་ ལས་ ཚོག)...སྟོན་ཚད་བྱེད་སྒྱོང་ལ་ནམ་བྱེད་པའི་དུས་གསལ་བོ་མི་སྟོན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་འདྲི་བའི་སྒྲབས་སུ་བཀོལ་བ་ཡིན་ལ་བྱ་ཚོག་གི་ འདས་ ཟིན་ ལས་ ཚོག་ གི་ རྣམ་ པ་ཡིན་ དགོས། དཔེར་ ན། Have you written your homework? Have you met your new teacher? Have you been to Beijing? བཙས

ལས written དང met དང been རྣམས་ནི་འདས་ཟིན་ལས་ཚོག་ཡིན།

སྒྲོན་ཚན་སོ་བརྒྱད་པ།

ཡིག་གསར།

larva འབུ་ཕུག་གི་དོན་ཡིན་ལ་དེའི་མང་ཚོག་ནི་རྣམ་ནི larvae ཡིན།

A

a /eɪ/ (དྲག), /ə/ art. (ཞན།) ཅིག ཞིག ཤིག

a couple of ཚ། གཉིས།

a cup of ཇ་ཕོར་གང་།

a lot of མང་པོ།

a few འགའ་ཞིག

a little ཉུང་ཙམ། ཏོག་ཙམ།

about /ə'baʊt/ ad. ཐད་ཀྱི། འབྲེལ་ཡོད།

abroad /ə'brɔ:d/ ad. ཕྱི་རྒྱལ་ལ།

accomplished /ə'kʌmplɪʃ/ vt. མངོན་གྱུར། ཡོངས་འགྲུབ།

AD (*Anno Domini*) /ˌeɪ 'di:/ སྤྱི་ལོ།

administrative /əd'mɪnɪstrətɪv/ adj. སྲིད་འཛིན་ཐད་ཀྱི། ཡུལ་ཀྱི་དབང་རིས།

afraid /ə'freɪd/ a. སྣྲག་པ།

afternoon /ˌɑ:ftə'nu:n/ n. ཕྱི་དྲོ།

again /ə'gen; ə'geɪn/ ad. ཡང་བསྐྱར། སྐྱར་ཡང་།

ago /ə'gəʊ/ ad. སྔོན་ལ།

flight attendant མཁའ་སྒྲོད་སྲས་མོ།

airline /'eəlaɪn/ n. འཕྲུར་སྐྱོད་ཀུང་རྒྱ། མཁའ་ལམ།

all /ɔ:l/ a. & ad. ཚང་མ།

all right བཟང་། ཆོག

allergy /'ælədʒi/ noun སྨན་ལོག

allergic /ə'lɜ:dʒɪk/ adj སྨན་ལོག་བྱུང་བའི།

all the time མཐོ་ནས་མཇུག་བར། (དུས་ཚོད།)

alphabet /'ælfəbet/ n. གསལ་བྱེད་ཡི་གེ།

already /ɔ:l'redi/ ad. (བྱས) ཟིན་པ། ཚར་བ།

also /'ɔ:lsəʊ/ ad. དང་དུང་། ཀྱང། འང། ཡང།

alternate years ལོ་རེས་མོས་སུ།

altitudes རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ཀྱི་མཐོ་ཚད།

altogether /ˌɔ:ltə'geðə/ ཁྱོན་བསྡོམས།

always /'ɔ:lweɪz/ ནམ་ཡང་།

am /ˌeɪ 'em/ vi. ཡིན།

American /ə'merɪkən/ n. ཨ་མེ་རི་ཀা་བ།

amused /ə'mju:zd/ a. སྐྱིད་པོར་སེམས་པ།

and /ənd; ən; ænd/ conj. དང་དུང་། དང་།

annoucement /ə'naʊnsmənt/ noun བརྡ་ཐོ།

another /ə'nʌðə/ a. & pron. གཞན་ཞིག

answer /'ɑ:nsə/ vt. ལན། ལན་བཏབ་པ།

any /'eni/ a. & pron.འགའ་ཞིག

anyone /'eniwʌn/ pron. མི་ཞིག མི་གང་རུང་།

anywhere /'eniweə/ ad. ས་ཆ་གང་རུང་།

apartment /ə'pɑ:tmənt/ n. ཁང་པ་སྒྲ་འཛིན་ཐེམས།

appear /ə'pɪə/ vi. ཕྱིར་མངོན་པ།

April n ཟླ་བཞི་བ།

archery /'ɑ:tʃəri/ n. མདའ་རྩལ།

architect /'ɑ:kɪtekt/ n. བཟོ་བསྐྲུན་འཚར་འགོད་པ།

are /ɑ:/ v. ཡིན། རེད།

army /'ɑ:mi/ དམག སྐྱམ་དམག

around /ə'raʊnd/ perp. མཐའ་འགོར། ཡས་མས།

atmosphere /'ætməsfɪə/ ཁོར་ཡུག མཁའ་དབྱིངས།

at the age of ལོ་ཚོད (གལ་ཆེ་མོའི) སྟེང་དུ།

attention /ə'tenʃn/ ངོ་སྤྲོད། མཉམ་འཛིན

August /'ɔ:gəst/ n. ཟླ་བ་བཏྲད་པ།

aunt /ɑ:nt/ n. སྲུ་མོ། ཨ་ནི།

Australian /ɔ´streiliən/ ཨོ་ས་ཏྲི་ཡའི་མི།

autumn /'ɔ:təm/ n. སྟོན་ཀ

away /ə'weɪ/ ad. ཐག་རིང་གི་ས་ར། ཕར།

awful /'ɔːfl/ a. ཐབས་རྩལ།

B

bad /bæd/ a. བཙོག་པོ།

barley /'bɑːli/ n. ནས། འབྲུ་རིགས།

basket /'bɑːskɪt/ n. སྒྲུག་གཟེབ། སྐོ་མ།

basketball /'bɑːskɪtbɔːl/ ད་འཕེན་སྐོ་ལོ། ལྷང་ལི།

bath /bɑːθ/ n. ལུས་འཁྱུ་བ།

bathroom n. /'bɑːθruːm; -rʊm/ ཁྲུས་ཁང་།

BBC /ˌbiː biː 'siː/ n. དཔྱིན་རི་འི་རྒྱང་བསྒྲགས་ཀྱང་ཟི། སྦི་སྦི་སི།

be born སྐྱེས། འཁྱུངས་པ།

be called (མིང་ལ་གཏི་མོ)ཟེར།

be out ཉིམ་ན་མེད་པ། ཕྱི་ན་ཡོད་པ།

beautiful /'bjuːtɪfl/ a. མཛེས་སྡུག

because /bɪ'kɒz/ conj. རྒྱ་མཚན་གྱིས།

become, became /bɪ'kʌm/ /bɪ'keɪm/ link-v འགྱུར་བ། གྱུར་བ།

bed /ˌbiː 'ed/ n. མལ་ཁྲི།

before /bɪ'fɔː/ prep. (ཡི) སྔོན་ལ།

begin /bɪ'gɪn/ vt. འགོ་རྩོམ་པ།

behind /bɪ'haɪnd/ prep. ལྷག་རྒྱབ།

Belgium n. པེ་ཛུམ།

bicycle /'baɪsɪkl/ n. ལྷུག་རྟ།

big /bɪg/ ཆེ། ཆེན་པོ།

black /blæk/ a. སྨན་ནག ནག་པོ།

blackboard /'blækbɔːd/ n. སྐོ་སམ།

block /blɒk/ n. དབར་ཤིང་། ཤིང་ལེབ།

blood cells ཁྲག་གི་ཕྲ་ཕུང་།

boat /bəʊt/ n. གྲུ(ཁ་ཏོང་བ)།

book /bʊk/ n. དཔེ་ཆ།

bookcase /'bʊkkeɪs/ n. དཔེ་སྐྲོམ། དཔེ་སྟེགས།

both /bəʊθ/ a. གཉིས་ཀ

boy /bɔɪ/ n. བུ་རྒྱུད་།

bread /bred/ n. གོ་རེ།

breakfast /'brekfəst/ n. ནངས་རྡ།

bring, brought /brɪŋ/, /brɔːt/ vt. (ས་ཆ་གཏི་མོར)ཁྱེར་བ།

brother /'brʌðə/ n. བུ་སྐྱེན། གཅེན་གཅུང་།

Buddha /'budə/ n. ས་བས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ།

Buddhism /'bʊdɪzəm/ n. ས་བས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས།

Buddhist /'bʊdɪst/ n. ནང་བ་ས་བས་རྒྱས་པ། ས་བས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ།

Buddhistic ས་བས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི།

build /bɪld/ vt. འཛུགས་བསྐྲུན། གསར་བཞེངས།

building /'bɪldɪŋ/ adj. ཁང་བཀྲེགས། ཐོག་ཁང་།

burning conifer needles ཤུག་ལོ་སྲེག་པ།

businessman/'bɪznəsmæn; 'bɪznəsmən/ n. ཚོང་པ།

but /bət; bʌt/ conj. འོན་ཀྱང་།

butter /'bʌtə/ n. མར།

butter sculpture མར་བཟོས་སྐུ་འདྲ།

butter tea དཀར་གས་ཇ། མར་ཇ།

buy /baɪ/ vt. ཉོ་བ།

C

cake /keɪk/ n. སྐོ་ངའི་བག་ལེབ།

call (at) /kɔːl/ vt. འཚམས་འདྲི།

can /kən; kæn/ v ཐུབ། སྲིད།

Canada ཁ་ན་ཌ།

captain /'kæptɪn/ n གྲུ་དཔོན།

carry /'kæri/ vt. སྐྱེལ་བ། ཁྱེར་བ།

cause /kɔːz/ n. འབྲེང་རྒྱུན། རྒྱ་རྒྱུན།

center /ˈsentə/ n. ལྟེ་བ།

certainly /ˈsɜːtnli/ ad. སྨོས་མ་དགོས་པ (ཚོགས་པ།)

chair /tʃeə/ n. རྒྱབ་སྟེགས།

chanting /tʃɑːntɪŋ/ v.མགྲུར་མ་སོགས་འདོན་པ།

cheese /tʃiːz/ n. ཕྱུར་བ།

chemist /ˈkemɪst/ n. རྫས་འགྱུར་མཁས་པ། སྨན་སྦྱོར་ མཁན་པོ།

chess /tʃes/ n. མིག་མངས།

child(ren) /tʃaɪld/, /ˈtʃɪldrən/ n. བྱིས་པ (ཚོ།)

China /ˈtʃaɪnə/ n. རྒྱ་གར།

Chinese /ˌtʃaiˊniːz/ རྒྱ་ཡིག རྒྱ་སྐད།

cinema /ˈsɪnəmə/ n. གློག་བརྙན་ཁང་།

city /ˈsɪti/ གྲོང་ཁྱེར།

class /klɑːs/ n. སློབ་ཁྲིད། འཛིན་གྲྭ།

classroom /ˈklɑːsruːm; -rʊm/ n. སློབ་ཁང་།

clean /kliːn/ a. གཙང་མ།

clean /kliːn/ vt. ཕྱིས་པ། གཙང་སྦྲ་བྱས་པ།

clock /klɒk/ n. རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོ།

clothes /kləʊðz/ n. ལྷ།

coat /kəʊt/ vt. བྱུགས། བསྒྲུས།

coffee /ˈkɒfi/ n. ཁ་ཕྱི།

cold /kəʊld/ n. ཚམ་པ། a. གྲང་མོ། འཁྱག་པ།

college /ˈkɒlɪdʒ/ n. སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ།

come /kʌm/ vi. ཡོང་།

commentary /ˈkɒməntri/ n. དཔྱད་གཏམ། དཔྱད་ མཆན།

company /ˈkʌmpəni/ n. ཀུང་ཟི།

complete /kəmˈpliːt/ a. ཡོངས་འགྲུབ།

comrade /ˊkɔmreid/ གྲོགས་མཐུན།

cope with ཁ་གཏད་པ་དང་ཐག་གིས་གཅོད་པ།

conversation /ˌkɒnvəˈseɪʃn/ n. སྐད་ཚ། ཁ་བརྡ།

cost /kɒst/ n. བྱིན་པ། བཅོང་བ། (སྒྲོར་ཅི་ཙམ།)

copy /ˈkɒpi/ v. དཔར་བ། བྱིས་པ།

counter /ˈkaʊntə/ n. སྒྲོམ་སྟེགས།

country /ˈkʌntri/ n. རྒྱལ་ཁབ། ཞིང་གྲོང་།

cover /ˈkʌvə/ vt. བཀབ་པ།

cream /kriːm/ n. འོ་སྦྱི།

crowded /ˈkraʊdɪd/ a. འཚང་ཁ་བརྒྱབ་པ།

D

dance /dɑːns/ n. བྱེ་འཕྲུལ་པ། ཞབས་བྱེ།

dangerous /ˈdeɪndʒərəs/ a. ཉེན་ཁ་ཆེ་བ།

daughter /ˈdɔːtə/ n. བུ་མོ།

day /deɪ/ n. ཉིན། ཉི་མ།

dear /dɪə/ a. & n. བཀྲེ་བའི། སྙིང་ཉེ་བའི།

decide /dɪˈsaɪd/ vt. ཐག་གཅོད།

degree /dɪˈgriː/ n. ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོན་ཐང་།

deity /ˈdeɪəti/ n. ལྷ།

demonstration /ˌdemənˈstreɪʃn/ n. འཕྲུལ་སྟོན།

department /dɪˈpɑːtmənt/ n. སྡེ་ཁག

desk /desk/ n. རྩོག་ཏེ།

dictionary /ˈdɪkʃənri/ n. ཚིག་མཛོད།

die /daɪ/ ཤི་བ།

difference /ˈdɪfrəns/ n. མི་འདྲ་ས།

different /ˈdɪfrənt/ a. མི་འདྲ་བ།

dinner /ˈdɪnə/ དགོང་ཟས། གསོལ་སྟོན།

director /daɪˈrektə; dɪ-/ n. བདག་གཏེར་འགོ་གཙོ།

district /ˈdɪstrɪkt/ n. ས་ཁུལ། ས་ཁོངས།

dirty /ˈdɜːti/ a. མི་གཙང་བ། བཅོག་པོ།

doctor /ˈdɒktə/ n. སྨན་པ།

door /dɔː/ n. སྒོ།

draw /drɔː/ vt. & vi. (རི་མོ)འབྲི་བ།

drill /drɪl/ n. སྦྱོང་བ།

drive, drove /draɪv/, /drəʊv/ vi. ཁ་ལོ་ (བྱེད་པ།)

dry /draɪ/ a. སྐམ་པོ།

during /'djʊərɪŋ/ prep. དེའི་སྐབས་སུ།

dynasty /'dɪməsti/ n. རྒྱལ་རབས།

E

each /i:tʃ/ a. རེ་རེ།

each other ཕན་ཚུན།

eager /'i:gə/ adj. སྙོམ་པ་རྩུ་འདོད་ལྡན་གྱི།

early /'ɜ:li/ a. སྔ་མོ།

easy /'i:zi/ a. སྟླ་མོ།

eat, ate /i:t/, /et/ vt. ཟ་བ། ཟོས་པ།

efficient adaptations ཕན་ པའི་ ཚ་ ཆེན། འཕྲོད་ པའི་ ཚ་ ཆེན་དང་ནུས་པ།

eight /eɪt/ num. བརྒྱད།

eighteen /ˌeɪ'ti:n/ num. བཅོ་བརྒྱད།

elder /'eldə/ n. ལོ་ན་མཚོ་བའི།

electricity /ɪˌlek'trɪsəti/ n. གློག

eleven /ɪ'levn/ num. བཅུ་གཅིག

end /end/ n. མཇུག ཐུ་མོ།

engineer /ˌendʒɪ'nɪə/ n. བཟོ་འགོད་པ།

engineering /ˌendʒɪ'nɪərɪŋ/ n. བཟོ་སྒྲན་རིག་པ།

England /'ɪŋgləɪnd/ n. དབྱིན་རི།

English /'ɪŋglɪʃ/ a. དབྱིན་ཡིག

enjoy /ɪn'dʒɔɪ/ vt. ཐུ་བ། ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ།

Europe /ˊjuərəp/ n. ཡོ་རོ་པ་གླིང་།

ever /'evə/ ad. ཐོག་ཚད།

every /'evri/ a. རེ་རེ།

everywhere /'evriweə/ ad. ག་ས་གང་།

examination /ɪgˌzæmɪ'neɪʃn/ n. རྒྱུགས། ཡིག་ཚད།

exciting /ɪk'saɪtɪŋ/ vt. ཐུ་གྱེད་ལྡན་པ།

excuse /ɪk'skju:s/ vt. དགོངས་སྐལ།

expect /ɪk'spekt/ vt.ཚོད་དཔག ཤེས་འདོད་པ།

explain /ɪk'spleɪn/ vt. འགྲེལ་བཤད།

extinct རྒ་མེད་གཏོང་བཉམ་རིགས་རྒྱུད་མེད་པར་བཟོ་བ།

extension /ɪk'stenʃn/ n. ཁ་བར་ནང་མ།

F

factory /'fæktri; -təri/ n. བཟོ་གྲྭ།

family /'fæməli/ adj. ཁྱིམ་ཚང་།

famous /'feɪməs/ adj. མིང་དྲུ་གྲགས་པ།

farmer /'fɑ:mə/ n. ཞིང་བ།

father /'fɑ:ðə/ n. ཨ་ཕ།

February /'februəri/ n. ཟླ་གཉིས་པ།

feel /fi:l/ link--v. ཚོར་བ། བསམ་ཚུལ།

festival /'festɪvl/ n. དུས་ཆེན།

field /fi:ld/ n. ཞིང་ཁ།

fifth /fɪfθ/ num.ལྔ་བ།

fill (in) /fɪl/ vt. ཁ་སྐོང་བ། འཏྲི་བ།

film /fɪlm/ n. གློག་བརྙན།

find, found /faɪnd/ /faʊnd/ vt. འཚོལ་བ། རྙེད་པ།

fine /faɪn/ adj. བཟང་པོ།

finish /'fɪnɪʃ/ vt.ཡོངས་འགྲུབ། ཚར་བ།

firm /fɜ:m/ n. ཀུང་ཟི།

first /fɜ:st/ num. དང་པོ།

five /faɪv/ num. ལྔ།

flat /flæt/ n. ཁང་པ་སྟ་འཛོམས།

flight /flaɪt/ n. འཕྲུར་བ།

flower /'flaʊə/ n. མེ་ཏོག

floor /flɔ:/ n. བཀྲེག་ས་རིམ།

food /fu:d/ n. ཟ་མ།

for /fə; fɔ:/ prep. ཆིན་དུ།

for sale འཚོང་།

foreign /'fɒrən/ a. ཕྱི་རྒྱལ་གྱི།

forget /fə'get/ vt. བརྗེད་པ།

form /fɔ:m/ vt. རེའུ་མིག

four /fɔ:/ num. བཞི།

founder /'faʊndə/ n. སྲོལ་འབྱེད་མཁན།

fourth /fɔ:θ/ num. བཞི་པ།

French /fra:ns, fræns/ n.རྒྱ་རན་ སིའི་ སྐད། རྒྱ་ རན་ སིའི་མི།

Friday /'fraɪdeɪ; -di/ n. གཟའ་པ་སངས།

friend /frend/ n. གྲོགས་པོ།

friendly /'frendli/ a. མཛའ་བཅུ་ལྡན་པས།

friendship /'frendʃɪp/ n. མཛའ་མཐུན།

from /frəm; frɒm/ vt. ནས། (འབྱུང་ཁུངས་སྟོན་པ)

fruit /fru:t/ n. ཤིང་རྩྭ

funny /'fʌni/ a. དགོད་བྱོ་བ།

G

garden /'gɑ:dn/ n. མེ་ཏོག་རར་བ།

gas /gæs/ n. སོལ་རླངས།

gentleman /'dʒentlmən/ n. སྐུ་ཞབས།

German /ˌdʒɜ:mən / a. & n. འཇར་མན་སྐད། འཇར་ མན་གྱི་ཡི་གེ

get along འབྲེལ་འདྲིས།

get up མལ་ལས་ལངས་པ།

girl /gɜ:l/ n. བུ་མོ།

glad /glæd/ a. དགའ་བ།

go /gəʊ/ vi. འགྲོ།

goat /gəʊt/ n. ར་མ།

good /gʊd/ a. ཡག་པོ། བཟང་།

government /'gʌvənmənt/ n. སྲིད་གཞུང་།

gracefully /'greɪsfli/ adv. སྐྱེག་ཅམས་ལྡན་པར།

grandfather སྤྲོ་བོ།

grandmother རྩོ་མོ།

grassland རྩྭ་ཐང་།

graze /greɪz/ vi. vt. (ཕྱུགས) འཚོ་བ།

great /greɪt/ a. རྒྱབས་ཆེན།

great accomplishment གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ།

grow /grəʊ/ vt. སྐྱེས་པ། འདེབས་འཛུགས།

H

half /hɑ:f/ a. & n. ཕྱེད་ཀ

hall /hɔ:l/ n. ཚོགས་ཁང་། ཚོམས་ཆེན།

happen /'hæpən/ vi. བྱུང་བ།

hard /hɑ:d/ a. ཏུར་བཙོན།

harder དཀའ་ངལ་ཅུང་ཙམ་ཆེ་བ།

harsh highlands གྲང་ངར་ཆེ་བའི་མཐོ་སྐྱང་།

has got ཡོད་པ།

have to མི་སྐྱབ་ཀ་མེད། ངེས་པར་དུ།

he /hi:/ pron. ཁོ།

health /helθ/ n. བདེ་ཐང་།

hear /hɪə/ vt. ཐོས་པ།

hello, hi /hə'ləʊ/, /haɪ/ int ཀྱེ (འབོད་པའི་སྐྱ)

help /help/ vt. & vi. རོགས་རམ།

herdsmen /hə:dmən/ n. འབྲོག་པ།

high /haɪ/ a. མཐོན་པོ།

hill /hɪl/ n. རི་རྩེ།

history /'hɪstri/ n. ལོ་རྒྱུས།

hold /həʊld/ vt. བཟུང་བ།

home /həʊm/ n. & ad. ཡུལ།

horse /hɔ:s/ n. རྟ།

hospital /'hɒspɪtl/ n. སྨན་ཁང་།

hot /hɒt/ a. ཚ་བ།

hotel /həʊˈtel/ n. མཁྱོན་ཁང་།

house /haʊs/ n. ཁང་པ།

how /haʊ/ ad. ཇི་ལྟར།

husband /ˈhʌzbənd/ n. ཁྱོ་གཅིག

Hydatid ས྄ིན་སྦྲན།

I

I /aɪ/ pron. ང་།

idea /aɪˈdɪə/ n. དགོངས་པ། དྲན་ཚུལ།

if /ɪf/ conj. ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ།

important /ɪmˈpɔːtnt/ a. འགངས་ཆེན།

impression /ɪmˈpreʃn/ n. བཞག་ཚགས། འཚར་སྣང་།

in /ɪn/ prep. ནང་།

in front of (ཡི) སྔོན་ན།

India /ˈɪndiə/ རྒྱ་གར།

instead /ɪnˈsted/ adv. ཚབ་བྱས་པ།

interested /ˈɪntrəstɪd/ a. དགའ་སྣང་སྤྱོང་བ།

intestine /ɪnˈtestɪn/ noun རྒྱ་མ།

is /iz/ རེད།

island /ˈailənd/ n. གླིང་ཕྲན།

Italian /iˈtæljən/ n. ཨི་ཊ་ལི་ཡི་མི (སྐད།)

Italy /iˈtəli/ n. ཨི་ཊ་ལི།

J

Japanese /ˌdʒæpəˈniːz/ n. འཇར་ པན་ ཀྱི་ སྐད། འཇར་ པན་པ།

job /dʒɔb/ n. ལས་ཀ

join /dʒɔɪn/ vt. ཞུགས་པ། ལྡན་དུ།

journey /ˈdʒɜːni/ n. ལྟ་སྐོར།

July /dʒuˈlaɪ/ a. ཟླ་བདུན་པ།

June /dʒuːn/ n. ཟླ་དྲུག་པ།

just /dʒʌst/ a. ད་ལྟ་རང། དེ་མ་ཐག

K

king /kɪŋ/ n. རྒྱལ་པོ།

kitchen /ˈkɪtʃɪn/ n. གཡོས་ཁང་།

know /nəʊ/ n. ངོ་ཤེས། ཤེས་པ།

kowtowing གྱུས་ཕྱག་འཚལ་བ།

Kumbum སྐུ་འབུམ།

L

Ladakh ལ་དྭགས།

lady /ˈleɪdi/ n. ཕྱུ་མོ།

lake /leɪk/ n. མཚོ་ལྷ

Lama བླ་བ།

land /lænd/ vi. ས་འབབ་པ།

large /lɑːdʒ/ a. ཆེན་པོ།

larva ས྄ིན་འབུ

last /lɑːst/ a. སྔོན་མ། (ཟླ་བ་སོགས།)

later /leɪtə/ adj. རྗེས་སུ

Latin /ˈlætin, ˈlætn/ ལ་ཏིན་སྐད།

lead /liːd/ n. (འཚོ་བ།) རོལ་བ།

leap year n. ཚེས་ལྷག་ཡོད་པའི་ལོ།

learn /lɜːn/ vi. སློབ་སྦྱོང་།

left /left/ a. ཡྱག་མ།

lemon /ˈlemən/ n. ལེ་མན། (རྒྱ་སྐད་དུ་ཞིན་ཨུན་ཟིར།)

lesson /ˈlesn/ n. སློབ་ཕྲན།

letter /ˈletə/ n. འཕྲིན་ཡིག

life /laɪf/ a. ཚེ་སྲོག

like /laɪk/ prep དགའ་བ། vt. འདྲ་བ།

line /laɪn/ vi. སྐྱེད་པ། (གློག) སྐྱེད།

listen /ˈlɪsn/ vi. ཉན་པ།

live /lɪv/ vi. སྡོད་པ།

liver /'lɪvə/ noun མཆིན་པ།

liverworm མཆིན་སྲིན།

living-room མགོན་ཁང་། གཅིམ་ཁང་།

livestock /'laɪvstɒk/ n. སྐོ་ཕྱུགས།

local /'ləʊkl/ adj. ས་གནས་ཀྱི།

London /ˈlʌndən/ n. ལུན་ཏུན།

long /lɒŋ/ a. རིང་བོ། ཡུན་རིང་།

love /lʌv/ vt. ཡིད་འཕྲོག་པ། དགའ་བ།

lovely /'lʌvli/ adj. ཡིད་དུ་འོང་བ།

lucky /'lʌki/ a. ལས་ཅན།

lunch /lʌntʃ/ n. གུང་ཟོགས། དོས་ཏ།

M

mainly /'meɪnli/ adv. གཙོ་བོར།

major(in) /'meɪdʒə/ vi. ཆེད་ སློབ་ ། ཆེད་ གཉེར་ བསླབ་ བྱ།

make /meɪk/ vt. བཟོ་བ།

man /mæn/ n. སྐྱེ། སྐྱེས་པ།

map /mæp/ n.ས་ཁྲ།

March /mɑːtʃ/ n. ཟླ་གསུམ་པ།

married /'mærɪd/ a. གཉེན་བསྟོགས་པ།

marvellous./'mɑːvələs/ a. ངོ་ མཚར་ ཆེ་ བའི། ཅ་ ལས་ རྒྱུའི།

match /mætʃ/ vt. འཛུ་རིས་འགྲན་བསྟུར།

May /meɪ/ n. ཟླ་ལྷ་བ།

may /meɪ/ mod. & v. ཆོག་པ། ཐུབ་པ།

me /miː/ pron. ང་ལ།

meat /miːt/ n. ཤ

medicine /'medsn/ n. སྨན།

Mediterranean རྒྱ་སྐད་དུ་ཏི་གུང་ཧེ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚོ།

meet /miːt/ n. ངོ་ཕྱག་པ།

meeting /'miːtɪŋ/ n. ཚོགས་ འདུ་ འཚོགས་ པ། ཚོགས་ འདུ།

message /'mesɪdʒ/ n. འཕྲིན། ཁ་ལན།

middle /'mɪdl/ a. & n. བར། དཀྱིལ།

mile /maɪl/ n. དབྱིན་ལི།

milk /mɪlk/ n. འོ་མ།

million /'mɪljən/ n. ས་ཡ།

mine /maɪn/ pron. ང་ཡི། ངའི།

minute /'mɪnɪt/ n. (དུས་ཚོད) སྐར་མ།

ministers /'mɪnɪstə(r)s/ n.བློན་པོ།

miss /mɪs/ vt. ཏན།

mixed /mɪkst/ adj. མཉམ་དུ་བསྲེས་པའི།

modern /'mɒdn/ a. དེང་རབས་ཀྱི།

moment /'məʊmənt/ n. ཡུན་ཙམ། ཐུག་ཙམ།

Monday /'mʌndeɪ; -di/ n. གཟའ་ཟླ་བ།

money /'mʌni/ n. སྐོ་ར་མོ།

month /mʌnθ/ n. ཟླ།

morning /'mɔːnɪŋ/ n. ཐོ་དོ།

most /məʊst/ a. ཅ་ཙང་། མང་ཤོས།

motto/'mɒtəʊ/ noun ལེགས་བཤད་དམ་གཏམས་ངག

mother /'mʌðə/ n. ཨ་མ།

mountain /'maʊntən/ n. རི་བོ།

move /muːv/ v. སྐོ་ར་བ།

museum /mjuˈzɪəm/ noun འཚེམ་སྐོན་ཁང་།

much /mʌtʃ/ a. & ad. ཅ་ཙང་མང་པོ། འབོར་ཆེན།

music /'mjuːzɪk/ n. རོལ་དབྱངས།

musical /'mjuːzɪkl/ a. སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི།

mutton /'mʌtn/ n. ལུག་ཤ

my /maɪ/ pron. ང་ཡི།

N

name /neɪm/ vt. མིང་།

nasty /'nɑ:sti/ adj ཐབས་རྩུགས་པོ།

nationality /ˌnæʃə'nælətɪ/ n.རྒྱལ་བོའི་བས།

nearly /'nɪəli/ ad.ཕལ་ཆེར། ཉེ་བ།

neighbor /'neɪbə/ n. ཁྱིམ་མཚོས།

needle /'ni:dl/ n. ཁབ།

neighbourhood /'neɪbəhʊd/ n. ཉེ་འགོར།

Nepal བལ་པོ།

Netherlands ནེ་དྷ�་ལན།

never /'nevə/ ad. གཏན་ནས།

new /nju:/ a. གསར་བ།

New Year's holiday ལོ་གསར་དུས་ཆེན།

newspaper /'nju:zpeɪpə/ noun ཚགས་པར།

next /nekst/ adj. རྗེས་མ།

nice /naɪs/ a. ཏ་ཅང་ལེགས་པ།

nine /naɪn/ num. དགུ།

no /nəʊ/ མ་རེད། མེན། མེད། (དགག་སྒྲ)

north /nɔ:θ/ n.བྱང་ཕྱོགས།

northeast ཤར་བྱང་།

not /nɒt/ ad. མེན། (དགག་སྒྲ)

not any more ཡང་བསྐྱར་མི(བྱེད)

number /'nʌmbə/ vt. ཨང་རྟགས།

nurse /nɜ:s/ n. ནད་གཡོག

O

o'clock /ə'klɒk/ n. དུས་ཚོད།

ocean /'əʊʃn/ n. རྒྱ་མཚོ།

of /əv; ɒv/ prep. གི་སོགས་འབྲེལ་སྒྲའི་དོན།

of course སྨོས་མ་དགོས་པ།

office /'ɒfɪs/ n. གཞུང་ལས་ཁང་།

often /'ɒfn; 'ɒftən/ ad. རྒྱུན་པར།

OK /ˌəʊ'keɪ/ a. & ad. ཚོག་པ། བཟང་བ།

old /əʊld/ a. རྒན་པ།

olive /'ɒlɪv/ n. ཨ་རྒྱ་ར།

on /ɒn/ prep. & ad. སྟེང་ན།

one /wʌn/ a. གཅིག

only /'əʊnli/ a. ཁོ་ན།

or /ɔ:/ conj. ཡང་ན།

orange /'ɒrɪndʒ/ n. ཚ་ལྗུ་མ།

other /'ʌðə/ a. & pron. གཞན་པ།

over there ཕ་གཱི་ན།

overseas /ˌəʊvə'si:z/ ad. ཕྱི་རྒྱལ།

own /əʊn/ n. རང་ཉིད་ཀྱི།

P

palace /'pæləs/ n. ཕོ་བྲང་།

Palace of Unchanging Compassion ཕོ་བྲང་ མི་ འགྱུར་བྱམས་པ་གླིང་།

parents /'peərənts/ n. ཕ་མ་གཉིས་ཀ

park /pɑ:k/ n. གླིང་ཀ

particularly /pə'tɪkjələli/ adv. ལྷག་པར་དུ།

pass /pɑ:s/ vt. འདང་བ། བརྒལ་བ།

passenger /'pæsɪndʒə/ n. འགྲུལ་བཞུད་པ།

passport /'pɑ:spɔ:t/ n. ཕྱི་འགྲོའི་ལག་ཕྱེར། ལམ་ཡིག

past /pɑ:st/ a. & n. འདས་པ།

pay /peɪ/ vt. (སྐོར་མོ) སྤྲོད་པ།

payment /'peɪmənt/ n. སྐོར་མོ་སྟེར་བ།

peace /pi:s/ n. ཞི་བདེ།

pen /pen/ n. ཡུགས་སྐྱུག

pencil /'pensl/ n. ཞ་སྐྱུག

people /'pi:pl/ n. མི (མང་ཚོག)

perhaps /pə'hæps; præps/ ad. ཕལ་ཆེར།

period /'pɪərɪəd/ n. དུས་སྐབས།

permission /pə'mɪʃn/ n. ཆོག་མཆན་གནང་བ།

piano /pi'ænəʊ/ n. རྡོ་སྒྲོང་།

pick /pɪk/ vt. འཐུ་བ། བཏོག་པ།

picnic /'pɪknɪk/ n. ཟླ་གཟ

pictorial /pɪk'tɔ:riəl/ n. & a. བརྙན་པར།

picture /'pɪktʃə/ n. རི་མོ། འདྲ་པར།

pilgrim /'pɪlgrɪm/ n. གནས་མཛལ་བ།

pilot /'paɪlət/ n. གནམ་གྲུའི་ཁ་ལོ་བ།

plan /pla:n/n. འཚར་གཞི་འགོད་པ།

plane /pleɪn/ n. གནམ་གྲུ།

play /pleɪ/ vi. རྩེད་པ།

pleasant /'pleznt/ a. སྙིང་པོ།

please /pli:z/ vi. གནང་དགོས། ཞུ

police-man བདེ་སྲུང་བ། ཀེན་རྩོག་པ།

political /pə'lɪtɪkl/ adj. ཚབ་སྲིད།

poor /pɔ:/ a. དབུལ་པོ། ངན་ངོན།

pound /paʊnd/ n. ཕོན་ཏེ། (ལྷོད་ཚད་ཀྱི་རྩིས་གཞི་ཞིག)

precaution /prɪ'kɔ:ʃn/ noun སྔོན་འགོག

present /'preznt/ a. ད་ལྟ།

probably /'prɒbəbli/ ad. ཕལ་ཆེར། ཡིན་སྲིད།

problem /'prɒbləm/ n. གནད་དོན།

professor /prə'fesə/ n.དགེ་རྒན་ཆེན་མོ།

program /'prəʊgræm/ n.ལེ་ཚན། ལྷད་མོ།

publishing room དཔར་ཁང་།

put /pʊt/ vt. བཞག

Q

quarter /'kwɔ:tə/ n. སྐར་མ་བཅོ་ལྔ།

question /'kwestʃən/ n. གནད་དོན། དྲི་བ།

quickly /'kwɪkli/ ad. མགྱོགས་པོ།

quiet /'kwaɪət/ a. ཁྱུ་ཞིམ་པ།

R

race /reɪs/ n. འགྲན་བསྡུར།

radio /'reɪdiəʊ/ n. སྒྲ་སྡུད་འཕོར་ལོ།

rain /reɪn/ n. ཆར་འབབ་པ།

rainy /'reɪni/ a. ཆར་འབབ་པ།

receive /rɪ'si:v/ vt. འཛིན་བ།

record /'rekɔ:d/ vt. སྒྲ་ཕབ་པ།

recorder /'rekɔ:d/ n. སྒྲ་ཕབ་འཕོར་ལོ།

reform /rɪ'fɔ:m/ vt. ལེགས་བཅོས།

refuse /rɪ'fju:z/ vt. ཁས་མ་བླངས་པ།

religion /rɪ'lɪdʒən/ n. ཆོས་ལུགས།

religious /rɪ'lɪdʒəs/ adj. ཆོས་ལུགས་ཀྱི། ཆོས་དང་ཀྱི།

reign /reɪn/ n. དབང་སྒྱུར།

religious and political commentaries ཆོས་ སྲིད་ གཞིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས།

remain /rɪ'meɪn/ vi. ཤུལ་བཞག ཤུལ་རྟེན།

request /rɪ'kwest/ vt. རེ་བ། བླང་བྱ་འདོན་པ།

rest /rest/ vi. & n. ངལ་གསོ། ངལ་གསོ་བ། ལྷག་མ།

return /rɪ'tɜ:n/ vi. ཕྱིར (ལོག་པ།)

review /rɪ'vju:/ vt. བསྐྱར་སྒྲོད།

rich /rɪtʃ/ a. ཕྱུག་པོ།

right /raɪt/ a. ཡང་དག་པ།

ring, rang /rɪŋ/, /ræŋ/ vt. & vi. དྲིལ་བཏང་གཏོང (བཏང) བ། ཁ་པར་བརྒྱབ།

road /rəʊd/ n. ལམ།

room /ru:m; rʊm/ n. ཁང་པ།

S

safety /'seɪfti/ n. བདེ་འཇགས།

same /seɪm/ a. གཅིག་འདྲ།

Saturday /'sætədeɪ; -di/ n. གཟའ་སྒྲེན་པ།

school /sku:l/ n. སློབ་གྲྭ།

school-boy སློབ་བུ།

school-girl བུ་མོ་སློབ་གྲྭ་བ།

scientist /'saɪəntɪst/ n. ཚན་རིག་པ།

scripture /'skrɪptʃə/ vt. & vi. དམ་ བའི་ གསུང་རབ། ཆོས་དབེ།

season /'si:zn/ n. དུས་ཚིགས།

seclusion /sɪ'klu:ʒn/ n. ཁེར་ཆུང་། དབེན་གནས།

second /'sekənd/ num. གཉིས་པ།

sect /sekt/ n. གྲུབ་མཐའ།

secretary /'sekrətri/ n. དྲུང་ཡིག

see /si:/ vt. & vi. མིག་གིས་མཐོང་བ།

seldom /'seldəm/ ad. ཅ་ཅང་ཉུང་བ།

sell /sel/ vt. བཙོང་ས་པ།

sold /səʊld/ vt. བཙོང་བ།

send /send/ vt. སྐྱེལ་བ།

sent /sent/ vt. བསྐྱེལ་བ།

sentence /'sentəns/ v. &. n. ཚིག

September /sep'tembə/ n. ཟླ་དགུ་བ།

serve /sɜ:v/ vt. ཞབས་འདེགས།

seven /'sevn/ num. བདུན།

seventeen /ˌsevn'ti:n/ num. བཅུ་བདུན།

several /'sevrəl/ a. & n. འགའ་ཞིག་ དུ་མ།

shall /ʃəl; ʃæl/ aux. v. (བསྐྱོད) རྒྱུ།

she /ʃi:/ pron. མོ།

sheep /ʃi:p/ n. ལུག

shop /ʃɒp/ n. ཚོང་ཁང་།

shopping /'ʃɒpɪŋ/ n. ཉོ་སྐྱེལ།

shower /'ʃaʊə/ n. ཆར་འཕྲུད།

shut /ʃʌt/ vt. གཏན་པ།

sight /saɪt/ n. ལྟ་སྐོར་བྱེད་ས་འི་ཡུལ་ལྟོར།

significance /sɪg'nɪfɪkəns/ n. དོན་སྙིང་།

simple /'sɪmpl/ a. སྟབས་བདེ། སྟོང་བཏང་བ།

since /sɪns/ conj. & prep. (དུས་ཚོད)ནས་བཟུང་།

sing /sɪŋ/ vt. (གླུ་སོགས)ལེན་པ།

single /'sɪŋgl/ a. མི་གཅིག་ཅན་གྱི། མི་ཆུང་།

sister /'sɪstə/ n. གཅེན་མོ་དང་གཞུང་མོ།

six /sɪks/ num. དྲུག

sleep /sli:p/ vi. གཉིད་པ།

sleeve /sli:v/ n. ཕུ་ཐུང་།

small /smɔ:l/ a. ཆུང་ཆུང་།

smile /smaɪl/ vi. འཇུམ་པ།

smoke /sməʊk/ vi. & vt. དུ་བ། དུ་བ་འཕྱུར་བ།

snow /snəʊ/ n. & v. ཁ་བ།

so /səʊ/ a. དེའི་ཆེན་གྱིས།

soldier /'səʊldʒə/ n. དམག་མི།

some /səm; sʌm/ ad. & n. འགའ་ཞིག

something /'sʌmθɪŋ/ pron. དངོས་ བོ་ ཞིག་ དངོས་ བོ་ གང་རྡུང་།

son /sʌn/ n. བུ།

Songtsen Gampo ཐེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ།

song /sɒŋ/ n. གླུ། གླུ་དབྱངས།

soon /su:n/ ad. མི་འགྱངས་པ། མགྱོགས་པོ།

sorry /'sɒri/ a. དགོངས་པ་མ་ཚོམ།

sound /saʊnd/ n. སྒྲ།

Spain /´spæn/ n. ས་ཕེན།

Spanish ས་ཕེན་སྐད(ཀྱི།)

spinning prayer wheel མ་ཉི་འཁོར་ལོ།

speak /spi:k/ vi. བཤད།

spring /sprɪŋ/ n. ཆུ་མིག ཐོན་ཁ།

start /stɑ:t/ vt. & vi. འགོ་རྩོམ་པ།

state /steɪt/ n. ཁྱུལ། ཀྱིས།

station /'steɪʃn/ n. ས་ཚིགས། ས་གནས།

stay /steɪ/ vi. འདུག་པ། བསྡད་པ།

steal, stole, stolen /sti:l/ vt. བཀྲུ་བ། བཀྲུས་པ།

still /stɪl/ ad. དེ་རྒྱུད། དེ་རག་བར།

stop /stɒp/ vi. (ལས་ མཚམས) བསྡད་ པ། མཚམས་ བཞག་ པ།

story /'stɔ:ri/ n. གཏམ་རྒྱུད།

storybook སྐྱེད་དཔེ།

strange /streɪndʒ/ a. རྒྱས་མེད་པ། ཡ་མཚར་བ།

street /stri:t/ n. སྲང་ལམ།

student /'stju:dnt/ n. སློབ་མ།

study /'stʌdi/ vt. སློབ་སྦྱོང་།

subject /'sʌbdʒɪkt/ a. བསླབ་བྱ།

successful /sək'sesfl/ a. ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་བ།

such /sʌtʃ/ a. དེ་འདྲ།

summer /'sʌmə/ n. དབྱར་དུས།

Sunday /'sʌndeɪ; -di/ n. གཟའ་ཉི་མ།

supper /'sʌpə/ n. དགོང་རྡོ།

sure /ʃɔ:/ a. ཁོ་ཐག་ཆོད་པ།

surprised /sə'praɪzd/ a. ཡ་མཚར་བ།

Sweden ས་ཝེ་ཌན།

symptom /'sɪmptəm/ noun ནད་རྟགས།

T

table /'teɪbl/ n. མཐུན་ཚོགས་ ཚོགས་ཙེ།

take a seat སྡན་ལ་བཞུགས།

talk /tɔ:k/ n. སྐད་ཀྱི། vi. & vt. བཤད།

Tang Dynasty ཐང་རྒྱལ་རབས།

tax /tæks/ n. ཁྲལ་དངུལ།

taxi /'tæksi/ n. གླ་བྱེད་རྟའི་ལས་ཁུངས། (གནམ་གྱི)

tea /ti:/ n. རྒྱ།

teacher /'ti:tʃə/ n. དགེ་རྒན།

technical /'teknɪkl/ a. བཟོ་རྩལ།

technician /tek'nɪʃn/ n. ལག་རྩལ་པ།

telephone /'telɪfəʊn/ n. ཁ་པར།

television /'telɪvɪʒn/ བཏོན་འཕྲིན།

tell /tel/ vt. བཤད།

ten /ten/ num. བཅུ།

tent /tent/ n. སྒ་གུར།

text /tekst/ n. སློབ་ཚན།

than /ðən; ðæn/ conj. བསྟུར་བ།

thank /θæŋk/ n. ཐུགས་རྗེ། བཀའ་དྲིན།

thanks /θæŋks/ vt. ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

the /ðə; ði; ði:/ art. འདི།

them /ðəm; ðem/ pron. ཁོ་ཚོ། དེ་ཚོ།

then /ðen/ ad. རྗེས་སུ།

these /ði:z/ pron. འདི་དག

thing /θɪŋ/ n. དངོས་པོ།

third /θɜ:d/ num. གསུམ་པ།

thirty /'θɜ:ti/ num. སུམ་བཅུ།

this /ðɪs/ pron. འདི།

Thonmi Sambhota ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ།

those /ðəʊz/ དེ་ཚོ། དེ་དག

three /θri:/ num. གསུམ།

Thursday /'θɜ:zdeɪ; -di/ n. གཟའ་ཕུར་བུ།

Tibetan robe བོད་ལྷ་ཤམ་རིང་ཅན།

Tibetan Plateau མཚོ་བོད་མཐོ་སྒང་།

tidy /'taɪdi/ a. གྲལ་འགྲིགས་པོ།

till /til/ vt. དེའི་བར། (དུས་ཚོད་ཅིག་ལ)ཐོན་རགས་བར་དུ།

time /taɪm/ n. དུས་ཚོད།

tired /'taɪəd/ a. ཐང་ཆད་པ།

to /tə; tu:; tu; tu:/ prep. ལ། (ལ་དོན་གྱི་སྒྲ)

together /tə'geðə/ ad. མཉམ་དུ།

tomb /tu:m/ n. ས་ཁེན།

tomorrow /tə'mɒrəʊ/ n. ས་ཁེན།

tonight /tə'naɪt/ n. དོ་དགོང་།

too /tu:/ ad. ཏ་ཅང་། ཀྱང་། འང་། ཡང་།

town /taʊn/ n.གྲོང་རྡལ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལྷེ་བ།

toothbrush /'tu:θbrʌʃ/ n.སོ་འཁྲུད།

train /treɪn/ n. མེ་འཁོར།

translation /trænz'leɪʃn/ n. ལོ་ཐུ། བསྒྱུར་ཚོས།

translate /trænz'leɪt/ vt. ཡི་གེའམ་སྐད་བསྒྱུར་བ། ལོ་ཐུ།

travel /'trævl/ vi. ཡུལ་སྐོར་སྤྲོ་འཚམ།

tree /tri:/ n. ཤིང་བོ།

Tsongkhapa ཙོང་ཁ་བ།

trip /trɪp/ n. སྤྲོ་འཚམ། ས་ཆ་གཅི་མོ་ལ་འགྲོ་བ།

try /traɪ/ vt. ཚོད་ལྟ། འབད་བཙོན།

tube /tju:b/ n. སྒྲ་ཀྱུ།

Tuesday /'tju:zdeɪ; -di/ n.གཟའ་མིག་དམར།

TV བརྙན་འཕྲིན།

TV-set བརྙན་འཕྲིན།

twelve /twelv/ num. བཅུ་གཉིས།

twenty /'twenti/ num. ཉི་ཤུ།

two /tu:/ num. གཉིས།

U

uncle /'ʌŋkl/ n. ཨ་བྱ། ཨ་ཞང་།

unchanging མི་འགྱུར་བ།

under /'ʌndə/ prep. འོག་ཏུ། འོག་ནས།

unite /ju:'naɪt/ vi. མཉམ་འབྲེལ།

understand /ˌʌndə'stænd/ vt. ཤེས་པ། ཏ་གོ་བ།

university /ˌju:nɪ'vɜ:səti/ n. སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ།

unusual /ʌn'ju:ʒuəl; -ʒəl/ ad. རྒྱུན་ལྡན་མིན་པ།

use to བྱེད་སྲོང་།

usually /'ju:ʒuəli; -ʒəli/ ad. རྒྱུན་པར།

V

valid /'vælɪd/ a. ནུས་པ་ལྡན་པ།

very /'veri/ ad. ཏ་ཅང་།

village /'vɪlɪdʒ/ n. ལྷ་བ། གྲོང་ཚོ།

violent /'vaɪələnt/ adj དྲག་ཤུགས་ཀྱིས།

visit /'vɪzɪt/ vt. འཚམས་འདྲི།

W

walk /wɔ:k/ a. འགྲོ་བ།

wall /wɔ:l/ n. གྱང་།

want /wɒnt/ vt. དགོས་པ། དགོས་མཁོ།

wardrobe /'wɔ:drəʊb/ n. ལྷ་སྒྲོམ།

wash /wɒʃ/ v. & n.བཀྲུ་བ།

watch /wɒtʃ/ vt. བལྟ་ བ། n. ལག་ ཐོད་གས་ ཆུ་ ཚོད་ འཁོར་ལོ།

way /weɪ/ n. ལམ།

we /wi:/ pron. ང་ཚོ།

weather /'weðə/ n. གནམ་གཤིས།

Wednesday /'wenzdeɪ; -di/ n. གཟའ་ལྷག་པ།

welcome /'welkəm/ vt. དགའ་སྟུ།

well /wel/ n. བཟང་པོ།

western /'westən/ a. ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི།

what /wɒt/ pron. ཅི་ཞིག

when /wen/ conj. ནམ། ཚེ།

where /weə/ ad. གང་ནས། གང་དུ།

which /wɪtʃ/ pron. གང་ཞིག

who /hu:/ pron. སུ།

whole /həʊl/ n. ཧ་ལ་བོ།

why /waɪ/ ad. ཅི་འི་ཕྱིར།

will /wɪl/ aux. (བྱེད་)རྒྱུ། (གྲོགས་ཚིག)

window /'wɪndəʊ/ n. སྒྲི་འུ་ཁུང་།

winter /'wɪntə/ n. & a. དགུན་ཀ།

with /wɪð; wɪθ/ prep. མཉམ་དུ།

woman /'wʊmən/ n.མོ། བུད་མེད།

wonder /'wʌndə/ vt. སྣོན་ཐུས། ...སེམས་པ།

wonderful /'wʌndəfl/ a. ཁྱད་མཚར། ཡ་མཚན།

wood /wʊd/ n. བང་ལེབ། དབར་ཤིང་།

word /wɜ:d/ n. ཡི་གེ། ཐ་སྙད།

work /wɜ:k/ vi. ལས་ཀ

worker /'wɜ:kə/ n. བཟོ་བ།

world /wɜ:ld/ n. འཇམ་གླིང་། སའི་གོ་ལ།

worried /'wʌrid/ a. སེམས་ཁུར་བྱས་པ།

would /wəd/ aux. v. (ལས་ཚོགས་གི་ཚོགས་གྲོགས།)

would like འཐད་པ།

wrestle /'resl/ v. & n. ཤེད་ཤུགས་འགྲན་པ། འཛུ་རེས།

write /raɪt/ vt. & vi. འབྲི་བ།

writer /'raɪtə/ n. རྩོམ་པ་པོ།

Y

yak གཡག

year /jɜ:; jɪə/ n. ལོ། ལོ་ཚེས།

Yellow Sect of Tibetan Buddhism དགེ་ ལུགས་ པའི་གྲྭབ་མཐའ།

yogurt /'jɒgət/ a. ཞོ།

young /jʌŋ/ a. ན་གཞོན།

younger /'jʌŋgə/ a. ལོ་ན་གཞོན་པའི།

your /jə; jɔ:/ pron. ཁྱེད་ ཀྱི། ཁྱོད་ ཚོའི།

Phonetics

སྒྲ་གདངས།

དབྱངས་ཡིག་སྒྲོར་བཤད་པ།

1. དབྱངས་ཡིག་གི་ནང་གསེས།

དབྱིན་ཡིག་ལ་དབྱངས་ཡིག་རྒྱང་བ་ཅན་དང་དབྱངས་ཡིག་འཕར་མ་ཅན་རིགས་གཉིས་སུ་བཀར་ཡོད།

(1) དབྱངས་ཡིག་རྒྱང་བ་ཅན།

སྒྲ་འབྱིན་སྐབས་ཡྱེ་ཏོས་ཀྱི་འབྲུར་དུ་ཐོན་སའི་སྟ་གཤུག་ལ་བརྟེན་ནས་དགར་ན།

1) ཡྱེ་རྩེའི་དབྱངས་ཡིག [iː] [i] [e] [æ]

2) ཡྱེ་རྩིང་དབྱངས་ཡིག [uː] [u] [ɔː] [ɔ] [aː] [ʌ]

3) ཡྱེ་དཀྱིལ་དབྱངས་ཡིག [əː] [ə]

སྒྲ་འབྱིན་པའི་སྐབས་སུ་མཆུ་ཏོའི་ནུམ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱངས་ཡིག་རྒྱང་བ་ཅན་ལ་ནང་གསེས་དགར་ན།

1) མཆུ་ཅོར་ཅོར་གྱི་སྒྲ། [uː] [u] [ɔː] [ɔ]

2) མཆུ་འཕྱེད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲ། [iː] [i] [e] [əː]

3) རང་བཞིན་པ། [ə] [ʌ] [æ] [aː]

སྒྲའི་རིང་ཐུང་གི་ཚད་ནས་དབྱངས་ཡིག་རྒྱང་བར་ནང་གསེས་དབྱེ་ན།

1) སྒྲ་རིང་། [iː] [uː] [ɔː] [aː] [əː]

2) སྒྲ་ཐུང་། [i] [e] [æ] [u] [ɔ] [ʌ]

དབྱངས་ཡིག་རྒྱང་བའི་སྒྲ་འབྱིན་ས་ནི་གཤམ་གྱི་རི་མོའི་ནང་དུ་བསྟན་ཆོག

2. དགེར་བརྗོད།

(1) ཡྱེ་རྩེའི་དབྱངས་ཡིག

1) Practice the following sounds and words. གཤམ་གསལ་ལ་གྱི་ཡི་གེའི་འདོན་སྟངས་དང་ཐ་སྙད་ལ་བསྒྲུར་བྱོས།

[ɪː]	see, evening, jeep, tree, sheep, street, wheel, key
[i]	is, it, morning, evening, pick, sickle, pig, big, fish, picture, river, village, city, window

[e]	very, well, Helen, pen, pencil, bed, desk, bench

2). Read and compare. (གློག་པ་དང་བསྟུར་བ།)

[i:]	[i]	[e]	[æ]
[pi:t]	[pit]	[pek]	[pæk]
[bi:t]	[bit]	[beg]	[bæg]
[ti:k]	[tik]	[tek]	[tæk]
[di:d]	[did]	[ded]	[dæd]
[ki:p]	[kip]	[kept]	[kæp]
[gi:k]	[gig]	[get]	[gæt]

(2) ཡིག་རྡེད་དབྱངས་ཡིག

1) Practice the following sounds and words. གཤམ་གསལ་ལ་ཀྱི་ཡི་གེའི་འདོན་སྟངས་དང་ཐ་སྙད་ལ་བསྐྱར་སྦྱོང་བྱེད།

a:]	afternoon, car, cart, star, park, Carter, basket, pass, glass, classroom
[ɔ]	box, fox, dog, mop, cock, sock, lock, clock, watch, bottle, comrade, Bob, John, tomorrow
[u]	good, book, hook, notebook, bullet,
[u:]	do, boot, stool, room, broom, school, spoon, shoe, ruler, afternoon, you

[ʌ]	bus, cup, mug, gun, truck, drum, brush, bucket

2) Read and compare. (ཀློག་པ་དང་བསྡུར་བ།)

[aː]	[ʌ]	[ɔː]	[ɔ]
[kaːt]	[kʌt]	[kɔːt]	[kɔt]
[baːn]	[bʌn]	[pɔːt]	[pɔt]
[baːk]	[pʌk]	[tɔːt]	[tɔt]
[haːm]	[hʌm]	[sɔːt]	[sɔt]

[uː]	[u]	[æ]	[aː]
[kuːp]	[kuk]	[kæt]	[kaːt]
[fuːd]	[fut]	[fæt]	[faːt]
[buːt]	[buk]	[pæk]	[paːk]
[puːp]	[put]	[bæk]	[baːk]

(3) ལྷོ་དཀྱིལ་དབྱངས་ཡིག

1) Practice the following sounds and words. གཤམ་གསལ་གྱི་ཡི་གེའི་འདོན་སྟངས་དང་ཐ་སྙད་ལ་བསྒྲུར་སྦྱོང་བྱོས།

[əː]	her, bird, shirt, nurse, purse, turnip
[ə]	latter, mister, miner, driver, afternoon, teacher, husband, soldier, peasant, student

(4) དབྱངས་ཡིག་འཕར་མ།

1) Practice the following sounds and words. གཤམ་གསལ་གྱི་ཡི་གེའི་འདོན་སྟངས་དང་ཐ་སྙད་ལ་བསྒྲུར་སྦྱོང་བྱོས།

[ei]	name, latter, plane, plate, spade, radio, table, train
[əu]	boat, bowl, notebook, hoe, stove, hello, tomorrow
[ai]	I, fine, night, wife, bike, kite, knife, rifle, my, goodbye

[au]	how, _____ cow, plough, _____ blouse, _____ house
[ɔi]	boy [bɔi], toy [tɔi], coin [kɔin], oil [ɔil]
[Iə]	here [hiə], hear [hiə], beer [biə]
[ɜə]	their [ðɜə], Mary [ˊmɜəri]
[uə]	poor [puə], sure [ʃuə], tour [tuə]

2) Read and compare: (གློག་པ་དང་བསྟུར་བ།)

[ə:]	[əu]	[e]	[ei]
[fə:]	[fəu]	[letə]	[leitə]
[bə:θ]	[bəuθ]	[sped]	[speid]
[də:t]	[dəut]	[get]	[geit]
[kə:k]	[kəuk]	[tek]	[teik]
[gə:t]	[gəut]	[det]	[deit]
[hə:st]	[həust]	[fed]	[feid]

[əu]	[au]	[ɔ:]	[ai]	[æ]
[kəu]	[kau]	[kɔ:]	[kait]	[kæt]
[həu]	[hau]	[hɔ:]	[gaid]	[gæd]
[rəu]	[rau]	[rɔ:]	[taip]	[tæp]
[təut]	[taut]	[tɔ:t]	[daid]	[dæd]
[bəut]	[baut]	[bɔ:t]	[paip]	[pæp]
[ʃəud]	[ʃaud]	[ʃɔ:t]	[baik]	[bæk]
			[sait]	[sæt]
			[fait]	[fæt]
			[rait]	[ræt]
			[hait]	[hæt]

3）Read and compare. གློག་པ་དང་བསྟུར་བ།

[e]	[æ]	[a:]	[ai]
[bet]	[bæt]	[ba:t]	[bait]
[fed]	[fæt]	[fa:t]	[fait]
[rest]	[ræt]	[ra:sp]	[rait]
[tʃek]	[tʃæt]	[tʃa:t]	[tʃaid]
[step]	[stæk]	[sta:t]	[stai]
[bed]	[bæd]	[ba:k]	[bait]

གསལ་བྱེད་སྒྲོར་བཤད་པ།

1. གསལ་བྱེད་ཡི་གེའི་ནང་གསེས།

(1) སྒྲ་འབྱིན་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་དབྱེ་ན།

1) བཀག་དབྱེ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ། [p] [b] [t] [d] [k] [g]

2) ཐོགས་རིག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ། [s] [z] [ʃ] [ʒ] [f][v] [θ] [ð] [r] [h]

3) ཕྱད་རིག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ། [ts] [dz] [tʃ] [dʒ] [tr] [dr]

4) སྣ་སྒྲེས་ཡི་གེ། [m] [n] [ŋ]

5) ཕྱེ་འགྲམ་ཡི་གེ། [l]

6) དབྱངས་གསལ་ཀྱིས་ལྡན་ཅན། [w] [j]

(2) སྒྲ་འབྱིན་སའི་ཚན་རས་དབྱེ་ན།

1) མཆུ། [p] [b] [m] [w]

2) སོ་དང་མཆུ། [f] [v]

3) སོ་དང་ལྟེ། [θ] [ð]

4) སོ་དང་རྩེ་ལ། [t] [d] [s] [z] [ts] [dz] [n] [l]

5) སོ་དང་རྩེ་ལ་གྱི་ནང་ཕྱོགས། [r] [tr] [dr]

6) ཤན་དང་སོ་རྩེ་ལ། [ʃ] [z] [tʃ] [dʒ]

7) ཤན། [j]

8) ཤན་ལྷག [k] [g] [ŋ]

9) སྒྲ་རྩོ། [h]

(3) གྲ་བ་ཡོ་འགྱུལ་བྱེད་མིན་གྱི་ཚན་རས་དབྱེ་ན།

1) དྭངས་པའི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ། [p] [t] [k] [s]
[ʃ] [f] [θ] [ts]
[tʃ] tr] [h]

2) སྙོག་པའི་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ། [b] [d] [g] [z]
[ʒ] [v] [ð] [dz]
[dʒ] [dr] [r] [m]
[n] [ŋ] [l] [w]
[j]

2. དགེར་བརྗེད།

(1) བཀག་དབྱེ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ།

1). Practice the following sounds and words. གཤམ་གསལ་གྱི་ཡི་གེའི་འདོན་སྟངས་དང་ཐ་སྙད་ལ་བསྒྲར་བྱོང་ཟོན།

[ɪː]	see, evening, jeep, tree, sheep, street, wheel, key
[i]	is, it, morning, evening, pick, sickle, pig, big, fish, picture, river, village, city, window

[e]	very, well, Helen, pen, pencil, bed, desk, bench
[p]	pen, pencil, pig, pick, picture, jeep, sheep, map
[b]	bag, bed, bench, good-bye, big, blackboard
[t]	tank, tomorrow, afternoon, that, tractor, jacket, city
[d]	do, desk, good, and, bed, blackboard, window
[k]	key, thank, tank, cap, comrade, tractor, picture, pick, sickle, jacket, blackboard
[g]	good, bag, big, pig, flag

2). Read and compare. (ཀློག་པ་དང་བསྡུར་བ།]

	[ɪ:]	[ɪ]	[e]	[æ]
[p]	[pi:p]	[pip]	[peg]	[pæd]
[b]	[bi:t]	[bit]	[bet]	[bæt]
[t]	[ti:k]	[tid]	[ted]	[tæp]
[d]	[di:d]	[did]	[ded]	[dæd]
[k]	[ki:p]	[kip]	[kept]	[kæt]
[g]	[gi:k]	[gig]	[get]	[gæp]

(2) ཐོག་ས་རིག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ།

[f]	fine, afternoon, fish.
[v]	very, evening, village
[θ]	thank
[ð]	these, that
[s]	see, miss, sickle, sock, saw, stool, school, this, bus, pencil, desk, pass, glass, horse
[z]	Is

[ʃ]	she, shoe, _____shirt
[ʒ]	pleasure
[r]	room, river, very, comrade, tomorrow
[h]	hello, how, horse, hall

(3) ཕྱད་རེགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ།

[tʃ]	bench, teacher, watch, picture
[dʒ]	jeep, John, jacket, village, soldier
[ts]	boats, boots, shirts, skirts, plates, kites, carts, baskets, bullets, streets, jackets
[dz]	birds, comrades, spades, blackboards
[tr]	tree, train, tractor, truck, street
[dr]	driver, drum

(4) སྣ་སྒྲོས་ཡི་གེ།

[m]	morning [ˊmɔːniŋ], my [mai], name [neim]
[n]	night [nait], name [neim], nurse [nəːs], fine [fain], son [sʌn]
[ŋ]	morning [ˊmɔːniŋ], evening [ˊɪːveniŋ], thank [θæŋk]

(5) ཕྱི་འགྲམ་ཡི་གེ།

1) (གསལ་བར་གློག་པ།) later [ˊleitə], hello [ˊheˊləu], London [ˊlʌndən], Helen [ˊhelin]

2) (གསལ་བར་མི་གློག་པ།) well [wel], hospital [ˊhɔspitl], school [skuːl], Hall [hɔːl]

(6) དབྱངས་གསལ་ཉིས་ལྡན་ཅན།

[w]	well [wel], wife [waif], worker [ˊwəːkə], what [wɔt], wheel [wiːl]
[j]	you [juː], your [jɔː], young [jʌŋ]

Exercises

སྦྱང་གཞི།

1. Read and compare. གློག་པ་དང་བསྟུར་བ།

Table One.

[i]	**[e]**	**[e]**	**[ei]**	**[ɪː]**
[it]	[et]	[bet]	[beit]	[biːt]
[mid]	[met]	[pet]	[peid]	[piːt]
[nit]	[net]	[met]	[meit]	[miːt]
[pin]	[pen]	[net]	[neim]	[niːd]
[tin]	[ten]	[led]	[leid]	[liːd]
[din]	[den]	[bel]	[beil]	[piːl]
[tint]	[tent]	[sel]	[seil]	[siːl]
[mint]	[ment]	[ʃed]	[ʃeid]	[ʃiːt]
[tim]	[temz]	[fel]	[feil]	[fiːl]

Table Two.

	[e]	[æ]	[ai]
[b]	[bet]	[bæt]	[bait]
[d]	[ded]	[dæd]	[daid]
[s]	[set]	[sæt]	[sait]
[n]	[net]	[næp]	[nait]
[l]	[led]	[lait]	[læp]
[p]	[pel]	[pæl]	[pail]
[t]	[temsz]	[tæp]	[taip]
[m]	[met]	[mæt]	[mait]

Table Three.

[əu]	[ɔ:]	[əu]
[bəut]	[bɔ:t]	[bəu]
[dəup]	[dɔ:]	[dəut]
[pəuz]	[pɔ:z]	[ˊpəudə]
[kəut]	[kɔ:t]	[kəutʃ]
[ʃəud]	[ʃɔ:t]	[ʃəut]
[ləud]	[lɔ:d]	[ləud]
[təun]	[tɔ:n]	[təun]
[kəuz]	[klɔ:z]	[kləudz]

Table Four.

[a:]	[ʌ]	[ɔ]
[ka:t]	[kʌt]	[kɔt]
[ʃa:k]	[ʃʌt]	[ʃɔp]
[kla:k]	[klʌb]	[klɔk]
[ba:k]	[bʌks]	[bɔks]
[dʒa:]	[dʒʌg]	[dʒɔb]
[ba:z]	[bʌs]	[bɔs]
[ba:m]	[bʌmp]	[bɔm]
[ba:n]	[bʌn]	[bɔnd]

Table Five.

[əu]	[u:]	[u]
[bəut]	[bu:t]	[buk]
[həu]	[hu:]	[huk]
[rəuu]	[ru:d]	[rum]
[kəul]	[ku:l]	[kud]
[pəul]	[pu:l]	[pul]
[ʃəu]	[ʃu:]	[ʃud]
[nəut]	[nu:s]	[nuk]